

Coğrafi konumlama

Bilgisayar ve mobil cihazlar nasıl konum tespiti yapıyor?

Mükemmel yedekleme

Değerli verilerinizi korumanın 10 yolu

HEDİYE OYUN

Tam sürüm korku-macera oyunu **Tomb of Zojir** DVD'nizde

PCnet

Teknolojiyi seviyoruz

Haziran 2013 Sayı 189 Fiyat 7,00 TL

BİLGİSAYAR BAŞINDA DOĞRU OTURUN

Bilgisayar karşısında acı çekmenizi önleyecek ergonomik ipuçları

BIOSHOCK INFINITE

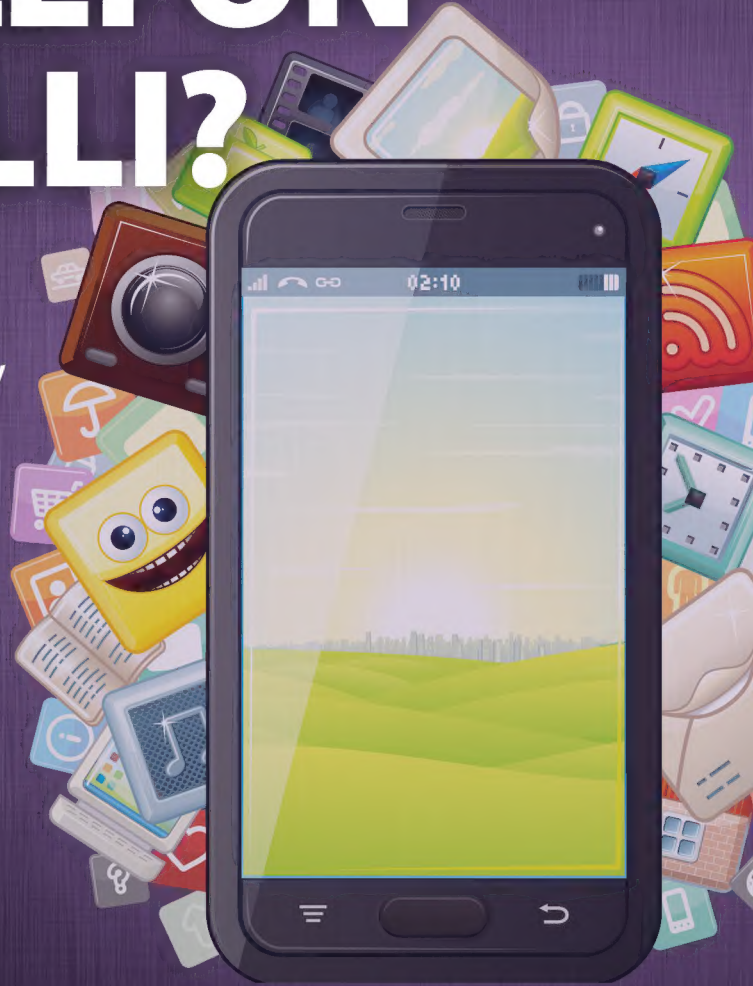
Sinema filmi gibi bir oyun deneyimi

HANGİ TELEFON DAHA AKILLI?

Piyasadaki en iddialı 14 akıllı telefonu inceledik, tasarım ve özelliklerine göre karşılaştırdık

ESKİ DOSTLAR
TEKNOLOJİ TARİHİNE ADLARINI YAZDIRMIŞ BİLGİSAYARLAR

HER ŞEYİ DAHA HIZLI İNDİRİN
BÜYÜK BOYUTLU DOSYALARI DAHA HIZLI İNDİRMENİN SIRLARI

NASIL YAPILIR? S.64

Ses efektleri

Ücretsiz araçlarla kendi ses efektlerinizi üretin

ANALİZ S.6

Google Glass

Google I/O'da sunulan yeniliklere ilk bakış

MOBİL S.16

Turbo 3G devrimi

Mobil internet kullanımında hız sınırlarını zorlayan teknolojiler

twitter.com/kaplanseren

erdalkaplanseren.com

Neden bir sonraki milyoner siz olmayasınız?

PCnet yazarlarından ve yakın arkadaşım Kıvanç'la birkaç ay önce bir kafede otururken masamıza şans oyunu (Hiç oynamadığım için oyunun adını bile bilmiyorum.) satan bir seyyar satıcı yaklaştı. İstemediğimizi söyledik ve şansını bir sonraki masada denemek üzere devam etti. Kıvanç'a, "Herhangi bir internet girişimcisinin milyoner olma ihtimali, şu masada şans oyunu oynayanlardan kat kat daha yüksek." dedim ve Kıvanç da bu görüşüme katıldı. Gerçekten, o milyoner neden siz olmayasınız ki?

Şirket satın almalar medya için hep güzel malzeme vermiştir. Bol sıfırlı meblağları bulan bu satışlarda bazen konu rakamın dışına çıkıp kişiler üzerinde yoğunlaşır. Geçtiğimiz ay Yahoo!'nun, mikroblog sitesi Tumblr'ı 1,1 milyar dolara satın alması en güzel örneklerden biri oldu. Yahoo!'nun genç ve güzel CEO'su Marissa Mayer'in karşısında oturan kişi, Tumblr'ın 26 yaşındaki kurucusu David Karp'tı.

Geçtiğimiz yaz Yahoo!'nun CEO'lukuna atanan Marissa Mayer'in altına imza attığı en büyük anlaşma bu oldu. Üstelik satın almalar hiç hız kesmeden devam edecek gibi görünüyor. Bu satırları yazarken Yahoo!'nun Hulu'yu (sadece ABD'de yayın yapan bir video sitesi) 800 milyon dolara satın almak üzere teklif verdiği dedikoduları dolaşmaya başlamıştı.

Milyonların, hatta milyarların kolayca telaffuz edildiği internet sektöründe fırsatlar bitmek bilmiyor. Üstelik sadece Amerika'da veya Avrupa'da değil, ülkemizde de paraların havada uçtuğu yatırım ve satın almalar oluyor. Sadece Mayıs 2013 içinde Türkiye'de benim duyduklarım bile eminim size ısıklı caldıracaktır:

- Ünlü tatil sitesi Tatilsepeti.com 30 milyon dolar yatırım aldı.
- Henüz 5 ay önce kurulan e-ticaret platformu incir.com 1 milyon dolar yatırım aldı.
- Ev eşyası satan alışveriş sitesi Evidea.com 2 milyon dolar yatırım aldı.
- Kısa süreli kullanım için otomobil kiralayan Driveyoyo.com 5,5 milyon dolar yatırım aldı. (Şirkete 22 milyon dolar değer biçildi.)
- Konum bazlı mekân sitesi Mekanist.com 1,6 milyon avro yatırım aldı.
- Fiyat karşılaştırma sitesi akakce.com 20 milyon dolar yatırım aldı.
- Yerli hosting şirketlerinden SadeceHosting'in 70 milyon TL'ye satın alındığını da ekleyeyim.
- Ayrıca Ciceksepeti.com da Cicek.com'u 3,9 milyon TL'ye satın aldı.

Müthiş rakamlar değil mi? Üstelik bunlar sadece benim bildiklerim ve sadece Mayıs ayında olanlar! Belki gözümünden kaçan başka yatırım ve satın almalar da olmuştur ülkemizde.

Şimdi, bu haberleri gördükçe sizin de aklınızda şimşekler çakmıyor mu? Milyonlarca dolar eden bir girişimin fikrinin şu anda beyin kıvrımlarınız arasında dolaşmadığını kim iddia edebilir? 2000'lerin başlarında patlayan "dot com balonu"ndan hem şirketler hem yatırımcılar hem de girişimciler önemli dersler çıkardı. Günümüzün "startup"ları daha temkinli ve iş fikirlerini uygulama konusunda daha ince hesaplar yapıyorlar.

Tabii fazla da uçmamakta fayda var. Bir arkadaşım, Starbucks'ta kahve içerken, yan masada hararetle biçimde proje konuşan birkaç gence kulak kabartırken "Google'ı batıracağız!" sözünü duyduğunu ve o sırada ağızındaki kahveyi püskürttüğünü anlatmıştı.

Che Guevara'nın o meşhur sözündeki gibi: "Gerçekçi ol, imkânsız iste."

Erdal Kaplanseren

BioShock Infinite

Sinema filmi
gibi bir oyun
deneyimi.

s108

s6

Trend

- 6 Google'ın yolu
- 8 Intel InstantAccess ve PixelSync
- 10 PC'lerin sonu mu geliyor?
- 16 Turbo 3G

Yazarlar

- 03 Erdal Kaplanseren
- 10 Selim Şumlu
- 12 Kıvanç Tanrıku
- 14 Ömür İklim Demir

Her ay

- 18 Teknometre
- 112 Sistem sihirbazı
- 118 Ayın siteleri
- 128 DVD'de bu ay
- 130 Gelecek ay

Bizi takip edin...

facebook

www.facebook.com/PCnet

twitter

www.twitter.com/PCnetDergisi

Hangisi daha akıllı?

Yeni bir akıllı telefon almak isteyenler için çok sayıda seçenek var.
Beklentilerinize en iyi cevap veren ürün hangisi?

s20

Her şeyi daha hızlı indirin

İndirme işlemlerini hızlandırmak için yapabileceğiniz çok şey var.
Büyük dosyaları iki kat daha hızlı indirme sırlarını açıklıyoruz.

s78

s38

PC'nizi doğru biçimde konumlandırın

Basit bir eylem olan oturmaktan başlayarak bazı profesyonel ergonomik tavsiyeleri sizlerle paylaşıyoruz.

Tekrar kullan, geri dönüştür, sat

Eski donanımlarınız hem sizin hem de çevre için faydalı olabilir. Fikirleri geri dönüştürüyoruz.

s92

Eski dostlar

Bir yıldan daha eski PC'lerin artık yaşlandığını düşünüyor olabilirsiniz ama yaşamsal görevleri yerine getiren bilgisayarlar söz konusu olduğunda ne varsa eskilerde var.

s86

COĞRAFİ KONUMLAMA TEKNOLOJİSİ

GPS ve diğer konum belirleme tekniklerinin bulunduğunuz yeri nasıl tespit ettiklerini inceledik.

34

Alışveriş

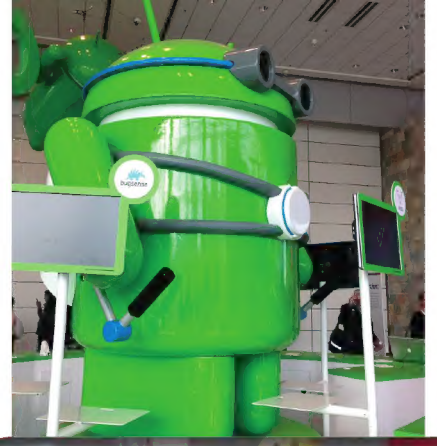
- 100 Ürün inceleme
- 108 BioShock Infinite
- 114 Ayın yazılımları
- 116 Mobil uygulamalar

Nasıl yapılır?

- 48 Windows Gezgin'i yakından tanıyın
- 52 Sosyal devrime katılın
- 58 PC enerjinizi akıllı kullanın
- 62 Denetim Masası hakkında merak ettikleriniz
- 64 Afili ses efektleri yaratın
- 68 Favori sitelerinizi takip edin
- 72 Mükemmel yedeklemenin 10 yolu
- 76 Folding@home ile dünyayı kurtarın

PCnet Trend

DONANIM

Google'ın yolu

Google, I/O 2013'te duyurduğu ürün ve özelliklerle, kullanıcılar için yepyeni deneyimlerin müjdesini verdi.

Google'ın ürün ve servislerini geliştiren binlerce yazılım geliştirici, her sene olduğu gibi bu yıl da teknoloji başkenti San Francisco'da bulundu. 15 Mayıs sabahı San Francisco'daki Moscone Center'da 6 binden fazla geliştirici ve basın mensubuna sunumlar eşliğinde bilgi veren Google yöneticileri, teknik oturumlar ve demolar eşliğinde yeni dönemi anlattılar.

Google'ın bu seneki temel mesajı çok net biçimde "çok ekranlı dünya" oldu. Tabletler ve cep telefonları kısa sürede dizüstü bilgisayarlar gibi harcılam hâle geldi. Bu arada giyilebilir cihazlar gibi yenilikler ortaya çıkmaya başladı.

Google'ın önemli iki platformu olan Android ve Chrome bundan böyle daha bir uyumlu çalışacak. Chrome, 750 milyondan fazla aktif kullanıcısıyla dünyanın en popüler web tara-

yıcısı konumuna ulaştı. Bu açık ve esnek platformlar sayesinde geliştiriciler birden fazla cihaz üzerinde çalışan şaşırtıcı uygulamalar yaratabiliyorlar.

Yeni Chromebook tanıtıldı

Google'ın şubatta ilk kez duyurduğu ve konferansın ilk günü yeniden tanıttığı Chromebook bilgisayarı Pixel, bir tarayıcının nelere kadar olduğunu çok net biçimde gösteriyor. Dizüstü bilgisayarda hız, basitlik ve güvenlik arayanlar seçenek olmaya aday bir bilgisayardan bahsedebiliriz. Chromebook Pixel'de tek yapmanız gereken, Google hesabınızla oturum açmak. Tüm işlerinizi Google bulutu üzerinde yapabileceğiniz bu basit bilgisayar, çoğu kullanıcının derdine derman olacak gibi görünüyor.

İnce ayar yapılan servisler
Google Play: Google'ın uy-

gulama mağazası bir hayli yenilendi. "Google Play All Access" adlı hizmet çatısı altında aylık 9,99 dolara Google'ın müzik arşivine sınırsız erişim (sadece ABD'de) sunuluyor. Ayrıca gerçek zamanlı çok oyunculu ve lider listeli Google Play oyun servisleri de tanıtıldı.

Google+: Google'ın sosyal ağ platformu Google+'ın tasarımı tamamen yenilendi. Yeni Google+ta kolayca içerik ara-

tırırken cam gibi, güzel fotoğraflarla online fotoğraf deneyiminizi de büyük ölçüde iyileştirebiliyorsunuz. İnsanların gruplar hâlinde görüntülü görüşme yapabildiği Google+ Hangouts'da yapılan düzenleme sayesinde kullandığınız cihaz veya platform hangisi olursa olsun 10 kişiye kadar arkadaş gruplarıyla yaptığınız gerçek görüşmelerin tümünü online ortama taşımak mümkün olacak.

“Tumblr’ı satın almak üzere bir anlaşmaya vardığımızı duyurmaktan mutluluk duyuyorum! Tumblr’ı berbat etmeyeceğimize söz veriyoruz.”

AYIN SÖZÜ: Yahoo! CEO’su Marissa Mayer, Yahoo!’nın eline geçen her ürünü batırma geleneğini artık sürdürmeyeceklerini söylüyor.

Bu yılki I/O’ya 6000 civarında yazılım geliştirici katıldı.

Arama: Arama hizmeti son yıllarda büyük bir evrim geçirdi. Artık sizinle konuşabiliyor ve ihtiyaç duyabileceğiniz bilgileri tahmin ederek işinizi kolaylaştırabiliyor. Bu etkinlikte duyurulan yeni bir özellik sayesinde doğru yerde ve doğru zamanda sizi uyuracak sesli hatırlatmaların kurulumunu yapmanız mümkün olacak. Ayrıca Chrome kullanan dizüstü ve masaüstü bilgisayarlar için “sesli yanıtlar”ın ön izlemesi sunuldu. Yani siz Google’a bir soru soruyorsunuz, Google size konuşarak yanıt veriyor.

Haritalar: Google Haritalar’ın gelecek neslinin ön izlemesi de etkinlikte paylaşıldı. Yeni Haritalar’da artık gereksiz ayrıntılara uğraşmayacak, kendi deneyiminizin ön planda olması sayesinde her tıklamanızda veya aramanızda teknoloji size ihtiyacınız olan bilgileri vurgulandığı, size göre hazırlanmış bir harita çizecek.

Google Glass’la ilk bakış

Glass, Google’ın giyilebilir teknoloji uzayına attığı ilk uydur ama sevmeyenleri de yok değil. Yeni yeni gelişmeye başlayan bu teknoloji gizlilik hususunda sorun çıkmaması için şimdiden birçok kulüpte yasaklandı.

Google’ın geliştiriciler için düzenlediği yıllık konferansı Google I/O’da geçen sene açılmasından bu yana bir yıl

oldu. Yine bir Google I/O’da bu defa Google Glass’ı inceleme şansı elde ettik. Google kurucu ortağı Sergey Brin geçenlerde yaptığı bir TED konuşmasında teknolojinin henüz tamamen geliştirilmiş durumda olmadığını belirtmişti ve ilk deneyimim bu görüşü destekliyor; fakat özetle Google Glass, bir akıllı telefonun bize sunduğu çoğu şeyi tek başına yapmak ve bunu direkt gözümüzün ucundaki küçük bir ekranda göstermek amacını taşıyor.

Google ve Microsoft arasındaki rekabet bizim gördüğümüz ve henüz görmediğimiz pek çok alanda yaşanıyor. Artırılmış gerçeklik ürün ve servisleri de görünmeyenlerden biri. Akıllı telefon ve tablet pazarının gidişatını da derinden etkileyecek bu gelişme, kim daha hızlı davranırsa onun gücü olacak gibi görünüyor.

Reklam konusu soru işareti

Google Glass’ta görüntü, yüksek çözünürlüklü 25 inç bir televizyona 2,5 metreden bakmakla eşdeğer.

Chromebook Pixel’in 1299 ve 1599 dolarlık fiyatı eleştirilerin odağında.

EDİTÖRÜN GÖRÜŞÜ

Google Glass, kitlelere açılmadan önce bile yıkıcı bir etki yarattı. Tüketicilerine eller serbest bir deneyim yaşıyor ki bu bir akıllı telefon, tablet veya masaüstü bilgisayar değil. Google için önemli olan da bu. Glass uygulamaları ve hizmetleri giyilebilir teknoloji alanına sunuyor. Şimdilik tek eksiği ise gözlükleri kullanacak bir kullanıcı birliği. Son dönemdeki gelişmelerden anla-

duğumuz kadarıyla Glass’ın özellikleri oldukça cazip olsa da gizlilik her zaman bir “mesele” olarak karşımıza çıkacak. Neyse ki bu mevzu Google’a hiç de yabancı değil.

Şirket daha önce gizlilik ilişkin pek çok soruyla karşılaşsa da ürünler kitleler tarafından kullanılmaya başlandıkça sorunlar da giderildi; tıpkı arama, Haritalar, Street View, Gmail ve Android’de olduğu gibi.

Yani çok büyük bir görüntüden söz edemeyiz ama bunun olumlu yanı, bizi günlük yaşamızdan etmeden bu görüntüyü sunabilmesi.

Ses kulak yolundan değil, kemiklerden geçerek kulağa iletiliyor. Akıllara gelen ilk sorulardan biri elbette pil süresi. Bataryanın tek dolunda tüm gün idare ettiği söyleniyor fakat bunu deneme şansını elde edemedik. Gün ortasında kulaklığı ayırıp şarj etmek zorunda kalmak can sıkıcı olacaktır.

Yeni teknolojiye öncülük etmek isteyen geliştiricilere özellikler derin ayrıntılarla verilirken, Google Glass üzerinde kullanılacak hiçbir uygulamada reklam olmayacağı konusunun üzerinde duruldu.

Google’ın neredeyse tüm kârı reklamlardan (diğer kârlarından %98 daha fazla) gelse bile şirket reklamlardan uzak bir başlangıç yapmak istiyor. Bu durum şimdiden gözlükler üzerinde uygulama geliştirmek için imza atmış firmaları etkileyebilir. Bunlar arasında New York Times ve

Evernote da var. Google, Glass için geliştirilen uygulamalara Glassware diyor. Bakalım kullanıcılar alırsak mı bu terime.

Gizlilik yine dert olacak. Reklamların olmaması geliştiricileri Glass uygulamaları konusunda daha az zorlayacak olsa da Google’ın gizlilik konusunda çekeceği var gibi duruyor.

Cihaz 2014’te satışa çıkacak olsa da gizlilik konusunda tartışmalar başladı. Herkes gizlice etrafındakileri kaydetme yeteneğine kavuşunca endişeler de baş gösterecek. Başka bir deyişle hizmet sektörünün büyük kısmı Glass ve benzer ürünleri yasaklayacak.

Dünyanın her yanında “Kayıt yapmak yasaktır” tabelalarını görmeye hazır olun.

Kullanımda olan kısıtlı sayısıyla bile Google Glass’a ilişkin yasaklama tabelaları şimdiden baş gösterdi. Las Vegas’taki striptiz barları Glass’ı yasakladı, tıpkı Seattle’daki ve İngiltere’deki kafeler gibi.

Yakın dönemde Glass belki de öfke uyandıracak, kullanıcılarla dalga geçilecek, saçma tartışmalar doğacak ama uzun dönemde çıkacak olan yasalar; kişiler, kurumlar ve sosyal istekler, ihtiyaçlar ve endişeler arasındaki dengesizliğin önüne geçecek.

Eğer olay gerçekten bundan ibaretse Google Glass gibi giyilebilir teknolojilerin önünde bir süreç var demektir. ■

Intel InstantAccess ve PixelSync

Traditional Alpha Blending

Order Independent Transparency (OIT)

AMD'nin Mecha Demo uygulaması çok hoş görünüyör ama OIT etkinleştirildiğinde performans ciddi biçimde düşüyor.

This split-screen mode shows a comparison between a traditional alpha blending technique (left) and the per-pixel fragment lists OIT technique (right).

Grafik mimarisiyle ilgili sorunları birer birer aşan Intel, güçlü bir GPU firması görünümü vermeye başlıyor.

Intel, bir süre öncesine kadar oyun geliştiricileri sıkı markaja alıp yeni DirectX 11.1 sürümüyle gelen ve özellikle de sadece kendi grafik donanımlarıyla çalışan eklentileri kullanmaları için baskı yapıyordu.

Aslında bu durum, Intel gibi büyük bir işlemci üreticisinden beklenecek bir hamle değil. Daha doğrusu Intel, AMD ve NVIDIA'dan gelmesi olası bir adımı uygulamış oldu. Intel'in Avrupa'dan sorumlu oyun yaygınlaştırma yöneticisi Richard Huddy'nin açıklamasına göre yeni Haswell serisi işlemcilerle grafik performansında ciddi bir ilerleme gerçekleşiyor olacak. Oyun düşkünlerinin Intel grafik yongalarını tercih etmesine neden olacak yenilikler kullanıma girecek. Intel giderek artan oranda grafik odaklı bir firma görünümü vermeye başlıyor.

LARRABEE'NİN KALINTILARI

Intel'in grafik alanındaki geçmişi için sıkıntılı virajlardan geçti demek doğru olur. Richard Huddy, daha önceki Intel Larrabee projesiyle ilgili ilk açıklamaları gerçekleştirenlerden biri olmuştu. Intel'den Larrabee ile ilgili yeni API uzantıları gelmişti ve epey efor sarf edilmişti ama sonu hiç de iyi olmadı ve rafa kaldırıldı. Her ne kadar bu proje Intel'in istediği gibi bitmemiş olsa da firmanın epey deneyim elde ettiği ortada. Bu sayede GPU geliştirmeye ilgili önemli bilgiler elde edildi ve ciddi dersler alındı.

Yeni uzantılarda, başarısız olan Larrabee projesinin izleri var. Son zamanlarda kaynakların birleşimiyle ilgili çok sayıda haber duyuyoruz ve InstantAccess ile bu eğilim devam ediyor. İşlemci ve GPU'nun kaynakları paylaşması sayesinde, her

ikisine tahsis edilmiş olan bellekler arasında aktarım için API'ler üzerinden dolaşmak gerekmiyor.

CPU ve GPU'nun, sahip oldukları belleklere sınırsızca erişebildiği bir oyun motoru kullanılırsa oyunların önündeki tek engel detaylı 3B ortamları oluşturan doku içerikleri oluyor. Bu sistem kullanıma girdiğinde Haswell serisi işlemcilerle birlikte performans hissedilir biçimde artacak. Dokuları hızlı biçimde elde eden, CPU ile GPU arasındaki veri akışını gerçekleştiren tüm çözümler büyük kazanım elde edecek. Huddy'nin ifadesine göre sadece bu farktan ötürü Haswell ile oyunlarda elde edilen fps değeri bir anda iki katına çıkmayacak ama hiç olmazsa en azından en düşük fps değerleri belirli oranda yükselecek.

Açıklamasına göre fps değerinin epey düşük kaldığı noktalar göreceğiz. Çoğu

durumda bu ciddi düşüşün ana sebebi sabit diskten ya da sanal bellekten gelen doku bilgisinin yavaş kalması. İşte bu sıkıntıyı aşmak için hızlandırma yapabilmek mümkün. Kare tazeleme hızında yaşanan can sıkıcı takılmalar, anlık donmalar ve görüntü bozulmaları akıcı hâle getirilebilir.

Ortalama kare tazeleme hızı açısından ise çok da fazla ilerleme beklenmiyor. Belki yüzde 1 veya 2 oranında artış olacak ama oyun sırasındaki kullanıcı deneyimi çok daha zevkli bir hâle gelecek. Sistemin yavaşlayıp tıkanmaya başladığını fark ettiğinizde kaybolan eşsiz oyun deneyimini daha iyi hâle getirmek için hazırlanmış bir yenilik.

SENKRONİZASYON

DirectX yeniliklerinden ilki size çekici geldiyse ikinci yeniliğin oyuncular için daha da ilgi çekici olduğunu

söyleyebiliriz. PixelSync teknolojisi, gerçek zamanlı modellemeyle ilgili en büyük sorunlardan biri olan şeffaflık konusunu çözmeye odaklanıyor.

Böyle bir sorun neden var? GPU'lar eski nesillerden beri temel anlamda birden çok pikseli etkinleştirecek şekilde tasarlanmış durumdadır. Buna rağmen piksellerin elde edildiği sıralamadan farklı bir sıralamayla görüntü önbellegine ulaşması söz konusudur.

Çoğu durumda "Bu sıralamanın ne önemi var?" diyebilirsiniz. Elbette opak bir yüzey oluşturuluyorsa bu sıralamanın önemi yok. Şeffaflık olmadığında piksellerin hangi sıralamayla ekrana geldiği önemli değil. Sonuç olarak elde edilen görüntü her zaman aynı oluyor ve bu avantajı kullanan GPU'lar çok daha hızlı sonuç verecek biçimde çalışıyor. Şimdiye kadar yüksek performans elde etmek adına piksellerin ulaşım sıralaması konusu dikkate alınmadı. Diğer yandan bu sıralamanın önemli hâle geldiği bir nokta var: Şeffaf dokular

veriyordu ama OIT etkinleştirildiğinde performans %70 düşüş gösteriyordu. Kullanıcıların hiçbir %70 performans düşüşü gerçekleşecekse bu türden şeffaf görüntülere razı olmaz.

Şeffaf alanlar dediğimizde cam, saç, ağaç, duman ve su gibi modern oyunlarda sık sık kullanılan görüntüler akla gelmeli. Normalde bu tür görüntüler basit yaklaşımlar kullanılarak modellenir ve tasarımları gerçekleştirenler üzerinde ciddi kısıtlamalar oluşur. Programcıların pikselleri inanılmaz derecede ince detaylara dönüştürdüğü, buna paralel olarak tasarımcıların oyunlara ekleyemeyeceği detayların listelendiği can sıkıcı durumlar yaşanır. Ekran kartlarının performansını düşürecek detayların terk edildiği ve oyunların buna göre şekillendiği adımlardan söz ediyoruz.

HASWELL'İN SINIRLARI

Diğer yandan Haswell ile gelen grafik yongası OIT ile başa çıkacak biçimde geliştirildi. Demek oluyor ki

Standart OIT DX11 teknolojisi Rome 2 ile bütünleşik geliyor ama oyun satışa sunulduğunda ilk aşamada devre dışı olacak. Huddy'ye göre Rome 2 ile OIT kıyaslamasında kazanan AMD/NVIDIA grafik kartları değil, Intel Haswell oluyor. OIT açıldığında kazanan Intel oluyor çünkü pikselleri doğru biçimde sıralamasını biliyor, çok az performans düşüşüyle bunu gerçekleştirebiliyor. Bunu gerçekleştirmek için üst seviye bir grafik kartını etkin biçimde kullanmak imkansız. 800 TL'lik bir grafik kartının Haswell performansına ayak uyduramıyor olması hayli yüz kızartıcı olacak.

Maalesef PixelSync teknolojisinin kullanılabilmesi için Intel Haswell serisi işlemcilerdeki grafik yongasının tek başına kullanılması gerekiyor. Şu aşamada harici bir grafik kartının sadece OIT işini Haswell'deki grafik yongasına aktarması ve geri kalan işi kendi başına gerçekleştirmesi söz konusu değil. DirectX

tanımlamalarından ötürü tüm işi tek bir yonga yapmak zorunda, iş bölümü yok. Şu aşamada Intel'in OIT için harici grafik kartlarına yardımcı olması mümkün değil. Mimariyle ilgili ciddi bir değişiklik olmadığı sürece bu durum değişiklik göstermeyecek.

ÜÇ KAHRAMANLI DÖVÜŞ

O zaman yeni bir çözüm için Lucid gibi bir firmanın arabulucu teknik geliştirmesi söz konusu olabilir. Aksi hâlde bu teknoloji de diğer benzerleri gibi sadece bir GPU firmasına özel teknoloji olarak kalacak, sadece sınırlı sayıdaki sponsorlu oyundan öteye geçmeyecek. Buna rağmen Intel'i bir diğer ciddi GPU geliştiren firma gibi dikkate alıyor olmamız kayda değer bir gelişme ve değişim. Intel'in görüşüne bakılırsa Haswell serisi kullanıma girince üç kahramanlı dövüş gerçek olacak. Richard Huddy'nin ifadesiyle Intel bu dövüşe sıkı sıkıya hazırlanmış durumda. ■

"Rafa kaldırılmış olan Larrabee projesinin meyvelerinden faydalanmaya başlıyoruz."

oluşturuluyorsa piksel sıralaması ciddi farklar ortaya çıkarıyor.

Geçen seneki Siggraph konferansı sırasında DICE'in modelleme mimarlarından biri olan Johan Andersson, gerçek zamanlı modellemeyle ilgili karşılaşılan beş ana sorunla ilgili bir konuşma gerçekleştirdi. Ona bakılırsa sinema kıvamında görüntü kalitesi için "sıralamadan bağımsız şeffaflık" (OIT) gerekiyor. Her ne kadar OIT en baştan beri DirectX 11 API'si içinde bulunuyor olsa da şimdiye kadar hiçbir oyun bunu sunacak biçimde dağıtımına sunulmadı. Sebebi, etkili biçimde kullanıldığında GPU performansının yerlerde sürünür hâle gelmesi. AMD, DirectX 11 ilk çıktığında HD 5000 serisinin OIT desteğini sergilemek için Mecha Demo uygulamasını hazırladı. Donanım buna destek

sisteminiz görüntüleri modellemeye başladığında piksellerin sıralaması önemli değil ve her durumda şeffaf nesneler olması gerektiği gibi görünmeli. Intel, Codemasters ile GRID 2 ve The Creative Assembly ile Rome 2 oyunlarına özel ortak çalışmalar yürüttü. Yakın zamanda satışa sunulacak olan bu yeni oyunlarda OIT desteği için çalışmalar gerçekleştirildi. Her ikisi de hem OIT hem de PixelSync uzantılarını destekleyecek. Böylece Haswell işlemcilerdeki grafik yongaları ciddi performans düşüşü yaşamadan şeffaf nesneleri daha gerçekçi gösterebilecek. Örnek olarak GRID 2 oyununu göz önüne alırsak 40-50 fps olarak gerçekleştiren normal moda kıyasla OIT etkinleştirildiğinde performans düşüşü en çok %10 dolaylarında.

Camı geleneksel biçimde modellediğinizde oyun tasarımcılarını sınırlamak zorunda kalıyorsunuz.

PixelSync ile şeffaf nesnelerin modellemesinde gelişmeler ortaya çıkıyor.

Herkes bunu konuşuyor... PC'NİN SONU MU GELİYOR?

Akıllı telefon ve tabletler, PC ve dizüstülerin sonunu getirebilir.

2013'ün ilk çeyreğinde masaüstü ve dizüstü bilgisayar satışlarındaki tüm zamanların en büyük düşüşüne şahit olduk. 1994'ten beri piyasayı izleyen araştırma şirketi IDC'ye göre satılan toplam birim sayısında %14 düşüş var. Bu yıl içinde şimdiye dek 76,3 milyon birim satılmış ki geçen yıl aynı döneme denk gelen 89 milyonluk satışa göre bu, ciddi bir azalma demek.

Satışlardaki düşüşün sorumlusu olarak gösterilenlerden biri -biraz da haksız yere- Microsoft'un Windows 8 işletim sistemi. Windows genel olarak pazar payında önemli bir kayıp yaşamasa da

Windows 8, uzmanları ve Windows 7'ye alışık kullanıcıları ikiye bölmüş durumda. Windows 8'in PC platformunun kurtarıcısı, hem Microsoft'u hem de pazarı destekleyecek bir işletim sistemi olması bekleniyordu. İşletim sisteminin satışları iyi gitse de PC satışlarındaki düşüşü önleyemediği kesin.

Microsoft'un en büyük rakibi Apple da satışlarında düşüş yaşıyor. Apple geçen yılki aynı döneme kıyasla %2 daha az Mac bilgisayar satmış ki bu, sorunun sadece Microsoft'ta olmadığını gösteriyor. Görünüşe bakılırsa tüketiciler giderek artan orada masaüstü ve dizüstü bilgisayarlardan tablet ve

akıllı telefon gibi cihazlara geçiyorlar.

Sektör analisti Gartner'a göre bu gibi mobil cihazların satışı bu yıl 821 milyona ulaşacak ve gelecek yıl bir milyar geçecek. Aslında durum mantıklı: Akıllı telefon ve tabletler bilgisayarlardan daha ucuz olmalarına rağmen neredeyse aynı şeyleri yapıyorlar. Bilgisayar başında web'de sörf alışkanlığımızı da terk ediyor, Facebook ve Twitter gibi uygulamaları hareket hâlinde kullanıyoruz.

Oyun bilgisayarlarında da bir durgunluk söz konusu. PlayStation 3 ve Xbox 360 için yayımlanan büyük bütçeli oyunların genelde PC sürümleri de çıkıyor ama bu konsolların altı yaşında olduğunu

dikkate alırsak, PC'lerin grafik sınırları artık zorlanmıyor demektir. Dolayısıyla PC oyuncularının terfi ihtiyaçları da azalıyor. Bazı düşük bütçeli oyunlar artık akıllı telefon ve tabletlerde bile yayımlanıyor.

Her şeye rağmen PC'lerin şimdilik bir yere

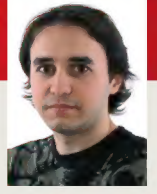
gittiği yok. Üstelik tablet ve akıllı telefonların hâlâ yapamadığı şeyler de var. Örneğin tablette film izlemek bir süre sonra rahatsızlık vermeye başlarken, büyük bir monitörde Full HD film izlemenin keyfi baki kalıyor. E-posta yazmak veya hesap tablosu düzenlemek gibi işler söz konusu olduğunda klavye-fare ikilisi, dokunmatik ekranlara kıyasla hâlâ çok daha verimli çalışıyorlar.

YAZARIN GÖRÜŞÜ

Selim ŞUMLU

@maxcoder

Kablonun ucu

İ harfi uzun okunan, Arapça kökenli "esir" sözcüğüyle ilk tanışmam, Pentagram'ın "In Esir Like An Eagle" şarkısına dayanıyor. Esir, mitolojide ve bazı ruhanî metinlerde karşımıza çıkan, evrendeki boşluğun tamamını kapladığına inanılan görünmez bir madde. İngilizcede "ether", Türkçede "esir" in yanı sıra "eter" olarak geçiyor.

18. yüzyılda fizikçiler bu kavrama ithafen eter kuramları geliştirmeye başlar. 19. yüzyılın sonlarında bilim adamları elektromanyetik dalgaların "ışıldayan eter" (luminiferous ether) denilen kuramsal bir ortam üzerinde yayıldığını düşünmektedirler. Modern fizikte bunun yerini görelilik ve kuantum kuramları alsa da eter, bilim dünyasını uzun süre düşündürür...

1970'te Xerox'un bir bölümü olarak Palo Alto'da kurulan PARC, bilişim tarihini değiştiren birçok yeniliğin ortaya çıktığı bir araştırma-geliştirme merkezi. 1973'te Xerox PARC'ta çalışmakta olan Robert Metcalfe, 100 bilgisayar birbirine, bir yazıcıya ve ARPANet'e (interneti atası) bağlayacak bir yöntem geliştirmeyi kafasına koyar. 22 Mayıs günü yeni bir iletişim yöntemiyle ilgili ilk notlarını alır...

100 bilgisayarla işe başlasa da Metcalfe'nin hayali, tıpkı eter gibi, tüm bilgisayarların ve ağ cihazlarının içinden geçeceği bir ortam yaratmaktır. Bugün gezegenimizdeki tüm bilgisayarları birbirine bağlayan bu teknolojiye, ışıldayan etere ithafen Ethernet ismini verir.

Geçtiğimiz ay Ethernet'in 50. doğum gününü kutladık. Bugün Ethernet, tüm dünyada en önemli ağ protokolü olmaya devam ediyor. Belki dizüstü bilgisayarlarımızı artık Ethernet kablolarıyla internete bağlamıyoruz, belki akıllı telefonlarımızda Ethernet girişi bile yok ve 1970'lerde aklımıza bile gelmeyecek cihazlar bugün kablosuz olarak internete bağlanıyor ama sanmayın ki Ethernet ölüyor... İş yerimizdeki tüm bilgisayarlara kablosuz ağ bağlantısı dağıtan yönlendiriciler, cep telefonlarımızın bağlandığı şebekenin altyapısı, fotoğraflarımızı kablosuz olarak gönderdiğimiz Facebook'un veri merkezi bile Ethernet teknolojileriyle çalışıyor.

Kablosuz aldığımız hizmetlerin bir ucunda daima kabloların olduğunu unutmayalım, Ethernet'i sevelim ve sayalım!

60 SANİYELİK TEST

1 Philips'in yeni ultra verimli ampulü hangi teknolojiyi kullanıyor?

- A) Biyoluminesans
- B) LED
- C) Çerenkov ışıması

2 Hangi şirket Disney tarafından satın alınarak kapatıldı?

- A) LucasArts
- B) EA
- C) Sega

3 Hangisinin sesi bir balmumu diske kaydedilmiş olarak bulundu?

- A) Thomas Edison
- B) Kraliçe Victoria
- C) Alexander Graham Bell

4 Ekranı veda eden dizilerden hangisi sosyal medyada en çok konuşuldu?

- A) Behzat Ç.
- B) Kuzey Güney
- C) İşler Güçler

5 Hangi işletmeler şimdiden Google Glass'ı yasaklamaya başladı?

- A) Kumarhaneler
- B) Striptiz kulüpleri
- C) Bankalar

6 Harvard'da bir araştırmacı, kendisini bir fareye bağlayarak fare üzerinde neyi başardı?

- A) Hareketlerini kontrol etme
- B) Gözlerinden görme
- C) Uyuma ve uyanma

Yanıtlar: 1B 2A 3C 4A 5B 6A

Windows Phone'ların en iyisi Nokia Lumia 925

Nokia, yeni Lumia 925 modeliyle Windows Phone'a öncülük ediyor.

Windows Phone işletim sistemi denince akla artık Nokia'nın Lumia serisi dışında çok az telefon geliyor. Windows Phone'u tam anlamıyla benimseyen ve bu sayede piyasanın en iyi Windows Phone'lu akıllı telefonlarını geliştiren Nokia, bir süredir Lumia 920 ile Windows Phone pazarına liderlik ediyordu. Ancak Nokia bununla yetinmemiş olacak ki "Geleceğe doğru bir adım daha atıyoruz!" diyerek 14 Mayıs'ta dünya basınını Londra'da topladı. Nokia'nın yeni amiral gemisini görmek için PCnet de oradaydı.

Şirketin 14 Mayıs'ta tanıttığı Nokia Lumia 925, zaten çok başarılı kabul edilen Lumia 920'nin yeni bir yorumu. Tamamen farklı bir ürün yaratmaktansa 920'nin en güzel ve başarılı yanları alınmış, üzerine eklemeler ve geliştirmeler yapılmış. Böylece ortaya çıkan metal tasarımlı Nokia Lumia 925, en son PureView kamera deneyimi, yepyeni özellikleri ve uygulamalarıyla Windows Phone tabanlı akıllı telefonlar arasında çitayı biraz daha yükseltiyor.

Lumia 920 her ne kadar çok başarılı bir telefon olsa da fazla renkli ve plastik görünümlü tasarımı, bu kadar eğlenceli değil de daha ciddi görünen bir telefon isteyenler tarafından eleştiriliyordu. Lumia 925, yeni metal tasarımıyla bizce çok daha şık ve sağlam bir görünüme sahip.

Nokia'nın haklı bir üne sahip üstün kamera teknolojisi, Lumia 925'te daha da geliştirilmiş. 8,7 MP alıcı içeren Nokia Lumia 925 daha net, temiz fotoğraflar ve videolar için en ileri lens teknolojisini ve gelecek nesil görüntüleme yazılımını içeriyor. Bu bileşim, az ışıktaki çekilmiş fotoğraflarda bile harika sonuç veriyor. Çekilen fotoğraflar, 4,5 inç AMOLED 1280x768 piksel ekranda müthiş görünüyor.

Nokia Lumia 925 ayrıca kullanıcıları, diğer Lumia Windows Phone 8 akıllı telefonlara da güncelleme olarak gelecek yeni Nokia Akıllı

Eski basketbolcu, Nokia Akıllı Cihazlar Başkan Yardımcısı Jo Harlow, Akıllı Kamera demosu için "poz veriyor".

Kamera moduyla da tanıştırıyor. Nokia Akıllı Kamera, yüksek kaliteli mükemmel görüntüyü yaratmak için bir seferde on fotoğraf çekmenin ve En İyi Çekim, Aksiyon Çekimi ve Hareket Fokus gibi seçeneklerle düzenlemenin kolay bir yolunu sunuyor. Test edebildiğimiz süre çok kısıtlı olsa da Akıllı Kamera'nın oldukça etkileyici görüldüğünü ve kullanımının çok basit olduğunu söyleyebiliriz.

Nokia Lumia serisine ilk metal dokunuşu taşıyan Nokia Lumia 925, artırılmış sağlamlık gibi cazip ve eşsiz faydalar getiriyor. Polikarbonat arka yüz beyaz, gri veya siyah renk seçeneklerine sahip. Kablosuz şarj kapağı, Nokia'nın ileri kablosuz şarj aksesuarlarından ve ekosisteminden faydalanmak için telefonun arkasına takılabilir. Siyah, sarı ve kırmızı renklerde kapaklar ayrıca aksesuar olarak satılıyor.

Bütünleşik konum ve navigasyon servisleri sunan HERE uygulamaları ve ücretsiz müzik listelerini sınırsız dinlemenin mümkün olduğu Nokia Müzik gibi öncü Nokia servisleri, Nokia'nın en yeni akıllı telefonunun sunduklarına muhteşem özellikler ekliyor.

Nokia Lumia 925, 16 GB ve 32 GB olmak üzere 2 farklı hafıza seçeneğiyle 2013'ün ilerleyen aylarında Türkiye'de satışa sunulacak.

Nokia'nın Lumia 925 ile doğru yolda olduğu ve Windows Phone pazarını ileri taşıyacağı kesin. Atılacak bir sonraki adımsa belki Microsoft'tan gelmeli. Yıl sonuna doğru çıkacak Windows 8 güncellemesiyle birlikte bir Windows Phone 8 güncellemesiyle de karşılaşmak şaşırtıcı olmaz. Microsoft, mobil işletim sistemini daha da arzulanır bir hâle getirebilirse Windows Phone'un nimetlerinden en iyi şekilde yararlanma imkânı sunan Lumia 925 gibi üstün cihazları da hak ettikleri noktaya daha rahat taşıyabilir.

Selim ŞUMLU / Londra

YAZARIN GÖRÜŞÜ

Kıvanç TANRIKULU

@kivancco

Zaman akar, teknoloji yolunu bulur

Google Glass ile ilgili konuşulanlar arasında "mahremiyetin ihlali" meselesine mutlaka rastlamışsınızdır. Şimdilerde dünyanın birçok yerinde bu konu konuşuluyor. O gözlüğü takan rahat durmaz, deniyor. Olur olmaz yerde kayıt yapar, deniyor. Sokak ortasında iki adam düşünün, Glass'ın özel hayatın gizliliğini nasıl ihlal edebileceğini konuşuyorlar, MOBESE kameralarının altında!

2007 yılı itibarıyla hayatımıza girmeye başlayan MOBESE (Mobil Elektronik Sistem Entegrasyonu), başlangıçta ciddi şekilde eleştirilmişti. Tepkiler zamanla azaldı. Artık yalnızca büyük şehirlerde yaşanan ilginç olayların MOBESE kayıtları haber bültenlerine konuk olunca hatırlanıyor bu sistem. Kimse sokakta yürürken MOBESE kameraları tarafından izlendiği için tedirgin olmuyor.

Google Glass'ta ise durum farklı. Devletin değil, vatandaşların kullanımında olacak bu cihazlara dair yasal düzenlemeler yapmak çok akıl kârı değil. Glass ve ardından gelecek benzerleri bu anlamda yasalara değil, görgü kurallarına tâbi olmalı. Genel tabirle toplum içinde oturmayı kalkmayı bilen insan, Glass'ı kullanmayı da bilmeli.

Glass'tan sonra benzerlerinin hızla çoğalacağını akıldaki tutmak gerekiyor. Hatta benzerlerinin ve benzerlerinin benzerlerinin kabullenerek ele almalığı konuyu. Cihaz şimdilik kullanıcısının yüzünde kocaman yer kaplıyor ve kullanımı sırasında diğer insanlar tarafından rahatça fark edilebiliyor. Teknolojinin bir sonraki adımında nereye gideceğini tahmin etmek için çokça bilim kurgu izlemiş olmaya gerek yok. Yakın gelecekte kimin neyi nasıl kullanmakta olduğunu anlamamız pek mümkün olmayacak. Teknolojinin de doğası gereği kolay kolay yasak kabul etmediğini düşünürsek; su akacak yolunu bulacak, yeni oyuncaklar da bir şekilde hayatımıza dâhil olacak diyebiliriz.

Unutmadan... Glass şimdilik gözün gördüğünden fazlasını görmüyor.

1,5 milyon TL'ye Apple

Yalnızca 6'sının hâlâ çalıştığı düşünülen, Apple'ın kurucularından Steve Wozniak'ın kendi elleriyle yaptığı Apple I bilgisayarlarından biri, Almanya'da bir müzayedede 671 bin 400 dolara satıldı.

Cihaz, Apple kurucularından Steve Wozniak tarafından, diğer kurucu ortak olan Steve Jobs'ın ailesinin evindeki garajda, 1976 yılında yapılmıştı. Cihazın asıl sahibi Fred Hatfield zamanında bilgisayarını Woz'a imzalatmış. Ayrıca cihazla birlikte sunulan kullanım kılavuzlarını ve Jobs'ın kendisine yazdığı imzalı mektubu da müzayedede bilgisayarla birlikte sattı.

Satışı gerçekleştiren Alman müzayedecisi Breker, daha önce Aralık ayında bir Apple I'i 640 bin dolara satmıştı. Ondan önce gerçekleşen Apple I satışıysa New York'ta geçen haziran ayında 374 bin 500 dolara gerçekleşmişti. Apple I satışlarında rakamlar durmadan artıyor.

Steve Wozniak ve Steve Jobs'ın Apple I'i

1976'da üniversitelerinin bilgisayar kulübünde pek ilgi çekmese de Byte Shop adlı dükkân zincirinin sahibi Paul Terrell'in ilgisini çekmişti. Terrell her birini 500 dolardan satın almak üzere 50 bilgisayar sipariş etti. Siparişin tek koşulu, devre kartlarının monte edilmiş hâlde sunulmasıydı. Jobs ve Wozniak 30 günde 50 bilgisayar üretmeyi başardılar. Daha sonra da üretime devam ettiler. Arkadaşlarına satmak için ilk olarak 50 bilgisayar üreten ikili, daha sonra bayilere satmak amacıyla 100 bilgisayar üretilip, tanesi 666 dolar 66 sentten sattılar.

YAZARIN GÖRÜŞÜ

Ömür İklim DEMİR

@TimeStain

Yağmurlu bir gündü, tıpkı her gün gibi

Mayıs ayında, 15 yıldır yaşadığım İstanbul'dan Amsterdam'a taşındım. Son bir ayım, çeşitli ebatlarda yassı kolilerden çıkan kanepeleri, kitaplıkları, masaları, rafları, televizyonları monte etmekle ve açılıp saçılan kolileri tekrar yassılaştırıp çöpe atmakla geçti. Sokaklardan eşyalara her şey çok yeniydi, yabancıydı; kişisel tarihimde hiçbirinin anısı yoktu. Ocakta unutulmuş dibi kara bir çaydanlığa, her açıldığında "Cereyan yapı!" denilerek gıcırtyla kapatılan ahşap pencerelere ihtiyacım vardı. Neyse ki koltuğa kahve döküldü ve evdeki "showroom" ambiyansı dağıldı, ben de biraz rahatladım. Sıra geldi dışarıya...

Hayatım boyunca, deniz olmayan şehirlerde ve Far Cry 3 hariç tüm FPS'lerde kayboldum. Ankara'ya her gittiğimde, tüm coğrafya bilgime rağmen, her tepenin ardında deniz görmeyi bekledim. Amsterdam'da da bir gün öyle kayboldum, öyle kayboldum ki kendimi yağmurun altında, kanallar ve köprülerle dolu bir şehirde Google Haritalar'la mücadele ederken buldum. Bulutlu havalarda sapıtıp bir kilometreye kadar sapma yapan, koşmadıkça gidiş yönünü göstere-meyen Google Haritalar sayesinde teknoloji eşliğinde, katmer katmer kayboldum. Tamam, bir şehir en güzel içinde kaybolunca, ara sokaklarına dalınca öğrenilir ama bir yerden sonra eve de dönmek lazım değil mi sevgili okurlar?

Baktım Avrupa'nın orta yerinde kayboluyorum, bu iş böyle olmayacak, usulca birine yaklaşıp hemen dededen kalma "Hello! How can I go to bla bla bla?" yöntemine başvurdum, "Oh be!" dedim. Evim evim güzel evim. Tam, "Hem eskiden akıllı telefon mu varmış, buruş buruş bir harita ile adamlar dünyayı geziyormuş," diye düşünürken Facebook'tan birkaç mesaj, Twitter'dan birkaç tweet, Instagram'dan birkaç fotoğraf geldi. Herkes bir yerlerde "kahve keyfi" yapıyordu. Canım kahve çekti. Foursquare'i açtım, "Götür beni kafeinli bi' yere!" dedim. Bitpazarından aldığım külüstür bisiklete bindim. Kasvetli bir gündü, ıslak gökyüzünden yağmur dökülüyordu ve muhtemelen yine kaybolacaktım.

Counter-Strike Online, Türk oyuncularla buluştu

Çok oyunculu oyun özelliklerini FPS deneyimleriyle birleştiren Counter-Strike Online, Nexon Avrupa tarafından resmi olarak Türkiye'ye sunuldu. Türk oyuncular Counter-Strike Online'ın tadını 22 Mayıs itibarıyla çıkarabiliyor.

Valve tarafından geliştirilen ve dünya çapında efsanevi bir FPS oyunu olan Counter-Strike'nin rakıtsız saygınlığı ve efsanevi mirası üzerine 2007 yılında NEXON Korea ve Valve Corporation bir işbirliği yaparak seçkin bir ücretsiz FPS oyunu olan Counter-Strike Online'i yeniden geliştirdi ve oyunculara sundu. Devamı içerik ve mod

güncellemeleriyle oyuncularla buluşan Counter-Strike Online, kısa zamanda Avrupa'da bir fenomen haline geldi.

Sanal olarak kendi oyun dünyasını yaratan oyuncuların oyun içi dinamikleri, takım oyunu deneyimi, heyecanlandırıci diyalogları, verilecek sistemlerle stratejik zekaları her zamankinden daha da öne sürdüğü Counter-Strike Online, Türkiye'de CS mikrosını devam ettirecek.

Dinamizm bedeli olan bu oyunda, birçok ödül ve oyun içi öğeler, hazırlanacak özel bel etkinliklerle verilecek. Dinamizm için <http://csa.nexon.eu.com>

Türkiye internete cepten bağlanıyor

Turbo 3G ile mobil hız katlanıyor

Gelişmiş ülkelerde internete bağlanmak için akıllı telefon kullanım oranı %79 iken, Türkiye %91 ile ilk sıraları zorluyor. Kullanıcılara yeni bir mobil internet deneyimi sunan Turkcell'in yeni "Turbo 3G" hizmetini uzmanına sorduk.

Dünyaca ünlü uluslararası danışmanlık şirketi Deloitte tarafından hazırlanan rapor, 2013 yılında dünyada 800 milyonun üzerinde akıllı telefon satılarak kullanımda olan toplam akıllı telefon sayısının yıl sonunda 2 milyara yaklaşmasının beklendiği ifade ediliyor. Raporda Türkiye'yle ilgili son derece olumlu görmek mümkün. Gelişmiş ülkelerde internete bağlanmak için akıllı telefon kullanım oranı %79 iken, gelişmekte olan ülkeler sıralamasında Türkiye %91 kullanım oranıyla ilk sırada yer alıyor.

Mobil şebekelerde veri hızının artmasıyla birlikte 2013 yılında telefonların internet erişiminde en çok tercih edilen cihaz olarak bilgisayarları geçeceği ve akıllı telefonların kullanım nedenleri arasında internet erişiminin ses hizmetleri kadar önemli bir yer teşkil

ettiği ifade ediliyor.

2013 yılında akıllı telefonlardaki veri trafiğinin 2011 yılına oranla 5 kat artacağına öngörüldüğü çalışmada, Türkiye'de mobil internetin yoğun olarak e-posta ve sosyal ağlar için kullanıldığı ortaya çıktı.

Film ve video izlemek birinci tercih

Raporda öne çıkan bir diğer bulgu da Türkiye'de neredeyse her 10 kullanıcıdan 2'si birden fazla akıllı telefona sahipken, bu oranın tabletlerde %5'te kalması. Akıllı telefon ve tablet kullanıcıları arasında tercih edilen medya üyelik hizmetleri arasında ilk sırada film ve video servisleri gelirken, ikinci sırada kullanıcılar arasında tercih edilen müzik servisleri yer alıyor. Video tüketimi tabletlerde her ne kadar yüksek olsa da tabletlerin televizyonların yerini alması beklenmiyor.

HIZ İSTEYEN MOBİL KULLANICILARA TURBO 3G

Mobil geniş bant konusunda yeni uygulamalar görmek mümkün. Bunlardan sonuncusu, Turkcell'in "Turbo 3G" olarak adlandırdığı hizmeti. Kullanıcılara daha hızlı mobil internet sunmayı vadeden Turbo 3G'yi Turkcell Şebeke Operasyonlarından Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Bülent Elönü'ye sorduk.

3G artık hayatımızın hemen hemen her noktasında yer alıyor. Turkcell olarak geliştirdiğiniz Turbo 3G, normal 3G'den farklı olarak ne gibi özellikler taşıyor?

Türkiye'yi mobil internetle tanıştıran iletişim şirketi olarak, daima en yeni ve en ileri teknolojilere yatırım yapıyoruz. Ülke genelinde 3G şebekemizin bulunduğu bölgelerin tamamında mobil internet şebekemizi Çift Taşıyıcı (Dual Carrier) sistemiyle güncelledik. Böylece Turkcell'lilerin mobil internet hızı iki katına çıktı. Çift Taşıyıcı teknolojisi sayesinde Turkcell şebekesine aynı anda iki taşıyıcıdan erişim sağlanıyor. Bu sistem sayesinde Turkcell'liler, DC uyumlu modem ve cihazlarla saniyede 43,2 Mbps'ye varan mobil internet hızından faydalanabiliyor. Turkcell Turbo 3G'yi deneyimleyen kullanıcılar ne gibi avantajlar elde ediyor?

Mobil internet kullanımı sürekli artış trendinde bulunurken, mobil veri kullanımı fiyatlarıysa düşüyor. Son 2 yılda mobil internet trafiği 4,6 kat, mobil veri gelirleri ise %130 arttı. Buna karşılık fiyatlar yarı yarıya düştü. Bu arada, 3G hızını "turbo"ya taşımak gibi bir ihtiyaç da oluştu. Turkcell artık yeni internet paketlerini Turbo seçenekleriyle beraber sunuyor. İnternet paketi olan Turkcell'liler, paketine ek sadece 2 TL'den başlayan fiyat

farkını ödeyerek Turbo paketten faydalanabiliyorlar.

İnternet hızını "Turbo"ya taşımak isteyenlerin hangi tür mobil cihazları tercih etmesi gerekiyor?

Turbo internet paketlerinden, cep telefonundan internete bağlanabilen ve 3G aboneliği olan tüm mobil internet kullanıcıları yararlanabilir. Ancak iPhone 5, Nokia Lumia, HTC 8X gibi Çift Taşıyıcı İnternet teknolojisini destekleyen cihazların içindeki terminaller teorik olarak 43,2 Mbps hıza kadar çıkabildiklerinden, bu cihazlar Turbo internet paketlerini kullanırken en üst seviyede hıza ulaşmak için en ideal cihazlardır diyebiliriz.

Mobil geniş bant çalışmalarınızın yanı sıra fiber internet çalışmalarınızı da artırdınız. Fiber altyapıya Türkiye'nin hangi noktala-

rından erişilebiliyor?

Mobil internetin yanı sıra Turkcell Superonline ile fiber internet de çok ciddi mesafe kaydettik. Turkcell Superonline'ın 5 yıl gibi kısa bir sürede 1,8 milyar TL yatırım yaparak oluşturduğu Türkiye'nin 75 iline değen 32 bin kilometrelik dünya standartlarında fiber optik altyapısı bulunuyor. Şu anda 12 ilde (İstanbul, İzmir, Ankara, Kocaeli, Bursa, Adana, Gaziantep, Mersin, Samsun, Trabzon, Kayseri ve Antalya) 1 milyon 400 bini aşkın hane-nin kapısına fiber internet hizmeti götürüyor.

Turkcell Superonline'da Fiber internet, kullanıcıya ne gibi avantajlar sağlıyor?

Fiber optik teknolojisinde kablolar üzerinden taşınan veriler müthiş bir hızla iletiliyor. Bakır kablolar üzerinden alınan internet yüksek hızlara çıkamazken fiber optik üze-

rinden internet kolayca yüksek hızlara çıkabiliyor. Turkcell Superonline ile biz, bireysel müşterilere 1000 Mbps'ye kadar çıkabilen hızda fiber internet hizmeti sunuyoruz. Bu fiber internet altyapısıyla yüksek bant genişliği isteyen hızlarda dosya indirme, online oyun oynama, upload, HD video akışı gibi birçok işlem aynı anda çok kullanıcıyla gerçekleştirilebiliyor.

Fiber ve 3G yatırımlarımız devam ederken, müşterilerimizi en yeni teknolojilerle tanıştırmak için geleceğin teknolojilerini de izlemeye devam ediyoruz. 4G için halen pek çok ülke hazırlık ve gelişim sürecinde bulunuyor. 4G teknolojisinin kullanımı, 4G'yi destekleyen cihaz sayılarının da artmasıyla yaygınlaşabilecek. Beklenen gelişmeler çerçevesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yapılacak düzenlemelere paralel olarak 4G teknolojilerinin uygulanmasına yönelik de liderlik yapmaya devam edeceğiz.

Cep telefonundan ve bilgisayardan hızlı internet bağlantılarının son durumunu değerlendirdiğinizde sektörün geleceğini nasıl görüyorsunuz? Bundan sonra kullanıcıları hangi yenilikler, hangi projeler bekliyor?

Mobil internet döneminin daha yeni başladığını düşünürsek, önümüzdeki dönemde akıllı cihazların daha da yaygınlık kazanması ve makineler arası iletişim alanında kaydedilecek gelişmelerle birlikte sektörde ciddi bir büyüme eğiliminin yakalanacağını öngörüyoruz. 3G'nin hayatımıza getirdiği hız; medya, internet, finans, eğitim sağlık gibi farklı sektörlerde de yeni açılımlara ve hareketlenmelere yol açıyor. Bu eğilimin 2013'te de artarak devam edeceğini ve bugüne kadar izlediği grafikte yeni bir zirveye ulaşacağını düşünüyoruz. Turkcell olarak biz şebekemizde HSPA+ teknolojisi ile 84 Mbps hızı destekliyoruz. Bu yıl içinde hedefimiz mevcut 3G hızımızı bir kez daha ikiye katlayarak 84 Mbps'ye çıkarmak. ■

Turkcell Şebeke Operasyonlarından Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı **Bülent Elönü**

İNFOGRAFİKLER

Gerçekler ve rakamlar

Dikkat çekici bilgiler ve istatistikler

KÜÇÜK İŞLETMELER BÜTÇELERİNİ İSRAF MI EDİYOR?

İngiltere’de küçük ve orta ölçekli işletmelerde yapılan bir araştırmaya göre işletmelerin **%87**’si satın aldıkları bilgi işlem yazılımlarının sadece bir kısmını kullandıklarını itiraf ediyor. Bu grubun **%28**’i, satın alınan yazılımların beşte birine kadar olan kısmının kullanılmadığını söylüyor. Bilgi işlem bütçeleri hâlâ kısıtlı ve her beş şirketten biri yazılımlara yılda sadece **4.200 TL** harcıyor.

%31.98

Çalışanların %86'sı...

...iş için kullandıkları akıllı telefon, tablet ve PC'lere takıntılı durumda ve bu cihazları gece gündüz kullanıyorlar. Çalışanların **%44**'ü bu cihazları yemek sırasında kullanıyor, **%20**'si kendilerine "işkoliklik sınırında" olarak tanımlıyor, **%15**'i cihazlarını tatilde yanlarında taşıyor ve **%7**'si iş ve ev hayatlarının bütünleştiğini söylüyor.

BT sektörü durgunluktan etkilenmiyor mu?

Zor zamanlardan geçiyoruz ama bilişim sektörü, özellikle perakende sektörüne göre esnekliğini koruyor. Geçen yıl İngiltere'de **32.000** bilgi işlem ve tasarım pozisyonu açılarak **%12**'lik artış sağlandı. Perakende sektöründeki iş imkânları ise sadece **%3** arttı. Bu süre içinde online alışverişler, toplam perakende büyümesinin **2,5** katı kadar büyüdü ve internetten giderek daha fazla alışveriş yaptığımızı gösterdi.

%63'ümüz...

...varsayılan Facebook gizlilik ayarlarını değiştirmiş durumdayız ve beşte ikimiz de verilerimizin sosyal ağlarda depolanmasıyla ilgili endişe duyuyor. Facebook'taki varsayılan ayarlarınızı değiştirmek için sağ üstteki "dişli" simgesine tıklayıp "Gizlilik Ayarları"nı seçin.

ABD'de aşağıdaki cihazlardan en az birine sahip hanelerde, bu cihazlarda oyun oynama oranları...

KONSOL
%70

PC
%65

AKILLI TELEFON
%38

TAŞINABİLİR KONSOL
%35

KABLOSUZ
CİHAZ
%26

HANGİSİ DAHA AKILLI?

Yazın başladığı şu günlerde tatilini iyi biçimde değerlendirmek isteyenler veya telefonu eskiyip terfi yapmak isteyenler için çok sayıda yeni seçenek var. Beklentilerinize en iyi cevap veren ürün hangisi?

Cep telefonu dünyasında akıllı telefonların yükselişi devam ediyor. Acemi bir kullanıcı değilseniz telefonunuzla gelen işletim sistemini güncellemek istemeniz, programlar kurup özelliklerini artırmanız son derece doğal. Aslında modern cep telefonlarına minik birer bilgisayar gözüyle bakma zamanımız geldi de geçiyor. Çok çekirdekli işlemciler, kapasitesi GB üstüne çıkan hızlı bellekler, Full HD çözünürlük sınırlarına erişip aşmak üzere olan berrak ekranlar, GB'lerce depolama alanı ve olgun işletim sistemleri hayranlık uyandırıyor. Çok ince gövdeler içine bunca özellik sığarken şarjlı bataryaların kapasitesi artmaya devam ediyor. Geçen seneden beri öne çıkan en temel özellik, geniş ve capcanlı ekranlar. Apple bile nesillerden ve senelerden sonra ekran genişliğini 3,5 inçten 4 inç değerine çıkarma kararı aldı. Elbette sadece ekran genişliğini dikkate almak yetmiyor. Aynı boyuttaki ekranlarda çözünürlük, yani netlik çok farklı olabilir. Bundan ötürü piksel yoğunluğu denen terim kullanıma girdi. Dev LCD TV'lerdeki Full HD çözünürlük 4,7 inç ekranlarda karşımıza çıkar oldu.

ARM mimarisini esas alan mobil işlemcilerde performansı artırmak için masaüstü işlemcilerde olduğu gibi çekirdek sayısı yükselmeye başladı. Çok hızlı ilerleme gösteren ve 2 GHz sınırına yaklaşan mobil işlemcilerde en büyük avantaj düşük güç tüketimi ama bu da son günlerde dezavantaj olmaya başladı. Çekirdek sayısını artırmak için daha gelişmiş üretim teknikleri kullanılıyor ama güç tüketimi ve ısı artıyor. Qualcomm, Samsung, NVIDIA gibi büyük firmalar dört veya sekiz çekirdekli mobil işlemci sunuyor. Tüketimi düşürmek için frekans sürekli değiştiriliyor ve bazı çekirdekler kapatılabiliyor. Kameralarda ise 10 MP sınırı aşıldı bile. Kompakt dijital fotoğraf makinelerinin satışlarının düşmesinin sebebi apaçık ortada. Telefonlardaki yazılımlarda çok sayıda özel çekim seçeneği bulunuyor. Full HD video çekimi sorun olmadığı gibi microSD kartlar sayesinde 64 GB'ye kadar alan eklenebiliyor. Yeni nesil ürünlerde incelik için tercih edilen tek parça gövdelerden ötürü bazı cihazlar arka kapak içermiyor ve batarya değiştirilemiyor. Bu bir dezavantaj ama HTC One gibi cihazları görünce bu eksiği unutmak mümkün.

999 TL

SONY XPERIA S

Ericsson'un cep telefonu alanından çekilmesinden sonra Sony'nin işi daha zor mu dersiniz?

Sony Ericsson birlikteliği devam ederken firmadan çok sayıda farklı Xperia modeli gelmişti ve Sony olarak devam etme kararı alındıktan sonra ilan edilen Xperia S modeline baktığımızda büyük oranda Sony Ericsson izleri taşıdığını görebiliyoruz. 12 MP kamera ve HD ekran gibi üst seviye özellikler içeren telefonda öne çıkan 4,3 inç genişlikli ekranın son derece berrak görüntüler sunmasını sağlayan faktörlerden biri Sony'nin Bravia HD teknolojisi. Kameradaki Exmor R teknolojisi de Sony imzalı. Piyano siyahı parlak siyah cam kaplama sayesinde son derece şık görünmeyi başarıyor. 128 x 64 x 10,6 mm olan boyutları göz önüne alırsak Samsung Galaxy S2 kıvamında olduğunu söyleyebiliriz. 144 gram olan ağırlıkla biraz daha fazla. Arka yüzdeki bombeli tasarımdan ötürü ele alındığında kendini hemen belli ediyor.

Üst kısımda güç düğmesi ve 3,5 mm kulaklık çıkışı; sağ kısımda ses ayarları, HDMI bağlantısı ve özel kamera düğmesi var. Kutudan HDMI kablosu çıkması olumlu bir durum. Alttaysa bağlantı ve şarj amaçlı micro USB portu bulunuyor. Arka yüzün en üstünde kamera alıcısı ve ona ait LED flaş görülüyor. İşin ilginç, önde Sony logosu, arkada Sony Ericsson logosu bulunmakta. Plastikten üretilen

gövdede dengeler ortalanmış değil. Tek elle tutup ekran klavyesini kullanmak istediğinizde ağır olan üst kısımdan ötürü denge kurmak zorlaşıyor. Ön yüzün alt kısmındaki ince şeffaf şeritse ilginç bir görünüm sunuyor. Arkadaki 12 MP kameranın aksine ön kamera 1,3 MP ama sohbet için yeterli. İlk aşamada Android 2.3 Gingerbread işletim sistemi yüklü ama Android 4.1 Jelly Bean güncellemesi sunulacak.

32 GB depolama alanı ve 1 GB RAM içeren Xperia S'teki işlemci ise çift çekirdekli ve 1,5 GHz. Qualcomm üretimi yongada Adreno 220 GPU de bulunuyor. Tek parça gövde yapısından ötürü dâhil 1750 mAh batarya değiştirilemiyor. Stereo FM ve RDS destekli radyosu da olan telefona microSD kart ekleme şansı bulunmuyor. 1280 x 720 piksel çözünürlüklü ekranda kapasitif dokunmatik desteği var.

PC net puanı

Artılar: Göz alıcı tasarım, NFC desteği, kaliteli kamera, ışıklık kalitesi, büyük depolama alanı

Eksiler: Elden düşürme riski yüksek, kart yuvası yok, batarya daha iyi olab. lirdi, Android sürümü eski

999 TL

SAMSUNG GALAXY S2

İki misli güç sunan, göz kamaştırıcı ekranlı Galaxy S II, tam olması gereken türden bir güncelleme

Samsung'un satış rekorları kıran Galaxy S serisinin 2011'e özel modeli olan Galaxy S2 (S II veya i9100) aradan geçen yıllara rağmen en iyi akıllı telefonlar listesindeki yerini koruyor. Samsung'a göre firmanın gelmiş geçmiş en başarılı telefonunun daha da iyi hâle getirilmesinden ibaret. Çift çekirdekli 1,2 GHz işlemci, ince ve hafif gövde artık standart oldu ve bazı yeni modellerden ötürü geride bile kaldı. Galaxy S3 ve LG Optimus 4X HD gibi telefonlarla gelen işlemci dört çekirdekli olduğundan daha da iyileri satışı. Galaxy S2'nin şu anki avantajı ciddi oranda düşen fiyatı ve rakiplerine kıyasla devam eden albenisi. 125,3 x 66,1 x 8,5 mm boyutlarıyla inkâr edilemez derecede ince ama rekor kırdığı söylenemez. Asıl dikkat çeken noktaysa ince olmasına rağmen arka kapak içermesi ve 1650 mAh bataryanın değiştirilebilmesi. Günümüz koşullarında bu kapasite artık düşük sayılıyor.

Gövdenin büyük kısmı plastik olduğundan ağırlık sadece 116 gram. Ağırlık ve kalınlık azaltıcı çalışmalardan ötürü az önce söz ettiğimiz çıkarılabilir arka kapak neredeyse kâğıt kadar ince. Öndeki 480 x 800 piksel çözünürlüklü 4,3 inç ekran Super AMOLED Plus tabanlı olduğundan renkler çok canlı ve kontrast oranı inanılmaz

derecede yüksek. HD destekli olmasa da kullanıcıyı memnun etmeyi başarıyor. Medya içeriğini kullanma alanında en iyi cihaz olarak seçtiğimiz Galaxy S'ten sonra S2 için de benzer ifadeyi kullanmak mümkün. Ses düğmeleri sol, güç düğmesi sağ kısımda ve sıkıntı yok. 3,5 mm kulaklık çıkışı üstte ve micro USB portu altta olduğundan kullanım sırasında sorun yaşanmıyor ve beşiklerle uyumlu. Arka yüzde az da olsa çıkıntı yapan tek LED flaşlı kameranın çözünürlüğü 8,1 MP.

Hâliyle ilk aşamada Android 2.3.3 Gingerbread işletim sistemi yüklü geliyordu ama artık Android 4.1 Jelly Bean güncellemesi kullanımda. İşlemci çift çekirdekli olsa da tüm uygulama ve oyunları akıcı biçimde çalıştırabiliyor. Buna imkân veren bir diğer detaysa 1 GB RAM bellek. 16 ve 32 GB kapasite seçenekleri var ve microSD kartları destekliyor.

PC net puanı

Artılar: Hızlı ve akıcı sistem, ince gövde, inanılmaz berrak ekran, 1080p video kaydı

Eksiler: Kırılgan arka kapak, yetersiz klavye tasarımı, Samsung'un rakip uygulama platformu

1.682 TL

HTC ONE X+

HTC'nin One X modeli daha da iyi hâle gelerek bir kez daha sahne alıyor

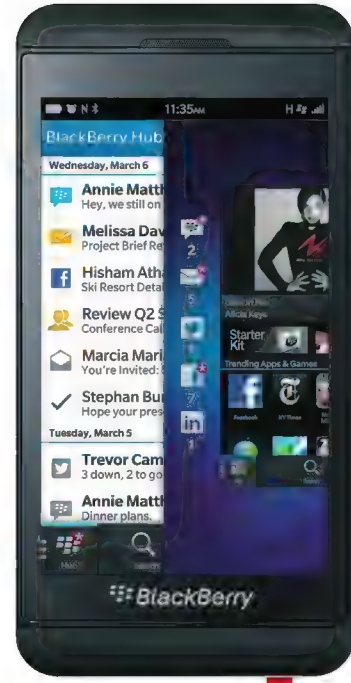
Sektörü yakından takip edenlerin bileceği gibi HTC One X+ modeli sıfırdan tasarlanmış bir cihaz değil ve HTC One X'in kısmen güncellenmesinden ibaret. Tabii esas aldığı HTC One X modeli zaten beğeni kazanan bir telefondur ve X+ ile durum daha da iyi hâle geldi. HTC'nin Galaxy S3'le yarışacak biçimde geliştirdiği One X+ modelinde en büyük ilerlemeler batarya ve depolama alanıyla ilgili. Android 4.1.1 Jelly Bean işletim sistemiyle ilan edilen ve ardından Android 4.2 güncellemesi gelen telefonun geri kaldığını söylemek imkansız. Minimalist tasarımın öne çıktığını söylemek mümkün. Şöyle bir göz attığınızda kamera halkası ve alt düğmelerdeki kırmızı renk dikkat çekiyor. Arkada yer alan Beats Audio logosu da fark edilmeyecek gibi değil. Gövde kaplaması plastik olsa da kaygan ve parlak olmayan özel bir kauçuk malzeme tercih edilmiş, 4,7 inç genişlikli, Super LCD 2 tabanlı 1280 x 720 piksel 720p HD ekran devam ediyor. AMOLED esaslı olmasa da görüntüler net ve parlak. Açılı bakıldığında bozulma yaşanmıyor. 134,4 x 69,9 x 8,9 mm olan boyutlarına bakıldığında benzer ürünlerden ufak olduğunu söylemek mümkün değil. Ekranın altındaki Android'e özel klasik düğmeler dokunmatik. Ön kısmın

üstündeki 1,6 MP kamera, One X ile gelen 1,3 MP ön kameradan bir miktar daha iyi. Ses kontrolü sağ kısımda, güç düğmesi ve 3,5 mm kulaklık çıkışı üstte. Maalesef micro USB portu altta değil solda olduğundan bağlantı yapmak zorlaşıyor. micro-SIM yuvasına erişmek için de üst kısım kullanılıyor. Bunun nedeni tek parçalı kapalı tip gövde. 2100 mAh kapasiteli bataryaya erişim imkânsız hâle geliyor. HTC One ile gelen 1800 mAh kapasiteli bataryaya kıyasla %17 iyileşme var. microSD kart yuvası içermeyen telefonda en azından yüksek depolama seçenekleri görmek sevindirici. 32 veya 64 GB kapasiteli modeller sunuluyor. Arkadaki 8 MP kamera az da olsa çıkıntı oluşturuyor ama bombeli arka yüz sayesinde çok fazla belli olmuyor. NVIDIA Tegra 3 işlemcinin dört çekirdeği 1,7 GHz hıza ulaşabiliyor.

PC net puanı

Artılar: Harika ekran, iyileştirilmiş Sense arayüzü, hızlı işlemci, kullanışlı klavye

Eksiler: Batarya hâlâ yetersiz, güncellemeler çok az, kart yuvası yok

1.682 TL

BLACKBERRY Z10

BlackBerry'yi zordan kurtarmak için geliştirilen Z10, BB 10 işletim sistemini sevdirebilecek mi?

Önceki adıyla RIM, yeni adıyla BlackBerry firmasının geliştirdiği son nesil BlackBerry 10 mobil işletim sistemini içeren ilk telefon BlackBerry Z10 oldu. Z10 sonrasında BB 10 içeren diğer BlackBerry modelleri de gelecek ama Z10 ile Q10 modelleri BlackBerry'nin düzlüğe çıkmasına imkân verecek mi? BlackBerry'nin son birkaç senede ciddi düşüş yaşadığı ve gözden düştüğü bir sır değil. Sene başında sunulan Z10'a bir süre sonra ilk güncelleme paketi eklendi. Böylece yaşanan belirgin sorunlar çözüldü ve daha kararlı bir yapı elde edildi. Aynı zamanda BB 10 uyumlu uygulamaların sayısı hızla artıyor. 4,2 inç 1280 x 768 piksel ekran, çift çekirdekli 1,5 GHz işlemci, 16 GB depolama alanı özellikleriyle 2011 model Galaxy S2 ile aynı kulvara yerleşiyor ama işletim sistemi tamamen farklı. Diğer özelliklere kıyasla beklenenden iyi duran 2 GB RAM bellek sayesinde uygulamalar hızlı biçimde cevap veriyor.

Çoğu modern akıllı telefonda olduğu gibi önde siyah cam, arkada plastik malzeme var. 130 x 65,6 x 9 mm boyutlarıyla ne çok ince ne de fazla kalın. 137,5 gram olan ağırlık için de ortalama seviyede diyebiliriz. Arkada yer alan çıkarılabilir ince plastik kapak üstünde belirgin bir desen

bulunuyor. Kapağın altında duran pile erişmek ve pili değiştirmek mümkün. Sol üst köşedeki LED içeren 8 MP ana kameranın altındaki alanda batarya ve onun sağında SIM ve microSD kart yuvaları karşınıza çıkıyor. Şimdilik 32 GB kart sınırı olsa da güncellemelerden sonra 64 GB değerine izin verilecek. Arka kapağın iç yüzüne bakınca NFC devresini görebilirsiniz, yani uyumlu kablosuz cihazlarla bağlantı kolaylaşıyor. BlackBerry'ye özgü üç parçadan oluşan ses kontrolü sağda. Ses açma ve kısma düğmeleri arasındaki düğmeyle oyna/duraklat komutu verilebiliyor. Tepedeyse güç düğmesi, ek mikrofon ve 3,5 mm kulaklık çıkışı yer alıyor. mini HDMI çıkışı ve micro USB portu sol kısımda olduğundan bağlantılar sırasında biraz da olsa sıkıntı yaşanabilir. Kutudan mini HDMI kablusunun çıkmadığını belirtelim.

PC net puanı

Artılar: Eşsiz web gezintisi deneyimi, microSD kart yuvası, yeterli kamera, mesajlaşma ağı

Eksiler: Düşük kalite plastik gövde, az uygulama, alışma gerektiren kullanıcı arayüzü

986 TL

LG OPTIMUS 4X HD

Firmanın dört çekirdekli işlemci içeren ilk telefonu bu avantajı lehine çevirebiliyor mu?

LG'nin üst segmentte atacağı geçmek için hazırladığı Optimus 4X HD modeli, adından rahatça anlaşılabilir gibi dört çekirdekli mobil işlemci farkı içeriyor ve üstelik bunu 2012 başından beri gerçekleştiriyor. Yüksek performansla rağmen gövdesi şaşırtıcı derecede ince. Daha önceki çalışmaların eseri olan Optimus 3D ise üç boyut destekli ekranı ve üç boyut çekim yapabilen çift kamerasıyla dikkatleri üzerine çekmişti ama beklendiği kadar ilgi görmemişti. Daha yeni olan Optimus 4X HD veya P880 ise Samsung, HTC, ve Sony'nin üst seviye modellerine cevap olarak sunuldu. True HD-IPS ekran, 8 MP kamera, NFC yongası ve Android ICS işletim sistemi de içeren ve bu sayede 2012 başı için kâğıt üstünde hiçbir eksiği kalmayan telefon satışa sunulduktan kısa süre sonra Galaxy S3 ve HTC One X ile rekabete girmek zorunda kaldı. İşte o noktadan itibaren elindeki üstünlüğü yitirmiş oldu. Fiyatlar da göz önüne alınarak yapılan kıyaslamalarda rakiplerin daha fazla ilgi topladığını gördük.

Hayli keskin köşelere sahip olan ve bu nedenden ötürü Galaxy S2 tasarımını akları getiren Optimus 4X HD'de boyutlar 132,4 x 68,1 x 8,9 mm ve ağırlık 133 gram. Ekran genişliği 4,7 inç ve çözünürlük 1280

x 720 piksel ama altta kalan standart düğmeler dokunmatik ve çok ufak olduğundan cihaz boyutları sınırlanabilmiş. İşte bu nedenden ötürü tek elle kullanırken telefonu düşürmeden tutmaya odaklanırken alttaki düğmelere basmak sıkıntı olabiliyor. Ekranla ilgili sıra dışı bir durum, en üstteki camla panel arasındaki boşluğun normalden fazla olması. Bu sebeple netlik seviyesi olması gerekenden biraz daha düşük. Güç düğmesi ve 3,5 mm kulaklık çıkışı üstte, ses kontrolü solda, micro USB şarj portuysa altta. Desenli arka kapak ve yan kısmı dolaşan krom kaplama sayesinde üst seviye bir cihaz görünümü sunmayı başarıyor. Tegra 3 işlemci ve 1 GB RAM içeren cihazda 16 GB depolama alanı var ve microSD kart yuvası görmek sevindirici. Arkadaki LED'li 8 MP kamera Full HD video çekebiliyor.

PC net puanı

Artılar: Hızlı internet gezintisi, microSD kart yuvası, başarılı video deneyimi, iyi batarya ömrü

Eksiler: Ekran daha net olabilirdi, video çekimlerde odaklama sürekli değil, müziklerde düşük ses

1.548 TL

NOKIA LUMIA 920

Farklı bir Windows Phone 8 kullanıcı deneyimini yaşamının en iyi yolu bu telefondan geçiyor

Uzun süredir geliştirilmekte olan ve daha fazla özellik sunacak biçimde sürekli güncellenen Windows Phone işletim sistemini denemek için Nokia Lumia serisi dışında kalan bir telefon seçmek pek anlamlı gelmiyor. Nokia'nın Windows Phone 8 yüklü modelleri arasında en gelişmiş -yakında çıkacak 925'i saymazsak- Lumia 920. Bu telefonda çok sayıda üstün özellik bir araya geliyor. Tasarım anlamında Lumia 800 ve 900'deki çizgiler devam ediyor. Tek parça polikarbon malzemeden üretilen gövdeyi görüp de beğenmemek mümkün değil. 4,5 inç ekrana kıyasla büyük olan boyutlardan ve malzemeden ötürü 185 gramı bulan ağırlık kendini hemen belli ediyor.

IPS panel içeren PureMotion HD+ ClearBlack ekranın çözünürlüğü 1280 x 768 piksel ve yüksek kontrasta sahip görüntü kalitesiyle süper hassas dokunmatik yapısı ilgi çekiyor. 3,5 mm kulaklık çıkışı üstte ve yandaki fiziksel kamera düğmesi de ilgi çekici bir avantaj. Yeni nesil akıllı telefonlarda olduğu gibi tek parça gövdeden ötürü batarya değiştirilemiyor ve microSD kart yuvası sunulmuyor. Şu anda sunulan tek seçenek 32 GB depolama alanı. 2000 mAh kapasiteli bataryaya yetersiz demek doğru değil ama rakiplere

kıyasla bir avantajı yok. Çift çekirdekli 1,5 GHz Snapdragon işlemci ve 1 GB RAM belleği küçümsemek yanlış olur çünkü doğasından ötürü Windows Phone 8 işletim sistemi çok fazla kaynak tüketmiyor.

8 MP kameradaki dikkat çekici özelliklerden biri Carl Zeiss imzalı lens, diğeri optik görüntü sabitleme. Gerçekten de testler sırasında en iyi titreşim önleme başarısını Lumia 920 gösteriyor. Full HD video çekebilen telefonun ön kamerasıysa 1,3 MP kapasitesinde. 802.11n Wi-Fi kablosuz ağ dışında Bluetooth desteği 3.1 sürümüyle sınırlı. Elbette A-GPS uydusu var ve son nesil GLONASS desteği eksik değil. NFC teknolojisini de destekleyen Lumia 920'nin en beğenilen bir diğer özelliğiysa kablosuz şarja hazır olan yapısı. Uyumlu uygulamaların sayısı her geçen gün artmakta.

PC net puanı

Artılar: Üst sınıf tasarım, harika ekran, başarılı kamera

Eksiler: Normal üstü ağırlık, zaman zaman ağırlaşan işletim sistemi, orta seviye batarya ömrü

1.099 TL

HTC ONE S

Sınıfındaki en iyi kameralardan birine sahip, medya ve bağlantıya önem veriyor

HTC'nin Android işletim sistemli cihazları içinde en iddialı olanları One serisinde görüyoruz. One modeli öncesinde lider olan One X ve güncellenmiş versiyonu One X+ı beğenip bütçe sınırı olanlara çok daha uygun fiyatlı One S modeli öneriliyordu. Düşen fiyata paralel olarak en üstün özellikleri içermesini beklemek yanlış olur. Buna rağmen geçen yılın başını düşünürsek 8 MP kamera hayli iddialı bir özellikti ve sadece en pahalı akıllı telefonlar sunuyordu. Yekpare alüminyum gövdeyi HTC One S'in tasarım anlamında geri kalan bir tarafı yok. HTC'nin ürettiği en ince telefon olarak bir rekoru ele geçiren cihazın boyutları 130,9 x 65 x 7,8 mm ve ağırlığı 119 gram. Elinize alır almaz çok ince bir gövde sunduğunu fark edebiliyorsunuz. İnce olsa da GPS uydu alıcısı, HSDPA internet, 802.11n Wi-Fi ve Bluetooth 4.0 standart.

4,3 inç genişliğindeki Super AMOLED ekranın kontrast oranı çok yüksek, görüntüler inanılmaz derecede berrak. 960 x 540 piksel panel üstünde Gorilla Glass kaplama yer alıyor. Pahalı modellerdeki HD ekran netliğine ulaşamıyor ama Super AMOLED farkını sunuyor. Yüklü gelen işletim sistemi Android 4.0 olmasına rağmen ön kısmın altındaki standart düğmelere veda

edilmemiş. Ön kısmın üstündeyse VGA sohbet kamerası ve hoparlör var. Üst kısma bakınca güç düğmesini ve 3,5 mm kulaklık çıkışı göreceksiniz. Ses kontrolü sağda, micro USB portu solda. Alt kısımda mikrofon haricinde herhangi bir bağlantı veya düğme yok. Arkaya geçtiğimizde üstteki 8 MP kamera ve LED flaşı görebiliyoruz. Bu alanda ufak bir kapak bulunuyor. Altındaki yuvaya SIM kartı için hazır bekliyor. 16 GB alan sunan telefona microSD kart eklenemiyor, bataryaya erişme şansı bulunmuyor.

Gövde içinde çift çekirdekli 1,5 GHz Krait işlemci, Adreno 225 grafik yongası ve 1 GB RAM gizleniyor. Erişilmez dediğimiz pilin kapasitesiyse 1650 mAh, yani sık sık şarj yapmaya hazır olun. Beats Audio farkını da içeren HTC One S'in Full HD video kayıt desteği var. Sense kullanıcı arabirimine alışık olanlar sıkıntı çekmeyecekler.

PC net puanı

Artılar: İnce ve hoş görünümlü gövde, farklı Android 4.0 ICS tasarımı, çok sayıda widget

Eksiler: Sınırlı kapasite, kart yuvası yok, sesli görüşme kalitesi beklenenden kötü

1.199 TL

SAMSUNG GALAXY S3

Çıtayı yükseltmeyi başaran ve beklentileri fazlasıyla karşılayan bir satış rekortmeni

Samsung Galaxy S serisinde en iddialı model artık S4 ama S3'ün eski hızını pek kaybetmeden satılmaya devam ettiğini söylemek mümkün. Kısa süre önce Android 4.1.1 Jelly Bean güncellemesi alarak daha da iyi hâle gelen S3'te çok sayıda farklı özellik bir araya geliyor. Samsung, Galaxy S3'ü sunmadan önce telefonla ilgili epey iddialı açıklamalar yaptı ve iyi pazarlamanın da etkisiyle 30 milyondan fazla kullanıcıya ulaştırıldı. Samsung'un açıklamasına göre S3'te tercih edilmiş olan yuvarlak köşeli tasarımın arkasında doğa etkileri var. Fırçalanmış görünüme sahip plastik arka kapak dışında gövdenin diğer kısımları da plastik. Çeşitli renk seçenekleri olan telefonda boyutlar 136,6 x 70,6 x 8,6 mm ve ağırlık 133 gram. Boyutlar abartılı olmamasına rağmen 4,8 inç Super AMOLED HD ekran içeriyor. Son derece canlı renkler ve yüksek kontrast oranı anında kendini belli ediyor. Ağırlığı azaltmak için tercih edilmiş ucuz görünen plastik gövde her kullanıcının beğenisini kazanmayabilir ve buna bir itirazımız yok. Akla gelen ilk artı, açılabilen kapak ve bundan dolayı değiştirilebilen 2100 mAh kapasiteli batarya.

Yüksek kapasiteli değiştirilebilir batarya dışında 64 GB destekli microSD kart yuvası da beğeni

kazanıyor. 16, 32 ve 64 GB seçenekleri olmakla birlikte en alt modeli seçseniz de bu sayede sonradan kapasite artırılabilir. Dört çekirdekli 1,4 GHz A9 işlemcinin üreticisinin Samsung olması şaşırtıcı değil. 1 GB bellek sayesinde Android'in en yeni sürümleri bile sorun olmaktan çıkıyor. Güç ve kilit düğmesinin üstte değil sağda olması daha mantıklı bir seçim. Ön yüzün altındaki başlangıç düğmesi çok daha geniş ama ince. Yanındaki menü ve geri düğmeleriye dokunmatik. Sol yanda ses düğmeleri, üstte 3,5 mm kulaklık çıkışı, altta micro USB bağlantısı var. Düğme ve port yerleşimi bakımından eksiksiz. Arkadaki LED flaşı kamera 8 MP olmakla birlikte çekim kalitesi beklentileri rahatça karşılıyor. Samsung'un geliştirdiği S Voice ve Smart Stay gibi çok sayıda ek uygulama yüklü gelmekte ve ilgi gördüklerini söylemeliyiz.

PC net puanı

Artılar: Uzun batarya ömrü, keskin görüntü sunan ekran, dört çekirdek farkı, medya yönetimi

Eksiler: Kimilerine sıkıcı gelebilen gösterişsiz tasarım, optimize edilmemiş bazı uygulamalar

1.449 TL

SAMSUNG GALAXY NOTE 2

Note geri döndü! Üstelik daha da büyük ve yeni özellikler içeriyor

Phablet sınıfı telefon-tablet karşımı cihazların ilk örneği Galaxy Note'un üzerinden bir yıl geçtikten sonra yeni nesil Galaxy Note 2 kullanıma sunuldu. En baştan itibaren biz de dâhil çok sayıda kullanıcı böyle büyük bir cihaza karşı gelmiş ve kimse almaz demiştik ama aksine epey ilgi gördü ve başarıdan ötürü yeni model geliştirildi. Sadece boyutlarıyla fark yaratmayan Note serisinin sembolik eklentisi akıllı ve kullanışlı S Pen kalem. Galaxy Note'u çok büyük ve taşınmaz bulduysanız bir kez daha düşünün. Yeni Galaxy Note 2'de boyutlar 151,1 x 80,5 x 9,4 mm, yani az fark da olsa ilk modelden daha büyük ama fark edilecek bir oran değil. Boyut farkının abartılı olmamasının nedeni ekran boyutunun 5,3 inç yerine 5,5 inç olması. Ciddi bir değişim yok ve HD 720p çözünürlükle devam ediliyor ama Super AMOLED panelde Pentile yerine RGB dizilim kullanılıyor. Sonuç olarak görüntü kalitesi daha da iyi seviyede.

Galaxy Note modeline bakınca Galaxy S2'deki dikdörtgen tasarımı görüyorduk. Galaxy Note 2 ise Galaxy S3 çizgileri taşıyor, yuvarlatılmış köşeler içeriyor. Ön yüzün büyük kısmını ekran işgal ediyor. Altta başlangıç düğmesi fiziksel, geri ve mod düğmeleri dokunmatik. Alıcılar ve 1,9 MP ön

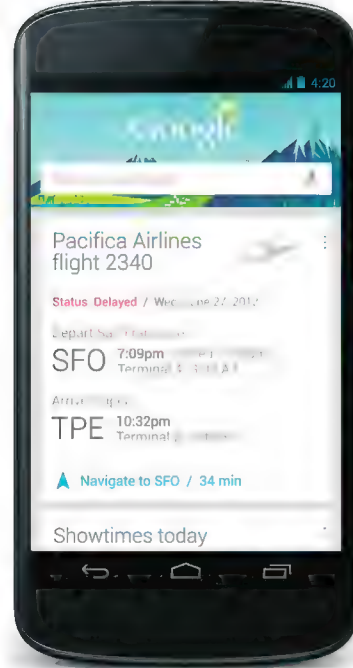
kamera ise üst kısımda. Tercih ettiğimiz düğme dizilimi geçerli. 3,5 mm kulaklık fişi üstte, micro USB portu altta, güç düğmesi sağda ve ses kontrolü solda. S Pen adı verilen akıllı dokunmatik kalemse sağ alt köşedeki yuvada saklanıyor. Arka kısımdaki LED flaşlı kamerada alıcı hassasiyeti 8 MP. Samsung bir kez daha arka kapağı açılabilir olarak sunuyor.

Altındakiler SIM kart ve microSD kart yuvası ile 3100 mAh kapasite sunan dev batarya. Kapak içinde NFC anteni bulunmakta. HSDPA, Bluetooth 4.0, GPS ve çift bant Wi-Fi 802.11n özellikleri de var. 183 gram olan ağırlığından ötürü hafif diyemeyeceğimiz Note 2'nin cebe sığması güç ve tek elle kullanmak imkânsız. Dört çekirdekli Samsung Exynos 1,6 GHz işlemci, 2 GB RAM ve Mali-400MP görüntü devresiyle tek eksiği Full HD ekran içermiyor olması. Bunun için Note 3 yolda.

PC net puanı

Artılar: Dev batarya, microSD kart yuvası, muhteşem ekran, yüksek performans ve hız

Eksiler: Yüksek fiyat, sıkıntı yaratabilecek boyutlar, kullanımı karmaşık S Pen, yavaş kamera

1.299 TL

GOOGLE NEXUS 4

Google fanatiklerinin rağbet gösterdiği ve özellikler anlamında geri kalmayan son Nexus

Safkan Google Android deneyimini yaşamak isteyenlerin tercihi olan Google Nexus serisinin ilk modeli olan Nexus One tam anlamıyla teknoloji düşkünlerine hitap ediyordu. O cihaz çok fazla kullanıcıya ulaşmadı ama Android düşkünlere sade bir çözümün nasıl olabileceğini fark etti. Şu anda Google'ın bir kolu olan Motorola haricinde şu ana kadar HTC, Samsung, Asus ve LG imzalı Nexus ürünleri satışa sunuldu. Son zamanlarda satış düşüşü yaşayan LG'nin Nexus 4 modelini üretecek firma olarak seçilmesi sektöre canlılık getirdi. Teknik açıdan Optimus G ile ikiz olan Nexus 4'te boyutlar 133,9 x 68,7 x 9,1 mm ve serideki önceki model Galaxy Nexus'tan pek farklı değil ama çok daha başarılı bir tasarım içeriyor. Ön yüzün tümünü siyah renkli cam kaplıyor. Arkada da özel desene sahip cam kaplama var. Bundan ötürü düşürülürse zarar görme riski çok yüksek. Sonradan eklenen ufak çıkıntılar sayesinde telefonun arka kapak üstünde durması engellendi ve çizilme riski düşürüldü. Ayrıca hoparlörden gelen ses düzeyi artırıldı.

Tahmin edilebileceği gibi açılabilir bir kapak yok ve bundan ötürü batarya değiştirilemiyor ama 2100 mAh kapasite hiç de fena değil. Plastik yerine cam kullanıldı-

ğından 139 gram ağırlığa sahip olan Nexus 4'ün ekranı 4,7 inç genişliğinde ve 1280 x 768 piksel çözünürlük sunuyor. 318 ppi olan piksel yoğunluğunu beğenmemek zor. True HD IPS Plus ekranın sunduğu görüntü şikâyet edilecek bir sorun içermiyor. 3,5 mm kulaklık fişi üstte, ses kontrolü ve micro SIM yuvası solda, güç düğmesi sağda ve micro USB portu altta. Söylenebilecek en büyük eksiklik microSD kart yuvasının olmaması, çünkü depolama seçenekleri sadece 8 ve 16 GB. Nexus serisinde microSD yuvası eksik kalmaya devam ediyor. Dört çekirdekli 1,5 GHz Krait işlemci ve 2 GB RAM fazlasıyla yeterli ve Android 4.2 son derece akıcı. A-GPS, GLONASS, NFC yongası da içeren telefonun arkasındaki kamera 8 MP, öndeki kameraysa 1,3 MP. Full HD video çekebilen telefonda FM radyo özelliği bulunmuyor.

PC net puanı

Artılar: Hayranlık uyandıran tasarım, başanlı ekran, Android 4.2 sürümü

Eksiler: Adobe Flash desteği eksik, microSD kart yuvası yok, kamera daha iyi olabilirdi

1.899 TL

APPLE IPHONE 5

Son güncellemeden sonra eklenen yenilikler çok da hayranlık uyandırıcı görünmüyor

Her yıl düzenli olarak gerçekleşen yeni nesil iPhone duyurularından sonra kullanıcıların heyecanla geri sayıma başladığını söylemek mümkün. Önceki iPhone 4S modeliyle sunulan az sayıdaki yenilikten sonra Apple'ın iPhone 5 ile bir kez daha büyük ses getirmesi gerekiyordu. iPhone 4S'e kıyasla ağırlığı %20 azalarak 112 grama inen iPhone 5 inanılmaz derecede hafif. Aksine ekran genişliği ise artık 3,5 yerine 4 inç ve uzunluk daha fazla. Ekran daha büyük olsa da genişlik korunuyor ve artan yükseklikle çözünürlük 960 x 640 pikselden 1136 x 640 piksele çıkıyor. Sonuç olarak çözünürlük 720p HD değerine bile ulaşmıyor.

Malzeme kalitesi ve işçilik anlamında çok iyi durumda olan iPhone 5'te antenle ilgili sorunlar geride kalmış durumda. Değişen iç yapıdan ötürü 3,5 mm kulaklık fişi alta taşınmış ve 30 iğneli bağlantının yerini yeni nesil ince Lightning portu almış. Çok sayıda aksesuarı olanlar için kötü bir haber ama ek bir adaptör satın alıp uyum sağlanabiliyor. Piksel yoğunluğu 326 ppi olarak devam eden Retina ekranda görüntü kalitesi ve bakış açıları son derece iyi seviyede. iOS 6 işletim sistemi tüm yenilikleri sunmayı başarıyor. Kendine has yapısından ötürü

telefonun Apple A6 işlemcisi çift çekirdekli olsa da gecikme olmadan akıcı biçimde işliyor.

1 GB RAM rahatlıkla yeterli geliyor. Ana kameradaki 8 MP alıcı belki rekor kırmıyor ama çekimlerde elde edilen görüntü kalitesi gerçekten etkileyici. Aynı zamanda Full HD video kaydı da destekleniyor. Kullanıcılara sunulan kapasite seçenekleri 16, 32 ve 64 GB. Hafıza kartı ekleme şansı yok. Wi-Fi 802.11n, Bluetooth 4.0 kablosuz bağlantıları içeren iPhone 5'in 42 Mbps internet hızı (DC-HSDPA ile) desteği var. Kapalı gövdeden ötürü değiştirilemeyen bataryanın kapasitesi ise 1440 mAh. A-GPS alıcısına eklenmiş olan GLONASS desteğinden ötürü daha fazla sayıda uyduya bağlanabiliyor ve daha hızlı navigasyon olanağı veriyor. iPhone 5'in 1,2 MP ön kamerasıyla FaceTime sohbetleri gerçekleştir- mek de mümkün.

PC net puanı

Artılar: Harika tasarım, geniş ekran, kaliteli kamera

Eksiler: Yüksek fiyat, başarısız harita sistemi, iyice yavaşlayan işletim sistemi

1.589 TL

SONY XPERIA Z

Sony en sonunda gerçek anlamda ilgi çeken bir akıllı telefon yapmayı başardı

Sony'nin mobil bölümünün canlanmasını sağlayan en ciddi gelişme, bu yılın başında su geçirmez gövdeli Xperia Z modelinin tanıtılması oldu. Hayli ses getiren bu yeni üst sınıf akıllı telefonda toza dayanıklılık da bulunuyor ve Full HD 5 inç ekran içeren ilk akıllı telefonlardan biri olmayı başarıyor. Aynı zamanda 13 MP kamerasıyla da rakiplerinin gerisinde kalmayan Sony Xperia Z'nin çok sayıda hayranı olduğuna eminiz çünkü fiyat bakımından da hayli rekabetçi. Su geçirmez yapısından ötürü tek parçalı bir gövdeye sahip olmasını anlayışla karşılamak zorundayız. Bu demek oluyor ki bataryayı değiştirmek mümkün değil ama sevindirici biçimde microSD kart yuvası görüyoruz. Bu sayede 16 GB dâhili kapasite sunsa da 64 GB microSD kart eklenebiliyor. Dört çekirdekli 1,5 GHz Krait işlemci ve 2 GB RAM içeren telefonun performans anlamında geri kalır bir tarafı yok.

IP57 sertifikası içeren Xperia Z, yarım saate kadar bir metre derinlikte suda kalabiliyor. Ön kısmı işgal eden ve BRAVIA Engine 2 kullanan 5 inç genişlikli TFT kapasitif ekranın yan kısımlarında ki çerçeve son derece ince. Bazı rakipleri gibi 802.11n kablosuz ağ desteklemiyor ama 802.11n uyumu var. Aynı zamanda

Bluetooth 4.0 da içeren telefonda yüklü olan işletim sistemi Android 4.1.2 Jelly Bean. Batarya çıkarılamıyor dedik ama neyse ki kapasitesi 2330 mAh gibi etkileyici bir değer. 13 MP alıcılı ana kamerayla HDR çekimler yapmak da mümkün. 1080p video kaydı sırasında da HDR ve sürekli odaklama desteği var. Ayrıca ses kaydı stereo olarak gerçekleşiyor. Ses açısından gerçekten de üstün bir cihaz. Sony'nin bu alandaki deneyimi bir kez daha gözler önüne seriliyor. Stereo FM radyoda RDS desteği bulunuyor.

A-GPS uydusu alıcısında GLONASS desteği olduğundan daha fazla uyduyla bağlantıya geçiş daha hızlı sonuç verebiliyor. Standart tip 3,5 mm kulaklık fişine sahip olan Sony Xperia Z'nin NFC kontrolcüsü de var. Önceki kameranın kapasitesi 2,2 MP ve tasarımıyla beğeni kazandığı da ortada.

PC net puanı

Artılar: Su geçirmezlik, HD ses, başarılı kamera, muhteşem müzik kalitesi

Eksiler: Sabit batarya, yazılım sorunları

1.799 TL

SAMSUNG GALAXY S4

Son nesil Galaxy S4'ün performans üstünlüğü rakipleri darmadağın etmeye yetecek mi?

Milyonlarca kişiye ulaşan Galaxy S serisinin 2013 modeli Galaxy S4 ile çita bir kez daha yükseliyor. Samsung, bu modelle birlikte ilk kez Full HD 1080p Super AMOLED ekran sunmayı başarıyor ve rakiplerinin gerisinde kalmıyor. Aynı zamanda ilginç biçimde sekiz çekirdekli Samsung Exynos 5410 ve dört çekirdekli Snapdragon S600 içeren iki ayrı modelin üretimi gerçekleşiyor. Türkiye'de satılacak modelde Samsung üretimi Exynos 5 Octa 5410 işlemci yer alıyor. 2 GB RAM ve Full HD 5 inç Super AMOLED ekran da hesaba katılınca en iddialı akıllı telefonlardan biri ortaya çıkıyor. Bu kez daha da sağlam olan Gorilla Glass 3 cam tercih edilmiş.

Samsung Galaxy S4'ün rakipleri kıskandıran bir diğer özelliği microSD kart yuvası içeriyor olması ve bataryanın değiştirilebilmesi. Bunun nedeni tek parça olmayan, klasik tip kapaklı ve plastikten üretilmiş olan gövde. İşte bu plastik gövdeden ötürü üst sınıf görünüm sunduğunu söylemek imkânsız ve telefonun öne çıkan en büyük eksisi malzeme kalitesi. Samsung'un hedefi plastik kullanarak ağırlığı azaltmak olabilir ama kullanıcılar üst sınıf bir cihazda daha iyisini görmek istiyor. 16, 32 ve 64 GB kapasite seçenekleri sunan cihazın

ön kamerası 2 MP, ana kamerası 13 MP ve çekim kalitesiyle ilgili şikâyet edilecek bir nokta yok. Göz alıcı bir özellikse 2600 mAh kapasiteli dev batarya.

Daha önceki modellerde olduğu gibi Android yüklü ve son sürüm 4.2.2 geçerli. Samsung, bu modele özel olarak daha da fazla yazılımsal yenilik sunuyor. TouchWiz arabiriminin yanında Smart Screen, Smart Scroll, S Voice, Air View, S Translator, S Health ve kızılötesi alıcıyı esas alan WatchON gibi çok sayıda teknoloji sunuluyor. Çevre dostu, geri dönüştürülmüş kâğıttan üretilen bir kutuyla sunulan telefonda kablolu ağ bağlantısı 802.11ac bile desteklemekle kalmıyor, aynı zamanda 2,4 GHz dışında 5 GHz kanalını da kullanabiliyor. Bluetooth 4.0, NFC, A-GPS ve GLONASS eksik edilmiyor. Diğer seçenekler gibi S4'te de kulaklık çıkışı standart 3,5 mm fiş.

PC net puanı

Artılar: Göz alıcı ekran, son derece hızlı işlemci, harika kamera

Eksiler: Sınıfındaki diğer cihazlara kıyasla ucuz görünüm, yenilikçi uygulamaların bazıları çok karışık

1.959 TL

HTC ONE

Ultrapikseller, Zoe, BlinkFeed ve daha fazlasını sunan HTC One dikkatleri üzerine topluyor

Samsung ve Apple'in gerilmesine neden olan en sıkı rakip HTC'nin One modeli dersek yanlış olmaz. Harika bir tasarım, başarılı ekran ve son derece yüksek performansla göz dolduran HTC One'ın ilk dikkat çeken noktası alüminyumdan üretilmiş yekpare gövdesi. 4,7 inç genişliğindeki ekranın 1920 x 1080 piksel Full HD çözünürlüğüyle ortaya çıkan 469 ppi piksel yoğunluğu rakip tanımıyor. Super LCD3 ekrandaki renkler ve görüş açıları fevkalade. Dört çekirdekli Snapdragon 600 işlemci ve 2 GB RAM belleğiyle performans alanında rekorlar kıran HTC One'daki depolama alanı seçenekleri 32 ve 64 GB. Bununla birlikte microSD kart yuvası olmadığı gibi batarya değiştirilemiyor. En azından bataryanın 2300 mAh kapasitesi kullanıcıya gerekli kullanım süresini sunabiliyor.

Kullanılan kaliteli malzemeden ötürü rakiplerine kıyasla hafif olmayan 143 gram ağırlığındaki HTC One'ın dikkat çeken bir diğer özelliği ön cephedeki çift büyük hoparlör alanı. Beats Audio'dan destek alan ses sistemi görülmemiş derecede güçlü. RDS destekli Stereo FM radyosu da olan telefonun ön kısmındaki bir diğer detaysa 2,1 MP'lik ön kamera. İşin ilginç, ön kamerasıyla bile Full HD 1080p video kaydı yapabilmesi.

Arkadaki 4 MP ultra piksel ana kamera ise geri kalmıyor, HDR çekimler de destekliyor. HTC'nin rakiplerinin aksine kameradaki MP değerini düşürmesi sıra dışı. Bunun nedeni ultra piksel adı verilen farklı tip hassas alıcılar. Daha fazla ışık alabilen yeni teknoloji sayesinde daha net görüntüler elde edilebiliyor.

Üst kısımdaki güç düğmesinin içine gizlenen kızılötesi verici ilginç bir yenilik. Böylece telefonu uzaktan kumanda olarak kullanmak da mümkün hâle geliyor. Android 4.2.2 terfisini alacak olan HTC One'ın Bluetooth 4.0, A-GPS ve GLONASS ile NFC iletişimi desteklemesi şaşırtıcı değil. Henüz yeni olan 802.11ac kablolu ağ bağlantısı bile ihmal edilmemiş. HTC'ye özgü yazılımlarsa Sense 5 kullanıcı arabirimi ve BlinkFeed ile kameraya farklılık getiren Zoe uygulaması.

PC net puanı

Artılar: Harika tasarım ve farklı kullanıcı deneyimi, yenilikçi kamera

Eksiler: Bellek kartı yuvası yok, alarm çok basit, Zoe kayıtları çok fazla yer kaplıyor

Coğrafi konumlama teknolojisi

GPS ve diğer konum belirleme tekniklerinin bulunduğunuz yeri nasıl tespit ettiğini ve konum bilgilerini nasıl paylaştığını inceledik.

Coğrafi konumlama ve konum belirleme (geolocation), Dünya üzerinde (karada, havada veya denizde) bulunduğunuz fiziksel noktayı tespit etmek anlamına geliyor. Konum belirleme kavramı, pek çok farklı yön bulma ve yol gösterme tekniği için kullanılabilir ama günümüzde genellikle kullanıcısının yerini belirleyen mobil cihazlar ve çevrimiçi hizmetler için kullanılıyor.

Bunun yapılabileceği birkaç yol var. En güvenilir ve kesin sonuç veren yöntem, ABD hükümetinin sahip olduğu bir uydu ağı olan küresel konumlama sistemi (GPS). Ancak bu yazıda da göreceğimiz gibi GPS'in müsait olmadığı

durumlarda kullanılabilecek pek çok farklı yöntem bulunuyor.

Yazıda ayrıca konum belirleme teknolojilerinin kişisel gizlilik ve güvenlik üzerindeki olası etkilerini de ele alacağız.

GPS'in temelleri

Geçmişe baktığımızda konum belirleme teknolojisinin ardında hep askeri amaçlar olduğunu görebiliriz. Daha iyi konum belirleme, donanmanın ve hava kuvvetlerinin tanımadıkları menzillere çok daha kolay varmasını ve çok daha güvenilir keşif verileri elde etmesini sağlar. Mobil füze sistemleri ve denizaltılar bu verilerle kendi konum bilgilerini birleştirerek hedeflere isabetli atışlar yapabilirler.

Bir asırdan daha uzun süre önce geliştirilmiş olan ilk elektronik konum belirleme sistemlerinden biri, konumu bilinen sabit radyo vericilerinden faydalanyordu. Gemiler ve uçaklar, aldıkları sinyallerin güç ve yönüne göre kendi konumlarını tahmin edebiliyordu.

Modern GPS de aşağı yukarı bu şekilde çalışıyor. Ancak şimdi radyo vericilerinin yerini uzayda bulunan 30'un üzerinde uydu almış durumda. Bu 30 uydudan her biri NASA yer kontrol istasyonlarında belirlenen saat bilgisini ve uydunun yörüngedeki kendi konumuna dair bilgiyi Dünya'ya gönderiyor.

Bu sinyaller, doğru frekansı (Tam olarak 1,57542 GHz ama sadece askeri amaçla kullanılan ikinci bir frekans daha var.) dinlemek üzere programlanmış her radyo alıcısı tarafından yakalanabiliyor. Tek bir uydudan gelen bilgi tek başına yeterli değil ama yörüngede o kadar çok uydu var ki eğer gökyüzü açıksa herhangi bir anda en az sekiz uydudan sinyal almak mümkün. Pencerenin kenarında bile dursanız büyük ihtimalle dört veya beş uyduyu "görebilirsiniz".

Birden çok noktadan bilgi alan alıcı kendi konumunu büyük bir hassasiyetle hesaplayabilir, ancak günümüzde ölçülen şey sinyalin gücü değil de alıcıya ulaşana kadar geçen süre. Radyo dalgaları belirli

WEB UYGULAMALARINDA KONUMLAMA

Konum belirleme, çevrimiçi hizmetlere çok şey katabilir. Bu nedenle gelecekte çok daha sık kullanıldığını göreceğimize emin olabilirsiniz. Konum belirleme desteği Android ve iOS'e bütünleşik olduğundan uygulamalar konum bilgisini doğrudan işletim sisteminden alabilirler.

Web tabanlı uygulamaları desteklemek için tasarlanmış olan HTML 5 standardı, kendi konum

belirleme API'sine sahip olduğundan güncel bir tarayıcı kullanan her uzak sunucu bu veriyi talep edip bir JavaScript'in veya eklentinin kullanımına sunabilir. Bu web tabanlı konumlama sistemleri HTML 5'in bir parçası değildir. Bunun daha çok, neredeyse her yerde desteklenen bir "yan teknoloji" olduğunu söyleyebiliriz.

Bir siteye konum bilginiz

verilmeden önce sizin onayınız istenir. Tarayıcı ancak siz onay verdikten sonra coğrafi bilgi göndermeye başlar. Masaüstü bir bilgisayardan kablolu bağlantıyla internete giriyorsanız konumunuz ancak kabaca tahmin edilebilir. Öte yandan GPS donanımlı bir akıllı telefon açık adresinizi bile verebilir. Bu nedenle onay vermeden önce dikkat etmekte fayda var.

bir hızda (ışık hızı) seyahat ettiğinden dolayı uzaktaki uydulardan alınan sinyallerdeki saat bilgisi yakındaki uydulardan alınandan biraz daha geride olacaktır. Bir GPS alıcısı, farklı uydulardan gelen saat bilgilerini karşılaştırarak, her uydunun rapor edilen konumuna olan göreceli uzaklığını hesaplayabilir. Dört veya daha fazla uydudan gelen saat bilgilerini ve her uydunun bilinen yörünge konum bilgilerini karşılaştıran alıcı; boylam, enlem ve rakımını hesaplar. Bu daha sonra istenirse bir elektronik haritaya yansıtılarak gerçek bir konum bilgisine dönüştürülebilir ve yön bulma amacıyla kullanılabilir.

GPS hassasiyeti

GPS'in hassasiyeti, uydularda bulunan saatlerin kesinliğine bağlıdır. Bunlar sıkı şekilde kontrol ediliyor da olsalar düzeltmeler arasında saniyenin milyarda biri kadar yanılabilirler. GPS hassasiyeti, radyo sinyallerini beklenmedik bir anda geciktiren atmosferik koşullardan da etkilendir. Bunlardan dolayı GPS kusursuz bir şekilde hassas ya da tutarlı değildir. Ancak yine de bir alıcı kendi konumunu genellikle 3 metre, en kötü durumdaysa 8 metre hata payıyla tespit edebilir.

Bu derece hassasiyeti geçmişte elde etmek mümkün değildi. 1980'lerde geliştirilen GPS, zaman kodlarını ufak, tahmin edilemez hatalarla gönderecek şekilde tasarlanmıştır. Bu nedenle alıcı konumunu 50 m hata payıyla tespit edebiliyordu. Burada amaç GPS sinyallerinin düşman tarafından kendi askeri amaçları için kullanılmasını engelleyecek ama sivil uçak ve gemilerin yol bulmasını sağlayacak kadar hassas bilgi sağlamaktır.

Bu bilinçli bozulmaya "seçici uygunluk" adı verilmiştir. Bozulmamış bilgiler şifrelenmiş olarak aynı anda başka bir frekans üzerinden gönderiliyordu. Bu nedenle sadece ABD hükümetinin belirlediği kod çözüme anahtarlarına sahip olan kişilerce erişilebiliyordu.

Seçici uygunluk, 1 Mayıs 2000'de yürürlükten kaldırıldı. Böylece sivil GPS alıcıları da askeri alıcılar kadar hassas konum bilgisi almaya başladı. Görünüşte seçici uygunluğun yürürlükten kaldırılmasının

nedeni "tüm dünya çapında barışçıl sivil, ticari ve bilimsel uygulamaları" desteklemektir. Ancak sistem kapatıldığı sırada zaten "diferansiyel GPS" adı verilen yöntemle büyük oranda etkisiz kılınmıştı. GPS uydularından alınan sinyaller, bilinen konumlarda yer alan sabit GPS alıcıları kullanılarak analiz ediliyor ve böylece sunulan yanlış bilgi ayıklanabiliyordu. Daha sonra bu bilgi, yakınarda bulunan mobil GPS alıcıların bildirdiği konum bilgisini düzeltmekte kullanılıyordu.

GPS'in sınırları

GPS en hassas ve yaygın kullanılan konum belirleme sistemi ama onun da belirli sınırları var. Duvarlar ve tavanlar uyduları verilerini engellediği için kapalı alanlarda kötü çalışıyor. GPS uydularının veri hızı da modern standartlara göre çok yavaş: Sadece 50 bit/sn. Bu kulağa bir sorun değilmiş gibi gelebilir ama bir GPS alıcısı ilk açıldığında "almanak" (sistemdeki tüm uyduların durum ve kaba konum bilgisi) ve "efemeris" (Her bir uydudan gelen daha hassas zamanlama ve yörünge verisi) de dâhil olmak üzere çok fazla veri alması gerekir.

tarafından telefona gönderiliyor. Böylece GPS alıcısı, birkaç uydudan efemeris bilgisi aldığı anda konumunu hesaplamaya başlayabiliyor.

Hücrel konum belirleme

GPS, alıcı ve şifre çözücü donanımın tarafından da sınırlandırılıyor. Çoğu modern akıllı telefonda bu donanım var ama bu oldukça yeni bir gelişme. Son on yıldır telefonlar konumlarını belirlemek için daha çok hücrel konumlama sistemini kullanıyor.

Hücrel konumlama aslında

konumlama

İş dizüstü ve masaüstü bilgisayarlara geldiğinde ne GPS ne de hücrel konumlama işe yarıyor. Bir yazılım veya çevrimiçi hizmet kullanıcının konumunu belirlemek isterse daha dolaylı yöntemlere başvurmak zorunda.

GPS'e sahip olmayan bir cihazın konumunu belirlemek için en çok kullanılan teknik IP temelli konum belirlemedir. Bu teknikte internete bağlı bir cihazın dünya üzerindeki konumu, IP adresinden yola çıkılarak bulunur.

Bu, ağ teknolojilerine aşina olanlara garip gelebilir çünkü bilirler ki IP adresi hiçbir coğrafi bilgi içermez. IP adresinde sadece ağ trafiği için yönlendirme bilgisi yer alır. Dahası, İSS'ler dinamik olarak tekrar adres atadıklarından dolayı bilgisayarların adresleri düzenli olarak değişir.

IP adreslerini gerçek konum bilgisine çevirmenin yolları var. Bölgesel internet kayıtlarından İSS'nize bir grup IP adresi atandığında, ülke bilgisi erişime açık bir şekilde kaydedilir.

Çevrimiçi bir hizmet kolaylıkla bu bilgiye bakarak gelen bağlantıların hangi ülkeden olduğunu tespit edebilir. Eğer daha önce www.hulu.com gibi bir Amerikan sitesini ziyaret edip sitede bulunan içeriğin Türkiye'ye açık olmadığını gördiydyseniz bunun nedeni IP adresi temelli konumlama tekniklerinin kullanılmasıdır.

Biraz daha derine inerseniz daha kesin bilgilere ulaşabilirsiniz. Her IP adresinin veya alan adının yöneticisi, ağ yöneticileri, firmalar ve hatta polislin kolaylıkla erişebilmesi için bağlantı bilgileri sunmak zorundadır. Buna genel olarak, bir internet adresinden bu tür bilgileri talep etmek için

“Sivil GPS bildirimleri artık askeri olanlar kadar net sonuç veriyor.”

Sonuç olarak, bir GPS alıcı ilk açıldığında veya son doğrulamanın ardından çok fazla mesafe kat edildiğinde çalışmak için gerekli bilgileri alması için 10 dakika kadar zaman geçmesi gerekebilir. Bazı akıllı telefonlarda "yardımlı GPS" (assisted GPS, kısaca A-GPS) adı verilen bir sistem kullanılıyor: Bu sistemde almanak bilgisi servis sağlayıcı

GPS ile aynı ilkelere göre çalışıyor ama burada uyduları yerine sabit mobil vericilerinden gelen saat ve konum bilgileri kullanılıyor. Telefon birden fazla vericiye bağlandığında hassasiyet en az GPS kadar iyi olur, ancak vericiler uydulardan daha kısa bir menzile sahip olduğundan telefonların menzillerinde sadece bir veya iki verici bulunabilir. Bu da hassasiyetin çok düşmesine yol açar.

2000'de akıllı telefonlar son derece basit olduklarından, hücrel konumlama ile elde edilen bilginin kullanılabilirliği sınırlıydı. Genel olarak telefonun sahibi bu bilgiye ulaşmıyor ancak bilgi operatör tarafından takip edilebiliyordu. IP adresine dayalı

Bireyler için WHOIS
sorgulaması genellikle İSS'nin genel merkez adresini sunacaktır. Yani nerede bulunduğunuz hakkında hiçbir fikri olmayan bir web hizmeti, bu bilgiyi kullanarak bulunduğunuz şehri tahmin edebilir. Bölgesel haber veya hava durumu gibi hizmetler için bu bilgi yeterli olabilir.

Tabii bu teknikler yanlış tespitlere de yol açabilir. Örneğin kalitesiz bazı randevu sitelerinin reklamları sizi yaşadığınız şehirde yaşayan bekâr kızlarla tanıştırmayı vadederler ama bahsedilen şehir sizin yaşadığınız şehirden çok uzakta olabilir. Dahası kız falan da yoktur.

Bazı durumlarda gelen bağlantının IP adresine bakarak belirlenen konum bilgisi yeterli olabilir, ancak belirli bir hedefe yönelik pazarlama veya trafik raporu ve sinema listesi gibi hizmetler için yeterli değildir. Bu hizmetler için özel ağ bağlantı bilgilerini coğrafi konum bilgisine çevirecek yöntemler gereklidir. Bunun yapmanın yolları var. Kablolu Ethernet bağlantılarının konumunu tespit etmek zor olabilir ancak kablosuz ağlar açık bir kitap gibidir.

Eğer bu yaklaşımın ne kadar etkili olduğunu anlamak istiyorsanız, Street View hizmetinin verildiği bir şehirde (Türkiye’de yok.) bir dizüstü bilgisayarla veya GPS’i kapalı bir tablet veya akıllı telefonla kablosuz ağ üzerinden internete bağlanın. Ardından Google Haritalar’a gidip bulunduğunuz konumu tespit edin. Harita yaklaşarak bulunduğunuz sokağı gösterecektir. Hatta o an bulunduğunuz binayı bile tespit edebilir. Bu deneyi kablosuz bağlantısı olmayan bir masaüstü bilgisayarda deneyin:

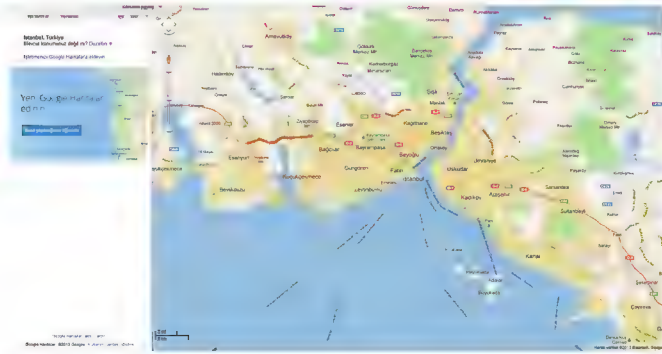
Aslında bu araçlara bile ihtiyaç yok: Konum Hizmetleri özelliği açık olan Android sistemli cihazlar, düzenli olarak Google ile temasa geçip GPS konum bilgilerini paylaşıyor.

Bu veri toplama şekli canınızı sıktıysa pek çok tarayıcın artık “Beni İzleme” (Do Not Track) adı verilen bir özelliği desteklediğini duymak sizi sevindirecektir. Bu özellik, çevrimiçi hizmetlere, bazı web sitelerindeki eylemlerinizi kaydedip bir araya getirmemelerini bildiriyor. Şu an için bu özellik, web sitelerine yasal bir zorunluluk yüklemiyor. Hatta bazı firmalar bunu engellemeye bile çalışıyor. Bu yüzden pek çok web sitesinin hareketlerinizi takip etmeye devam edeceğini unutmayın.

Google gibi dev bir firmanın sokaklara araçlar salıp tüm bu verileri kaydetmiş olması korkutucu gelebilir. ABD ve Avrupa'daki yasa koyucular, özellikle de bireylere ait şifellenmemiş verilerin izinsiz olarak kaydedilmesi ihtimali

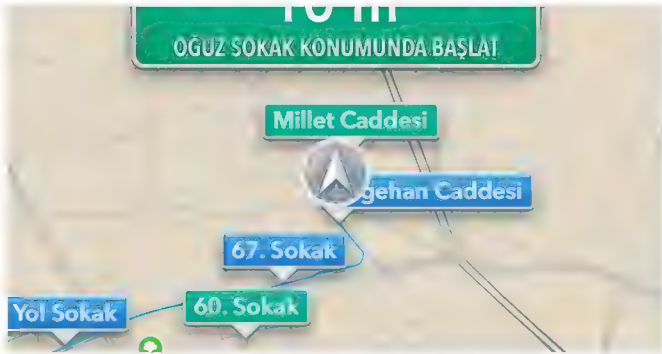
Bu bilgileri bir kez paylaştınca çevrimiçi hizmetler bunları kötüye kullanmaya başlayabiliyor. Bu sizin faydanıza da işleyebiliyor ama genelde

KONUM BELİRLEME NELER YAPABİLİR?

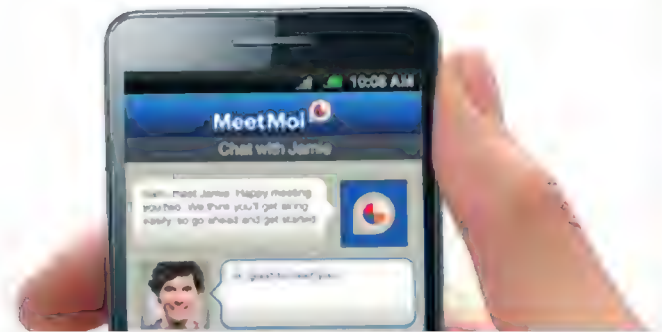
1 Arkadaşlarınızı bulun

Foursquare, Google Latitude ve Apple'ın Find My Friends uygulamaları sayesinde bir bakışta arkadaşlarınızın o an nerede olduklarını görebilirsiniz. Bu, insanları rahatsız etmeden nerede olduklarını öğrenmenin, yakınlardaki arkadaşlarla planlamadan buluşma ayarlarının mükemmel bir yolu. Bu hizmetlerden faydalanmak için kullanıcı onayı gerekiyor. Aksi hâlde rahatsız edici takipçilerden ve casuslardan kurtulmak mümkün olmazdı.

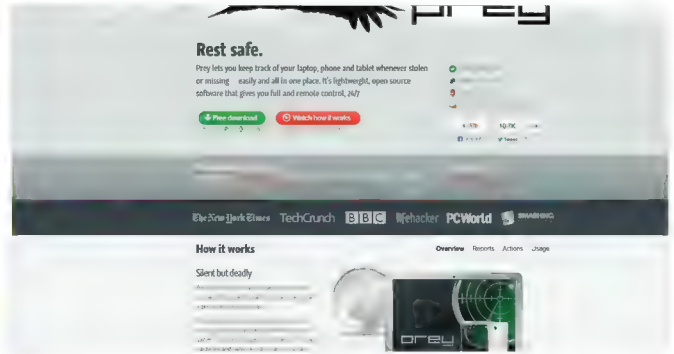
3 Canlı yol tarifi

Birkaç yıl öncesine kadar yol tarif hizmetlerinin donanımlarında bulunan GPS teknolojisi binlerce liraya mal oluyordu. Günümüzdeyse mobil internet ve her yerde bulunan konumlama teknolojileri sayesinde aynı işi cebinizdeki akıllı telefon da yapıyor, hem de sesli yol tarifi ve canlı trafik bilgisi de dâhil olmak üzere. Android'deki ücretsiz Google Haritalar ve iOS'in Haritalar'ı gibi farklı seçenekler var ama uzun yolculuklara çıkarken yanınıza şarj cihazı almayı unutmayın.

5 Konuma dayalı randevu

İnternet üzerinden ayarlanan randevular yalnız insanların eş bulmasına yardımcı oluyor ama bu ilişkilerin çoğunun birkaç mesajın ötesine geçmediğini biliyoruz. Günümüzde konumlama teknolojisi sayesinde profilinizde belirlediğiniz ölçütlere uyan bir kişiyle aynı mekânda bulunduğunuzda uyarılıyorsunuz. Apple App Store veya Google Play'de OkCupid uygulamasını kullanabilir veya MeetMoi (www.meetmoi.com) gibi bir hizmetten faydalanabilirsiniz.

2 Kayıp donanımı bulun

Akıllı telefon, tablet ve dizüstü bilgisayarlar ne yazık ki hırsızların çok çekici bulduğu cihazlar ama konum belirleme teknolojisi sayesinde, çalınması durumunda cihazınızın yerini tespit edebilirsiniz. Prey (www.preyproject.com) benzeri ücretsiz bir hizmete veya Apple'ın Find My iPhone hizmetine üye olabilir, cihazınız çalındığında hırsızların peşine düşebilirsiniz. Eğer donanım sadece kaybolduysa basitçe yerini tespit edip geri alabilirsiniz.

4 Fotoğraflarınızı konumlayın

Telefon ve tabletlerin yanında bazı fotoğraf makinelerinde de bütünleşik GPS alıcıları bulunuyor. Bunlar konum bilgilerini her fotoğrafın EXIF üst verisine otomatik olarak kaydediyor. Fotoğraflarınızı Flickr gibi bir hizmete yüklediğinizde otomatik olarak bir harita üzerinde işaretleniyorlar. Böylece fotoğrafları konumlarına göre gruplamak daha kolay oluyor. Ancak özel fotoğraflarda EXIF verilerini paylaşırken dikkatli olun, yanlışlıkla fazla bilgi paylaşmak istemezsiniz.

6 Geocaching

Geocaching, teknoloji düşkünlüleri arasında yaygın bir oyun. Tek yapmanız gereken güvenli bir kutu içine bir şey yerleştirmek, bunu istediğiniz bir yere saklamak ve GPS koordinatlarını paylaşmak. Diğer GPS kullanıcıları sakladığınız kutuyu bulmaya çalışacaklar. Eğer başarılı olurlarsa geride bıraktığınız ufak bir hediye alabilirler. Tüm dünyada 200 ülkede beş milyon kişinin geocaching oynadığı tahmin ediliyor. www.geocaching.com sitesine bakılırsa uzayda bile oyuncu var.

PC'NİZİ DOĞRU BİÇİMDE KONUMLANDIRIN

BU AĞRININ SEBEBİ NE VE BÖYLE OLMAK ZORUNDA MI?

Basit bir eylem olan oturmaktan başlayarak bazı profesyonel ergonomik tavsiyeleri sizlerle paylaşıyoruz.

ok sayıdaki bilgisayar kullanıcısı gibi muhtemelen bu sözleri duymuş, söylemiş veya aklınıza getirmiş olabilirsiniz. "Normal konumda duruşum çok kötü.", "Sürekli kambura yatıyorum.", "Bu şekilde çalışmaya alışmışım." veya "Omuzlarımda gerilme hissetmem normal."

Yalnız değilsiniz. Bununla birlikte bilgisayarla ilgili çoğu kötü alışkanlığımız doğal biçimde ortaya çıkmadı. Aksine, sorunlara neden olan iş ortamlarına uyum sağlamak için tekrarlı olarak uyguladığımız düzenlemelerin sonuçları demeliyiz. Bize uyum sağlayacak biçimde hazırlanmamış ortamlara uyum sağlamak konusunda hayli başarılıyız ama eğilme, kambur durma, yana yatma ve öne uzanma gibi konumları saatlerce devam ettirdiğimizde en sonunda bedelini ödemek zorunda kalıyoruz. Önemli olan nokta dünyanın size ayak uydurmasını sağlamak. İşte buna "ergonomi" diyoruz.

Muhtemelen ergonomiyle ilgili bazı esasları biliyorsunuz ve bunlara birazdan tekrar değineceğiz ama sahip olduğunuz ekipman bunları sağlayacak yapıya sahip değilse ne yapabilirsiniz?

Dünya genelinde tasarımlarda "tüm kullanıcılara uyacak tek boyut" prensibi ön plandadır. Demek oluyor ki daha işin başına geçer geçmez ortama uyum sağlamak amacıyla vücudunuzun pozisyonuyla ilgili bazı ödünler vermek zorunda kalıyorsunuz.

"Kambur durma, eğilme, yan yatma gibi durumlar en sonunda ciddi bedel ödetir."

Örnek vermek gerekirse tipik masa yüksekliği 74 cm ama normal biçimde oturan bir kullanıcı için ideal klavye yüksekliği ortalama 66-69 cm. Fazla yüksek bir masaya oturduğunuzda tuhaf pozisyonlara girmeye başlıyorsunuz demektir. Bilekleriniz masanın kenarlarına çarpmaya başlar, sonucunda klavye ileri itilir. Kollar daha fazla ilerde tutulur ve monitörler arkaya doğru itilir. Monitörü görmek isteyen gözler ileri yönelir ve kolların ön kısmına ağırlık biner. Omuzlar kulaklara doğru yukarı kalkar ve sabit bir vücut konumu hâkimiyet

kazanır. Siz daha fark etmeden omuzlarınızın üstünde ve boynunuzda yanma hissi başlar. Buna "tekrarlanan zorlanma" diyoruz. Ayar yapılmamış bir bilgisayar masasında günde dört

saatten fazla zaman geçiriyorsanız tekrarlı zorlanma yaralanması (RSI) riski hayli yükselir. Şimdiye kadar dizüstü bilgisayarlarla değinmedik bile.

RSI gelişimi günler, haftalar, aylar ve hatta yıllar boyunca sürer. Tekrarlı mikro travmalar birleşerek yaralanma gerçekleşene kadar birikim oluşur. Bir yaralanmayı tedavi etmekten önce engellemek çok daha mantıklıdır. Bazı semptomları hissediyor olsanız bile ergonomi konusunda iyileştirme yapmak için asla geç kalmış sayılmazsınız. Çalışma ortamınızı size, duruşunuza, işinize, işlemlerinize ve gereksinimlerinize uyacak biçimde değiştirin. Vücudunuz böyle bir uygulamayı hak ediyor.

TEHLİKE SİNYALLERİ

Bilgisayar bağlantılı RSI'a genelde el, kol, bilek, omuz, sırt, boyun ve gözlerdeki kaslar, bağlar, tendonlar ve sinirler dâhil olur. Bazı sık karşılaşılan RSI türleri: tendinit, De Quervain tenosinovit (baş parmak ve bilek dâhil), epikondilit (tenisçi bileği) ve karpal tünel sendromu.

Ciddiyet sırasına göre tekrarlı zorlanma yaralanmasına ait işaretler ve semptomlar:

Yorgunluk: Vücudun bir yanı diğer kısmından önce yorulur. Örneğin sol elden önce sağ el.

Rahatsızlık, gerginlik, sertlik, sızı ve kas yanması

Ağrı: Bilgisayar kullanımı fiziksel ağrıya sebep vermemeli

Hissizlik ve karıncalanma: Bu demek oluyor ki dolaşım ve/veya sinirler risk altında. Bu semptomları asla göremezden gelmemelisiniz.

Tüm bu işaretlerin anlamı vücudunuzun dikkatinizi çekmek istiyor olması. İşinizi bir an önce bitirmek için şeytana uyup bu işaretleri arka plana itmemelisiniz.

MASAÜSTÜ BİLGİSAYARLAR

Monitörünüzü veya hepsi bir arada bilgisayarınızı size uyum sağlar hâle getirin.

FARE SOLA MI, SAĞA MI?

Fareyi standart bir klavyenin sağına yerleştirip kullanmak omuz, dirsek, bilek ve el yaralanmalarına sebep olabilir. Bunun nedeni sayısal tuş takımı. Kendinizi klavyenin ortasına hizaladığınızda (Göbeğiniz G ve H harfleri arasına bakacak.) sayısal tuş takımı 15 cm kadar sağa kayar ve bundan ötürü sağa yerleştirilen fare işinizi daha da zorlaştırır ve yaralanma

riski artar. En iyi çözüm fareyi sola yerleştirmek veya sayısal tuş takımı sabit olmayan bir klavye alıp bu kısmı sola veya sağa yerleştirip farenin yerini değiştirmek. Sayı girişleri için her zaman harici bir sayısal tuş takımı ekleyebilir, fareyi yoğun biçimde kullanırken bunu uzağa alıp fareyi kullanmaya başlayabilirsiniz.

Illustrations by Mark Watkinson

Diziniz ve bileğiniz arasındaki mesafe yaklaşık 5 cm. İyi biçimde konumlandırılmış bir klavye dizinize hayli yakın durmalıdır.

Yüksekliği sabit olan monitör; kitaplar, kâğıt desteleri veya ayarlanabilir monitör kollarıyla istenen konuma getirilebilir.

90 derece veya daha geniş açı

Ortalama monitör yüksekliği = 43-48 cm

OTURMA SANATI

Otururken kuyruk sokumundaki son kemiğe baskı uygulamayın. Koltukta öne kaymadan arkanıza yaslanın. Oturma tablası dizlerinizin arkasına değmemeli, arada 2,5-7,5 cm boşluk kalmalı. Koltuk yüksekliğini ayarlarken ayaklar yerde olmalı ve dizler kalçanın hemen altına hizalanmalı. Belinizin alt kısmının desteklenmesinde fayda var ama baskı oluşmamalı. Yandan bakınca kulaklar, omuz, dirsekler ve kalça hizalı olmalı. Dirsekler kolların altındayken bilekler dirsekten yukarıda durmamalı, parmaklar bileklerden yukarıda durmamalı.

90 derece veya daha geniş açı

Ayaklarınız yere basmıyor, bacak bacak üstüne atıyor veya koltuğun ucunda duruyorsanız koltuğunuz çok yüksektir. Ayak sehpası kullanın.

Klavye konumları

Koltuğunuzu yükseltmiyor veya masanızı yeterince alçaltmıyorsanız, farenizi ve klavyenizi ideal yükseklikte tutacak, masa altına eklenebilen, ayarlanabilir bir klavye çekmecesini düşünmelisiniz. Yeterince aşağı inebiliyorsa koltuğunuzu alçaltıp ayaklarınızı yerde tutabilirsiniz.

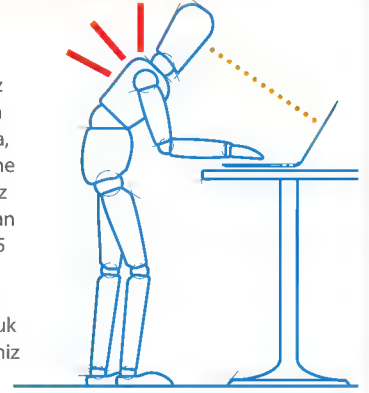
Ortalama masa yüksekliği = 74 cm

MASADA DURAN DİZÜSTÜ

Masanız boynunuzu kurtarabilir.

AYAKTA KULLANILIR MI?

Ayakta durmaya uygun masalar da bir seçenek ama uygun biçimde ayarlanmış olmaları gerekiyor. Gözünüz ve dirseğiniz arasındaki mesafe, oturma pozisyonunda olduğu gibi değişmemeli. Kambur durma, öne eğilme, dizleri kilitleme, arkaya eğilme ve ayaklarla ilgili detaylara dikkat etmeniz şart. İdeal masa yüksekliği, omuzlarınızdan rahat biçimde salınan dirseklerinizin 2,5-5 cm altı. Harici bir klavye ve fare bağlayıp dizüstü bilgisayar ekranının yüksekliğini arttıracak sehpa kullanmalısınız. Yorgunluk önleyici döşemeler ayaklar, dizler ve beliniz için fayda sağlayacaktır.

Dirsek ucundan göze ortalama mesafe: 53,5 cm.
Dizüstünün ortalama yüksekliği: 20,5 cm.

Dışarıda ergonomi

Bir masa bulabiliyorsanız kullanın. İdeal olansa dizüstü bilgisayar sehpa, harici klavye ve fareyle seyahat etmek. Masa çok mu yüksek? Oturduğunuz tabure dizlerinizi kalça üstüne mi çıkarıyor? Dizüstü bilgisayarınızın taşıma çantası üzerine oturabilir, hem dirseklerinizi hem de kalçanızı yukarı çıkarabilirsiniz. Bel desteği için ceketinizi rulo yapın.

Aşağı bakmaktan ötürü kamburluk ortaya çıkar. Dizüstü sehpa yeterli değilse birkaç kitap, dergi veya kâğıt tomarı kullanın.

17 - 22 cm

ERGONOMİYLE İLGİLİ ŞEHİR EFSANELERİ

"Ergonomik" yazıyorsa iyi bir üründür

YANLIŞ Herhangi bir ürünün ergonomik sınıfa dâhil olmasını sağlayan bir standart yok. Zaten insanlar farklı boyutlarda ve şekillerde olduğu için biri için ergonomik olan bir ürün başkası için ergonomik olmayabilir. Değişmez kural şu: Acı veriyorsa devam etmeniz anı anlamı yok.

Egzersiz topları koltuklardan daha iyi

YANLIŞ Belki 15 dakikaya kadar kullanımlarda doğru olabilir ama tüm omurganızı bütün gün çalıştırmak yerine belin alt kısmını desteklemek daha önemli. Omurganız yorulduğunda belin alt kısmına destek olmak için kambur kalacaksınız ve bu yüzden egzersiz yarardan çok zarar getirecek.

Monitörüm kol uzaklığında olmalı

YANLIŞ Kolunuzun uzunluğu, gözleriniz için uygun monitör mesafesini hesaplama imkânı vermez. Ekranı daha kolay görebilmek için sürekli öne eğiliyorsanız yaklaşıp. Bakmayı zorlaştıracak kadar parlaksa uygun değer elde edilene kadar parlaklık ve kontrastı ayarlayın.

Bakmadan yazmak boynu korur

DOĞRU Klavyedeki tuşların dizilişini bilmediğinizde sürekli olarak başınızı aşağı yukarı hareket ettirmek zorunda kalır ve 6 kilogram gelen başınızı her saat yüzlerce kez oynatırsınız. Gözlerinizi ekranda tutarak yazmayı öğrenirseniz can sıkıcı boyun ağrılarını azaltabilirsiniz.

DİZ ÜSTÜNDE DURAN DİZÜSTÜ

Kanepeniz rahat olabilir ama ya boynunuz?

Muhtemelen ilk olarak bu noktada yanma hissedeceksiniz çünkü başınızı dengelemek için bu kısımdaki kaslardan destek alıyorsunuz.

Yastık! Belinizin alt kısmını destekleyin. Ayağınızı yükseltin ki dizüstü bilgisayarın kaymasını engellemek için bileklerinizi kullanmanız gerekmesin.

Bir destek parçası kullanarak ekranı biraz yukarı kaldırın ve aynı zamanda bileklerinizi sert köşelere çarpmasını engelleyin.

90 derece veya daha geniş açı

Ayak sehpasını unutmayın. Göz alıcı bir aksesuar şart değil, dizüstü kutusu bile iş görebilir.

En büyük sorun

Dizüstü bilgisayarlar ufaktır ama biz değiliz. Dizüstünüzü olduğu gibi kullanıyorsanız klavyeyle ekransıkıştırıyorsunuz. Bu, çok sayıda taviz demek oluyor ve en büyük sıkıntıyı beliniz yaşıyor. Dizüstünü hiçbir eklenti olmadan kullanma süresini günde 2 saatle sınırlayın.

EN İYİ YARDIMCILAR

En iyi ergonomik eklenti

Goldtouch Go! Travel Keyboard

Kısa ve ince gövdeli bir klavye olup sayısal tuş takımı içermiyor. İki ayrı ayarlanabilir parça içerdiğinden bileğin dışı bakan kısmında yaşanan ağrıyı ortadan kaldırıyor. Mac ve PC uyumlu. Bluetooth Go! modeli şimdilik sadece mobil cihazlarla uyumlu.

En iyi dizüstü sehpası

Piyasadaki çoğu model

Alışveriş sitelerinde bir araştırma yaparak dizüstü sehpaları bulabilir veya yükseklik arttıran çözümlere göz atabilirsiniz. Taşınabilir veya taşınamayan çok sayıda seçenek var.

En iyi mola yazılımı

Çok sayıda ücretsiz çözüm

Düzenli molalar vermek için planlama yapmak önemli. Uzmanların çoğu bilgisayar başında geçen her 50 dakikadan sonra 10 dakika mola öneriyor. www.restbreak.com adresindeki Restbreak veya www.workrave.org adresindeki WorkRave'i deneyebilirsiniz.

En iyi çoklu platform yazılımı

Synergy

Tüm bilgisayarlarınızı aynı anda başka monitörlerden takip etmek istiyor ama tek bir klavye ve fareyle yetinmek mi istiyorsunuz? Synergy'yi deneyin. KVM anahtarlarından da iyi sonuç veriyor ve bedava.

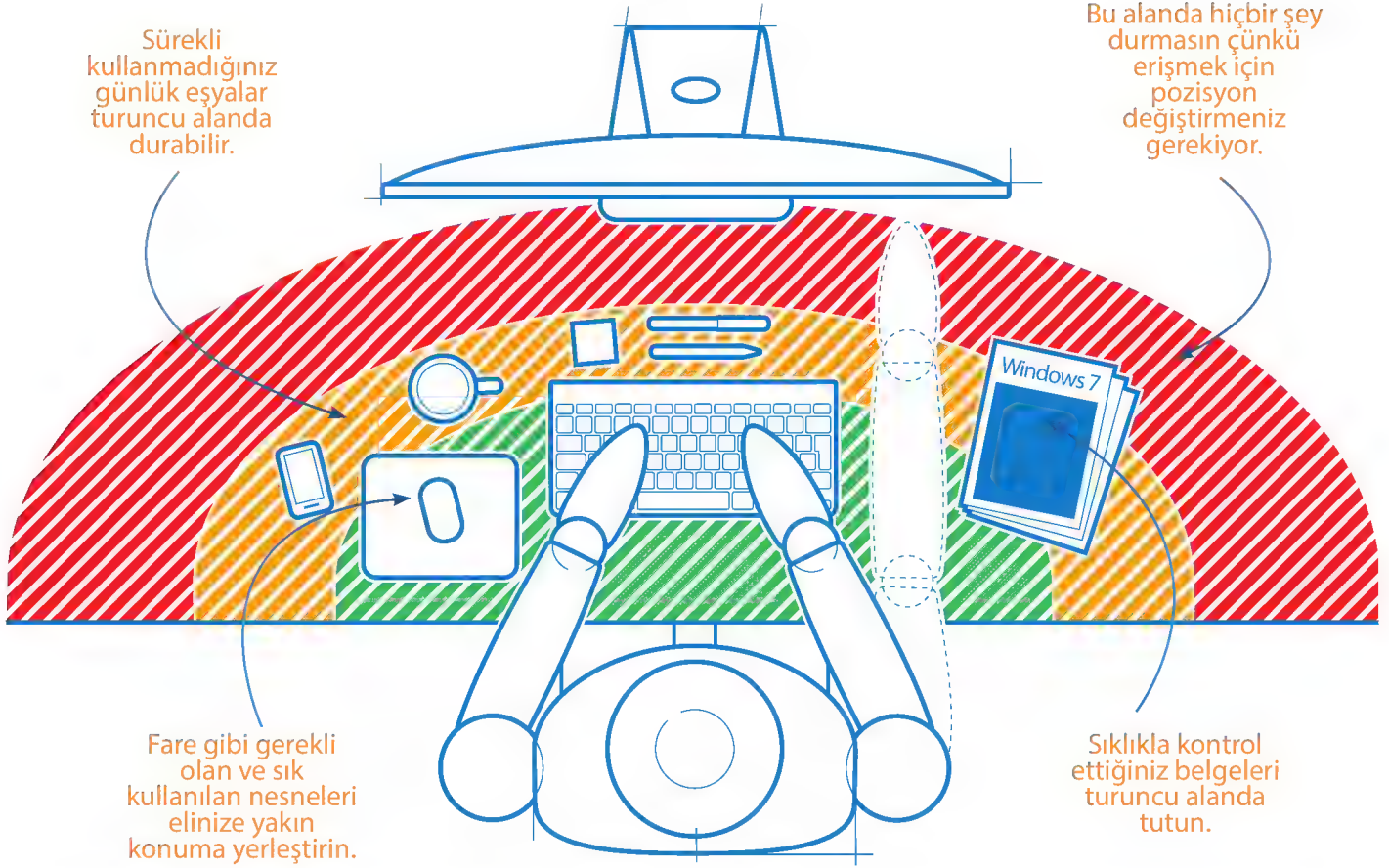
En iyi yazım yardımcısı

TypingMe.com

TypingMe.com, basit fakat etkili ders ve alıştırmalarla Türkçe on parmak klavye eğitimi veriyor. Hem Q hem de F klavye tiplerinin desteklendiği sitede ilk üç ders ücretsiz, ardından aylık 10 TL karşılığında tüm derslere erişebilirsiniz.

DOĞAL ERİŞİM BÖLGENİZ

Bir şeye erişmek için uzanmanız gerekiyorsa o şey doğru yerde değildir.

ERGONOMİYLE İLGİLİ ŞEHİR EFSANELERİ

Çok sayıda Windows kullanıcısı sistemle bütünlük gelen erişilebilirlik seçeneklerine asla bakmıyor. Gerek duyacağınızı düşünmeyebilirsiniz ama Windows Erişim Kolaylığı Merkezi'nde yer alan yardımcı teknolojilere göz atmakta fayda var.

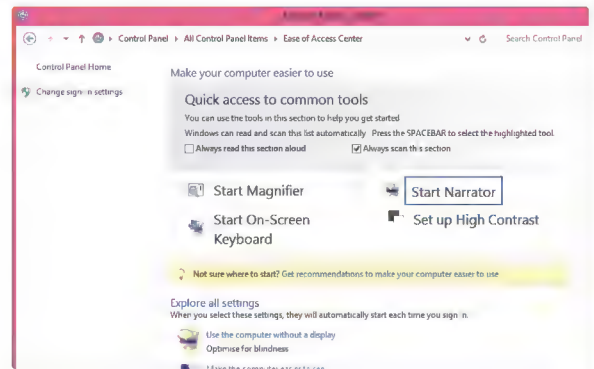
Ekran klavyesi Farenizle tıklayarak yazabilirsiniz. Normalden çok daha yavaş ama RSI oluşturma riski çok daha düşük.

Alternatif girdi cihazları Klavye ve fare yerine bilgisayar kullanmak için mikrofondan destek alabilirsiniz ama Türkçe desteği yok.

Fare tuşları Fareyi kullanmak yerine sayısal takımdaki okları kullanarak fare imlecini hareket ettirebilirsiniz. Ekran klavyesinin tam tersi.

Yapışkan tuşlar Pençeyi andıran hareketler gerektiren klavye kısayolları yerine Shift ve Ctrl tuşlarını anahtara dönüştürerek işinizi kolaylaştırabilirsiniz.

Görsel iyileştirme Monitörünüzde daha yüksek kontrastlık, daha büyük fare imlecini veya harika büyüteç aracı sayesinde monitöre yakın durmak zorunda kalmayabilirsiniz. Bu sayede kambur durma oranınız azalabilir.

DÂHİLİ ÖZELLİKLER Windows arama kutusundan erişim kolaylığı seçeneklerini arayın. Denetim Masası'nda yer alan tüm seçenekleri görün. Göz atmanız gereken çok sayıda seçenek var.

ERGONOMİK KARNENİZ

Harika görünen yeni bir PC sahibi olabilirsiniz ama sağlık açısından ne derece iyi görünüyor?

Masaüstü ve hepsi bir arada ve sistemler

Çoğu hepsi bir arada bilgisayarda arkanızdaki görüntüyü yansıtan ve boyun ağrısı yaşatan parlak ekranlar var. Ekranı net biçimde görebilmek için farklı pozisyonlara girmeniz gerekecek. Sabit yükseklikten ötürü de boyun, sırt ve göz ağrısı riskiniz artıyor.

Monitör

yüksekliğini artıran sehpa yeni PC'niz kadar hoş görünmeyebilir ama yardımcı oluyorlar. Hoş görünen monitör kolları pek ucuz sayılmaz. Ekranınız için özel bir adaptör almanız gerekebilir.

Tabletler

Tabletlerde durum ilginç çünkü çok sayıda farklı pozisyonda kullanılabilmesi mümkün. Dönüştürülebilir bir dizüstünün dokunmatik ekranını dizüstü modunda kullanmak "goril kolu" denilen sendroma sebep olabilir: Doğal olmayan pozisyondan ötürü omuz ağrısı başlar. Tableti düz biçimde masaya koymak bel ağrılarına davet çıkarır. Tablet kullanırken duruş pozisyonunuza dikkat etmenin faydalarını göreceksiniz.

Dizüstü bilgisayarlar

Normal biçimde tek başına kullanılan dizüstü bilgisayarlar ergonomik açıdan berbat durumdadır. Boyun, sırt, omuz, bel bölgeleri dizüstü bilgisayar kullanırken büyük risk altında. Bununla birlikte büyük bir trackpad'in faydası var. Yeni Ultrabook'lardaki sifra kadar inen ince köşeler de avantajlı. Yansımayı önleyen ekran kaplamalarını mutlaka denemelisiniz. Belinizi korumaya odaklandığınızda görüntüyü ideal hâle getirmeniz zor olacaktır.

Trackpad'ler

Kısayol desteği de olan büyük bir dokunmatik alan iyi kullanıldığında avantaj sağlar ama elleri dinlendirmek için dayayacak nokta olmadığından çoğu kullanıcı bileklerini zorlamak zorunda kalıyor. Ergonomik anlamda son derece uygunsuz bir durum ortaya çıkıyor.

Dizüstü bilgisayarla trackpad'i kullanmanın en iyi yolu, kolu ve omuzu olabildiğince fazla hareket ettirmek. Kollarınız yorulduğunda fare kullanarak devam etmelisiniz.

Klavyeler

Yumuşak kaplamalı, alçak tuşlar hoş ama çoğu modern harici klavyede eğim sabit. Bu durumda bilekler ters yöne dönüyor ve parmaklar daha üstte kalıyor. Geniş boyutlu klavyelerde bu durum daha can sıkıcı hâle geliyor. Arka kısımdaki yükseltici ayakları kapatarak bu açığı düşürebilirsiniz. Bilek uzantıları sakatlanmaya sebep olan en büyük etkenlerden biri. Fare sağda duruyorsa sayısal takımı olmayan klavyeler tercih edilmeli ama bunları bulmak daha zor. Fareyi sol elde kullanmayı deneyebilirsiniz.

Fareler

Çoğu kullanıcı fareyi yanlış kullanıyor. Bileğin üstüne basınç verip sabitlemek ve fareyi hareket ettirmek için sadece bileğe açı vermek yanlış. Daha yüksek fareler, bilek ve kolun ön kısmına yönelik sakatlıkları artırıyor. Daha ince bir fare bilekteki açığı azaltabilir ama fareyi tutmaya devam ederken orta tekerleği

kaydırıyorsanız sıkıntı hissedebilirsiniz. Avuç içinin orta kısmını fare üstünde dinlendirin. Fare hareketleri için daha büyük kas gruplarını (kol, omuz) kullanmaya başlayın. Kaydırma tekerleğinden kaçının.

NOT ORTALAMASI

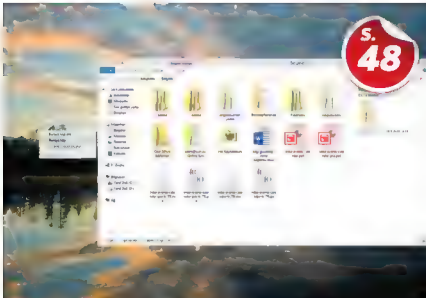
Ortalamanın biraz üstü ama kıl payı farkla... Bir sonraki PC'nizi satın almadan önce estetik dışında ergonomiyi de dikkate alın. Doğru cihaz, sağlığınız için ciddi bir fark yaratabilir. ■

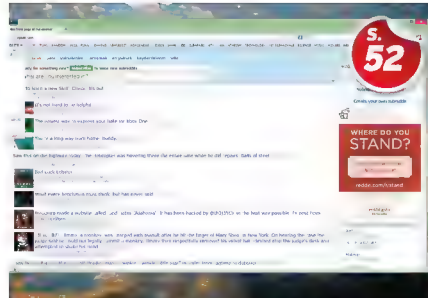
Nasıl Yapılır?

Her şeyi daha hızlı indirin

Windows Gezgin'i keşfedin

Siz de sosyal devrime katılın

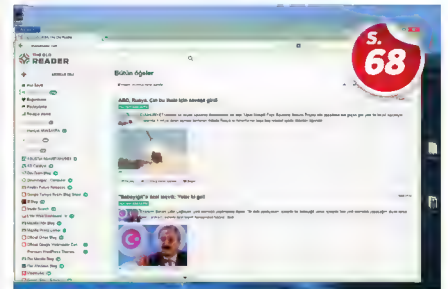
PC enerjinizi akıllı kullanın

Denetim Masası'nda ustalaşın

Afli ses efektleri yaratın

Favori sitelerinizi takip edin

Windows Gezgini Windows 8'in en temel parçalarından biri ama eminiz ki size yardımcı olacak birçok özelliğinden haberdar değilsiniz.

Klavyenizde Ctrl tuşuna basılı tutarken istediğiniz dosyalara tıklayarak aynı anda birden çok dosya seçebilirsiniz. Üstelik yan yana veya sıralı olmalarına da gerek yok. İstemediğiniz bir dosyayı seçerseniz Ctrl tuşuna basarken yeniden o dosyaya tıklamanız yeterli.

Fare kullanırken çok sayıda dosyayı tek seferde seçmek de kolay. Klasörde boş bir alana tıklayıp fare düğmesine basılı tutarak seçmek istediğiniz dosyaların çevresinde bir dikdörtgen çizin. Ctrl tuşuna basılı tutarak başka dosya grupları da ekleyebilirsiniz.

Bir listedeki ardışık dosyaları seçmek için en üstteki dosyaya tıklayın, Shift tuşuna basılı tutarak en alttakine tıklayın. Ctrl ile bu seçiminize de yeni dosyalar ekleyebilirsiniz.

 Fare kullanmak istemiyorsanız Shift + Ctrl + boşluk tuşlarıyla ok tuşlarını kullanarak istediğiniz dosyaları seçebilirsiniz. Birazcık zahmetli olacak tabii.

Hepimizin zaten bildiği bir şeyden bahsediyor olabiliriz ama kopyala - yapıştır özelliği aslında gerçekten çok yetenekli. Bir dosyaya, metne, resme veya istediğiniz her neyse ona sağ tıklayıp “Kopyala” diyerek veya Ctrl + C tuşlarına basarak kopyalayabilirsiniz. Daha sonra yeni yerine sağ tıklayıp “Yapıştır” demeniz veya Ctrl + V tuşlarına basmanız yeterli.

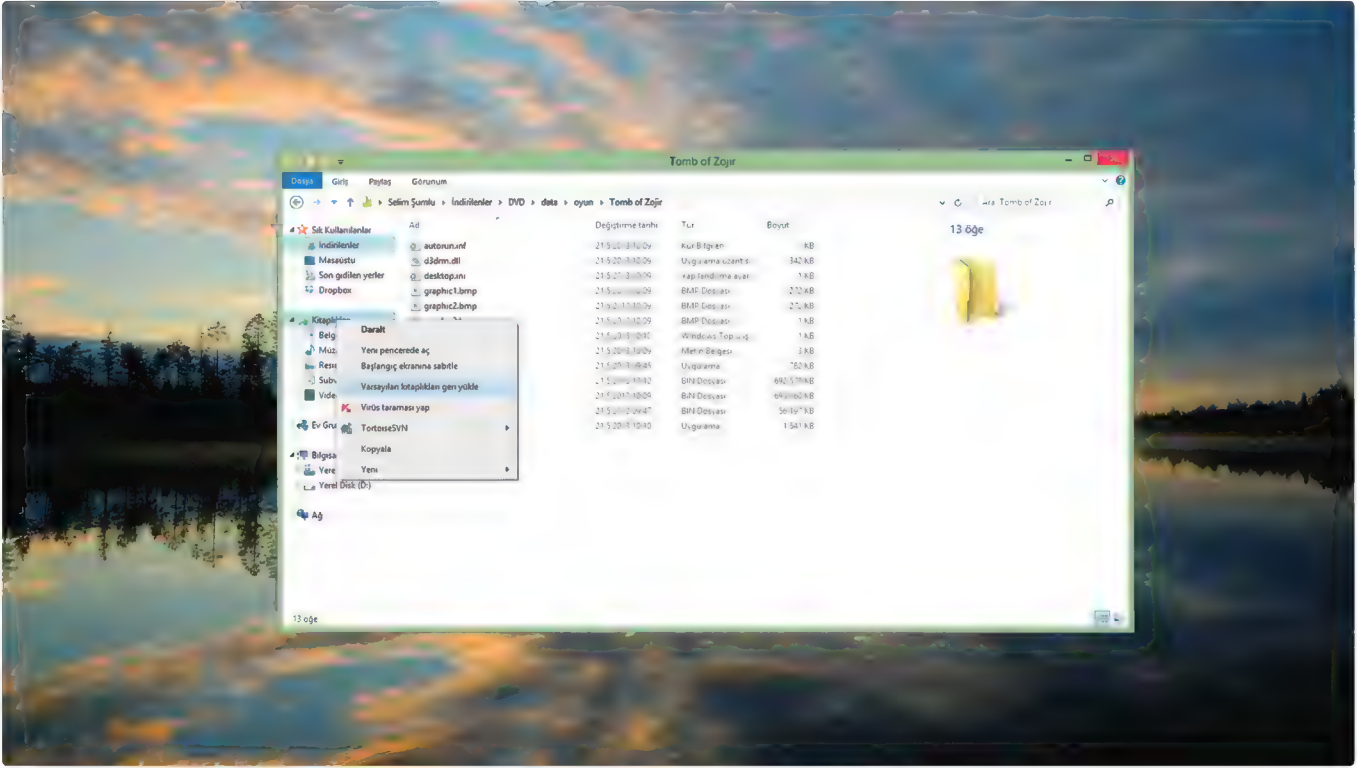
 Kopyalamak değil de taşımak veya kopyaladığınız şeyi eski yerinden

Ctrl + Z ile son yaptığınız işlemi geri alma eylemi neredeyse her yerde çalışır. Sağ tıklama menüsünde görebilebilirsiniz ancak tuşlara bastığınızda yaptığınız hatanın geri döndürüldüğünü göreceksiniz: Sildiğiniz bir dosyayı geri getirebilir veya yanlışlıkla yazdığınız şeyi geri alabilirsiniz.

 Windows Gezgin'i'nde bir simgeye sağ tıkladığınızda açılan menüdeki "Gönder" alt menüsü dosyaları düzenlemenin kısa ve pratik bir yolu. Sıkıştırılmış dosyalar

GERİ SAR Sık kullandığınız bir kitaplığı yanlışlıkla gizlediyseniz geri almak sadece iki tıklamayla mümkün.

yaratabilir, seçtiğiniz öğeyi e-postayla gönderebilir, harici bir sürücüye taşıyabilirsiniz.

9 Gönder'e ekleme

Gönder menüsündeki seçenekleri artırmak isterseniz masaüstündeyken Windows + R tuşlarına basın, shell:sendto yazın ve istediğiniz kısayolu ekleyin.

10 Klasör ve dosya kısayolları

Bir klasöre veya dosyaya kısayol yaratmak çok kolay. İstediğiniz klasör veya dosyaya sağ tıklayıp kısayolu yaratmak istediğiniz yere sürükleyin. Düşmeyi bıraktığınızda "Burada

kısayol oluştur"ı seçmeniz yeterli.

11 Sağ tıklama ekstraları

Önceki ipucunu kullandıysanız sağ tıklayıp sürükleyerek dosyayı kopyalayabileceğinizi veya taşıyabileceğinizi de görmüşsünüzdür. Bunu dosyanın numaralı bir kopyasını oluşturabilir, gerçek dosyayı bozma endişesi yaşamadan bu kopyada çalışabilirsiniz.

12 Görev çubuğuna sabitleme

Herhangi bir dosyayı, kısayolu veya klasörü görev çubuğunda boş bir alana sürükleyerek sabitleyebilirsiniz. Bir dosyayı sabitlediğiniz programla

açmak istediğinizde dosyayı sabitlenen simgeye sürüklemeniz yeterli olacak. Sabitlenen klasörlere dosya sürüklemek de mümkün.

13 Yeniden adlandırma

Dosya ve klasörleri üç şekilde yeniden adlandırabilirsiniz: simgeye aralıklı iki kez tıklayarak adını düzenleyebilir, simgeye sağ tıklayarak "Yeniden adlandır"ı seçebilir veya dosyayı seçip F2 tuşuna basabilirsiniz.

14 Sık Kullanılanlar'a ekleme

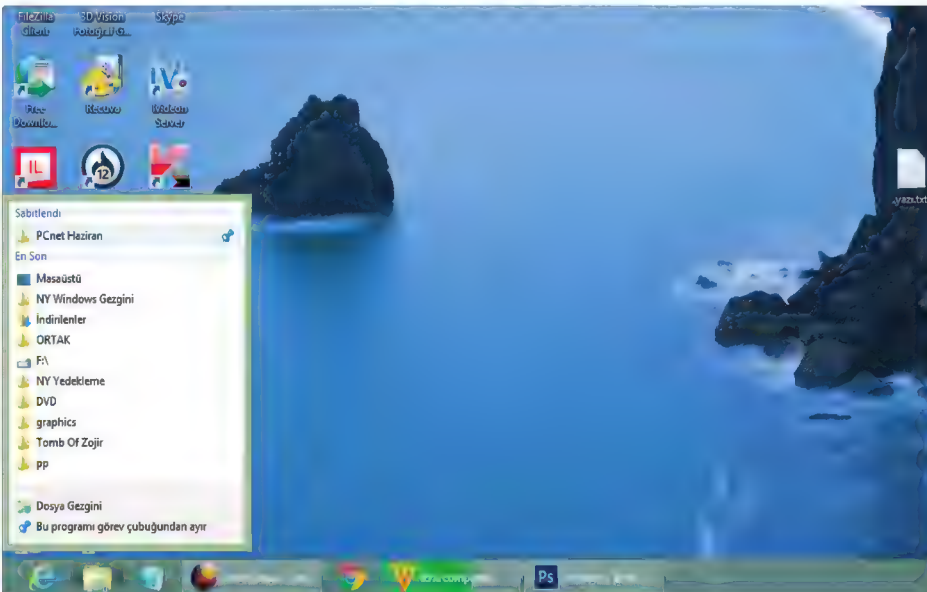
Windows Gezmini'nde varsayılan olarak sol bölmede birkaç klasör Sık Kullanılanlar olarak listelenir, ancak bunlar gerçekte en sık kullandıklarınız olmayabilir. Bu listeye istediğiniz klasörleri eklemek için sürükleyip bırakmanız yeterli.

15 Kitaplıkları gizleme

Sol bölmede Kitaplıklar'ı da görüyoruz. Belgelerinizi, resimlerinizi ve diğer dosyalarınızı bu kitaplıklarda sınıflandırarak saklayabilirsiniz ama birini gizlemek isterseniz, önce Kitaplıklar'a tıklayarak ana bölmede görünmelerini sağlayın, sonra birine sağ tıklayarak "Gezinti bölümünde gösterme"yi seçin.

16 Kitaplıkları geri getirme

Yanlışlıkla bir kitaplığı gezinti bölümünden sildiyseniz ilgili kitaplığı sağ tıklayarak "Gezinti bölümünde göster"i seçebilir veya Kitaplıklar'a sağ tıklayıp "Varsayılan kitaplıkları geri yükle" diyebilirsiniz.

17 Klasörleri izleme

19 Kitaplık görünümleri

18 Kitaplık ekleme

20 Kitaplık simgeleri

**ÖZEL
KİTAPLIK**
Yeni
yarattığınız
kitaplıklar
için kendi
simgelerinizi
seçebilirsiniz.

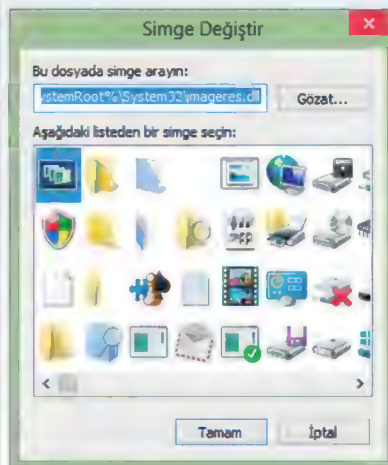
21 Şeridi göster

22 Şerit işlevleri

23 Hızlı Erişim Araç Çubuğu

24 Hızlı Erişim Çubuğu'na düğme ekleme

25 Hızlı Erişim Çubuğu'nu taşıma

[illegible]

Siz de sosyal devrime katılın

En meşhur ve nüfuzlu sosyal sitelerden biri olan reddit ile siz de kaynaşın.

Bir bakışta...

BE CERİ SEVİYESİ

- Herkes yapabilir
- Anlaşılır
- Karmaşık yerler var

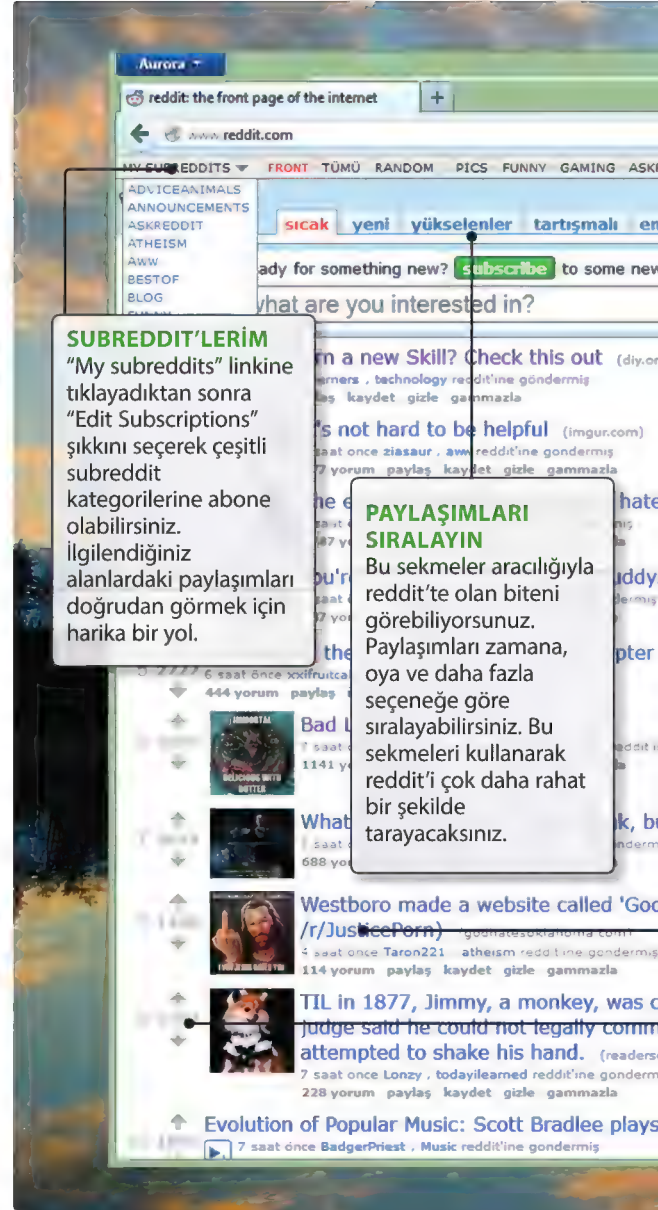
GEREKEN SÜRE

- 30 dak'ka

UYUMLU SİSTEMLER

- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP

Reddit, internetten derlenen en ilginç dijital materyallere tek bir yerden kolayca göz atmanızı sağlayan çok faydalı bir site. Site bu gücünü ilginç haberler, en komik fotoğraflar ve hayat değiştiren videoları bulmak için web'i karşı karşıya gezen müdavim bir kullanıcı ordusundan alıyor. İşin en iyi tarafıysa son hızla büyüyen bu sosyal fenomenin kolayca bir parçası olabilmeyiz. reddit'e üye olmak veya orada bir şeyler paylaşmak zorunda değilsiniz; herkes sitede serbestçe gezabiliyor. Öte yandan, bir şeyler paylaşmaya, paylaşılanlara yorum yapmaya veya diğer kullanıcılarla arkadaş olmaya zaman ayırırsanız dünyanın en popüler sitelerinden birini son derece etkili bir şekilde kullanabilir ve ayrıca reddit'in sosyal puanlarından ("karma" deniyor) kazanabilirsiniz. Sevdiğiniz şeyleri dünyanın geri kalanıyla paylaşmaksa harika bir duygu. Tüm bunları reddit ile yapmak hem kolay hem de eğlenceli.

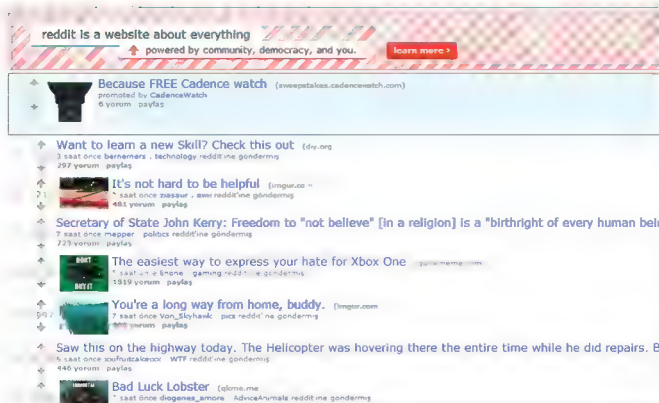
SUBREDDİT'LERİM

"My subreddits" linkine tıklayadıktan sonra "Edit Subscriptions" şıkkını seçerek çeşitli subreddit kategorilerine abone olabilirsiniz. İlgilendiğiniz alanlardaki paylaşımları doğrudan görmek için harika bir yol.

PAYLAŞIMLARI SIRALAYIN

Bu sekmeler aracılığıyla reddit'te olan biteni görebiliyorsunuz. Paylaşımları zamana, oya ve daha fazla seçeneğe göre sıralayabilirsiniz. Bu sekmeleri kullanarak reddit'i çok daha rahat bir şekilde tarayacaksınız.

Adım adım: RSS ile güncel bilgilere ulaşın

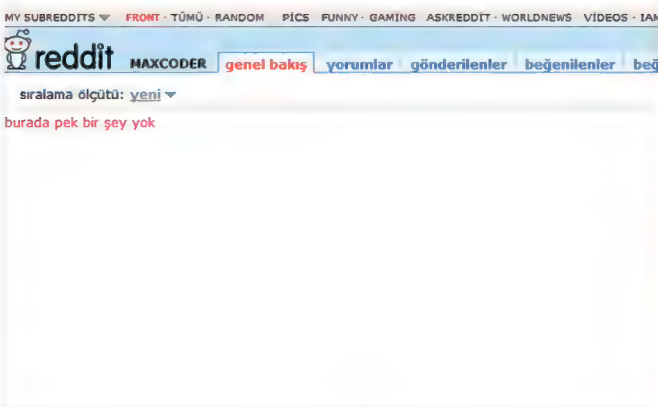
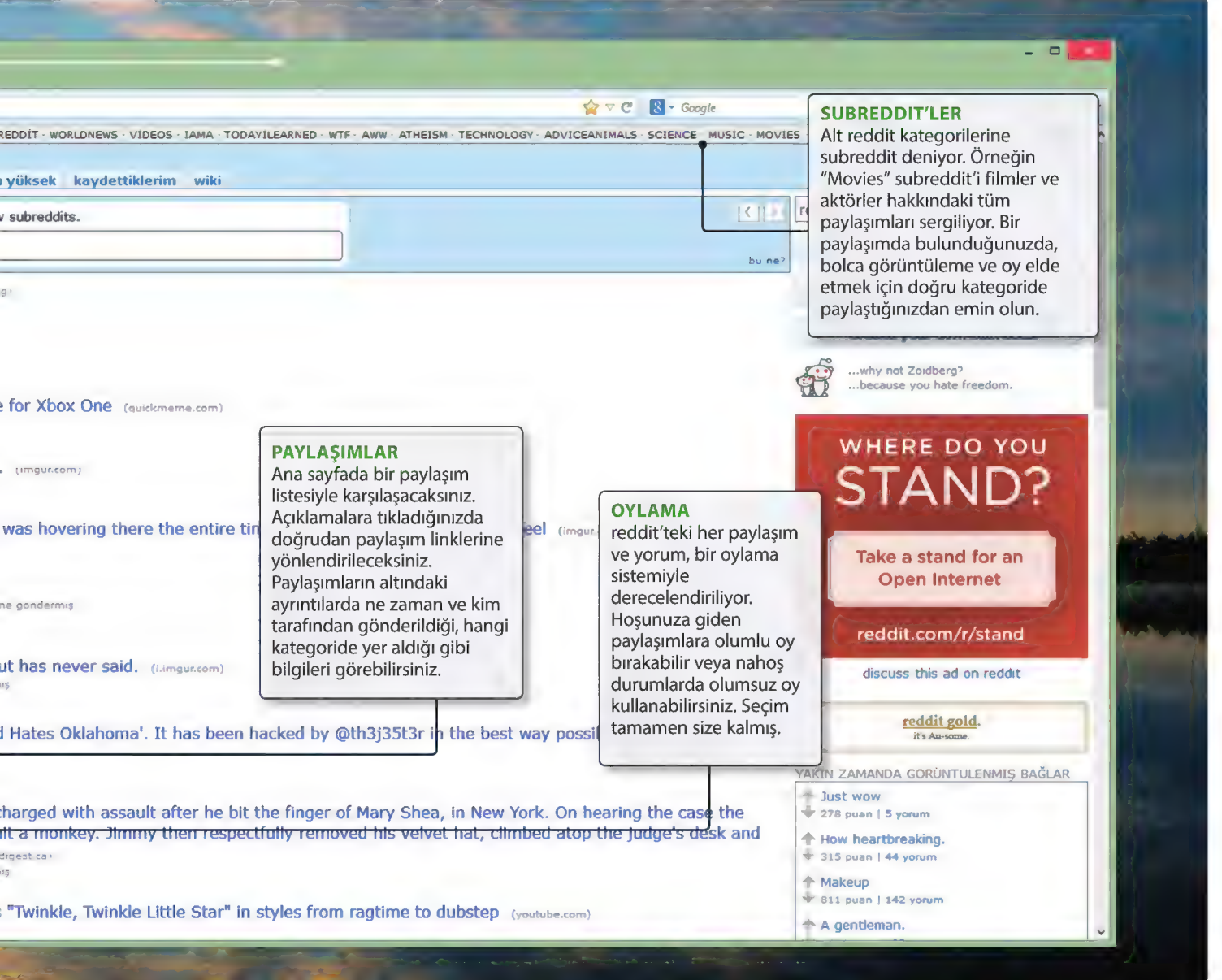

1 reddit'e katılın

Web tarayıcınızı çalıştırın ve www.reddit.com adresine gidin. Sitenin sağ üst köşesinde metin kutuları göreceksiniz. Bu kutulara kullanıcı adı ve şifrenizi yazarak siteye giriş yapıyorsunuz ama önce kaydolmanız gerekiyor. Bu kutuların hemen üstünde "giriş yap veya kaydol" yazan ufak bir link göreceksiniz. Bu linke tıklayarak hızlı ve kolay kayıt işlemine başlayabilirsiniz.

2 Hesap oluşturun

Karşınıza hesabınız için bir kullanıcı adı ve şifre girmenizi isteyen sayfa çıkacak. Kayıt işlemi doğrulamak için ayrıca ekrandaki bir dizi harf ve sayıyı da ilgili kutuya girmeniz gerekecek. Çoğu sitenin aksine reddit'i kullanmak için e-posta adresi vermeniz zorunlu değil ama şifrenizi unutmaya ihtimaliniz varsa e-posta adresinizi yazmanızı öneririz.

3 Hesabınızı tanıyın

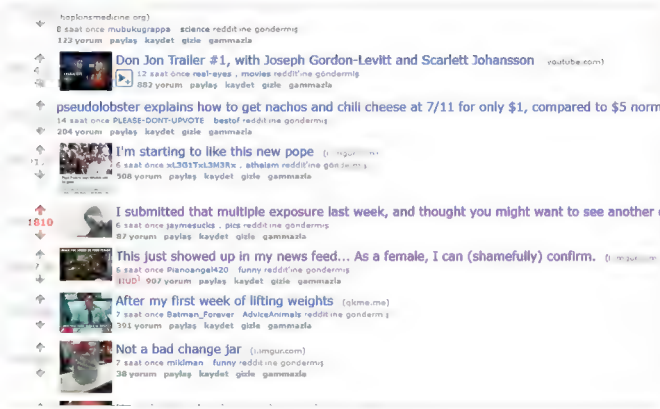
"beni hatırla" kutusunu işaretlerseniz bir daha oturum açmanız gerekmeyecek. Başkasıyla paylaştığınız bir bilgisayardan bağlanıyorsanız bu kutuyu işaretlemeyin. Artık "hesap yarat" düğmesine tıklayın ve güncellemeleri (gönderdiğiniz haberler sayesinde kazandığınız ödüller vb.) görmek için kullanıcı adınızı seçin. "ayarlar"a tıklayarak ayarlarınızı değiştirebilirsiniz.

4 Bir şey paylaşın

reddit'te bir link paylaşmak için "Submit a new link" düğmesine veya sadece yazıdan oluşan bir paylaşım için "Submit a new text post" düğmesine tıklayın. Paylaşımınıza açıklayıcı bir başlık ekleyin, referans aldığınız siteye ait linki girin ve alakalı bir reddit kategorisi (subreddit) seçin. Bu sayede paylaşımın daha kolay bulunmasını sağlayacak ve daha fazla gösterim alacaksınız.

Siz de sosyal devrime katılın

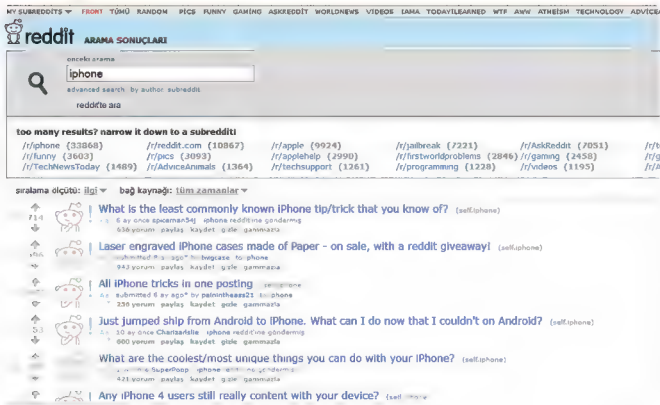
5 Sevdiğiniz paylaşımı oylayın

reddit'te "karma" denilen bir sistem var. Eğer bir paylaşımı severseniz, paylaşımın sol tarafındaki yukarı ok işaretime tıklıyorsunuz ve ok turuncuya dönüşüyor. Hoşlanmadığınız bir paylaşım karşılaştığınızda ise aşağı oka tıklayabilirsiniz. Bu oylama sistemi sayesinde orijinal paylaşımlara ulaşım kolaylaşıyor, kötü paylaşımlar hızlıca teşhis edilebiliyor.

7 Yorumunuzu ekleyin

Yorumlar sayfasının tepesindeki kutuyla kendi sesinizi duyurabilirsiniz ama bu, kendinizi ifade etmenin tek yolu değil. Belli bir yoruma cevap verebilirsiniz ve diğer kullanıcılar da aynı şekilde size cevap verebilir. Bunu yapmak için söz konusu yorumun altındaki ufak "yanıtla" linkine tıklayın. Yorumunuzu fazla şekillendirmeden, basit bir şekilde ifade etmeye çalışın.

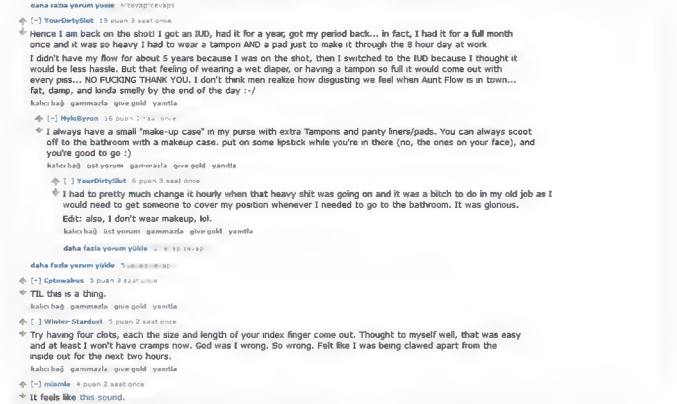
9 Yeni subreddit'ler keşfedin

Açılış sayfası başlangıçta sadece reddit'in kendisine ait forumları olan birkaç varsayılan alt kategoriyi gösteriyor. reddit arayüzünün sağ üst köşesindeki "düzenle" linkine tıklayın, açılan sayfadaki "reddit'te ara" kutusuna ilgi alanınızı girerek önerilen subreddit kategorilerine erişin. Bu tavsiyelerden birini seçin ve başlangıç sayfanıza eklemek için "subscribe" düğmesine tıklayın.

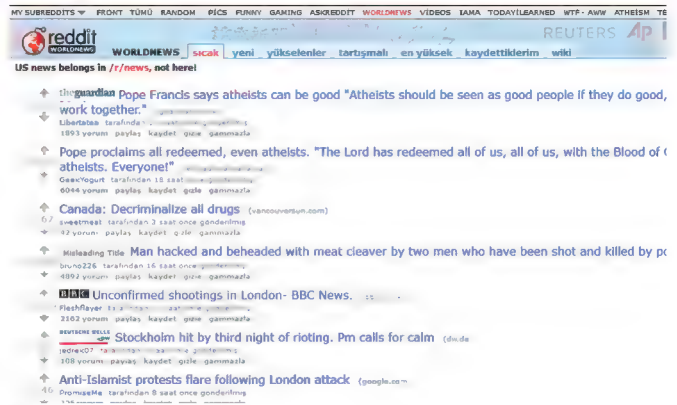
6 Yorumlara bakın

Bir "subreddit" altındaki her paylaşım kullanıcılar tarafından yorum yapılabilir ve genelde her şeye de yorum yapılmış olur. Yorumları görmek ve yorum eklemek için paylaşımın altındaki gri "X yorum" linkine tıklayın. Tıpkı paylaşımlar gibi bu yorumlar da "karma" sisteminin bir parçasını oluşturuyor ve paylaşımlar gibi oylanabilir.

8 Daha fazlasına ulaşın

Belli bir karma eşliğinin altındaki yorumlar (veya standart yükleme miktarının dışındakiler) başlangıçta saklı tutuluyorlar ama isterseniz bunları "daha fazla yorum yükleyin" linkine tıklayarak görebilirsiniz. Miktarla göre sayfanın en altında da belirebilen aynı linkle daha fazla yoruma ulaşabilirsiniz. Unutmayın ki yorumlar reddit'in önemli bir parçası ve içerikleri zengin.

10 Varsayılanları kaldırın

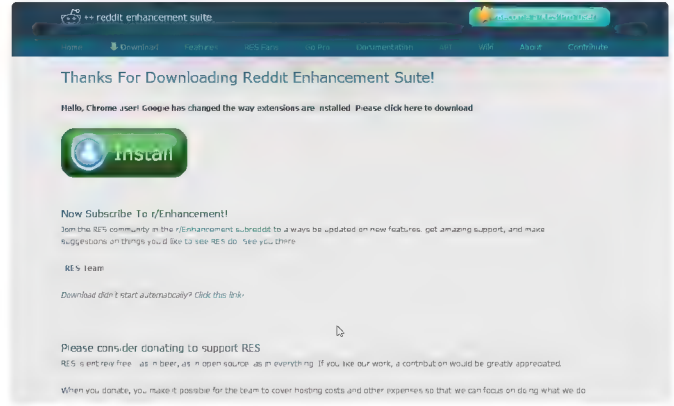
reddit'in bazı varsayılan kategorilerini gereksiz veya rahatsız edici bulabilirsiniz. Böyle bir kategorinin başlangıç sayfanızda gereksiz yer kaplamasını istemiyorsanız arayüzün tepesinde veya ilgili yorumun yanındaki subreddit ismine tıklayın ve ardından, sağ taraftaki "unsubscribe" düğmesine tıklayın. Alternatif olarak sağ üstteki "düzenle" linkini de kullanabilirsiniz.

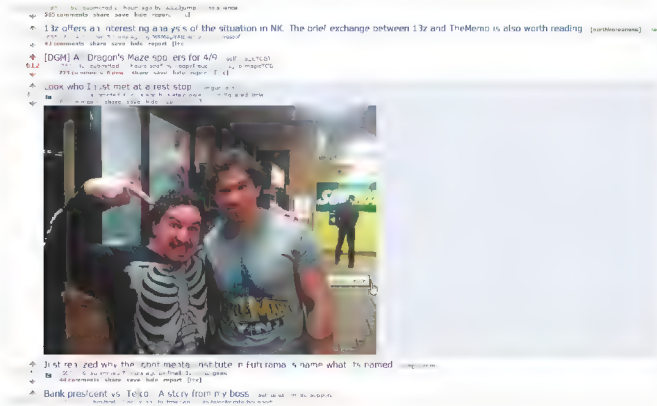
Siz de sosyal devrime katılın

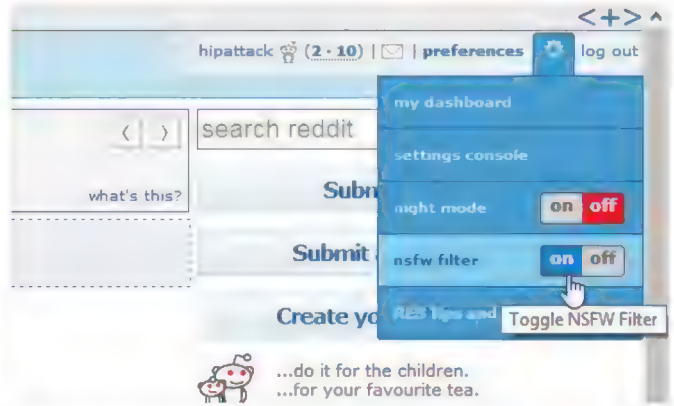
11 En iyi reddit'i edinin
reddit'in iyi yaptığı pek çok şey olsa da iyi yapamadıkları da var. En iyi reddit deneyimi için RES'i (reddit Enhancement Suit) çalıştırmaları tavsiye ederiz. RES, reddit üzerinde birtakım iyileştirmeler yapan bir tarayıcı eklentisi. Eklentinin bulunduğu avantajlardan faydalanmak için www.redditenhancementsuite.com adresine gidin ve tarayıcınıza kurun.

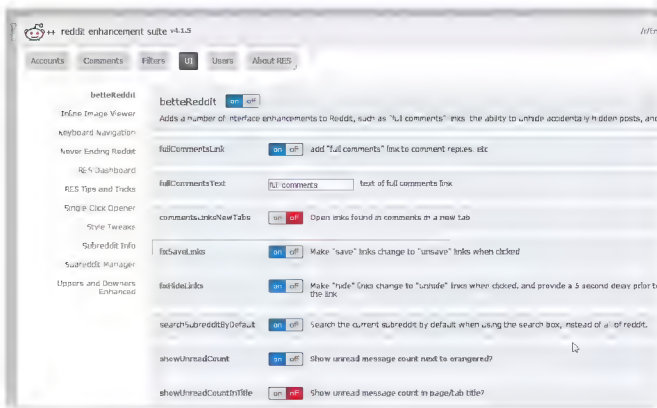
12 RES eklentisini kurun
RES, Internet Explorer dışındaki tüm popüler tarayıcılarla çalışıyor. Chrome, Firefox, Safari gibi uyumlu bir tarayıcıda kurulumu başlatmak için turuncu "Get it Now" düğmesine tıklayın. RES kurulunca reddit'e dönün ve ilk büyük geliştirmeye şahit olun: sonsuz sayfalar. Sayfanın sonuna ulaştığınızda ek içerikler RES sayesinde kendiliğinden görünür olacak.

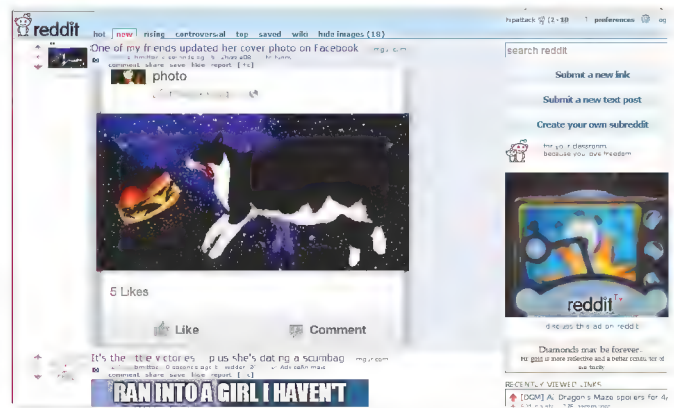
13 Hızlı resimler
RES'in en iyi geliştirmelerinden birisi de resimleri ele alış şekli. RES ile her resmin yanına ufak bir artı işareti ekleniyor. Buna tıkladığınızda resim, doğrudan paylaşımın içinden kendini gösteriyor. Yani resmi görmek için ayrı bir sayfayı açmanız artık gerekmiyor. Ayrıca tepede "View all images" isimli bir sekme yer alıyor ve tüm resimlere tek bir yerden bakma imkânı sağlıyor.

14 Paylaşımları filtreleyin
Bazı kullanıcılar reddit'te uygunsuz içerik paylaşabiliyor. Sistem demokratik olsa da hoşunuza gitmeyen şeyleri görmek zorunda değilsiniz. RES sayesinde "iş yerinde bakmaya uygun olmayan" içerikleri filtreleyebilirsiniz. Fare imlecini sayfanın sağ üst köşesindeki çark simgesine götürüp "NSFW" filtresini "On" olarak ayarlayın. Artık paylaşımları gönül rahatlığıyla açabilirsiniz.

15 Diğer ayarları değiştirin
Çark menüsünü kullanarak "settings console" sayfasını açtığınızda, genel reddit deneyiminizi ufak veya büyük ölçüde değiştirecek pek çok seçeneğe rastlayacaksınız. Buradaki pek çok özellik reddit'i fazla tanımayan kullanıcılar için başta biraz kafa karıştırılabilir ama biraz zaman ayırarak bu ayarlarla neler değiştirebileceğinizi gördünüzde fayda var.

16 reddit'in keyfini çıkarın!
Artık reddit'i nasıl kullanacağınızı ve deneyiminizi güçlendirecek tüm gizli özellikleri biliyorsunuz. Bu paylaşım dünyasında harika vakit geçireceğinizden ve iyi bir karma edineceğinizden hiç şüphemiz yok. İnternette uçan her kuştan haberdar olmak ve trendlerin nabzını tutmak için reddit harika bir yer. Amacınız sadece eğlenmekse yine aradığınızı bulacaksınız!

**iPhone, iPad ve iPod touch
kullanıcıları için en kapsamlı
uygulama rehberi bayilerde!**

PC enerjinizi akıllı kullanın

Siz uzaktayken bilgisayarınızın kendiliğinden kapanmasını mı istiyorsunuz? Shutter ile enerji tasarrufu yapın.

Bir bakışta...

BE CERİ SEVİYESİ

Herkes yapabilir
Anlaşılır

► Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

► 15 dakika

UYUMLU SİSTEMLER

- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP

Bazen bilgisayarınızın başında değilken bile onun çalışmasına gerek duyabilirsiniz. Örneğin, bir dosyayı indirirken dışarı çıkmanız gerekebilir veya uykunuz geldiği için dosya transferi bitmeden yatağa girmek isteyebilirsiniz. Bu durumda PC'niz boş yere çalışıp enerji israfı yapar ve bu elektrik faturanızda hoş bir iz bırakmaz. İşte bu yüzden Shutter isimli ufak ama faydalı bir programı sizinle paylaşmak istiyoruz. Bu programla tereyağından kıl çeker gibi bilgisayarınızın kendiliğinden kapanmasını sağlayabilirsiniz. PC'nizi kapatmak için özel bir zaman belirleyebilir veya belli bir olayın tamamlanması gibi özel bir durumda kapanmasını sağlayabilirsiniz. Hatta akıllı telefonunuzla uzaktan bile kapatabilirsiniz. Bu programı nasıl edineceğinizi, nasıl kuracağınızı ve özellikleriyle nasıl enerji tasarrufu yapabileceğinizi anlatıyoruz.

+
İYİ FİKİR!
Shutter'ı başlatmadan önce açık dosyalarınızı kaydedin. Bilgisayar başında değilken kaydetme şansınız olmayabilir.

OLAY

Bu açılır menüden bilgisayarınızı kapatacak seçeneği seçebilirsiniz. Seçenekler çok az olsa da bazıları kesinlikle diğerlerinden daha ileri düzeyde.

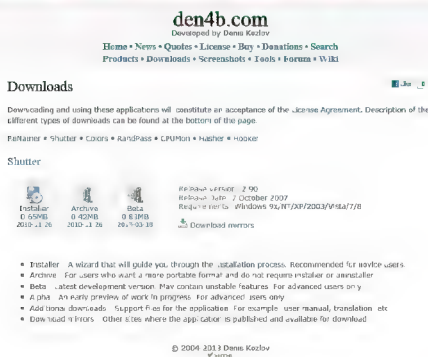
EYLEM

Bu aşağı açılan menü aracılığıyla ise seçmiş olduğunuz olay gerçekleştiğinde Shutter'in ne yapacağını seçmenizi sağlıyor. PC'nizi kapatmakla kalmayıp ayrıca tekrar başlatabilir, sesi kapatabilir ve daha pek çok eylemi kendiliğinden gerçekleştirebilirsiniz.

BAŞLAT

Geri sayımı başlatmak veya Shutter'ı seçmiş olduğunuz olayın gerçekleşmesi için bekletmek üzere bu düğmeye tıklayın. Olay gerçekleştiğinde Shutter istediğiniz eylemi tetikleyecek.

Adım adım: Bilgisayarınızı kapatmak için Shutter'ı kullanın

1 Programı edinin

Öncelikle Shutter'ı elde etmeniz lazım. Kişisel kullanım için ücretsiz olan programı www.den4b.com/?x=products adresinden indirebilirsiniz. Söz konusu sayfa açıldığında biraz aşağı doğru kaydırın ve Shutter başlığı altındaki "Downloads" linkine tıklayın. Sonraki ekranda "Installer" düğmesine tıklayın ve aktarma tamamlanınca dosyayı çalıştırın.

2 Shutter'ı kurun

Windows Vista, 7 veya 8 kullanıyorsanız programı kurmak için kullanıcı hesabı denetimine izin vermeniz gerekebilir. Ardından kurulum sihirbazı çalışmaya başlayacak. "Next"e tıklayın ve Shutter'ın kurulacağı konumu belirleyin. "Next" düğmesine tıklamaya devam edin ve sonra "Install" düğmesine tıklayın. İşlem tamamlandığında "Finish"e tıklayın.

DEĞER GİRİŞ KUTUSU

Yapacağınız işe bağlı olarak bu kutuya çeşitli değerler girebilirsiniz. Örneğin geri sayımda (countdown) Shutter harekete geçmeden önce belirlediğiniz sürenin tamamlanmasını bekliyor. Eğer "Window Closes" şıkkını seçerseniz Shutter sizin belirlediğiniz bir pencere veya program ismini izliyor.

SÖZLÜK

► İletişim kutusu

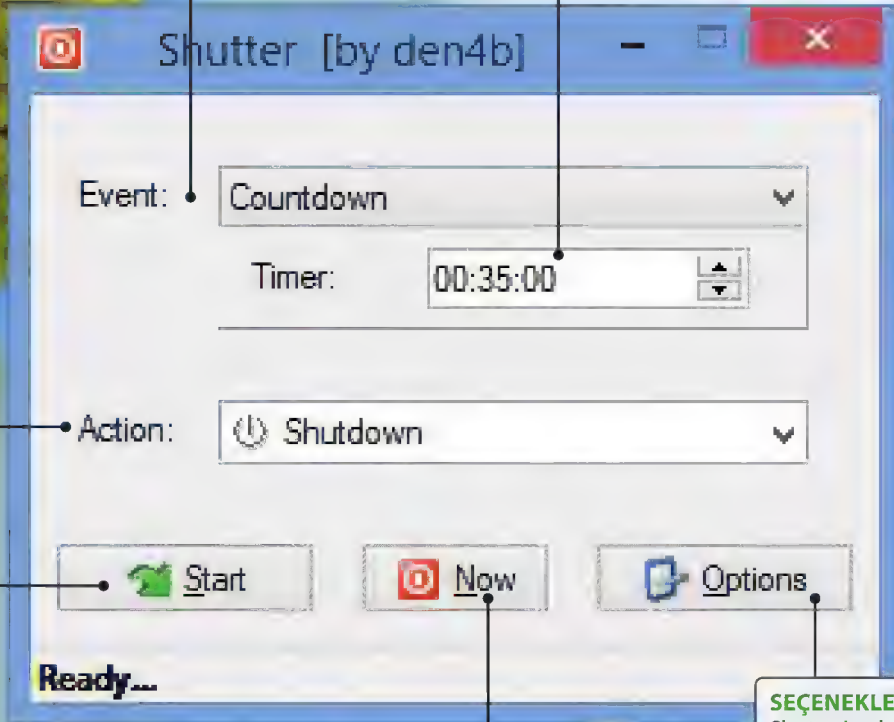
Windows işletim sisteminin, bir programı çalıştırmak isteyip istemediğinizi sormak gibi çeşitli görevlerle yükümlü ufak pencerelerine verilen isim.

► Kullanıcı Hesabı Denetimi

Kullanıcı Hesabı Denetimi ilk olarak Windows Vista ile kullanıma sunuldu. Bu güvenlik önlemi sayesinde PC'nizde değişiklik yapmak isteyen programlar önce sizin izniniz almak zorunda kalıyor.

► Windows tuşu

Klavyeniz üzerinde, Windows logosu bulunduran bir veya iki tane olabilen tuş. Bu kullanışlı tuş ekstra kısayollar için kullanılabilir. Örneğin Windows + R tuşlarına basarak "Çalıştır" kutusuna erişebilirsiniz.

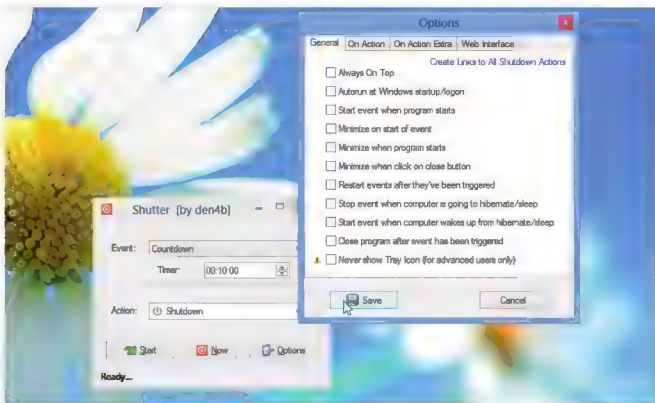

SEÇENEKLER

Shutter'ın daha gelişmiş seçeneklerine erişmek için buraya tıklayın. Bu seçeneklerle programın tam sizin istediğiniz gibi hareket etmesini sağlıyorsunuz.

HEMEN

Eğer seçmiş olduğunuz eylemin hemen yerine getirilmesini istiyorsanız "Now" düğmesine tıklamanız yeterli. Özellikle Windows 8'i hızlı bir şekilde kapatmak için kullanışlı bir araç.

3 Ayarları yapılandırın

Shutter kurulduktan sonra Başlat menüsünden veya masaüstündeki kısayoldan programı çalıştırın. Shutter'ın çeşitli ayarlarını görmek için açılan ekrandaki "Options" düğmesine tıklayın. Burada bulunan bazı özellikler son derece teknik. "Autorun at Windows startup/logon" (Windows açıldığında otomatik çalıştır) en kullanışlı işlevlerden biri.

4 Bir olay sonunda kapatın

Siz uzaktayken bilgisayarınızı çalıştırmamız gerekiyorsa (örneğin bir dosya indirirken) bir geri sayım zamanlayıcısı kullanabilirsiniz. "Event" başlıklı menüden "Countdown" şıkkını seçin ve PC'nizin ne kadar süre açık kalacağını belirlemek için alttaki zaman kutusuna bir değer girin. "Action" menüsünden "Shutdown"ı seçin, geri sayımı başlatmak için "Start"a tıklayın.

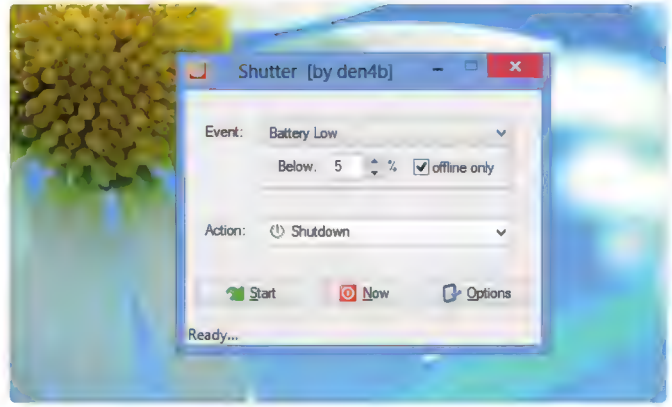

PC enerjinizi akıllı kullanın

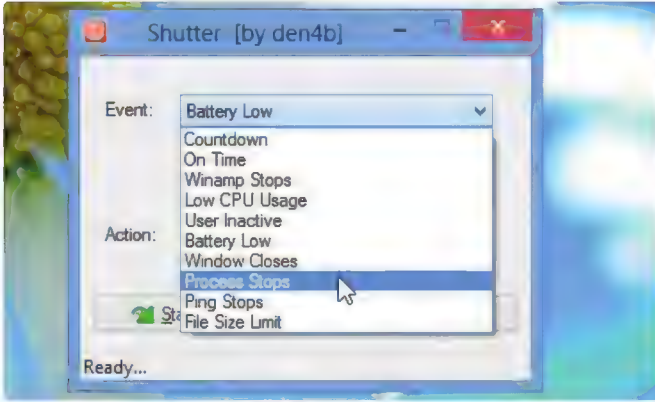
5 Akıllı zamanlayıcıyı kullanın

PC'nizi günün belli bir saatinde kapatmak isteyebilirsiniz. Örneğin Windows'u saat 18.00'de dosyalarınızı yedeklemek üzere ayarladıysanız PC'nizi 19.30'da kapanmak üzere ayarlayabilirsiniz. Bu sayede bilgisayar başında beklemek zorunda kalmazsınız. "Event" menüsüne tıklayın ve "On time" şıkkını seçtikten sonra zaman kutusuna bir değer girin. Son olarak "Start"a tıklayın.

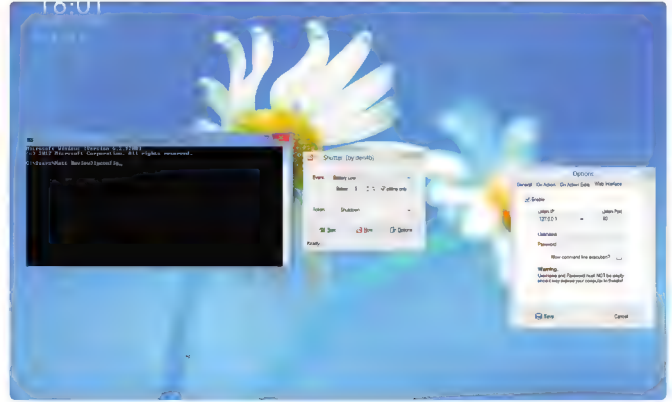
6 Pilinizi koruyun

Dizüstü bilgisayarınızın pili zayıfladığında Shutter ile onu otomatik kapayabilirsiniz. "Event" menüsünden "Battery low" şıkkını seçin, sonra istediğiniz pil yüzdesini seçin. Pil doluluğu belirlediğiniz değerin altına düşer düşmez Shutter bilgisayarınızı kapatacak. "Offline only" kutusunu işaretleyerek bu eylemin bilgisayar fişe takılıyken gerçekleşmesinin önüne geçebilirsiniz.

7 Gelişmiş olaylar

Shutter ile PC'nizi farklı olaylar sonunda da kendiliğinden kapatabilirsiniz. Örneğin "Low CPU usage" seçeneği sayesinde Shutter, işlemci kullanımı belli bir düzeyin altına düştüğünde bilgisayarınızı kapatabiliyor. Düşük CPU kullanımı bilgisayarın atıl kaldığına işaret eder. Mesela bilgisayarınız ağır bir görevi (örn. video dönüştürme) tamamladığında otomatik olarak kapanır.

8 Uzaktan denetim

Bilgisayarınızı uzaktan kapatmak için "Options" düğmesine ve sonra "Web interface" sekmesine tıklayın. "Enable" kutusunu işaretleyip "Listen IP" kutusuna PC'nizin IP adresini girin. IP adresini bulmak için Windows + R tuşlarına basın ve CMD yazıp Enter'a basın. Komut satırı açıldığında ipconfig yazıp tekrar Enter'a basın. Çıkan ekrandaki "IPv4 Adresi" yanında güncel IP adresiniz görünür.

38.133.167
Today Google Product Search... Suggested Sites Work Imported From IE Google Insights for... BBC iPlayer - Home YouTube - Broadcas...

Shutter Web Interface

Choose Action:

- ☐ Shutdown
 - ☐ Reboot
 - ☐ Log Off
 - ☐ Lock Workstation
 - ☐ Sleep
 - ☐ Hibernate
 - ☐ Hang Up
 - ☐ Monitor Turn Off
 - ☐ Mute Master Volume
 - ☐ UnMute Master Volume
 - ☐ Alarm
 - ☐ No Action
- ☐ force applications to close
(only for: Shutdown, Reboot and LogOff)

Execute Action

Other Links:

Information on Computer

11 Uzaktan denetim (devamı)

IP adresinizi öğrenip "Listen IP" kutusuna girin. Bu noktada isterseniz portu değiştirebilirsiniz. Bir kullanıcı adı ve parola belirleyin ve "Save" düğmesine tıklayın. Ardından bir başka cihazda web tarayıcısını çalıştırın ve adres satırına IP adresi:port yazın. Bağlantı gerçekleştiğinde kullanıcı adı ve parola sorulacak. "Log in"e tıklayarak seçenek listesine erişebilirsiniz.

12 Eylemi değiştirin

Bu yararlı programın kullanım alanları burada bitmiyor. Eylemi (action) değiştirerek bilgisayarı kapatmaktan farklı imkanlar da var. Örneğin, bilgisayarı kendiliğinden kapatmak yerine yeniden başlatmayı seçebilirsiniz, isterseniz sadece oturumu kapatabilir veya monitörü kapatabilirsiniz. Shutter ile bilgisayar enerjisine tam anlamıyla hükmediyorsunuz.

DENETİM MASASI HAKKINDA BİLMENİZ GEREKENLER

Yapmak istediğiniz değişiklikler varsa doğru yer burası.

DENETİM MASASI NEDİR?

Denetim Masası Windows'ta değiştirebileceğiniz ayarların çoğunun bulunduğu yerdir. Ses ve görüntü ayarlarından donanımınızı nasıl kullanmak istediğinize kadar yapmak istediğiniz tüm düzenlemeleri Denetim Masası'nın ilgili kısımlarında gerçekleştirebilirsiniz. Denetim Masası 1985'teki Windows 1'den beri hizmetinizde.

DEĞİŞİKLİK YAPARKEN DİKKATLİ OLMALI MIYIM?

Duruma göre değişir. Yaptığınız her ayarı not alacak kadar endişeli misiniz veya Aygıt Yöneticisi gibi Denetim Masası'nın riskli kısımlarında mı gezineceksiniz? Yoksa sadece hesap resminizi değiştirmek mi istiyorsunuz? Denetim Masası'nda yaptığınız ayar ve değişikliklerin çoğunu daha sonra eski hâline getirebilirsiniz ama yine de dikkatli davranmanızı öneririz. Nerede ne tür değişiklikler yaptığınızı hatırlamak daha sonra aynı aracı bulmanızı ve eski ayarlarına döndürmenizi hızlandıracaktır.

GEZİNMEK KOLAY MI?

Denetim Masası'nda yolunuzu bulmanın her zaman çok kolay olduğunu söyleyemeyiz. Başlangıçta

ULAŞIM O anda ne açık olursa olsun Denetim Masası sadece birkaç tık uzaktadır.

biraz korkutucu gelebilir. Birçok ayar ve araç karmaşık görünümlü ekranların ardına saklanmış olabilir. Ancak Windows 7 ve 8, Denetim Masası'nı grafik, ses, güvenlik gibi görevlere ayrılmış bölümler şeklinde sunarak basitleştiriyor. Pencerenin sağ üstündeki simge görünümü, aradığınız araçlara daha hızlı ulaşmanızı sağlayabilir.

NELERİ DEĞİŞTİREBİLİRİM?

Denetim Masası'nı ilk açtığınızda çeşitli bölümlere ayrılmış olduğunu göreceksiniz. "Sistem ve Güvenlik" altında bilgisayarınızı koruma ayarlarını ve yüzlerce başka ayarı görebilirsiniz. "Ağ ve İnternet" ise adından anlaşılan ayarları içerir. Başlıklara tıkladığınızda seçenekler ekranda listelenir. Bu seçeneklere tıkladığınızda ayar ekranları açılır.

DAHA DA HIZLI BİR YOL VAR MI?

Evet, var. Sıklıkla kullandığınız bir uygulamak (örneğin program kurmak veya kurulu olanları kaldırmak için "Programlar ve Özellikler") varsa doğrudan bu aracı açacak bir kısayol yaratabilirsiniz. Denetim Masası'nı simge görünümüne getirin, istediğiniz araca sağ tıklayın ve "Kısayol oluştur"u seçin. Kısayol hemen masaüstünüzde belirecek. Artık bu kısayolu istediğiniz yere taşıyabilir, hatta görev çubuğuna yerleştirerek hızlıca erişebilirsiniz.

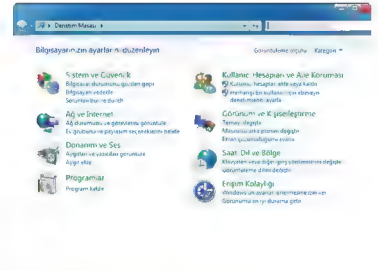
ARADIĞIMI BULAMIYORUM!

Windows 7 Denetim Masası'nda dolaşmak biraz zahmetli olabilir ama arama özellikleri aslında son derece yetenekli. Bu yüzden aradığınız aracı göremediğinizde arama yapmak en akıllıca çözüm. Denetim Masası'nı açın ve yeni değiştirmek istediğinizi sağ üst köşedeki arama kutusuna yazın. Örneğin "çözünürlük" yazdığınızda ekran çözünürlüğü ayarlarının veya "ses" yazdığınızda ses yapılandır-

ÇÖZÜMÜ BULUN!

Masaüstü görünümünüzü düzenleyin Masaüstüne sağ tıklayıp Kişiselleştir'i seçin. Denetim Masası'nda dolaşmaktan çok daha hızlı ve kolay.

KATEGORİ GÖRÜNÜMÜ Denetim Masası sekiz farklı kategoriye ayrılmıştır.

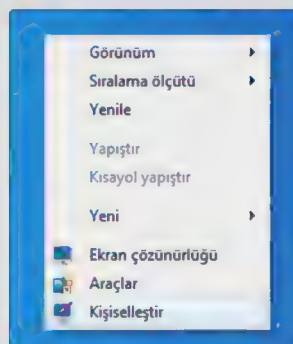
ması penceresinin açıldığını göreceksiniz. Zaman zaman fazladan seçenekler de görüntülenebilir, örneğin Aygıt Yöneticisi gibi. Yine de aradığınızı bulacağınızdan şüpheniz olmasın. Bulamadıysanız arama yaptığınız sözcükleri değiştirmeyi deneyin.

DENETİM MASASI'NA GİRMEK ŞART MI?

Değil. Denetim Masası uygulamalarına Başlat menüsünden erişmek de çok kolay. Öncelikle Windows görev çubuğuna sağ tıklayın ve Özellikler'i seçin veya Denetim Masası içindeyseniz Görev

NASIL ULAŞABİLİR VE NELERİ DEĞİŞTİREBİLİRİM?

Denetim Masası'nın ana penceresine ulaşmak çok kolay: Başlat'a tıklayıp Denetim Masası'nı seçmeniz yeterli. Denetim Masası'nın derinliklerinde bulabileceğiniz birçok araç ve ayara farklı şekillerde de erişebilirsiniz. Örneğin bildirim alanındaki ses simgesine sağ tıklayarak "Kayıttan yürütme aygıtları"nı seçtiğinizde ses seçeneklerine

ulaşabilirsiniz. Hatta bu yöntemler sizi doğrudan ilgili ayarların bulunduğu ekrana kadar götürür.

KISAYOLLAR Çoğunlukla ilgili yerlere sağ tıklayarak bazı uygulamacılara ulaşabilirsiniz.

SİMGE GÖRÜNÜMÜ Kategori görünümünden biraz daha karmaşık ama aradıklarınızı bir bakışta görebilirsiniz.

“Denetim Masası karmaşık görünebilir ama Windows onu bölümlere ayırarak sizi doğru yere yönlendiriyor.”

Çubuğu özelliklerine girin (simge görünümündeyken Görev Çubuğu ve Başlat Menüsü Özellikleri başlığında, kategori görünümündeyken Görünüm ve Kişiselleştirme altında). Başlat Menüsü sekmesine geçin ve Özelleştir deyin. Denetim Masası bölümüne gidip “Menü olarak görüntüle”yi seçin.

DENETİM MASASI’NI GÖREMİYORUM!

Biraz ilginç bir sorun ama başka bir kullanıcı Denetim Masası’nı gizlemiş olabilir. Windows’u sadeleştirmek için yapılabilecek

ÖZEL AYARLAR Sisteminize grafik kartı gibi yeni bir donanım eklediyseniz bu donanımın kendi uygulamacığı Denetim Masası’na eklenmiş olabilir.

ayarlardan birisi Denetim Masası’nı gizlemek ki günlük çalışmada Denetim Masası’na hiç uğramayan birçok kullanıcı için oldukça verimli bir çözüm bu. Görev çubuğuna sağ tıklayıp Özellikler > Başlat Menüsü > Özelleştir > Denetim Masası kısmındaki “Bu öğeyi gösterme” seçeneğini değiştirmeniz yeterli.

DENETİM MASASI PROGRAM DOLU MU?

Pek sayılmaz. Bilgisayarınıza yazılım kurası gibi Denetim Masası’na bir şey kuramazsınız, ancak donanımlarınıza ait sürücüler Denetim Masası’na kendi uygulamacıklarını ekleyebilir. Örneğin ses kartınız veya grafik kartınız için ayrı bir seçenek görebilirsiniz. Denetim Masası öğeleri de birer programdır ama sadece ayarları değiştirmenize imkân tanıyan ve başka bir işe yaramayan, tek amaçlı programlardır. Tam bir uygulama kadar yetenekli olmadıkları için bunlara genelde “uygulamacık” denir.

YANI SADECE AYAR YAPMAK İÇİN Mİ?

Aslında Denetim Masası denetim amaçlı olduğu kadar bir gösterge panelidir de. Bazı parçaları değişiklik yapmak için değil, bilgi görüntülemek için kullanılır. Örneğin Performans Bilgileri ve Araçları kısmında bilgisayarınızın performansını sınavabilirsiniz. Başlat’a tıklayıp Denetim Masası’nı yazın. Karşınıza çıkacak araç, çeşitli testler gerçekleştirerek bilgisayarınızın bileşenlerinin performans puanlarını sunacaktır. Daha fazla bilgi için Microsoft’un git.pcnet.com.tr/mo adresindeki kılavuzunu inceleyin.

SÖZLÜK

► Uygulamacık (applet)

Minik veya tek amaçlı bir programa uygulamacık denir. Denetim Masası özellikleri ayrı uygulamacıklar içinde bulunur. Teknik olarak masaüstü araçlarına da uygulamacık denebilir.

► Aygıt Yöneticisi

Bilgisayarınıza bağlı veya kasa içindeki tüm bileşenleri gösteren bir Denetim Masası uygulamacığı. Donanımla ilgili ciddi sorunlarınız olmadığı sürece Aygıt Yöneticisi’ni kullanmanız gerekmez. Hatta biraz dikkat da gerektirdiğinden, boş yere kullanmanızı öneririz.

► Kısayol

Bilgisayarınızdaki bir dosya veya konuma giden bağlantı. Bir kısayol yaratarak bilgisayarınızdaki her şeye mantıksal bir bağlantı kurabilir ve bu bağlantıyı istediğiniz yere yerleştirebilir, böylece günlük kullanımınızı hızlandırabilirsiniz.

KISA SORULAR

► Kullanmak zorunda mıyım?

Windows’un çalışma şekline göre memnunsanız Denetim Masası’nı unutabilirsiniz. Güvenlik ve benzeri işlevler için ihtiyacınız olan tüm ayarlar için görev çubuğunda simgeler ve uyarılar zaten mevcut. Strese yol açıyorsa Denetim Masası’na girmenize hiç gerek yok.

► Başlat menüsünün kullanmadan açabilir miyim?

Hâlihazırda bir Windows Gezgini penceresi açık adres çubuğu içinde en soldaki ok işaretine tıklayıp Denetim Masası’nı seçerek de ulaşabilirsiniz. Başlat menüsüne girmekten daha hızlı bir çözüm değil ama farklı bir yöntem.

Afili ses efektleri yaratın

Caustic ile hızlı ve kolayca şarkı besteleyebilir, hatta kendi Windows uyarı seslerinizi bile oluşturabilirsiniz.

Bir bakışta...

BE CERİ SEVİYESİ

- Herkes yapabilir
- Anlaşılır
- Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

- 15 dakika

UYUMLU SİSTEMLER

- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP

Farklı elektronik enstrümanlardan aldığı müzik dizelerini tek bir şarkıda birleştiren elektronik aygıtlara ardıştırıcı (İngilizcesi "sequencer") diyoruz. Bu aygıtlar, 70'lerin sonunda cereyan eden disko müzik fırtınasıyla yaygın bir şekilde kullanılmaya başlandı. O zamandan beri pop müzisyenleri tarafından yoğun bir şekilde kullanılan ardıştırıcılar, bilgisayarlaşma sayesinde oda müzisyenlerinin de ilgi odağı oldu. Caustic, yazılım tabanlı ardıştırıcıların en iyi örneklerinden biri. İlk başta bir Android uygulaması olarak çıkan bu programın daha sonra Windows sürümü de ücretsiz olarak kullanıma sunuldu. Tipik bir ardıştırıcıdan beklenecek düzeyde basit olan Caustic, bölümlere ayrılmış ara yüzüyle ve dokunmatik ekran desteğiyle dikkatleri çekiyor. Neredeyse her bilgisayarda çalışabilen program ile şaşırtıcı bir şekilde profesyonel sonuçlar elde edilebiliyor. Başlamak için ise engin bir müzik deneyimine sahip olmanız gerekmiyor. Aslına bakarsanız, daha önce bir piyano tıngırdattıysanız sandığınızdan daha da fazla hazır olabilirsiniz. Bu yazımızda ele aldığımız temel Caustic bilgileriyle hemen Windows sesleri oluşturmaya başlayabilirsiniz.

SESSİZ/SOLO

"M" düğmesiyle geçerli sesi kapatabilir ve böylece diğer enstrüman veya öğeleri çıplak bir şekilde dinleyebilirsiniz. "S" düğmesi ise geçerli olan dışındaki tüm enstrümanları susturmanızı sağlıyor.

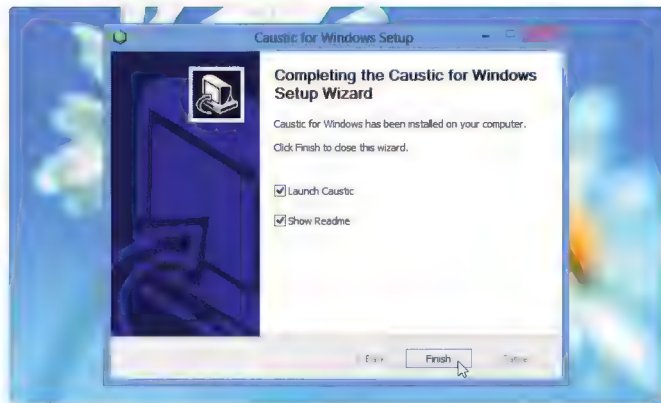
POLİFONİ

Polifoni, Caustic'in aynı anda çalabileceği nota sayısını temsil ediyor. Bu fonksiyonla daha fazla nota ekleyebilir veya duruma göre nota sayısını düşürebilirsiniz.

RAF

Bu düğme sayesinde emriniz altındaki tüm enstrümanlara genel bir bakış atabilir, doğrudan birini seçerek hemen düzenlemeye başlayabilirsiniz.

Adım adım: Caustic ile bir melodi tutturun

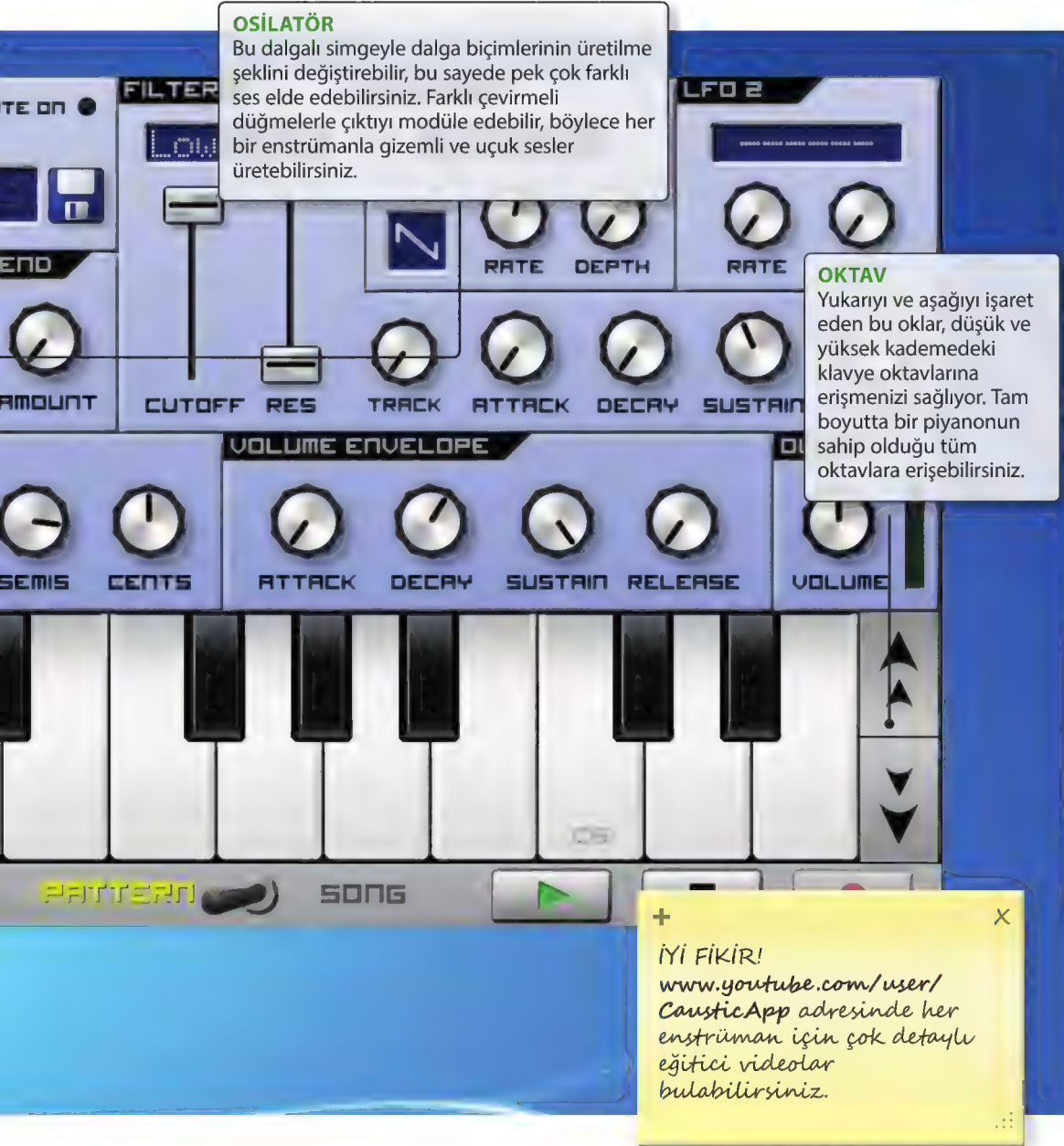
1 Caustic'i edinin

Caustic'i www.singlecellsoftware.com/node/184 adresinden indirebilirsiniz. Sayfayı biraz aşağı kaydırıp "download the installer here" linkine tıklayın. İndirdikten sonra dosyayı çalıştırın. Kurulum biterken "Launch Caustic" şıkkının seçili olduğunu kontrol edin ve "Finish" üzerine tıklayın. Caustic, örnek bir parça çalmaya başlayacak. Parçayı durdurmak için "Stop" düğmesine tıklayabilirsiniz.

2 Temel özellikler

Caustic ile hemen nağmeler üretmeye başlayabilirsiniz. Notaları basmak için fare ile ekran klavyesini veya en fiziksel klavyenizin en alt satırındaki tuşları kullanabilirsiniz. "Select preset" aracılığıyla pek çok farklı sesi deneyebilir, üst kısımdaki düğmeler ve osilatör örnekleriyle ince ayar yapabilirsiniz. Her düğmenin ne işe yaradığını öğrenmek için en güzel yöntem deneme yanılma olacaktır.

SÖZLÜK

► Enstrüman

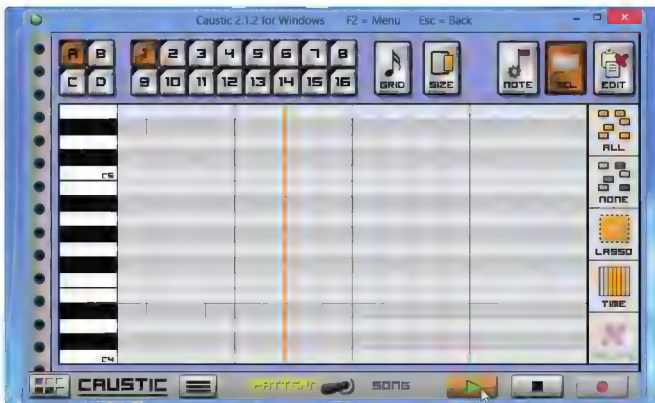
Synth, bas veya beatbox gibi Caustic öğelerine verilen isim. Parça başına altı enstrüman ekleyebilmekle beraber mikseri kullanarak bunların düzeylerini de ayarlayabilirsiniz.

► Örüntü

Caustic, notaların eklenmesi için ızgara benzeri bir arabirim kullanıyor. Maalesef çaldığınız notalar canlı olarak kaydedilemiyor ama örüntü düzenleyicisi isabetli ve daima dakik.

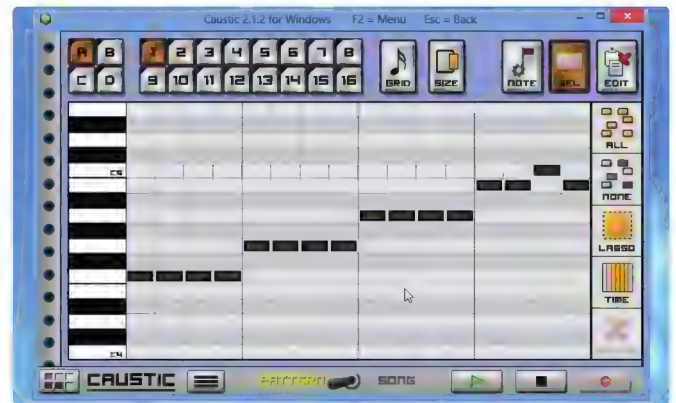
► Mikser

Mikser, parçanızdaki her enstrümanın ses düzeyini belirlemenizi sağlıyor. Gecikme ve yankı gibi efektler de ekleyebileceğiniz mikserle stereo kanalları ve genişliği değiştirerek enstrümanlarınızın seslerinin birbirine karışmasını engelleyebilirsiniz.

3 "Örmeye" başlayın

İdeal sesi yakaladığınızda nota döşemeye başlayabilirsiniz. Pencereyi aşağı kaydırmak için fare tekerleğini kullanarak veya soldaki "metal" çubuğu yukarı kaydırarak örüntü (pattern) düzenleyicisini ortaya çıkarın. Aşağıdaki seçicinin "Pattern" olarak işaretlendiğini kontrol edin, sonra "Play" düğmesine tıklayın. Soldan sağa doğru hareket eden çizgi, yolu üzerinde karşılaştığı her notayı çalacak.

4 Nota tutun

Ekranın solundaki klavye sayesinde notaların nasıl çalınacağını dinleyebilirsiniz. Klavyeyi aşağı yukarı kaydırarak oktavları da değiştirebilirsiniz. Ortadaki ızgaraya tıklayarak notaları yerleştirebilir ve "Play" düğmesine tıklayarak ezginizi dinleyebilirsiniz. Notaları yeniden düzenlemek için üzerlerine tıklayıp sürükleyebilir veya kaldırmak istediklerinizi seçtikten sonra "Delete" düğmesine tıklayabilirsiniz.

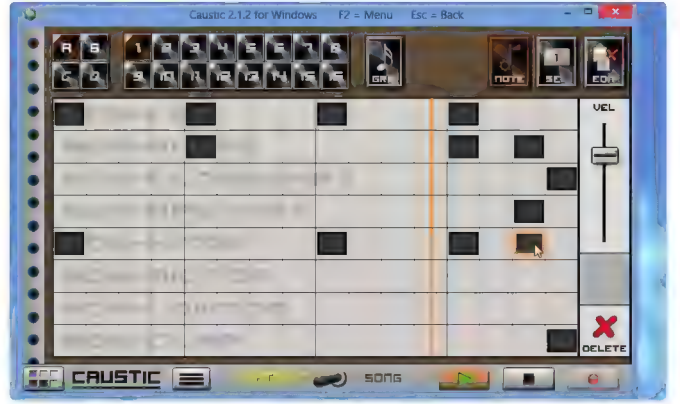
NASIL YAPILIR?

Afili ses efektleri yaratın

5 Izgara üzerine

Daha kısa veya daha uzun notalar üretmek için "Grid" simgesine tıklayarak boyutu ve girilen notaları değiştirebilirsiniz. Ayrıca "Size" simgesine tıkladıktan sonra uzatmak veya kısaltmak için bir nota üzerine tıklayıp sürükleyebilirsiniz. Ekranın yukarısında yer alan "Sel" ve "Edit" simgelerini kullanarak notaları seçebilir, kopyalayabilir ve dilediğiniz yere yapıştırabilirsiniz.

6 Bolca enstrüman

Aşağı indiğinizde bassline oluşturucu ve davul sesleri eklemenizi sağlayan bir "beatbox" gibi daha fazla enstrümana rastlayacaksınız. Notaları eklemeyen önce beatbox'a bir davul seti atadığınızdan emin olun yoksa bir ses duyamazsınız. Bas dizesi ve davullar ekleyerek oluşturacağınız şarkının kulağa daha kapsamlı ve profesyonel gelmesini sağlayabilirsiniz.

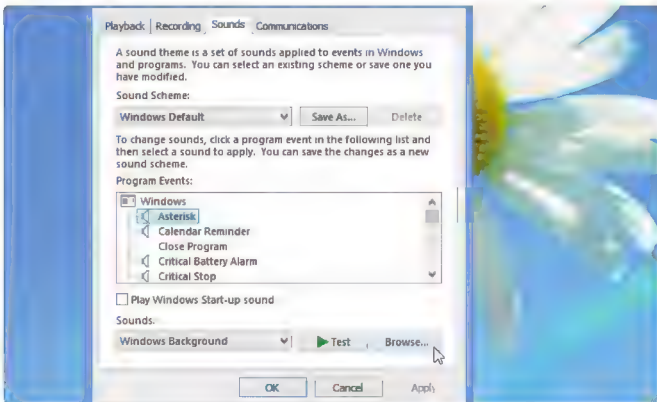
7 Gelelim miksera

Ekranı en alta kaydırduğunuzda, şarkınızdaki tüm öğeleri düzene koyan ardıştırmacı (sequencer) göreceksiniz. Tepedeki enstrümanın yanındaki boş alana tıklayın ve eklemek için 'OK' şıkkını seçin. Aynı şeyi kullandığınız tüm enstrümanlar için yapabilirsiniz. Ekranı yukarı kaydırduğunuzda ise, her enstrümanın ses düzeyini ayarlayan mikser ile karşılaşacaksınız.

8 Dışa aktarın

Şarkınızın tamamlandığını düşünüyorsanız, ekranın sol alt kısmında bulunan üç yatay çizgili kutuya tıklayın veya F2 tuşuna basın. Şarkınızı kaydetmek için "Save" düğmesine tıklayın ve bir dosya ismi verin. Dosyanızı Windows'un kullanabileceği wav dosyası olarak dışa aktarmak için "Export" düğmesine tıklayın. Parçanız Belgeler\caustic\songs\export konumuna kaydedilecek.

9 Windows'a ekleyin

Seslerinizi Windows'un kullanabilmesi için Başlat'a tıklayın, arama kutusuna "sesler" yazın ve "Sistem seslerini değiştir" e tıklayın. Değiştirmek istediğiniz sesi seçin (örn. "Programı Kapat"), ardından "Gözet" düğmesine tıklayın ve Caustic ile ürettiğiniz sesi seçin. Son olarak "Aç" düğmesine ve ardından "Tamam" a tıklayın. Bu yöntemle istediğiniz an Windows seslerini değiştirebilirsiniz.

10 Başardınız!

Artık Caustic ile ses üretmenin temellerini kavradınız! Bu yazımızda programın sadece basit işlevlerine değindik ama bir süre daha kurcalamaya devam ederseniz neler başardığınıza siz bile şaşırabilirsiniz. Programla pek çok türde şarkılar üretmeniz işten bile değil. Kullanımı son derece eğlenceli olan Caustic ile gerçek harika fon müzikleri de oluşturabilirsiniz.

ARADIĞINIZ YAZIYI BULUN

The Old Reader'da arama özelliği de var. Bir yazının sadece birkaç kelimesini hatırlamak bile onu bulmak için yeterli.

Favori sitelerinizi takip edin

En çok ziyaret ettiğim siteler artık ayağınıza gelebilir. The Old Reader hem kolay hem de kullanışlı.

Bir bakışta...

BE CERİ SEVİYESİ

- Herkes yapabilir
- Anlaşılır
- Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

- 15 dakika

UYUMLU SİSTEMLER

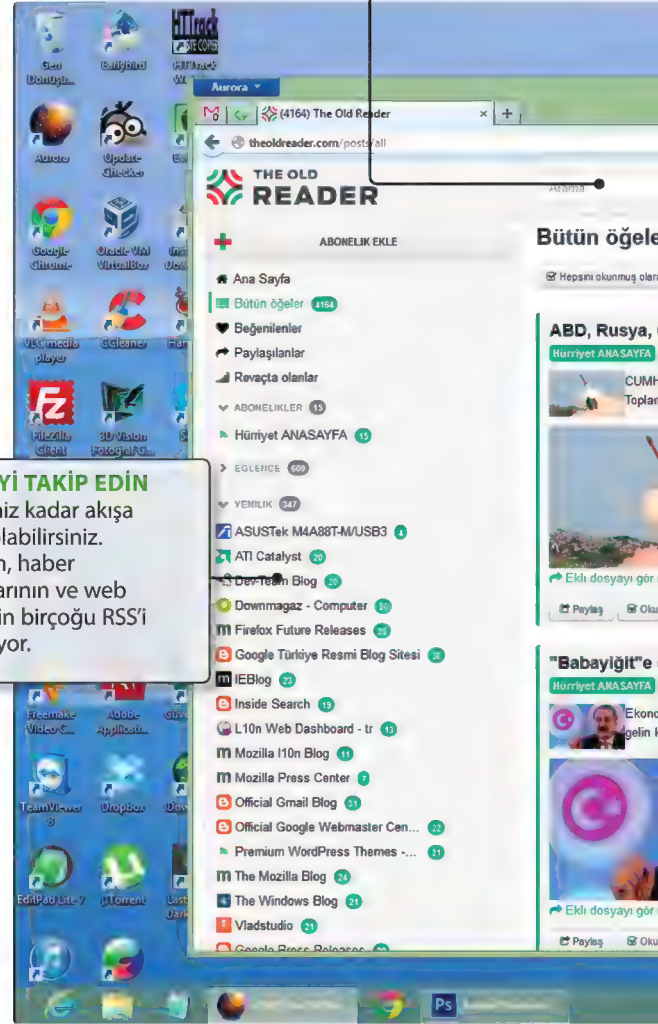
- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP

Bir zamanlar günlük bir programımız vardı. Sabah web tarayıcımızı başlatır, bir sürü sekme açar, haber ve eğlence sitelerimizi ziyaret eder, gezinmek için zaman ve çaba harcardık. Bu iş sadece yavaş olmakla kalmazdı, her sitede bir sürü reklam ve gereksiz bilgiyle de boğuşmak zorunda kalırdık. Bazen baktığımız sayfa güncellenmiş olmadığından tüm bu emek boşa giderdi.

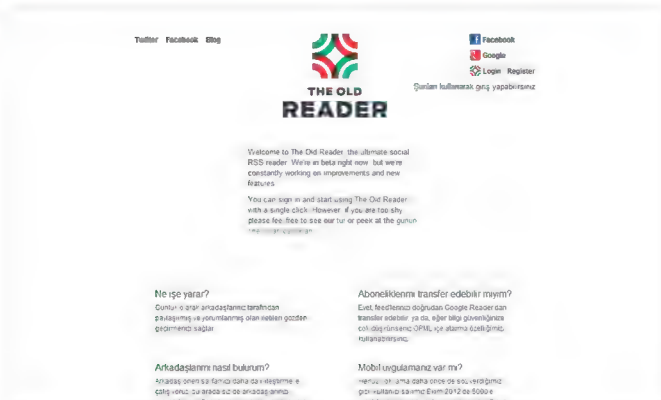
Artık favori sitelerinizde yeni içerik görmemenin kırılganlığını ve her gün tüm siteleri teker teker gezme zahmetini unutabilirsiniz: RSS akışlarıyla tanışın. RSS, "Really Simple Syndication"ın (gerçekten basit dağıtım) kısaltmasıdır. Birini Twitter'da takip etmek veya biriyi Facebook'ta arkadaş olmaya benzer bir takip yöntemidir. Favori sitelerinizdeki içerik, okuyucunuza otomatik olarak gönderilir. Siz de RSS okuyucunuzda yeni içeriği görüntüleyebilir, sitelerinizi istediğiniz şekilde gruplayabilir, yeni yazıları daha sonra okumak üzere işaretleyebilir, hatta çok daha fazlasını yapabilirsiniz. Hem kolay hem de ücretsiz bu yöntemle yeni sitelere abone olmak da çok basit. Size RSS'i istediğiniz gibi kullanmanın yollarını anlatacağız.

HER ŞEYİ TAKİP EDİN

İstediğiniz kadar akışa abone olabilirsiniz. Blogların, haber kaynaklarının ve web sitelerinin birçoğu RSS'i destekliyor.

Adım adım: RSS ile güncel bilgilere ulaşın

1 Acemi değil misiniz?

Yakında kapanacak olan Google Reader'da zaten RSS abonelikleriniz olabilir. Anlatacağımız diğer hizmet ve okuyuculara yüklemek üzere Google Reader'dan aboneliklerinizi dışarıya alabilirsiniz. Reader'ı açın, çark simgesine tıklayarak "Reader ayarları"na girin. "İçe Aktar/Dışa Aktar" sekmesine geçin ve "Download your data through Takeout" linkine tıklayın.

2 Önce siteyi gezin

İlk işimiz güzel bir okuyucu uygulaması seçmek. Çevrimiçi okuyucu hizmetleri çok daha kullanışlı. The Old Reader'i önereceğiz çünkü oldukça temiz ve sade arayüze kullanımı kolay bir RSS okuyucu. adresine giderek uygulamayı inceleyebilirsiniz. Daha sonra sağ üstteki linklerle Facebook veya Google hesabınızla oturum açabilirsiniz.

HIZLI KONTROL

Sağ üstteki düğmelerle bir önceki veya sonraki yazıya atlayabilir, liste görünümü ve tüm içerik görünümü arasında tercih yapabilir, içeriğin tarihsel sırasını seçebilirsiniz.

SÖZLÜK

► Blog

Genellikle kişiler tarafından yaratılan ve belli bir konu hakkında kişisel görüşlerini sunmak, video ve resim gibi çeşitli içerik paylaşmak için kullanılan web sitesi.

► Yer imi

Bir siteye hızlıca erişmek için tarayıcınızın bir araç çubuğuna veya menüsüne kaydettiğiniz site adresleri için kullanılan terim.

► URL

Uniform Resource Locator. Daha açık ifadeyle, kullanıcıların bir web sayfasına gitmek için tarayıcılarının adres satırına yazmaları gereken bağlantı.

OKUNMUŞLAR

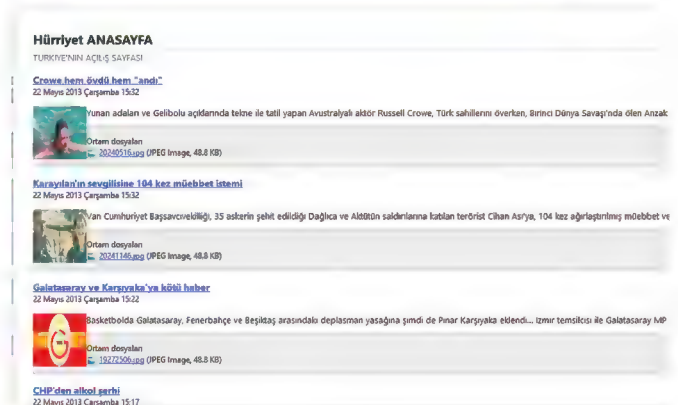
Zaman zaman, özellikle de belli bir konuyu arıyorsanız, daha önce göz attığınız içeriğe yeniden bakmanız gerekebilir.

TEMİZLİK ZAMANI

"Tümünü okunmuş olarak işaretle" butonu bekleyen içerik listenizi temizleyecek ve yeni içerik artık ayırt edilebilir olacak. Ama tabii ki eski postaları hala görebilirsiniz, hiç bir içerik aslında silinmedi.

+ İYİ FİKİR!

The Old Reader'un henüz mobil bir uygulaması yok ama akıllı telefonların çoğunda gayet güzel görünüyor ve sorunsuz çalışıyor, yani hareket hâlinde de içeriğe erişmeniz mümkün.

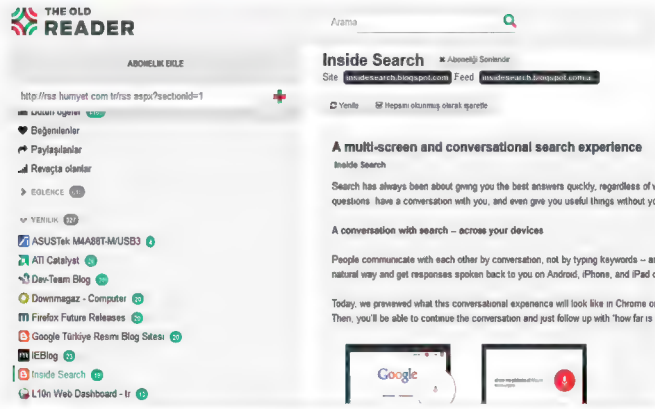

3 Abone olacak bir site bulun

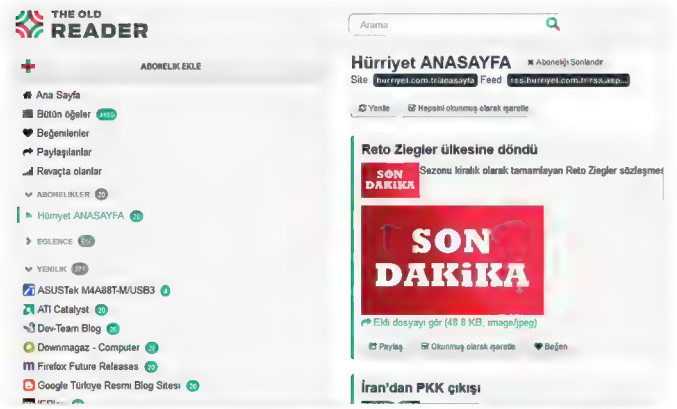
Tarayıcınızda yeni bir sekme açın ve abone olmak istediğiniz bir web sitesine gidin. Biz örnek olarak www.hurriyet.com.tr sitesini seçtik, çünkü her zaman en güncel haberlerin sürekli olarak bize ulaştırılması oldukça güzel. Sitenin içinde RSS akışının sayfasını bulmanız gerekecek. Bu akış, okuyucunuza en yeni güncellemeleri gönderecek küçük bir dosya.

4 Akış dosyasını bulun

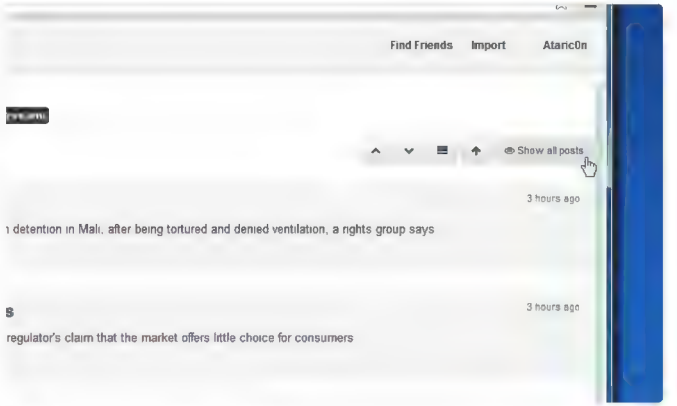
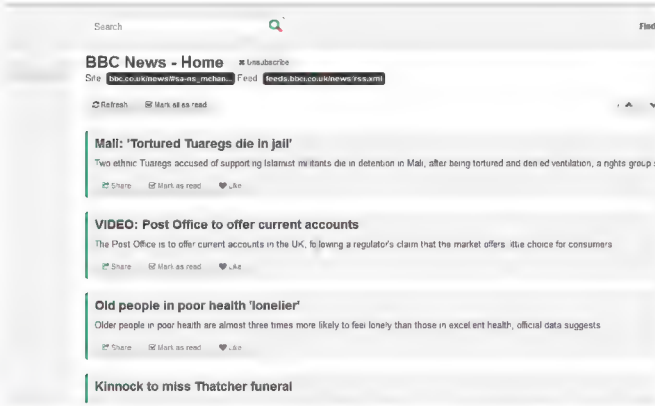
Hürriyet'te RSS akışlarına giden bağlantılar, en alttan ulaşacağınız "RSS ile Takip Et!" sayfasında. Burada göreceğiniz turuncu simge tüm internette yaygın ve ortak bir simge, yani abone olmak istediğiniz sitelerde bunu aramanız yeterli. Biz "anasayfa" akışını kullanacağız. Internet Explorer ve Firefox'ta bu simgeye tıklayarak abone olacağınız akışı ön izlemeniz mümkün.

5 İçeriği inceleyin
RSS bağlantısına sağ tıklayın ve bağlantıyı kopyalayın. Bu dosyanın adresini okuyucu uygulamanıza kaydederek aboneliğinizi başlatın. Bir kez bu işlemi yaptıktan sonra okuyucunuz otomatik olarak en güncel içeriği alacak ve görüntüleyecek. Dosyanın sadece adresine ihtiyacınız var, çünkü okuyucunuz bu dosyanın en güncel sürümünü düzenli olarak kendisi indirecek.

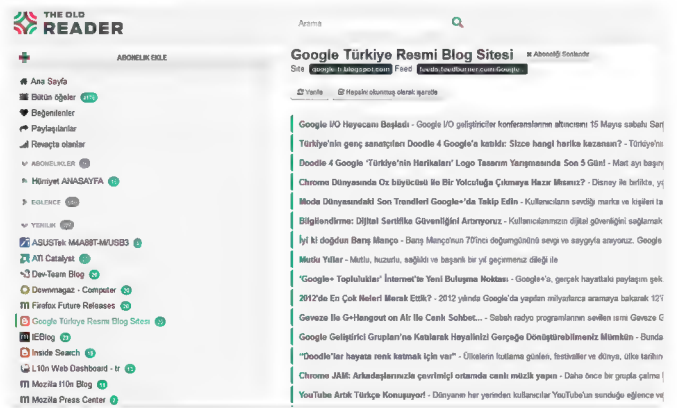
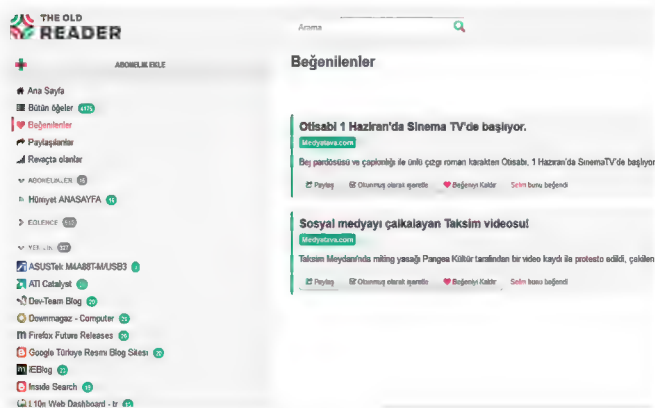

6 Akışı ekleyin
The Old Reader'a giderek sayfanın sol üstündeki "Abonelik Ekle" düğmesine tıklayın. Az önce kopyaladığınız adresi URL kutusuna yapıştırın ve aboneliğinizi eklemek için renkli artı simmesine tıklayın. Aboneliği kontrol etmek için ekranın solundaki listede yeni eklediğiniz akışın adına tıklayın. Artık içeriği sağ bölmede görebiliyorsunuz.

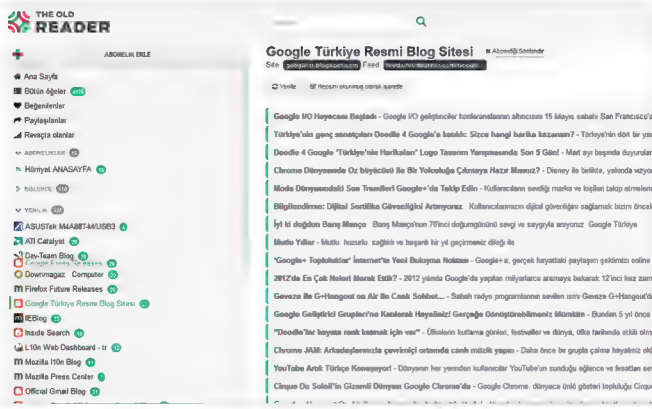
7 Okunmuş ve okunmamış
En güncel haberleri görüntülemek için akış içinde gezinebilirsiniz. Hürriyet gibi özet akış sunan siteler içerikten bir kesintiyi sunar. Tamamını görmek istediğiniz içeriği tıklayarak ilgili web sayfasına ulaşabilirsiniz. Yazının altındaki "Okunmamış olarak işaretle" düğmesiyle okumaya fırsat bulamadığınız veya daha sonra gözden geçirmek istediğiniz içeriği işaretleyebilirsiniz.

8 Eski yazıları gizleyin
The Old Reader varsayılan olarak okunmuş ve okunmamış tüm içeriği görüntüler. Okumadığınız içerikleri koyu bir çerçeveyeyle işaretler. Bir akışa bakarken yeni içeriğe ulaşmak için eski içeriği geçmeniz gerekebilir. Sağ üstteki "Yalnızca okunmamışları göster" düğmesiyle sadece yeni içeriği görebilir veya "Bütün iletileri göster" diyerek tüm yazıları inceleyebilirsiniz.

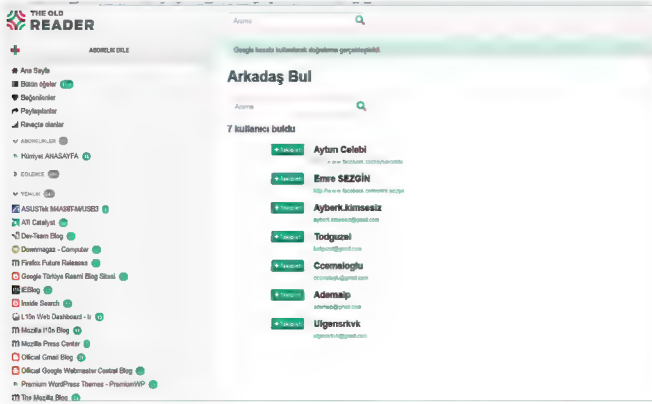
9 Beğenin ve kaydedin
Beğen özelliği -tıpkı Google Reader'daki yıldızlama gibi- oldukça önemli bir araç. Bir yazıyı beğenirseniz "Beğenilenler" listesine girer, böylece istediğiniz yazıları daha sonra da okumak için kaydetmiş olursunuz. Okuduktan sonra "Beğeniyi kaldır" düğmesine tıklamanızı öneririz, yoksa beğenilenler listeniz biraz kalabalık ve karışık hâle dönüşebilir.

10 Sadeleştirin
Akışlara abone olduktan sonra istediklerinizi soldaki bağlantılara tıklayarak görebilirsiniz. İsterseniz listenin başındaki "Bütün öğeler"e tıklayarak tüm kaynakları aynı listede de görüntüleyebilirsiniz. Bir akış açıkken sağ üstte "Liste görünümü" veya "Açık görünüm" olarak değişen düğmeyle sadece konu başlıklarını veya tüm içeriği görüntülemeyi tercih edebilirsiniz.

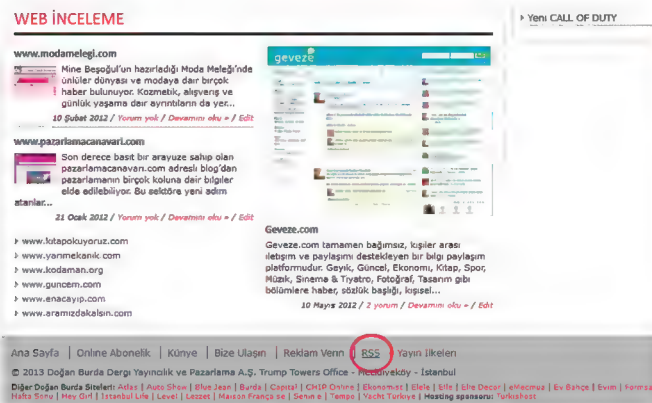
11 Düzenleyin

Akışları düzenlemek çok kolay. İstediğiniz akışı faremin sol tuşuyla tutun ve eklemek istediğiniz klasöre bırakın. Klasörler birkaç akışı tek bir sayfada görüntülemek istediğinizde işleri oldukça hızlandırıyor. Bir akışı listenin en altına sürüklediğinizde "Yeni klasör eklemek için buraya bırakın" belirteci açılıyor. Klasör adına tıklayarak içindeki tüm akışları görebilirsiniz.

13 Arkadaşlarınızı bulun

The Old Reader kullanan arkadaşlarınız varsa onları takip edebilir ve paylaştıkları içeriği görebilirsiniz. Google veya Facebook hesabınızla oturum açtıysanız arkadaşlarınızı bulmak da çok kolay. Sayfanın üstündeki "Arkadaş Bul" bağlantısına tıklayın ve istediğiniz arkadaşlarınızı takip edin. Artık soldaki "Takip Ediyor" listesinde onların paylaşımlarını görebilirsiniz.

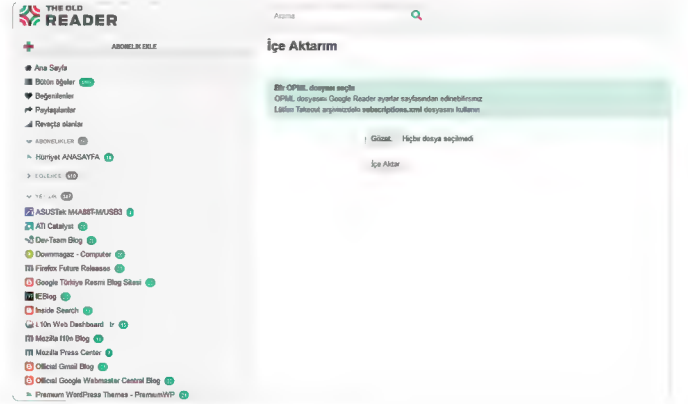
15 Daha fazla kaynak bulun

Google Reader kapanacağını duyurduğundan beri oldukça popüler olan The Old Reader'da içe aktarma işleminin hemen bitmeyebilir. Eski aboneliklerinizi görmek için beklediğiniz sürede sörf yaparak yeni RSS veya Atom akışları keşfedebilirsiniz. The Old Reader, RSS'e benzer bir akış formatı olan Atom'u da destekler.

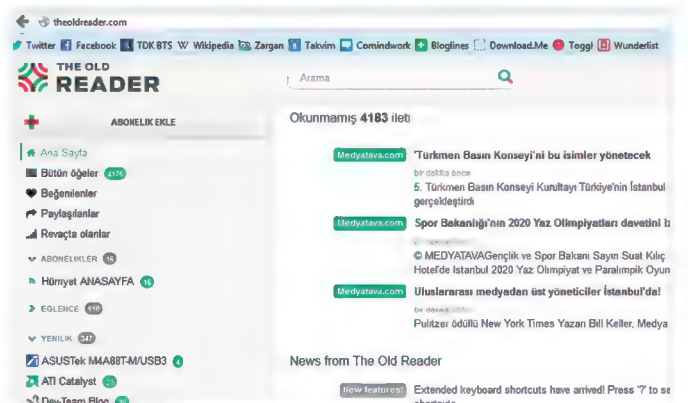
12 Klavyeyi kullanın

Akışlar arası gezinmenin en kolay yolu klavyeyi kullanmak, çünkü bir sonraki yazıya hemen geçmenizi sağlıyor. Bir sonraki içeriğe geçmek için J veya N tuşuna basmanız yeterli. Benzer şekilde bir öncekine geçmek için K veya P tuşuna basın. L tuşuna basarak okumakta olduğunuz yazıyı beğenebilir ve S tuşuna basarak yazıyı paylaşabilirsiniz.

14 Aboneliklerinizi içe alın

Daha önce Google Reader kullandıysanız ilk adımda dışa aldığınız aboneliklerinizi The Old Reader'a yükleyebilirsiniz. İndirdiğiniz .zip dosyasını açın ve subscriptions.xml dosyasını bulun. Old Reader'da sağ üstteki "İçe Aktar" bağlantısına tıklayın, "Choose File" a tıklayıp xml dosyasını bulun ve "İçe Aktar" düğmesiyle aboneliklerinizi Old Reader'a aktarın.

16 Web'in keyfini çıkarın

Web ve güncel içerikler artık parmaklarınızın ucunda. RSS kullanımı hiçbir zaman çok popüler olmasa da Google'ın Reader'ı kapatma sebebini kimse tam olarak anlayamadı ama The Old Reader'ı –veya www.feedly.com gibi benzer servisleri– kullanarak web'in her yerindeki favori sitelerinizi tek bir noktadan, hem de ücretsiz takip edebilirsiniz. ■

**NASIL
YAPILIR?**

10

MÜKEMMEL YEDEKLEME YOLU

Çok uzun zamandır hiç veri kaybı yaşamayan editörlerimizin önerdiği 10 yedekleme aracıyla siz de verilerinizi koruyun.

1 AOMEI BACKUPPER

Basit ve yalın yedekleme programlarından hoşlanıyorsanız AOMEI Backupper (DVD'nizde) tam size göre. Yedeklemek istediğiniz sürücüyü ve yedeği saklayacağınız yeri seçip bir tek tıkla Backupper'da yedekleme işlemini başlatabilirsiniz. Yedeklerinizi şifrelemek veya sıkıştırmak isterseniz bu da mümkün. Tam yedekleme yerine artırımlı yedekleme de yapabilirsiniz. Farklı dosya ve klasörleri geri döndürmeyi veya tüm diski geri almayı tercih edebilirsiniz. Disk ve bölüm klonlama araçları da var.

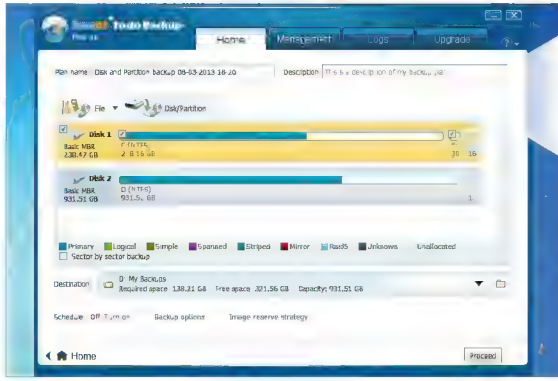
Backupper ile yapamayacağınız tek şey önceden hazırlanmış yedekleme planları oluşturmak: Yedekleme işlemini elle başlatmak zorundasınız. Bunun haricinde birçok başarılı özelliğe sahip, kullanımı kolay bir program.

KOLAY KULLANIM Basit ama güvenilir bir yedekleme programı arıyorsanız AOMEI Backup'ı kullanabilir, istediğiniz sürücüyü seçip verilerinizi koruyabilirsiniz.

2 EASEUS TODO BACKUP FREE

EaseUS Todo Backup Free uygulaması (DVD'nizde) hem disk kalıbı hem de dosya tabanlı yedek alabiliyor. Üstelik hem elle hem de otomatik planlı yedekleme mümkün. Yedekleme sırasında yazma hızını düşürerek yedekleme işleminin bilgisayarınızın performansını düşürmesini de engelleyebilirsiniz. Programın yaratacağı kurtarma diskiyle teker teker dosyaları, klasörleri veya tüm diski geri alabilirsiniz. Programın eksileri ise şifreleme yapamaması, artırımlı yedek alamadığı için her seferinde tam yedek almanız gerekmesi ve Windows PE değil de Linux tabanlı bir disk sunması.

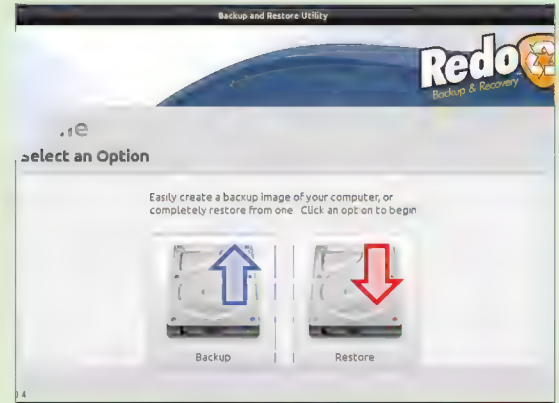

KISITLI Birçok ücretli uygulamanın kişisel kullanıma yönelik ücretsiz sürümü gibi EaseUS Todo Backup Free de çeşitli kısıtlamalara sahip.

3 REDO BACKUP

Redo Backup and Recovery biraz farklı bir kalıp alma aracı. www.redobackup.org adresinden 249 MB'lık bir ISO dosyası indirerek CD veya USB flash sürücüye yazıyorsunuz. Daha sonra bilgisayarınızı bu CD veya USB bellekten başlatarak sabit disk sürücülerinizi yedeklemek ve daha sonra kurtarabilmek için basit bir araç çalıştırıyorsunuz. Windows açılmıyor olsa dahi kurtarma yapmanız mümkün. Sildiğiniz dosyaları geri getirebilmek için de bir araç var. Hatta dâhili web tarayıcısıyla sorunlarınıza çözüm arayabilirsiniz.

Otomatik yedekleme planlamıyorsunuz, çok fazla detaylı seçenek de sunmuyor.

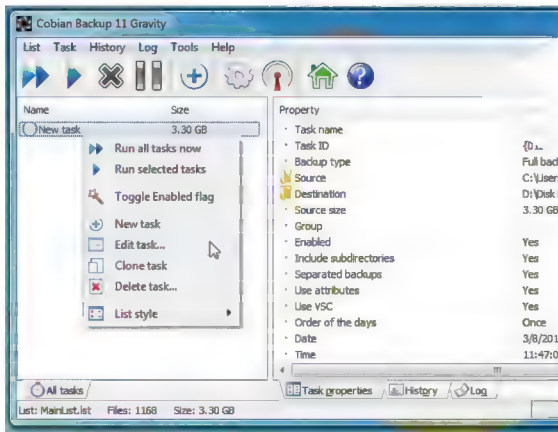

YETKİN ÖZELLİKLER Redo Backup and Recovery bir program indirip kurmaya güzel bir alternatif ve aynı oranda güvenilir.

4 COBIAN BACKUP

Cobian Backup (DVD'nizde) birçok özelliğe sahip harika bir yedekleme yazılımı. Tam yedekleme, artırımlı yedekleme, zip veya 7zip sıkıştırma, AES 256 bit şifreleme, başarılı ve yetenekli bir otomatik planlayıcı, FTP sunucularına yedek alma ve geri yükleme gibi birçok yeteneği var. Programın tüm özellikleri istediğiniz gibi ayarlanabiliyor.

Yedekleme konusunda acemiyseniz bu ayarları biraz karmaşık bulabilirsiniz. Deneyimli bir kullanıcıysanız Cobian Backup'ın her aşamada sunduğu seçenekler oldukça kullanışlı gelecek.

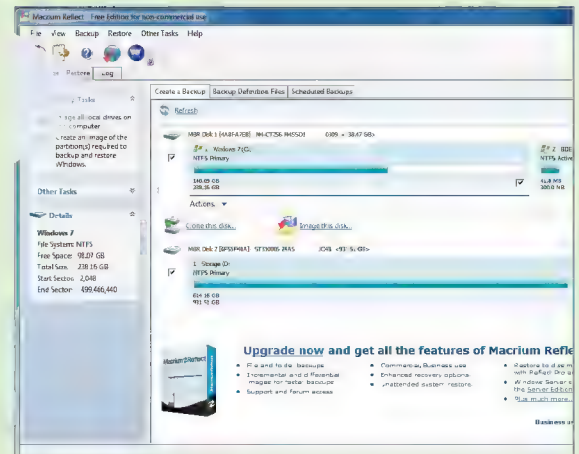

5 MACRIUM REFLECT FREE

Kişisel kullanım için en popüler ücretsiz kalıp alma yazılımlarından Macrium Reflect Free yalın ve anlaşılır bir arayüzle temel ama kullanışlı özellikler sunuyor.

Bu programla artırımlı yedeği alınamıyor, şifreleme yapılamıyor, parola koruması yok. Bu nedenle bir yedekleme görevi oluşturmak çok kolay ve hızlı. Kalıbını almak istediğiniz sürücüyü ve yedeği saklayacağınız yeri belirtip isterseniz sıkıştırma düzeyini ayarlıyorsunuz, işlem tamamlanıyor.

Çok yetenekli bir otomatik planlama özelliğine sahip uygulama Windows Gezgini içinde kalıpları ağ sürücüsü olarak bağlayabiliyor. Hem Linux hem de Windows PE tabanlı kurtarma diskleriyle bilgisayarınızı başlatmanızı da sağlıyor.

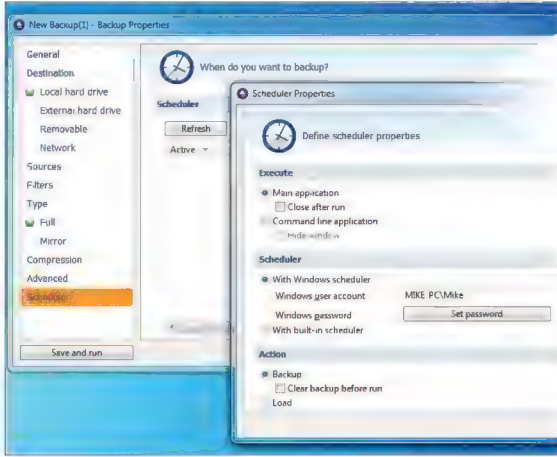
6 DRIVEIMAGE XML

Kişisel kullanım için ücretsiz olan DriveImage XML daha büyük ve ağır disk yedekleme uygulamalarına güzel bir alternatif. Başlamak için yedeklenecek sürücüyü, yedeğin yerini ve sıkıştırma düzeyini seçmek yeterli.

İşin karmaşık tarafı yedeklemeleri planlamakta. "Task Scheduler"ı açtığınızda Windows'un Görev Zamanlayıcısı'nı kullanarak yedeklerinizi nasıl planlayabileceğiniz konusunda bir kılavuz sunuyor. Basit bir disk yedekleme uygulaması istiyorsanız DriveImage XML'i kurup denemenizi öneririz.

AYNA AYNA
FBackup ile tüm dosyalarınızın tek seferde bir kopyasını oluşturabileceğiniz yansı (mirror) yedeklemesi yapabilirsiniz.

7 FBACKUP

FBackup (DVD'de) çok yetenekli bir dosya yedekleme yazılımı, üstelik hem kişisel hem de ticari kullanımı ücretsiz. Arayüzü basit ama özel bazı yetenekleri var.

Eklentiler belli programları ayrı ayrı tek tuşla yedeklemenizi sağlıyor. Dâhil ve hariç tutma filtreleri mevcut. "Yansı" yedeği olarak tüm dosyaları sıkıştırmadan kopyalayabilir, böylece geri yüklemeyi hızlandırabilirsiniz.

Sıkıştırma Zip2 biçimini kullandığından çok başarılı değil. Zamanlayıcısı da diğer uygulamalara göre fazla basit kalıyor. Ancak ihtiyaçlarınız belli ve sadeyseniz ve ücretsiz bir uygulama gerekliyse FBackup'ı deneyin.

8 PARAGON BACKUP & RECOVERY 2013

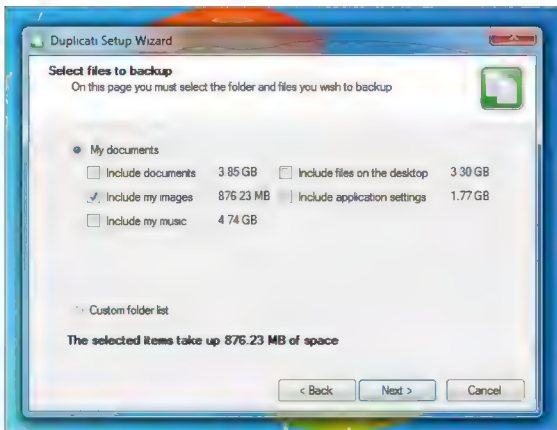
Yine kişisel kullanım için ücretsiz olan Paragon Backup & Recovery 2013 (DVD'de) birkaç kısıtlaması olsa da çok kullanışlı bir yazılım. Temel özellikleri çok kuvvetli: Tam ve farka dayalı sürücü kalıbı alabiliyor, yedekleri sıkıştırabiliyor ve şifreleyebiliyor, filtrelerle sadece sizin istediklerinizin yedeklemesini yapabiliyor, zamanlama yapabiliyor ve sadece belli dosya ve klasörleri veya tüm diski geri döndürme tercihinin imkân tanıyor.

Bahsettiğimiz kısıtlamalarsa sürücü veya bölümleri klonlayamaması, artan fark yedeği alamaması ve arayüzün zaman zaman karmaşık görünmesi. Yine de Paragon Backup & Recovery 2013 kaliteli bir uygulama.

9 BACKUP MAKER

Backup Maker başlangıçta sıradan bir yedekleme yazılımı gibi görünebilir: Farka dayalı ve tam yedek seçenekleri, zamanlanmış yedekleme, sıkıştırma, filtre gibi özellikleri var. Ancak FTP sunuculara yedekleme ve USB sürücüden otomatik yedek çalıştırabilmesi gibi bazı ekstra özellikleri de var.

Uygulama verileri .zip dosyalarında tutuyor, yani erişim oldukça kolay. En güzeli de 6,5 MB boyutunda ufak bir dosyadan ibaret olması. Bu da kullanışlılığını oldukça artırıyor. Derginizle gelen DVD'de mevcut.

ÇEVİRİMİÇİ VEYA YEREL Yedek dosyalarınızı ister internette ister bilgisayarda saklamak isteyin, tümü için Duplicati iyi bir çözüm.

10 DUPLICATI

Dosyalarınızı çevrimiçi yedeklemek istiyorsanız Duplicati (DVD'de) dosyaları SkyDrive, Google Drive, FTP sunucuları, Amazon S3, Rackspace Cloudfiles ve WEBDAV tabanlı depolama çözümlerine kaydedebilen çok yetenekli bir uygulama. Duplicati ile tam istediğiniz gibi çevrimiçi bir depolama bulacağınız kesin.

Uygulama bilgisayarınızdaki sabit sürücülere veya evdeki ağa bağlı disk sürücülerine de yedek dosyalarınızı kaydedebiliyor. AES 256 bit şifreleme, parola koruması, becerikli bir zamanlayıcı, tam ve farka dayalı yedekleme seçeneği, detaylı filtreleme ve yedeklemenin performans etkisini azaltmak için gönderme ve indirme hızlarını sınırlama imkânı sunuyor.

Dosyalarınızı ister internete ister sabit diskinize kaydedin, bu basit ve güvenilir ücretsiz uygulama ihtiyaçlarınızı karşılayacak. ■

Folding@home ile dünyayı kurtarın

Eski bilgisayarınızla en son ne zaman harika bir iş yaptınız? Folding@home ile bazı amansız hastalıklara çare bulmak üzere bilim insanlarına yardımcı olabilirsiniz.

Bir bakışta...

BECERİ SEVİYESİ

- ▶ Herkes yapabilir
- Anlaşılır
- Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

- ▶ 5 dakika

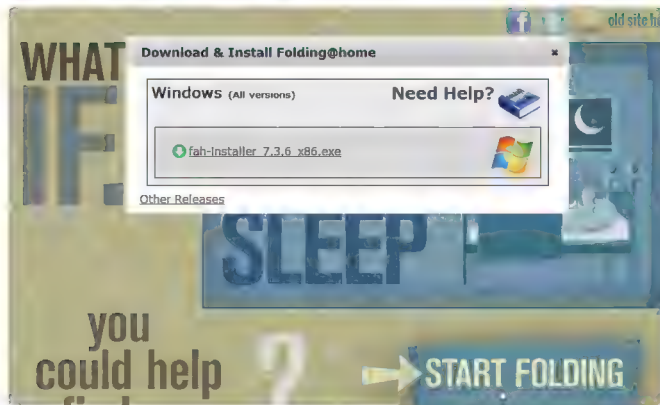
UYUMLU SİSTEMLER

- Windows 8
- ▶ Windows 7
- ▶ Windows Vista
- ▶ Windows XP

Stanford Üniversitesi'nin çığır açan Folding@home projesi, dünya çapındaki bilgisayarları bir araya getirerek hastalıklara tedavi arıyor. Proje, Parkinson ve Alzheimer gibi hastalıklarla bağlantılı protein katlanmasının nedenlerini anlamayı hedefliyor. Dünya çapındaki ufak bilgisayarların işlem gücünü birleştiren proje, etkin bir şekilde devasa bir bilgisayar oluşturuyor. Yığın hâline getirilen bu güç, hatalı protein katlanmasının nedenini taklit etmek ve araştırmak için kullanılıyor. PC'nizin bir miktar gücünü bu projeye adayabilmeniz için, indirip doğrudan kullanabileceğiniz bir uygulama hazırlanmış. Arka planda sessizce çalışan uygulamayla projeye ne kadar güç bağışlayacağınızı seçebiliyorsunuz.

Adım adım: PC gücünüzle dünyayı kurtarın

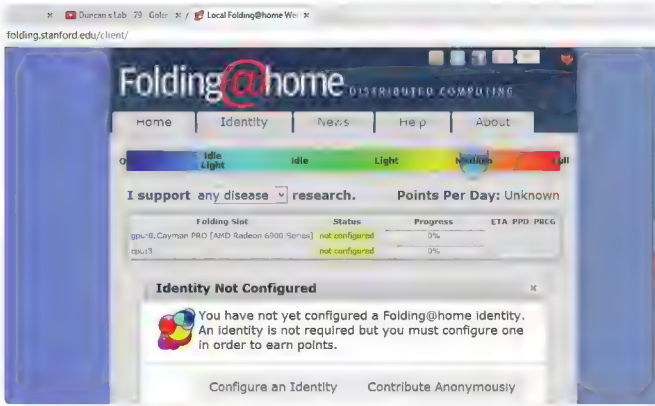

1 Programı indirin

Başlamak için <http://folding.stanford.edu> adresini girin. Açılacak sayfada "START FOLDING" düğmesine ve ardından "DOWNLOAD" düğmesine tıklayarak yazılımı indirin. Kullandığınız Windows sürümüne göre kendiliğinden seçilecek uyumlu Folding@home kurulum dosyası birkaç dakika içinde bilgisayarınıza aktarılacak.

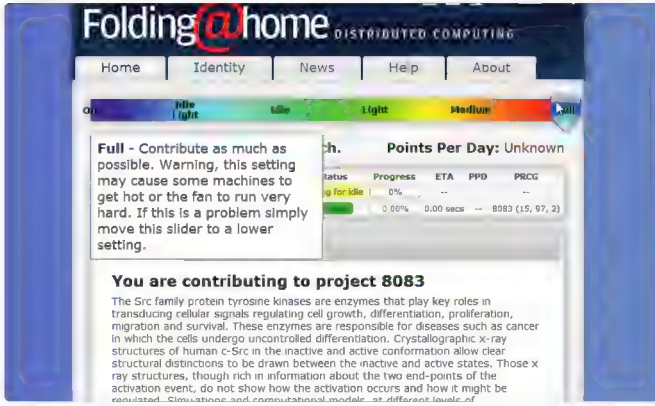
2 Folding@home'u kurun

İndirme tamamlandıktan sonra dosyayı bilgisayarınızda (muhtemelen İndirilenler klasöründe) bulun ve kurulumu başlatmak için üzerine çift tıklayın. Bu aşamada kurulumla erişim hakkı vermeniz gerekebilir. Kurulum tamamlandıktan sonra Başlat menüsünden Tüm Programlar > Folding@home > Folding@home'u seçerek programı çalıştırın.

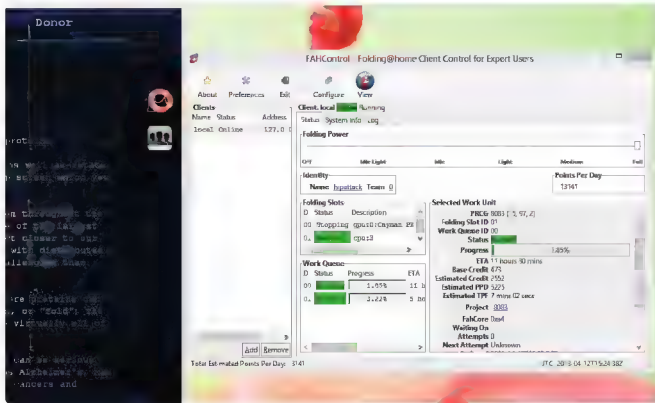
3 İlk çalıştırma

Çalıştırır çalıştırmaz, Folding@home hemen arka planda işe koyulacak. Program simgesini görev çubuğunun sağ tarafında görebilirsiniz. Ayrıca tarayıcınızda bir sayfa da açılacak ve her şeyi internet üzerinden denetleyebileceksiniz. Eğer bu noktada güvenlik duvarınız uyarı verirse Folding@home'a erişim izni verin çünkü programın kaynağına veri göndermesi de gerekecek.

5 Katkı miktarını ayarlayın

Bilgisayarınızın projeye ne kadar katkıda bulunacağını ayarlamak için web sitesinin "Home" sekmesindeki sürgüyü sağa veya sola hareket ettirin. En sağa götürüp "Full" seçeneğini seçerseniz, CPU'nun yanı sıra GPU gücü de kullanılarak PC'nizde mümkün olan en üst seviyede faydalanılıyor. Yani bilgisayarınız daha fazla fan gürültüsü çıkaracak ve daha fazla elektrik harcayacak.

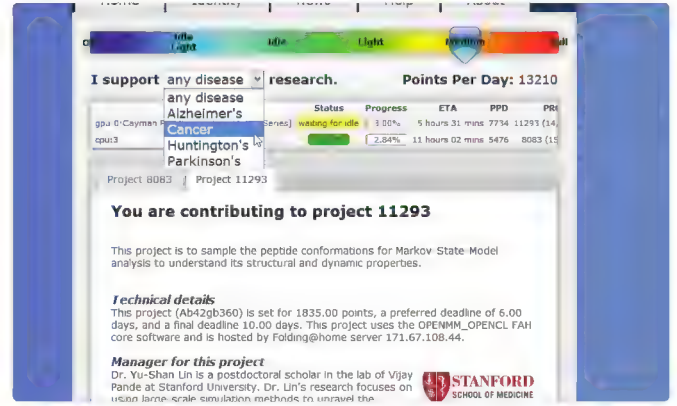
7 Katkı değerini izleyin

Görev çubuğundaki Folding@home simgesine sağ tıklayıp "Protein Viewer"ı seçtiğinizde güncel projenin canlı resmini görebilirsiniz. Bu, taklit edilen bir proteinin üç boyutlu modelini gösterir. Ayrıca, aynı sağ tıklama menüsünden ulaşacağınız "Advanced Control" seçeneğiyle bilgisayarınız üzerindeki yükün ayrıntılı bilgilerine ulaşabilirsiniz.

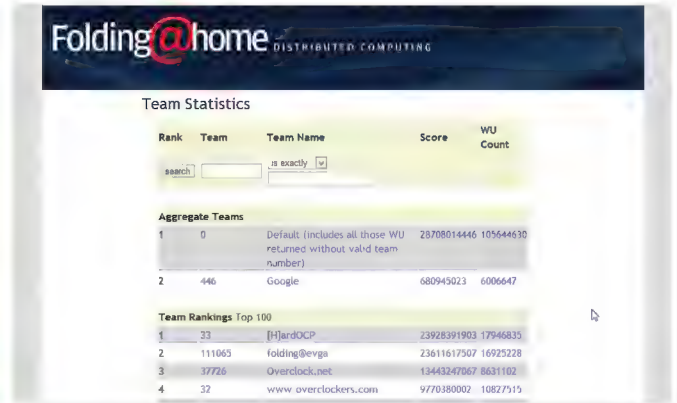
4 İsminizi seçin

Folding@home'un eğlenceli taraflarından biri de projeye katkınıza göre puan kazanmanız. Otomatik açılan web sayfasındaki "Configure an Identity" düğmesine tıklayın ve "Name" kısmına boşluksuz, tek kelimelik bir isim girin. Katkılarınızı takip etmek yapmanız gereken tek şey bu. Son olarak "Save" düğmesine tıkladığınızda hangi proje üzerinde çalıştığınızı göreceksiniz.

6 Bir hastalık seçin

Varsayılan seçeneklere göre bilgisayarınız rastgele bir projeye atanıyor ama isterseniz belirli bir hastalığa yönelik yürütülen projeleri seçebilirsiniz. Bunun için "Home" sekmesinde "any disease" menüsüne tıklayıp seçiminizi yapmanız yeterli. Bu ekrana daha sonra tekrar erişebilmek için, görev çubuğundaki Folding@home simgesine sağ tıklayın ve "Web Control"ü seçin.

8 Başkalarına duyurun

Ufacık bir katkıda bulunsanız bile bu sandığınızdan çok daha büyük bir etki yapabilir. Ne kadar çok insan bu projeye gönül verirse Folding@home amacına o kadar hızlı bir şekilde ulaşır. Ayrıca projeye daha etkin katılımda bulunmak isterseniz bir takıma da katılabilirsiniz. Google'da "folding team" terimini aratarak pek çok gruba ulaşabilir veya kendi takımınızı kurabilirsiniz.

Yeni daha hızlı indirin

HER ŞEYİ DAHA HIZLI İNDİRİN

İndirme işlemlerini hızlandırmak için yapabileceğiniz çok şey var. Yazılımlar, videolar, oyunlar, filmler ve diğer büyük dosyaları iki kat daha hızlı indirme sırlarını açıklıyoruz.

0101010.0101010101

010101010101

Her şeyi daha hızlı indirin

Kimi okurlarımızın hiç hatırlamayacağı çevirmeli bağlantı günlerinde, internetten bir fotoğraf veya PDF dosyası indirmek bile zahmetli ve zaman alan bir işti. Hepimizin daha hızlı bağlantılara kavuştuğu şu günlerde bunun bir sorun olmaması lazım ama bant genişliği arttıkça dosya boyutları da arttı. Birkaç gigabayt boyutlu dosyalarla karşılaşmak işten bile değil. Ayrıca yüksek kaliteli videoları, fotoğrafları ve ses dosyalarını indirmek daha zorlu bir iş hâline geldi.

Neyse ki değerli zamanınızı indirme çubuğunun ilerlemesini veya geri sayım saatini izlemek yerine indirme işlemlerini hızlandırmak için başvurabileceğiniz, büyük dosyaları bile saniyeler içinde indirmenizi sağlayacak pek çok hile bulunuyor: Tarayıcınızın standart indirme aracı yerine özel indirme yöneticileri kullanabilir, en iyi performans için BitTorrent yazılımlarını elden geçirebilir, Flickr ve YouTube'dan fotoğraf ve video indirmek için özel yazılımlar kullanabilirsiniz.

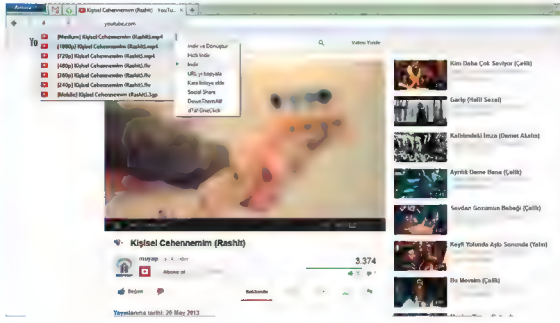
Bu yazıda, dosyaları hızlı elde etmenizi sağlayacak en iyi ücretsiz ve basit yolları gösterecek, gereğinden büyük indirme işlemlerine alternatif olacak daha küçük ve dolayısıyla daha hızlı seçenekler önereceğiz.

MÜZİK VE VİDEOLARI DAHA HIZLI İNDİRİN

Videoları en ufak formata dönüştürün

Muhteşem bir Firefox eklentisi olan DownloadHelper (www.downloadhelper.net) benzer araçlarla kıyaslandığında YouTube'dan çok daha hızlı video indirebiliyor çünkü farklı dosya biçimleri ve çözünürlükleri arasında tercih yapmanıza izin veriyor. Dosya ne kadar ufaksa o kadar hızlı indirilecektir. Bu da demek oluyor ki hız uğruna görüntü kalitesinden ödün verebilirsiniz. DownloadHelper'i nasıl kullanacağımızı öğrenmek için aşağıdaki Mini Atölye'ye göz atın.

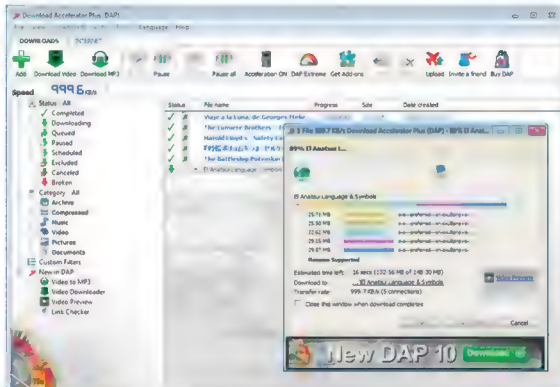
Chrome kullanıyorsanız, bu kadar becerikli olmayan ama kullanımı daha kolay bir uzantı olan YouTube Options'ı (<https://spoi.com/software/yt>) yükleyebilirsiniz. Bu uzantı, YouTube videolarının altına videoyu indirmenize ve dönüştürmenize yarayan bir düğme yerleştiriyor.

Sarkı ve videoları indirirken dinleyin/izleyin

Koca bir video dosyasını indirdikten sonra yanlış dosyayı indirdiğinizi fark etmekten daha can sıkıcı çok az şey vardır. Download Accelerator Plus'ın (www.speedbit.com) son ücretsiz sürümü, video ön izleme özelliği sayesinde bu sorunu aşmanıza yardımcı oluyor. Tüm modern web tarayıcılarıyla uyumlu olan bu yeni özellik, video ve ses dosyalarını henüz indirmekle yeten çalıştırarak değerli vaktinizin heba olmasını engelliyor.

Ayrıca MediaFire ve RapidShare gibi dosya paylaşım sitelerinden tek tıkla dosya indirmenizi sağlıyor. Linklerin çalıştığından emin olmanızı sağlayan bir bağlantı kontrol özelliğine de sahip. Sadece, yükleme sırasında istenmeyen değişiklikler yapma ve özellikler ekleme seçeneklerinin işaretli olmadığından emin olun yeter.

Arkadaşlarınızla saniyeler içinde video paylaşın

Video dosyaları genellikle e-posta yoluyla paylaşılamayacak kadar büyük olurlar ama dosyaları alıcının indirmesi için bir dosya paylaşım sitesine yüklemek de sıkıntılı olabilir. İşleri hızlandırmak istiyorsanız videoları muhteşem bir hizmet olan

We Transfer'i (www.wetransfer.com) kullanarak gönderebilirsiniz. Bu servis, 2 GB'ye kadar HD videoları, yüksek çözünürlüklü fotoğrafları ve diğer büyük dosyaları kolaylıkla paylaşmanızı sağlıyor. Dosyaları ekleyip kendi e-posta adresinizi ve alıcının adresini girmeniz yeterli, üyelik gerekmiyor.

Videoları anında yükleyin ve indirin

Ge.tt (ge.tt), videolar gibi büyük dosyaları yıldırmı hızında indirmenizi sağlayan harika bir ücretsiz Dropbox alternatifi. Herhangi bir dosyanın gönderimini başlatmak sadece bir saniye sürüyor. Web sitesini ziyaret etmeniz, "Upload files" seçeneğine tıklayıp dosyayı seçmeniz veya sürükleyerek ana sayfaya bırakmanız yeterli. Ardından bağlantıyı e-postayla gönderebilir; Facebook, Twitter veya Google+ üzerinden paylaşabilirsiniz. Başkaları siz daha yükleme işlemi bitirmeden dosyayı indirmeye başlayabilir. Hizmetten faydalanmak için üye olmanız şart değil ama üye olursanız 2 GB ücretsiz depolama alanı elde ediyorsunuz.

Gmail veya Outlook kullanıyorsanız Chrome eklentileri sayesinde büyük dosyaları e-posta yoluyla gönderebilirsiniz: Gmail için Ge.tt'i git.pcnet.com.tr/mp ve Outlook için Ge.tt'i git.pcnet.com.tr/mq adresinden edinebilirsiniz.

Tüm şarkıları tek bir web sitesinden indirin

MP3 dolu bir web sitesindeki her indirme bağlantısına tek tek tıklamak yerine tüm parçaları tek bir seferde alarak zamandan kazanabilirsiniz. Harika bir Firefox eklentisi olan DownThemAll (www.downdthemall.net) sağ tıklayıp "DownThemAll" seçeneğini tıklayarak aynı anda birkaç dosya indirmenizi mümkün kılıyor. Sadece

veya videoları indirmek istiyorsanız ilgili filtreleme seçeneklerine tıklamalısınız. Varsayılan indirme klasörünü ve diğer seçenekleri belirledikten sonra artık sağ tıklama menüsünden "dTa OneClick" seçeneğine tıklayarak hızlı bir şekilde indirme yapabilirsiniz.

Chrome kullanıyorsanız Download Master (git.pcnet.com.tr/mr) sayesinde tek tıkla tüm sayfayı indirebilirsiniz. Bu eklenti DownThemAll kadar gelişmiş olmasa da son sürümü sadece MP3 dosyalarını (veya isterseniz sadece JPEG, GIF ve PNG dosyalarını) indirmenize izin veriyor.

OYUNLARI VE PROGRAMLARI DAHA HIZLI İNDİRİN

İndirmeleri parçalara ayırın

Büyük program ve oyunları daha hızlı indirmenin en iyi yollarından biri, dosyaları parçalara ayırmaktır. Bu, sunuculara eş zamanlı birden çok bağlantı kuracak ve bant genişliğinizi daha verimli kullanmanızı sağlayacaktır. Daha önce bahsettiğimiz Firefox indirme yöneticisi DownThemAll, bağlantınızı %400'e kadar daha verimli kılmak için dosyaları parçalara ayırıyor. Özellikle büyük dosyalar için eklentinin Preferences

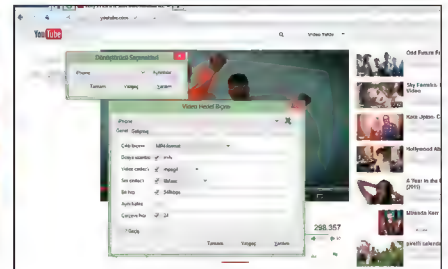
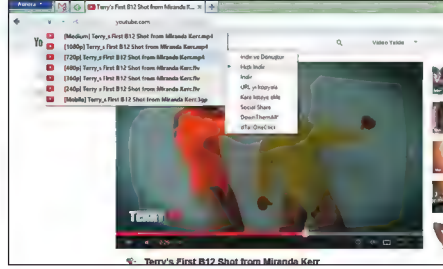
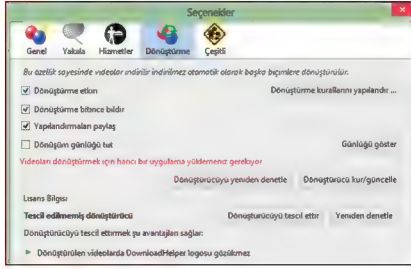
MINİ ATÖLYE

DownloadHelper ile videoları daha hızlı indirin

1 DownloadHelper'i kurduktan sonra, indirilen dosyaları dönüştürmek isterseniz ayarlarını yapmanız gerekiyor. Firefox menüsüne tıklayıp Eklentileri seçin. DownloadHelper'in yanındaki Seçenekler'e tıklayın. Dönüştürme sekmesine tıklayın ve "Dönüştürme etkin" seçeneğine tıklayın. Şimdi "Dönüştürücü kur/güncelle" düğmesine tıklayıp dönüştürücüyü kurun.

2 Kurulmdan sonra YouTube'a girin indirmek istediğiniz bir video bulun. Araç çubuğunda beliren DownloadHelper simgesinin sağındaki oka tıklayın, videonun istediğiniz sürümünün (tercihen en yüksek çözünürlükte MP4) üstüne gelin ve "Hızlı İndir"e tıklayın. İsterseniz ek seçeneklere ulaşmak için "İndir ve Dönüştür" seçeneğine tıklayabilirsiniz.

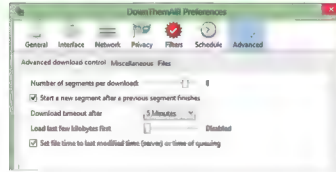
3 Dönüştürücü seçenekleri, videoyu izleyeceğiniz cihaz için (örneğin, iPhone, DVD oynatıcı veya tablet) en uygun biçimi seçmenize izin veriyor. İsteddiğiniz cihazı göremiyorsanız tüm biçim seçeneklerini görmek için Ayrıntılar düğmesine tıklayın. Ayrıca, video ve ses codec'leri ve bit oranı da dâhil olmak üzere dönüştürme işleminin diğer yönlerini ayarlayabilirsiniz.

menüsüne gidin, Advanced'a tıklayın ve maksimum parça sayısını artırın (10'a kadar çıkabilirsiniz). Ardından Network'e tıklayın ve sunucu başı indirme sayısı sınırlamasını uygun şekilde değiştirin.

İsterseniz Chrome ve Internet Explorer'la çalışan mükemmel bir araç olan Free Download Manager'ı (www.freedownloadmanager.org) deneyebilirsiniz. Aynen DownThemAll'da olduğu gibi program dosyaları otomatik olarak parçalara ayırıyor ama isterseniz sunucu başına bağlantı sayısını artırarak daha da hızlandırabilirsiniz. Seçenekler'e gidin, Ayarlar ve ardından Ağ'a tıkladıktan sonra "Ayarlar" seçeneğine bir sayı girin.

Free Download Manager, torrent dosyalarını ve videoları indirmenize de izin veriyor. Bu özellikten faydalanmak için ne yapmanız gerektiğini öğrenmek için Mini Atölye'mize bakın.

En yakın yansıyı seçin

Büyük yazılım dosyalarının çoğu dünyanın değişik yerlerinde bulunan farklı sunucularda bulunur. Mümkünse size yakın yansı (mirror) siteyi seçmenizde fayda var çünkü uzun yol kat etmek zorunda kalmayan dosya daha hızlı indirilecektir.

İsterseniz Free Download Manager'ın belirli büyüklükteki dosyalar için otomatik olarak en yakın yansıyı seçmesini sağlayabilirsiniz. Seçenekler'e gidin, ardından Ayarlar ve Yansımalar'a tıkladıktan sonra "Yansıma URL'leri için otomatik arama yap"ı seçip "Arama yapılması için en küçük dosya boyutu"nu belirleyin. Bizce 100 MB ideal. Ayrıca sürekli olarak en hızlı kaynaktan (genellikle en yakını) indirmek için "Yansımaların hızını hesapla"yı işaretleyebilirsiniz.

küçük dosya boyutu"nu belirleyin. Bizce 100 MB ideal. Ayrıca sürekli olarak en hızlı kaynaktan (genellikle en yakını) indirmek için "Yansımaların hızını hesapla"yı işaretleyebilirsiniz.

Programları güvenilir kaynaklardan alın
Yeni programları Download.com (download.com), Softpedia (softpedia.com) ve MajorGeeks (majorgeeks.com) gibi yazılım sitelerinden indirmek çoğu zaman

geliştiricilerin sitesinden indirmekten daha hızlı ve güvenilir olacaktır. Bu siteler kullanıcılara sunmadan önce her dosyayı zararlı yazılımlara karşı tarar ve genellikle yansı site olanakları sunarlar. Böylece size en yakın ve hızlı kaynağı seçebilirsiniz.

Neyse ki Download.com tüm dosyaları gereksiz bir indirme aracı üzerinden paylaşmaktan vazgeçti. Eğer sitede hâlâ eski indirme aracını kullanan bir program görürseniz yeşil düğmenin altındaki mavi "download" bağlantısını seçin. Softpedia'dan indirirken, indirme bağlantısı gibi görünen reklamlara tıklamamaya dikkat edin. Daha az kafa karıştırıcı bir deneyim için, hâlâ yüklemiyorsanız Adblock Plus'ı (adblock.org/en) yükleyin.

Dosya barındırma sitelerinden hızlı indirme yapın

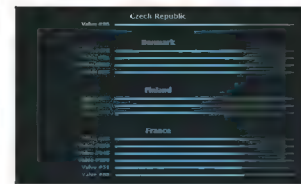
Zaman zaman RapidShare, TurboBit gibi barındırma sitelerin dosya indiriyorsanız, ücretli bir hesap satın almadığımız sürece dosyaları indirirken birkaç dakika beklemek zorunda kalırsınız. Bu bekleyişi kolaylaştırmamanın bir yolu JDownloader'ı (downloaded.org) yüklemek. Barındırma sitesinin linkini yapıştırdığınızda JDownloader sizin için otomatik olarak bekleyip indirmeyi başlatır, bazı durumlarda güvenlik kodunu bile gerektirir.

Yüklerken Advanced Installation seçeneğini seçtiğinizden ve araç çubuğu gibi istenmeyen fazlalıkları yüklemeyi seçtiğinizden emin olun.

Daha az popüler bir Steam sunucusu seçin

Çevrimiçi oyun platformu Steam (steampowered.com) üzerinden satılan çoğu oyun devasa boyutlarda (çoğu zaman birkaç gigabayt) ve onları indirmek saatler

alabiliyor. İndirme hızı sunucuya uzaklığınızla ve sunucuyu kullanan oyuncu sayısına göre değişiyor. Bu da demek ki alternatif kaynaklara bakmanın anlamı var. Steam'in

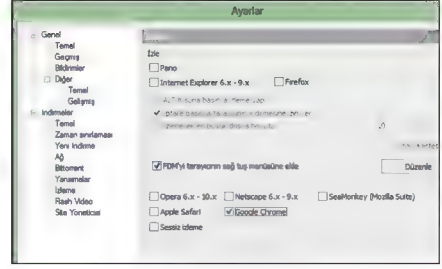
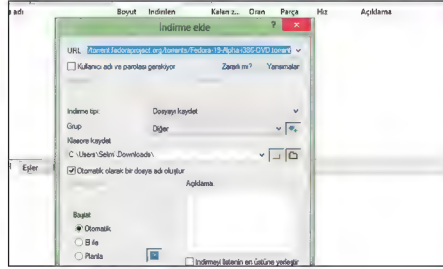
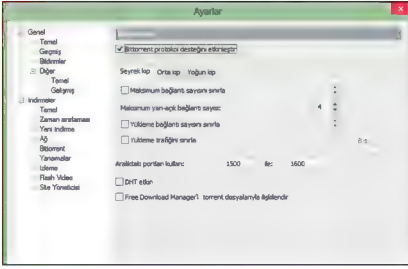
MINİ ATÖLYE

Free Download Manager ile torrent indirin

1 Free Download Manager'ı (www.freedownloadmanager.org) başlatın ve Seçenekler > Ayarlar'a gidin. Soldaki İndirmeler seçeneğinin altından BitTorrent'i seçin. "BitTorrent protokol desteğini etkinleştir" in işaretli olduğundan emin olun. Programı varsayılan torrent istemciniz yapmak için "Free Download Manager'ı torrent dosyalarıyla ilişkilendir" i işaretleyin.

2 Free Download Manager'a torrent eklemek için Torrent İndirmeleri sekmesine tıklayın ve "Web'den torrent indirmesi ekle" düğmesine (ilk düğme) tıklayın. Linki yapıştırın ve kullanıcıların dosyayı tehlikeli olarak işaretleyip işaretlemediğini öğrenmek için "Zararlı mı?" düğmesine tıklayın. Torrent'ı kaydetmek istediğiniz klasörü seçin ve Tamam'a tıklayın.

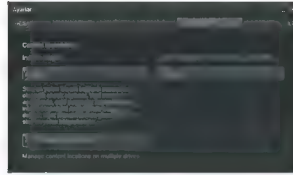
3 Chrome kullanıyorsanız Free Download Manager'ı tarayıcının kendi indirme yöneticisini devre dışı bırakmak üzere ayarlamanız gerekebilir. Seçenekler > Ayarlar > İndirmeler > İzleme'ye tıklayın. Sağdaki tarayıcı listesinden Google Chrome'u seçin (IE ve Firefox seçili olacaktır). Böylece web sitelerinde paylaşılan torrent dosyalarını tek tıkla indirebileceksiniz.

içerik sunucusu istatistiklerine (git.pcnnet.com.tr/ms) göz atarak sunucuların her birini kaç kişinin kullandığını öğrenebilirsiniz. Sizden uzak olmayan ve şu an kullanmakta olduğunuzdan daha az kullanıcısı olan bir sunucu seçin. Ardından Steam'i açın; Görünüm menüsünden Ayarlar'ı seçin, İndirmeler + Cloud sekmesine tıklayın. Yeni indirme bölgenizi seçin. Tamam'a tıklayıp Steam'i yeniden başlatın.

Steam bağlantı hızınızı ayarlayın

Steam'i hızlandırmak için yapabileceğiniz bir diğer şeyse, hizmetin internet bağlantınız için doğru seçenekleri kullandığından emin olmak. Görünüm > Ayarlar > İndirmeler + Cloud'a gidin ve çıkan menüden internet bağlantınızın hızını seçin. İndirme hızınızdan emin değilseniz (servis sağlayıcının sözlerine rağmen) www.speedtest.net gibi bir çevrimiçi testle öğrenebilirsiniz.

DAHA HIZLI FOTOĞRAF İNDİRİN

Facebook fotoğraflarını daha hızlı indirin

Facebook fotoğraflarınızın yedeklerini almak onları hack'lenmeye ve kaybolmalara karşı korur ama çok sayıda fotoğrafınız varsa bu saatlerinizi alabilir. fbDownloader'ı (fbdownloader.com) kullanarak sosyal paylaşım sitelerindeki yüzlerce fotoğrafı dakikalar içinde indirebilirsiniz.

İstenmeyen eklentileri reddederek programı kurup Facebook hesap bilgilerinizi girin ve hesabınıza erişim izni verin. Programa sadece sizin erişebileceğiniz sağlayabilir, sizin adınıza yayın yapmasını

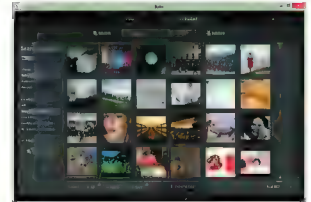

engelleyebilirsiniz. Tüm Facebook albümlerinizi mi yoksa bir arkadaşınızın koleksiyonunu mu indirmek istediğinizi belirleyip "Download album" linkine tıklayın. İsterseniz etiketlenmiş olduğunuz fotoğrafları da indirebilirsiniz. Facebook fotoğrafların boyutlarını değiştirdiğinden dolayı indirilen resimlerin asıllarından daha ufak olacağını unutmayın.

Diğer bir alternatif olan www.picknzip.com adresli servis, tam boyutlu fotoğrafları da indirmenizi sağlayabiliyor.

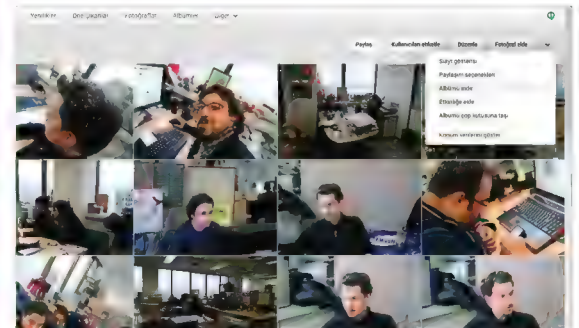
Flickr fotoğraflarını daha hızlı indirin

Flickr fotoğraflarını, fotoğrafa sağ tıklayıp indirmek istediğiniz boyutları belirleyerek indirebilirsiniz. Ancak orijinal dosyalara sadece Flickr Pro kullanıcıları ulaşabilir. Eğer pek çok fotoğrafı aynı anda indirmek istiyorsanız Bulkr (clipyourphotos.com/bulkr) benzeri bir indirme aracı kullanmalısınız. Bu Adobe AIR tabanlı masaüstü uygulaması, Flickr akışınızda yer alan tüm fotoğrafları görüntüleyip belirlediğiniz dosyaları indirmenizi sağlıyor. İsterseniz başkalarına ait dosyaları da görüntüleyip indirebiliyorsunuz.

Google+ albümlerini indirin

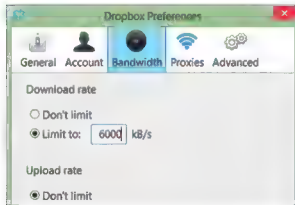
Google+ Fotoğraflar (ve eski Picasa Web Albümleri) rakip hizmetlerden çok daha kolay bir şekilde fotoğraf indirmenizi ve tam boyutlu olarak kaydetmenizi sağlıyor. Google+'da bir albüme girdikten sonra sağ üstteki aşağı ok düğmesine tıklayıp "Albümü indir" seçeneğini seçerek fotoğraflarınızı sıkıştırılmış şekilde (zip) kaydedebilirsiniz.

İNDİRME ARAÇLARINA İNCE AYAR YAPIN

Dropbox indirmelerini hızlandırın

Dropbox (www.dropbox.com) indirme hızı sınırı koymadığından teorik olarak dosyalarınızı hesabınızdan mümkün olduğu kadar çabuk aktarabileceğiniz anlamına

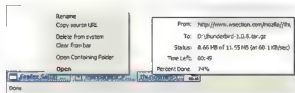
geliyor. Ancak bazı kullanıcılar maksimum indirme hızı belirleyip bant genişliğinin bir kısmını Dropbox'a ayırarak çok daha iyi indirme performansı elde ettiklerini fark ettiler.

Bu hileyi denemek için

bildirim alanındaki Dropbox simgesine sağ tıklayıp çark simgesine tıklayın ve Preferences'ı seçin. Bandwidth sekmesine tıklayın, "Limit to"yu işaretleyip bant genişliğinizin %50 ile %75'i arası bir kısmını programa atayın. Örneğin 8 Mbps bağlantınız varsa 4.000 Kbps ile 6.000 Kbps arası bir kısmı ayırın. OK'e tıklayıp değişiklikleri kaydedin.

Firefox indirme işlemlerinin kontrolünü ele alın

Download Statusbar'ı (git.pcneta.com.tr/mv) indirerek Firefox'un indirme yöneticisini geliştirebilirsiniz. Bu, indirmekte olduğunuz dosyaları aynen Chrome'da

olduğu gibi tarayıcının alt kenarından yönetmenizi sağlar. İndirmeyi duraklatma, iptal etme ve devam etmenin yanında

antivirüs programınızla zararlılara karşı tarayabilir, indirme bittğinde sesli uyarı alabilir ve Firefox'u kapatıktan sonra da indirmeye devam edilmesini sağlayabilirsiniz.

İdeal hız için uTorrent'i yapılandırın

Her ne kadar uTorrent'i (www.utorrent.com) varsayılan ayarları değiştirmeden de kullanabiliyor olsanız da bağlantınıza uygun hâle getirirseniz çok daha iyi performans alabilirsiniz. Mevcut hızınızı kontrol etmek ve bant genişliği sınırlamaları koymak için Seçenekler menüsüne tıklayıp Kurulum Rehberi'ni seçin. İlk listeden size en yakın konumu seçin. "Testi Çalıştır" dediginizde yazılım bağlantı hızınızı tespit edecek, maksimum bağlantı ve indirme sayısı gibi düzenlemeleri yapacak. Ayrıca "network" testini kullanarak yönlendirici ayarlarınızı kontrol edebilir, sorunları tespit edebilirsiniz.

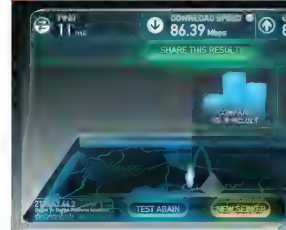
Peer-to-peer indirmeleri hızlandırın

BitTorrent istemcilerinin ayarlarıyla oynamak kafa karıştırabilir ve indirmeleri hızlandırmak yerine yavaşlatabilir. FeyAccelerator'ı (www.feytools.com) kullanarak güvenli bir adım atabilirsiniz. Program uTorrent, BitComet (www.bitcomet.com) ve Vuze (www.vuze.com) gibi

peer-to-peer (P2P) programlarda performans artışı sağlıyor. Bu basit aracı kullanmak için hızlandırmak istediğiniz programı seçmeniz yeterli. Araç, daha hızlı gönderme ve indirmeler için bant genişliğini düzenleyecek. FeyAccelerator'u yüklerken Custom Installation seçeneğini tıklayıp istenmeyen fazlalıkları yüklemeyi istemediğinizden emin olun.

BitTorrent hızlarına sınır koyun

Çoğu BitTorrent programı gönderme ve indirme hızlarını kontrol etmenizi sağlar.

Bu ayarları kendiniz

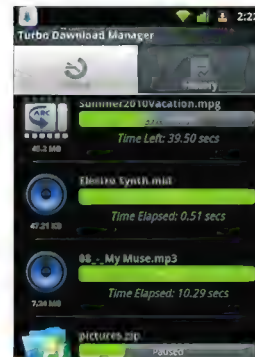
değiştirebilirsiniz. En hızlı dosya transferleri için gönderme hızınızı, gönderme kapasitenizin %75 ile %85'i, indirme hızınızı ise kapasitenizin %85 ile %95'i arasında bir değerde sabitlemenizi

öneririz. Bu hızları Speedtest.net'i (www.speedtest.net) kullanarak öğrenebilirsiniz.

Telefonunuza daha hızlı dosya indirin

Her ne kadar telefonunuza dosya indirme hızınızı belirleyen şey 3G veya Wi-Fi sinyal gücü olsa da işleri biraz daha hızlandıran uygulamalar mevcut. Örneğin Turbo Download Manager (git.pcneta.com.tr/mu) birden çok HTTP bağlantısı kullanarak indirme hızlarını beş katına çıkarmayı vad ediyor. Tek yapmanız gereken bir web sayfasına tıklayıp dosyayı indirmek için "Share link" seçeneğini seçmek. Uygulama pek çok mobil tarayıcıyı destekliyor ve bağlantının kopması durumunda indirme işlemine kaldığı yerden devam ediyor.

iPhone ve iPad'lerde 1,79 TL'ye mal olan iGet (git.pcneta.com.tr/mv) gibi indirme yöneticileri ve hızlandırıcılar için biraz ödeme yapmayı göze almanız gerekiyor. Download Manager Lite'i (git.pcneta.com.tr/mw) ücretsiz olarak yükleyebilirsiniz ama bu da indirme sayısını 10 ile sınırlıyor.

Eski dostlar

Bir yıldan daha eski PC'lerin artık yaşlandığını düşünüyor olabilirsiniz ama yaşamsal görevleri yerine getiren bilgisayarlar söz konusu olduğunda ne varsa eskilerde var.

"Eski" ve "bilgisayar" sözcükleri normalde pek birbirine yakışmazlar. PC'lerimizi ortalama dört buçuk yılda bir değiştiriyoruz. Ciddi oyun severlerse birkaç yıldan daha eski bilgisayarları antika kabul ediyorlar. Akıllı telefonlarda da durum çok farklı değil.

Oysa ticaret ve endüstri dünyası genellikle sıradan kullanıcıların yolunu izlemiyor. Aslında toplum hayatımızın temelinde ilk bakışta son kullanma tarihi çoktan geçmiş gibi görünen bilgisayarlar yer alıyor, çünkü firmalar bir yandan son teknolojiyi kucaklıyormuş izlenimi vermekten hoşlanıyor olsalar da genellikle "Bozulmadiysa tamir etme!" felsefesini izliyorlar.

Bu yazımızda, onlarca yıl sonra dahi ilk çalışmaya başladıkları gün gibi hizmet vermeye devam eden eski bilgisayar sistemlerinin ilgi çekici dünyasına dalacağız. Bu yolculukta çeyrek asır önce ortaya çıkmış bir işletim sistemine, 1970'te tasarlanmış mini bilgisayarlara ve 1977'den beri hiç kapatılmamış olan bir makineye rastlayacağız.

Bu bilgisayarların hepsi son derece önemli görevleri yerine getiriyorlar ve sahipleri daha iyisini alacak parası olmayan küçük firmalar da değil. Çoğu durumda bu makineleri çok

büyük kuruluşlar kullanıyor ve modern donanımların güç bela tamamlayacağı görevleri kolaylıkla yerine getiriyorlar. Bu yaşlı kurtlarda hâlâ iş var. Yazımızı okuyunca PC'nizi çöpe atma kararınızı sorgulamaya başlayabilirsiniz.

Mikro öncesi mini

Neredeyse herkes ana bilgisayarları (mainframe) hatırlar ama mini bilgisayarlar büyük oranda unutuldu. Ancak bu bilgisayar sınıfı, bilgisayarların tüm bir kuruluşa hizmet eden milyonlarca dolarlık makineler olmaktan çıkıp çalışma masalarına sığacak boyutlara inmesi sürecinde önemli bir aşamayıdır.

Belki de en etkili mini bilgisayar, 1970'ten başlayarak 20 yıl boyunca üretilmiş olan PDP-11'di. Bilgisayarı, Silikon Vadisi öne çıkmadan önce ABD'nin Massachusetts eyaletinde bulunan Digital Equipment Corporation (DEC) firması ürettiyordu.

PDP-11, 16 bit mimarisine dayanıyordu ama işlemci, ayrıntı bileşenlerden oluşuyordu. Zaten 1971'de Intel dünyanın ilk mikro işlemcisi olan 4 bitlik Intel 4004'ü üreten kadar hep öyleydi. "Mini" ifadesinin burada kıyaslama amacıyla kullanıldığını, bugünün standartlarıyla bilgisayarın

devasa olduğunu unutmamak gerek. İşlemci iki adet modern masaüstü PC'nin sığabileceği kadar büyük bir kutunun içinde bulunuyordu, ancak teyp ve disk sürücüler gibi çevre bileşenleri de eklendikten sonra sistemlerin çoğu her biri ufak bir gardırop boyutunda olan birkaç kabine zor sığıyordu.

Kısa süre içinde pek çok üniversite bölümü PDP-11 kullanmaya başlamıştı. Bundan önce üniversitelerde genellikle tüm bölümlerin ortaklaşa kullandığı tek bir ana bilgisayar oluyordu. İlk başlarda bilgisayar ve mühendislik bölümleri kendi mini bilgisayarlarını edinme yolları aramaya başladı. PDP-11 kısa sürede hem endüstride hem de akademik dünyada kendini kanıtladı. Genel olarak diğer donanımları kontrol etmek için kullanılıyordu. Bu da bizi sistemin 21. yüzyıldaki kullanım alanlarına getiriyor.

Biz artık ürünlerin birkaç yıl içinde aşılmasına alışmış durumdayız ama bazı şeyleri tasarlamak o kadar pahalıya mal oluyor ki bunlar yıllarca kullanımda kalıyorlar. Hava yollarında ve orduda bazen 1970'lerden kalma donanımların kullanıldığına tanık oluyoruz. Üstelik söz konusu donanım üretildiği yıllarda kullanımda olan bilgisayar sistemleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlandysa kontrol bilgi-

sayarını yükseltmek yığınla farklı soruna yol açabiliyor.

DEC sistemlerini yenilemek ve güncellemek konusunda uzman olan The Logical Company, "Müşterilerimizin çoğu, orijinal DEC çevre birimleriyle uyumluluk sorunları nedeniyle hâlâ eski sistemleri kullanıyorlar. Bu çevre birimleri DEC bilgisayarları hayati önem taşıyan sistemlere bağlıyor. Örneğin radar güdüm sistemlerini, üretim bölümünde çelik kesme tezgâhını ve daha nice sistemi yönetiyorlar." diyor.

The Logical Company'nin müşterileri arasında dünyanın en büyük firmalarından bazıları var. Bu da bize eski sistemlerin çalışır hâlde tutulmasının nedeninin tasarruf değil de teknik gereklilik olduğunu gösteriyor. Şirket, ABD Savunma Bakanlığı'nın PDP-11 ve ardılı VAX mini bilgisayar sistemlerini F-15, F-16 ve F-18 savaş uçağı programlarında ve Hawk, Patriot ve Minuteman füzeleriyle ilişkili şekilde kullanmaya devam ettiğini söylüyor. İngiltere'nin Airbus ve Atomic Weapons Establishments programları da PDP-11 sistemlerine dayanıyor.

Her ne kadar The Logic Company onlarca yıllık sistemlere destek sunsa da eski donanımları çalışır hâlde tutma garantisini vermiyor. Ne de olsa eski donanımları çalışır durumda tutmak için diğer eski sistemlerden yedek parça almak, yani eski bir parçayı bir başka eski parçayla değiştirmek gerekiyor. Bu durumda donanımın güvenilir olduğunu söylemek zor. Bu soruna çok farklı bir çözüm getirilmiş: "Müşterilerimize birleşik yazılım emülatör/modern donanım paketleri sunarak eski uygulamaların çalışır

The Logical Company, PDP-11 için yazılmış eski sistemleri çalışır tutmak adına yeni donanım sağlıyor.

durumda kalmasını sağlıyoruz. Bu sistemleri kullanan müşterilerimiz, donanımın değiştiğini fark etmiyor bile. Onlar açısından 'eski sistemleri' çalışmaya devam ediyor."

Şirketin sunduğu NuPDP ve NuVAX çözümleri, emülatör yazılımı kullanan x86 işlemciler ve eski donanımlarla bağlantı kurulmasını sağlayacak özel donanımlardan oluşuyor. Ama tüm emülatör yazılımlarına rağmen günümüz işlemcileri 1970 ve 80'lerin teknolojisinden o kadar hızlı ki yeni donanımların eskilerle uyumlu çalışması için yapay bir şekilde yavaşlatılmaları gerekiyor.

İşleme devam

Mem Test Services firmasından Dave Guzy, başka firmaların da orijinal DEC donanımı kullandığını söylüyor: "Müşterilerimiz, transistör ve diyet gibi tekil yarı iletken cihazları test etmekte kullanılan test donanımını programlamak ve işletmek için PDP-11 kullanıyorlar. İki de test donanımını işletmek için 1970 ve 80'lerden kalma DEC bilgisayarları kullanan iki firmanın donanımlarının bakımını yapıyoruz."

Guzy'nin de açıkladığı gibi pek çok firmanın eski donanımları kullanmaya devam etmek için iyi nedenleri var: "İşlemleri PC'ye aktarmak çok fazla aksamaya ve harcamaya yol açıyor. PC'ler için de benzer yazılımlar hazırlandı ancak sayısız hata barındırıyorlar, DEC yazılımları kadar iyi değiller ve çoğu durumda sadece Windows 98

altında çalışıyorlar. Bazı firmalar tanıdıkları sistemleri kullanmaktan memnundular ve yeni donanım ve yazılıma geçmek için gerekli vakti ve parayı harcamak istemiyorlar."

Ancak Guzy'e göre bu eski donanımları çalışır durumda tutmak hiç kolay değil: "Bugün DEC donanımlarını tamir etmek gerçekten çok zor. Donanımlar neredeyse 30 yaşında olduğundan, yedek parça bulmak imkânsız." Ne gariptir ki 1970'lerin ortalarında binlerce dolara mal olan bu tamir edilmesi zor donanımın işini bugün 500 dolarlık bir PC görebiliyor.

Ölmeyen işletim sistemi

PC'lerin Windows 8 ile donanmaya başladığı bugünlerde Windows 7'den daha eski bir işletim sistemi kullanan her şey çok yaşlı görünüyor, ancak bir türlü ölmek bilmeyen geleneksel x86 bilgisayarlar için bir işletim sistemi var. Windows Vista, XP, Me, 98, hatta 95'ten bahsetmiyoruz. Söz konusu olan 1990'da kullanılmaya başlanan Windows 3.0'dan bile eski bir işletim sistemi.

OS/2 (Operating System 2) gibi "çok yaratıcı" bir isme sahip olan bu sistem, çoğu PC kullanıcısının MS-DOS'ta komut girmekle meşgul olduğu, Windows'un erken sürümlerinin ortalıkta dolaşmaya başladığı ancak çok az kişinin kullandığı günlerde piyasaya sürülmüştü. Aslında OS/2'nin ilk sürümleri de komut satırıyla yönetiliyordu. Grafik arabirim ancak bir yıl sonra ortaya çıktı.

OS/2 en çok IBM'in IBM PC ailesini yenilemek amacıyla tasarladığı ama sonu kötü biten PS/2'nin işletim sistemi olarak tanınıyor.

Yaşını ve birlikte çalışmak üzere tasarlandığı asıl donanımın kötü kaderini göz önüne alınca OS/2'nin hâlâ kullanılıyor olması garip gelebilir, ancak OS/2 sistemlerinin bakımı konusunda uzman olan Blonde Guy LLC firmasından Neil Waldhauer'ın de belirttiği gibi bu işletim sisteminin hâlâ gösterecek birkaç numarası var. Waldhauer, bunun nedenini açıklarken Windows'lu sistemleri yeniden başlatma zorunluluğundan ve mavi ekrandan bahsediyor: "OS/2'li bir sistem yeniden başlatmaya gerek duymadan yıllarca kesintisiz çalışabilir." Sistemin hâlâ kullanılıyor olmasının en önemli nedenlerinden biri bu. Waldhauer, onlara yıl önce çalışmaya başlayan ve o günden beri hiç kapatılmamış olan OS/2 temelli sistemler olduğunu söylüyor: "Güvenilirlik kaygısıyla düzenli olarak yeniden başlatılmaya ayanlanmış Windows gömülü uygulamaları görüyorum. OS/2 gömülü uygulamaları ise yeniden başlatmaya gerek olmadan çalışıyorlar. Ayrıca virüsler ve kötü amaçlı yazılımlar OS/2'de pek düzgün çalışmıyorlar. Anlaşılan hacker'lar bizi hedef olarak görmüyorlar." Bu son nokta son derece önemli: Yakın zamana kadar bankamatiklerin çoğu bu antika işletim sistemini kullanıyordu. Waldhauer'ın de belirttiği gibi hâlâ OS/2 kullanan bankamatikler var. Bankaların içinde bulundukları mali durumu düşünürsek, depolarda çürümeye bırakılmış eski makinelerin biraz tasarruf amacıyla tekrar kullanıma sunulduğuna tanık olabiliriz.

Her ne kadar OS/2 bankacılık sektöründe gerilemekte olsa da Waldhauer'ın firması Blonde Guy pek çok itibarlı müşteriye sahip. Bunlardan bazıları hâlâ orijinal PS/2 donanımı kullanıyor. Bunların en ünlüsü, New York toplu taşıma sisteminin yolcu kartı sistemi: "Yolcu kartı sisteminin, metro ve otobüs biletleri dağıtılmasını ve bunlarla ilgili muhasebe kayıtlarının tutulmasını sağlayan bir sunucu hizmeti olarak görülmüştür. OS/2 sistemleri ana bilgisayarla müşteri ve çalışanların temas ettiği her şey; yani geçiş noktaları, jeton

terminalleri, otobüs bilet kutuları, bilet baskı makineleri, jeton ve banknot sayım makineleri arasında yer alıyorlar. Son yıllarda fark edildi ki, OS/2 sistemleri yerinde tutmak, değiştirmekten daha ekonomik.” Waldhauer, her ne kadar bakımını kendisi yapmasa da Londra ulaşım sisteminin de OS/2’li sistemler kullandığını söylüyor.

IBM’in gözünde OS/2 ölmüş olabilir. Sistemin son sürümü 2002’de piyasaya sürüldü, resmi destekse 2006’da sona erdi ama Neil Waldhauer için değişen bir şey yok: “OS/2’ye son verildikten sonra IBM ben ve başka bazı satıcıların eComStation adı altında OS/2 sistemleri satmamıza ve geliştirmemize izin verdi. EComStation pek çok modern makinede çalışabiliyor. Her teknik yenilikle uyumlu olması için çok uğraşmamız gerekiyor ama sistem şu an 64 CPU’lu çoklu çekirdekli sistemlerde çalışabiliyor.”

Ana bilgisayar dönemi

Günümüzde çok kullanıcıya hizmet veren bilgisayarlara “kurumsal sunucu” veya “süper bilgisayar” deniyor. Bunların öncülü olan ana bilgisayarlar oda boyutlarında, milyonlara mal olan cihazlardı.

Bakımlarını yapmak için bir teknisyen ve mühendis ordusu çalışıyordu. Size bilgisayar dünyasının devleri olan bu cihazların nasıl olup da hâlâ önde gelen firmaların önemli ihtiyaçlarını karşıladığını anlatmak isterdik ama açıkçası bunun nasıl olduğunu biz de bilmiyoruz.

Anlaşılan IBM’in büyük başarı yakalayan System/370 modeli gibi 1970’lerden kalma birkaç ana bilgisayar, bunca yıldan sonra hâlâ çalışmaya devam ediyor ama bunların sahipleri bu konudan bahsetmeyi pek sevmiyor. Gerçekten de IBM dâhil olmak üzere bu antik ana bilgisayarları kullanan birkaç firmayla temasa geçtik ama hiçbirisi sistemlerin yürüttükleri işlemlerle ilgili bilgi vermek istemedi.

Donanımın kullanıma şekilleri konusunda belirsizlik olabilir ama ana bilgisayarlar için yazılmış orijinal yazılımların, tüm dünyada pek çok firma tarafından halen kullanıldığı biliniyor. Micro Focus, eski ana bilgisayarların bakımını yapmak ve yeni donanımlarla uyumlu hâle getirmek konusunda uzmanlaşmış bir firma. Tanıtımlarında firmanın “kimsenin konuşmak istemediği ana bilgisayar sorunlarının

Bazı şirketler bugün bile terfi riskini almaktansa 1970’ten kalma sistemlerini kullanmayı tercih ediyor.

çözümünde”, yani herkesin çekindiği bir konuda yardımcı olduğu belirtiliyor.

Neden firmaların böylesine eski bir sistemi kullanmaya devam ettiğini anlamak için Micro Focus pazarlama direktörü Derek Britton ile görüştük. Britton, durumu şöyle özetliyor: “Belirli bir sorunu çözmek için bir sistem tasarlanır. Sistem bugün hâlâ çalışmaktadır ve ona ihtiyaç duyulmaktadır.” Ancak sistemi çöpe atma kararı bazı yönetim riskleri barındırıyor: “Birilerinin değişiklik yapmayı

düşünmeye başlaması için yolunda gitmeyen bir şeyler olması gerekir. Eğer böyle bir durum yoksa değişiklik yapmanın anlamı yok. Sistem değişikliği durumunda çok ciddi harcama yapmak, risk almak gerekiyor. On yeniden yazma girişiminin sekizinde başarısız olunuyor. Yani değişiklik beraberinde tehlikeler de getiriyor.”

Her ne kadar yükseltme yapmak riskli de olsa eski sistemleri ayakta tutmak için yapılan harcamaların sürekli artması ve gereksinimlerin

1980’lerin ev bilgisayarları

1980’lerde İngiltere kişisel bilgisayar sayısında dünya lideriydi. Okyanusun öbür tarafında en son teknolojiyi 1.298 dolar fiyatlı Apple II temsil ediyordu. İngiltere’deyse 100 pound değerindeki bir bilgisayar resmen kâpışılıyordu. Bu bilgisayar Sinclair ZX80’di. ZX80’in ardından ZX81, ZX Spectrum ve QL üretilmişti. Çok güçlü değillerdi: QL’i saymazsak hepsinin birkaç Mhz hızında 8 bit işlemcileri ve kilobaytla ölçülen hafızaları vardı. Ancak bugün bile belirli bir hayran kitlesine sahipler.

Halen bir görev yerine getirmekte olan eski bilgisayarları ele aldığımız bu yazıda, sadece meraklılarının kullandığı bu bilgisayarı ele almamızın yanlış olduğunu düşünüyorum olabilirsiniz. Ancak bu makinelerin eğitim ve hobi

amacıyla üretildiklerini düşünürsek, halen asıl kullanım amaçlarına uygun hizmet verdiklerini söyleyebiliriz. Dahası, her ne kadar pek çok meraklısı bu bilgisayarları hâlâ kullanmalarının nedeninin geçmişe özlem hissi olduğunu itiraf edecek olsa da, eğer ne yaptığını

biliyorsanız, nasıl çalıştıklarını kavrayabiliyorsanız, bu eski makineler modern PC’lerden daha faydalı olabilirler.

Eski bilgisayar düşkünlerinin alım-satım yaptığı SellMyRetro.com sitesinin sahibi olan Rich Mellor bu konuda şunları söylüyor: “1980’lerde bilgisayarları günlük işleri yerine getirmek için nasıl kullanacağını

bilen ama aynı zamanda nasıl çalıştıklarını da anlayan, macera hissiyle dolu, yenilik peşinde bir kuşak yetişti.”

O günleri günümüzle karşılaştıran Mellor, günümüzde “bilgisayardan anlamak” dendiğinde, bilgisayarların nasıl çalıştığını hiç anlamadan önceden yazılmış programları kullanabilme yeteneğinin anlaşıldığını

belirliyor. Ancak eski ev bilgisayarlarının durumu bundan çok farklı: “Sinclair ZX81’de bir program yazıp onun ekranda yürütüldüğünü görmekten heyecan duyan çocuklar görüyorum. Programda küçük değişiklikler yapıp kendi kişiselleştirilmiş sürümlerinin sorunsuz çalıştığını görmek hoşlarına gidiyor.”

Mellor, bu eski ev bilgisayarlarının çok daha ilginç amaçlarla da kullanıldığını bahsediyor: “Kimileri Sinclair ZX Spectrum’u, ısıtma sistemlerini veya hava gözlem istasyonlarını kontrol etmek ve gözlemlemek için, genellikle de öğrencilere sadece birkaç basit yonga ve rezistansla nasıl bilgisayara bağlanabilecek küçük cihazlar yapabileceklerini göstermek için kullanıyor.” Hesaplarını tutmak için bir QL kullanan Mellor, yakın zamanda bir su firmasından bir Sinclair ZX80 aldığını, firmanın bilgisayarı son derece karmaşık akış hesapları yapmak için kullandığını da sözlerine ekliyor.

Sinclair bilgisayarlar, çıkışlarından 30 yıl sonra bile ilk görevlerini yerine getiriyorlar.

New York'un ulaşım sistemi, yaklaşık 25 yıl önce ortaya çıkan bir işletim sistemine dayanıyor.

değişmiş olması, eski sistemleri kullanmakta diretmenin de belirli riskler barındırdığını gösteriyor. Britton, asıl işlemde değişiklik olmasa bile web üzerinden veya mobil cihazlar aracılığıyla erişim gibi yeni gereksinimlerin bu emektar sistemler üzerine çok yük bindirdiğini söylüyor.

Britton'un da belirttiği gibi, "Bu sistemler en son paradigmaları, arabirimleri ve dilleri destekleyecek şekilde tasarlanmamışlar." Bu son nokta her şeyin sonunu getirme tehlikesi barındırıyor çünkü bu sistemler, yeni kuşak programcıların yabancı olduğu COBOL, Fortran ve PL/1 gibi dillerde yazılmışlar. Micro Focus'un müşterilerine nasıl hizmetler sunduğundan bahseden Britton örnek olarak, Miami Şehiri İtfaiye Departmanı'nın 20 yıllık COBOL ana bilgisayar sistemini (180.000 satırın tamamını) nasıl Windows altında çalışır hâle getirdiklerinden bahsediyor.

Keşif yolculuğu

Hâlâ kullanılmakta olan eski bilgisayarların ele alacağımız son örnekleri, belki de hiç kapatılmadan çalışmakta olan en eski bilgisayarlar. Söz konusu bilgisayarlar 1977'den beri çalışıyorlar ama tasarımları 1970'te yapılmış. İlk faaliyete geçtiklerinden bile yeni olduklarını söyleyemeyeceğimiz bu bilgisayarlar 35 yıldır aynı görevi kesintisiz olarak yerine getirmektedirler.

Bu sistemlerin yıllar boyunca hiç güncellenmemiş olmaları'nın nedeni, kendilerine ulaşmanın biraz zor olması: Nu bilgisayarlarla en yakın bilgisayar mühendisi arasında

yaklaşık 18 milyar kilometre mesafe var. Söz konusu bilgisayarlar; Jüpiter, Satürn, Uranüs ve Neptün gezegenlerinin etkileyici görüntülerini yakalamış olan ve güneş sisteminin en uzak noktalarından bilgi göndermeye devam eden, NASA'nın gönderdiği Voyager uzay araçlarında bulunuyorlar. Aslında her uzay aracında, arıza durumunda devreye giren ve birbirinin aynı üç bilgisayar bulunuyor. Altı bilgisayarda da birbirlerine bağlı yongalardan oluşan 16 bit işlemciler bulunuyor. Her birinde 8 KB veya 16 KB, yani bugün herhangi bir PC'de bulabileceğinizden yarım milyon kat daha az hafıza bulunuyor.

Aslında kimileri daha da eski bir bilgisayarın onlarca yıldır yaptığı işi yapmaya devam ettiğini iddia ediyor, ancak ne yazık ki bunu doğrulamamız imkânsız. Bu bilgisayar, Güneş yörüngesine yerleştirilen bir NASA uzay sondası olan Pioneer 6'da bulunuyor. Fırlatılışının 35. yılı olan 2000'de, projeye verilen mali destek uzun süre önce kesilmiş olsa da sondayla başarılı bir şekilde iletişime geçilmişti. Pioneer 6, enerjisini, dış gezegenlere gönderilen uydular gibi tükenebilen nükleer yakıttan değil de Güneş panellerinden aldığından dolayı, üzerinde bulunan 46 yıllık bilgisayarların -her ne kadar yaratıcıları ilgilerini uzun süre önce yitirmiş de olsa- yapmak üzere tasarlandıkları işi görmeye devam ediyor olmaları mümkün. Eğer daha iyisini becermek ve rekor kitaplarına geçmek istiyorsanız, elinizdeki Z80'e iyi bakmanız gerekecek. ■

Dünyanın en eski çalışan bilgisayarı

Dünyanın en eski çalışan elektronik dijital bilgisayarı, merkezi Manchester'da bulunan Ferranti firması tarafından 1959 yılında tasarlanıp üretilmiş olan bir Pegasus. İsveçli bir finans hizmetleri firması olan Skandia'nın kullandığı bilgisayar 1963'te University College London X-ışını Kırınımı Bölümü'ne devredilmiş. 1983'e kadar kullanılan bilgisayar daha sonra Bilim Müzesi'ne bağışlanmış.

Yazımızın temasının halen kullanılmakta olan bilgisayarlar olduğunu düşünürsek, bir müzede sergilenmekte olan Pegasus'un burada işi olmadığını düşünebilirsiniz. Ancak müzede bilgisayar ve bilişim bölümünün küratörlüğünü yapan Tilly Blythe farklı düşünüyor: "Bilim Müzesi, insanların bilim/

teknoloji tarihi ve kültürüyle ilgilenmesine yardımcı olma mücadelesinde önemli bir rol oynuyor. Ferranti Pegasus gibi bir bilgisayar, ziyaretçilerin, bulundukları odayı kaplayan, çok pahalıya mal olan ve inanılmaz ısı ve gürültü üreten bilgisayarlarla çalışmanın nasıl bir his olduğunu anlamalarında yardımcı olabilir. Bunun gibi tarihi önemi olan makineler, işlem gücünün önceki kuşaklar için ne kadar önemli olduğunu ve hangi koşullarda çalıştıklarını anlamakta yardımcı olabilir."

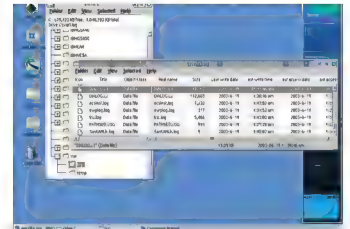

50 yaşında olmasına rağmen bu Ferranti Pegasus hâlâ çalışıyor ama artık görevi müzede sergilenmek.

DENEMESİ BEDAVA

Bu yazıdaki bilgisayarlardan bazılarını denemek istiyorsanız emülatör programları kullanmalısınız. ZX80, ZX81 ve ZX Spectrum dâhil birkaç Sinclair ev bilgisayarının benzetimini yapabilen EightyOne isimli emülatör iyi bir başlangıç noktası olacaktır. Beraberinde birkaç uygulama da gelen emülatörü www.chunthey.com adresinden ücretsiz olarak indirebilirsiniz. İsterseniz kendi BASIC programlarınızı girip çalıştırabilirsiniz. Emülatörü başlattığınızda emektar bilgisayarın ekranına benzeyen bir pencere göreceksiniz. İsterseniz yazıcı çıktısını, tanı penceresini ve (bu bilgisayarlar "garip" klavyelere sahip olduklarından) orijinal tuşların modern klavyelerde nereye düştüklerini gösteren şemayı görüntüleyebilirsiniz.

Ev bilgisayarlarıyla ısındıktan sonra yazımızda ele aldığımız daha güçlü makineleri keşfe çıkabilirsiniz, ancak son derece kararlı olmanız gerekiyor çünkü önünüze ciddi engeller çıkacak. Örneğin PDP-11 emülatörleri hobi amaçlı değil, çok ciddi işlemlerde kullanılmak üzere tasarlanıyorlar. Bu nedenle ücretsiz değiller. Ayrıca ücretsiz bir emülatör (örneğin www.dbit.com adresinden indirebileceğiniz Ersatz-11) bulsanız bile hâlâ telif hakkı korunan işletim sisteminin bir kopyasına sahip değilseniz hiçbir şey yapamazsınız. Çok daha gerilere uzanmak isterseniz <http://sw.ccs.bcs.org/CCS/simulate.htm> adresinde bulabileceğiniz ücretsiz Ferranti Pegasus emülatörünü deneyebilirsiniz. Ancak emülatör, Windows'un modern sürümleriyle uyumsuz bir MS-DOS programı. Elinizde eski bir Windows kurulum CD'si varsa Windows 7/8 altında çalıştıracağınız sanal bir Windows 95 veya 98 işinizi görebilir, ama bunun da beş dakikada halledilebilecek bir iş olmadığını unutmayın. Deneme sürümünü CD olarak www.ecomstation.com/demodc adresinde bulabileceğiniz bir OS/2 benzeri olan eComStation sayesinde çok fazla uğraşmadan OS/2 işletim sistemini deneyebilirsiniz.

TEKRAR KULLAN GERİ DÖNÜŞTÜR, SAT

ESKİ DONANIMLARINIZ HEM SİZİN HEM DE ÇEVRE İÇİN
FAYDALI OLABİLİR. FİKİRLERİ GERİ DÖNÜŞTÜRÜYORUZ.

Eski PC'lerin oluşturduğu yığının altında bir yerlerde altın var! 21. yüzyılda yeni bir altına hücum dalgasına tanıklık ettik, ancak bu sefer peşine düşülen şey eski PC donanımları içinde saklı değerli metaller. Söz konusu olan egzotik değerli maddeler değil: Listede altın, bakır ve alüminyum var. Yani eski bir sistemin sizin için beş kuruş değerli olmayabilir ama birileri için değerli olduğu açık.

Çöpe gitmeye hazırlanan bir PC için yapılabilecek son -ve en iyi- şey yeniden değişime uğratılmaktır. Güvenli bir şekilde

yeniden dönüşüme uğratılıp farklı bir şekilde kullanılması, çöp yığınının ortasında çürümeye terk edilmekten iyidir. Eski elektronik cihazları ortada bırakmak, zehirli maddelerin çevreye ve su kaynaklarına karışması gibi tehlikeler yaratıyor. Elektronik cihazlarda kullanılan ve çevreye zararlı olduğu maddeler arasında kurşun, kadmiyum, klor, cıva ve şu lezzetli arsenik bulunuyor. Bunlar kahvenizde bulmak istemeyeceğiniz maddeler.

Çevreye önem veriyorsanız yapabileceğiniz en iyi şey eski elektronik cihazları mümkün olduğu kadar çok

kullanmak olacaktır. Bu aynı zamanda finansal açıdan da yapılabilecek en iyi şey. Ayrıca eski bir sistem hâlâ pek çok görevi yerine getirebilecek durumda olabilir. Bilgisayarından çok şey bekleyen bir PC kullanıcısı olabilirsiniz ama bu eski bilgisayarınızın teyzenizin veya ufak yeğeninizin işine yaramayacağı anlamına gelmiyor. Öyleyse en iyisi eski bilgisayarınızın donanımını yükseltin, başka bir işte veya bir projede kullanın veya isterseniz satın. Eski bir dizüstü veya masaüstü bilgisayarın bir şekilde işe yarayacağından hiç kuşquamız yok.

KULLAN, DÖNÜŞTÜR, SAT

Gereksiz para harcamaktan hoşlanmamak için çevreye duyarlı bir insan olmanız gerekmiyor. Ekonomik durgunluk olağan hâle geldikçe tasarruf etmek herkesin en önemli derdi oluyor. Yaşlı bir sistem için yapılabilecek en iyi şeyse raf ömrünü mümkün olduğu kadar uzatmak.

Yerli yerinde yapılmış birkaç donanım yükselmesi, artık gıcırdayan eski bir sisteme can verebilir. Eski PC'lerle ilgili en önemli şikâyetler yavaş tepki vermeleri ve başlatmanın uzun sürmesidir. PC'sinde 4 GB'den az RAM'e sahip olan herkesin www.crucial.com ya da www.kingston.com adreslerinden birini ziyaret edip hafıza yükseltme danışmanını kullanarak yükseltme yapması gerekiyor.

4 GB RAM'in sadece 75 TL olduğunu düşünürsek, bellek yükseltmek hâlâ en ucuz ve faydalı yükseltme seçeneği gibi görünüyor. RAM'i 8 GB'ye çıkarmak pek çok zorlu durumda faydalı olacak, geçici bellek dosyası erişimini ortadan kaldırıp sabit diskinizin de sağlığını ve hızını artıracaktır. Ancak unutmayın ki RAM'i 4 GB ve yukarısına yükseltince Windows'un 64 bit sürümünü kullanmanız gerekiyor. Bu noktada sıradaki seçenekten bahsetmenin zamanı geldi.

YÜKSELTME ZAMANI

Uzun başlatma ve yükleme süreleri, eski sistemlerle ilgili diğer önemli şikâyet konuları. Taze yüklenmiş bir

Windows bu sorunların çoğunu çözebilir ama hazır işe girişmişken en iyisi her şeyi yepyeni bir sürücüye yüklemek. Yoğun talep nedeniyle SSD fiyatları 2013 başlarında yükseldi ama yine de çok işinize yarayabilecek 128 GB bir SSD'yi 250-300 TL'ye satın alabilirsiniz. Ancak SSD'ler hâlâ ucuz değiller. Eğer kapasiteye önem veriyorsanız geleneksel sabit disklerden şaşmamamız gerekiyor. Yeni 3 TB kapasiteli sürücüler ortalama 350 TL'ye mal oluyorlar ve 100 MB/sn hızlara çıkabiliyorlar. Eğer para sorun değilse 460 TL harcayarak 4 TB kapasiteli bir sürücü alabilirsiniz. Böylece hem genel sürücü hızını hem de depolama kapasitesini arttırabilirsiniz.

İşlemci, anakart ve GPU'ya kısaca değineceğiz. Eğer orta-alt seviye bir sisteme sahipseniz, o seviye içinde yükseltme yapma imkânınız olabilir. Zaman geçtikçe bu seçenekler azalır ve yeni soketler elinizdeki sistemle uyumlu olmayabilir. Çoğunlukla işlemci ve anakart yükseltmesi, aradığınız işlem gücü artışını sağlamaya yeterli olur. Ancak bu noktada harcamalar korkutucu seviyelere yükselir.

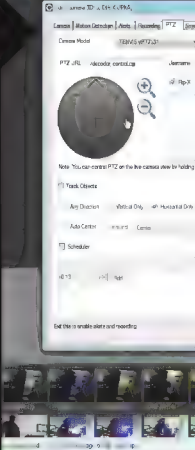
Bütün bunların yanında güç kaynağını yükseltmeyi de düşünebilirsiniz. Performansı artırmayacağı için bunun garip bir öneri olduğunu düşünebilirsiniz ama eski sisteminizin enerji verimliliğini arttıracaktır. Gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz ki yeni PSU'lar eskilerden çok daha verimli çalışıyor. Verimsiz bir

01 Linux bilgisayar

Şüphesiz kullanışlı ama kullanması biraz zor bir işletim sistemi olan Linux'u başka bir bilgisayara kurup bunu geliştirme platformu veya test ortamı olarak kullanmak en iyisi. Pek çok kişi Linux'u ana işletim sisteminiz içinde sanal PC oluşturarak kullanmanın daha iyi olacağını söyleyecektir ama kendi donanımı üzerinde çalışan bir işletim sistemi her zaman daha iyi ve sorunsuzdur.

02 Kapalı devre güvenlik sistemi

Kablosuz IP kameraların fiyatı 200 TL'ye inmişken ve 500 GB sabit disklerin fiyatları da 150 TL civarında gezerken eski sisteminizle yapabileceğiniz en iyi şeylerden biri de kapalı devre güvenlik kamera sistemi kurmak. Evinizde ağ alt yapısına sahipseniz www.ispyconnect.com adresinden indirebileceğiniz ücretsiz yazılımı kullanarak kendi kapalı devre güvenlik kamerası sisteminizi kurabilirsiniz. Sistem hareketi takip edebilir, önemli anları kaydedebilir, sizi uyabilir, hatta evdeki araçları yönetebilir.

03 UPnP video sunucusu

Eski bir sistemi en iyi şekilde kullanabileceğiniz yerlerden biri de ev ağızda bir sunucu kurmaktır. Eski bir Windows sürümü, Linux veya FreeNAS gibi özel bir işletim sistemi kullanarak ağ üzerinde dosya aktarımı yapabilirsiniz. Windows'u tercih ederseniz istediğiniz sunucu yazılımını kullanabilirsiniz. En ilginç seçeneklerden biri, bağlandığı her cihaza video gönderebilen, son derece esnek bir UPnP sunucusu olan www.serviio.org.

04 Dijital müzik kutusu

Elbette isterseniz PC'nizi bir hoparlör setine bağlamakla yetinebilirsiniz ama gerçek çevresel ses düzeni elde etmek için biraz daha uğraşmanız gerekiyor. Ayrıca müzik koleksiyonunuzun iTunes'da veya MP3 olarak saklanması da işleri değiştiriyor. iTunes çok daha geniş uzaktan kontrol seçenekleri sunuyor, dijital müzik kutusundan istenen sayıda AirPlay destekli cihaza yayın yapabiliyor. Bir alternatifiniz de Windows Media Player ile birlikte Android veya iPhone için bir uzaktan kontrol uygulaması kullanmak.

PSU birimine sahipseniz yenisini alarak %10, hatta bazı durumlarda %30 enerji tasarrufu yapabilirsiniz. Yeni bir PSU uzun süre dayanacağından, geri dönüşü olan bir yatırım olacaktır.

BİR AYAĞI ÇUKURDA SİSTEMLER

Yapabileceğiniz bir şey daha var: Eski sisteminizi başkasına vermek. Yakınlarınızda mutlaka eski de olsa bir bilgisayara ihtiyacı olan birileri vardır. Her kim olursa olsun, hediyenizden mutlaka memnun kalacaktır. Tabii bu, bir zamanlar değer verdiğiniz emektar sistemi böyle devredeceğiniz anlamına gelmiyor. Diski biçimlendirip (format) taze bir Windows yüklemenizi tavsiye ederiz. Gecenin bir vakti web'de gezinti geçmişinizin bulunmasından endişelenmek yerine yeni bir Windows yüklemek en iyisi.

Elinizdeki sistemi devrederken yapılacakları içeren bir liste hazırlamak ve ona uygun hareket etmek en iyisi (bkz. "Kanıtları yok edin" kutusu). Sistemle birlikte Windows lisansınızı ve orijinal diskleri de vereceğinizden en iyisi bunları kullanarak yükleme yapmak olacaktır.

Eski dizüstü bilgisayarlarda sık karşılaşılan bir sorun pilin de eskimiş olmasıdır. Eğer bilgisayarı bir akrabanıza devrediyorsanız, pili de isteyip istemediklerini sorabilirsiniz. Eğer taşınabilirlikten vazgeçemiyorlarsa alışveriş siteleri üzerinden yedek bir pil alabilirler. Maalesef bu şekilde

05 Gelişmiş resim çerçevesi

Biraz daha sanatsal bir projeye uğraşmak istiyorsanız, eski dizüstünüzü başka bir amaçla kullanmak tam aradığınız şey olabilir. Dizüstünüzü parçalarına ayırmayı biliyorsanız, ekranını kasasına tersten yerleştirebilirsiniz. Eksiksiz bir iş çıkarmak istiyorsanız kasayı tümden yerinden çıkartıp tüm optik ve sabit sürücülerini kaldırabilirsiniz. Bilgisayarı USB flaş bellekle başlatabilirsiniz. Ekranı yeterince büyük bir çerçeve içine yerleştirip ilginç bir yolla fotoğraflarınızı sergileyebilir, cihaz kablolu ağırla bağlanabildiğinden video ve web sayfası görüntüleyebilirsiniz.

"PSU TERFİSİ, %30'A KADAR ELEKTRİK TASARRUFU SAĞLAYABİLİR."

başıta bulunmak bazen destek hizmeti sunmayı da gerektirdiğinden, yardıma çağrılmaya hazır olun.

Eski bilgisayarınızı başka bir iş için kullanmayı planlıyorsanız önceden düşünmeniz gereken birkaç şey var. Öncelikle, güzel bir bahar temizliği yapmanız gerekiyor. Bir yerlerden bir kompresör veya yumuşak fırça uçlu bir elektrikli süpürge bulun. Kasanın içinde yıllar boyu birikmiş olan tüm toz ve kiri temizleyin. Bu temizliği yapmamamızın nedeni, büyük ihtimalle son günlerini yaşamakta olan sistemi; işlemci, güç kaynağı ve sistem fanını temizleyerek bir süre daha hayatta tutmak.

Şimdi çok önemli bir konu olan sabit disk hatalarına geliyoruz. Pek çok sürücünün ömür beklentisinin üç yıl olduğunu ve bu süre dolduktan sonra her an bozulabileceklerini unutmayın. Şu an elimizde hâlâ kullandığımız altı yaşında sürücüler bulunuyor ama bunları test makinelerine yerleştirdik. Eğer hata verirler ve tüm verileri kaydederseniz hiçbir sorunla karşılaşmayacağız. Size tavsiyemiz, hayati öneme sahip verileri eski bir diskte tutmamanız.

Eski sistemimizi temizledik, yıkadık ve sıra faydalı bir işte kullanmaya geldi. Burada aklımıza gelen en iyi 10 yeniden kullanım alanını sunuyoruz. Fark edeceğimiz gibi, bir sistemi birden fazla amaçla kullanabilirsiniz. Yapmanız gereken, sistemi en çok işinize yarayacak şekilde yeniden kullanmak.

KANITLARI YOK EDİN!

ÇIKMAK BILMEYEN LEKELERE SON!

Eski sisteminizi başkasına devretmeyi mi düşünüyorsunuz? Öyleyse temel veri koruma önlemlerini alsanız iyi edersiniz. Öncelikle sabit diskinizi temizleyin. Büyük ihtimalle sizin hakkınızda kişisel veri kırıntıları barındırıyordur. Dosyaları silmek yeterli değil çünkü böyle yapınca sadece dosya sistemi tablolarından dosyanın yerini kaldırır ama asıl veriyi geride bırakırsınız.

Yaygın bir şehir efsanesine göre bir veriyi yok etmek için defalarca temizlik yapmanız gerekir. Bu saçma bir fikir! Laboratuvar ortamına girmesini gerektirecek bir şey yoksa sistemi bir kere temizlemeniz yeterli. O meşhur "35 kere sil" efsanesi, 1996 yılında Peter Gutmann'ın yazdığı bir makaleye dayanıyor. Makalede bahsedilenler

modern sürücüler değil, en az 30 yıllık eski depolama sistemleri. Zaten Gutmann da sonradan yazdığı bir makalede iki kere temizlemenin yeterli olacağını belirtiyor.

Göndermeyi planladığınız tüm diskleri Parted Magic (www.partedmagic.com) gibi bir araç kullanarak temizleyin. CD üzerinden başlatılan araç sisteme bağlı tüm sürücülerini güvenli bir şekilde temizliyor. SSD kullanıcılarının standart temizlik araçları kullanmaması gerekiyor. Bunun yerine özel bir güvenli silme komutu kullanmalısınız. Parted Magic bu komutu destekliyor. Eğer eski sürücülerdeki verilerin güvenliğinden paranoya derecesinde endişeleniyorsanız bir matkap edinmeniz gerekebilir.

06 Sanat projesi

Kim demiş eski donanım özel fikirler tüketiyor diye? Eski PC'lerin en çok işe yaradığı işlerden biri de sanatsal yerleştirmelerde kullanılmak. Daha önce eski bir PC'yi duvara yerleştirmiştik. Gayet iyi sonuç elde ettiğimizi düşünüyoruz. Hatta test sistemlerimizden biri hâlâ o sert plastik levhanın üzerinde duruyor. www.instructables.com sitesini ziyaret edip "computers" başlığına tıklarsanız, yığınla sanatsal proje ve akvaryumdan Millenium Falcon'a kadar çeşitli çığırn fikir bulabilirsiniz.

07 Eski oyunlar

Geçtiğimiz yüzyıldan kalma bir dizüstü bile oyun oynamak için kullanılabilir. Kendi başınıza uğraşabileceğiniz bir proje istiyorsanız, kendi "retro" oyun masanızı veya dolabinizi yapabilir, hatta siz maçları izlerken oynamaları için çocuklara verebilirsiniz. MAME benzeri emülatörler, eski oyunları yeniden oynamanızı sağlıyor. Ne kadar tembel veya zengin olduğunuza göre değişir ama isterseniz eski kahve sehпасından bir oyun masası yapabilir, kablolu bileşenler bağlayabilirsiniz. Hatta daha da ileri gidip www.xgaming.com adresinde bulabileceğiniz gelişmiş kontrol cihazlarından ekleyebilirsiniz.

08 NAS/yazıcı/güvenlik duvarı/web sunucusu

Tüm bir PC'yi bu iş için kullanmak, özellikle de aynı işi görecektir ve bunu yaparken sadece 10 W enerji tüketecek modern yönlendiriciler (router) varken biraz gereksiz gelebilir ama işin içine donanımsal firewall, esnek yazıcı hizmetleri, herhangi bir dosya sistemiyle ayarlanabilir NAS veya RAID eklemeye başladığınızda mantıklı gelmeye başlayacaktır. Standart Windows'tan Windows Server ve FreeNAS'a kadar pek çok işletim sistemi seçeneği bulunuyor. Bizim favorilerimizden biri www.clearfoundation.com adresinde bulabileceğiniz ClearOS.

09 Ağ çözümleri

İkinci bir PC, ağ teknolojileriyle oynamanızı sağladığı için muhteşem bir şey. İdeal olan, bir hub/yönlendirici kullanmak ama zaten bir kablolu veya geniş bant modem/yönlendiriciniz varsa da iş görür. Artık Windows ağlarıyla oynayabilir, IPv4'ü kurcalayabilir ve elbette hiçbir şey işe yaramadığında küfür basabilirsiniz. Eğer isterseniz adanmış bir oyun sunucusu veya www.turnkeylinux.org adresinden indirip kurcalayabileceğiniz bir web sunucusu kurabilirsiniz.

10 Test sistemi

Eski sistemi kullanmanın en kolay yollarından biri test makinesi yapmaktır. Bunun pek çok kişinin işine yaramayacağı ortada ama eğer çok sayıda yazılım deniyorsanız veya değerlendirme amacıyla pek çok donanım karşılaşıyorsanız ana PC'nizi işe karıştırmamak çok akıllıca olacaktır. Eski bir sistem olduğundan yeni ekran kartlarını desteklemeyebilir ama pek çok diğer test ve yazılım değerlendirmeleri için işinizi görecektir.

**TEKMEYİ
BASIN!****GERİ DÖNÜŞÜMDEN
PARA KAZANIN**

www.uk-computer-recycling.co.uk adresinden John Frost ile eski PC donanımınızı nasıl satabileceğinizi ve PC elinizden çıktığında başına neler geldiğini konuştuk.

Firmanız tam olarak ne iş yapıyor? Firmamız, tüm İngiltere'den bilişim donanımları topluyor ve geri dönüşümlerini yapıyor. Ayrıca hanelere hitap eden bir diz üstü bilgisayar değişim programı geliştirdik. İnsanlar eski bilgisayarlarını satıyor. Ayda 1.500 ila 2.000 masaüstü ve dizüstü bilgisayar işliyoruz.

En çok hangi tür sistemlerle karşılaşıyorsunuz? İş yerlerinin donanımlarını güncellediği üç yıllık aralıklarda teknik özelliklerde dalgalanalar gözlemliyoruz. 2011/12'de Pentium 3-4 döneminin sona erdiğine tanık olmuştuk. Şimdi de çift çekirdekli işlemciler kayboluyor. Bu sistemlerin %90 kadarı Dell ve HP.

İşinizin en zorlu ve kolay yönleri nelerdir? Dürüst olmak gerekirse, geri dönüşüm işi, çevreye karşı sorumluluklarımızda dolayı uğraşmak zorunda olduğumuz bürokratik işlemlerden dolayı içine girilmesi zor bir iş. Yığınla hiçbir işe yaramaz parçanın değerli metaller gibi hammaddelere dönüşüp yeniden kullanıldığını görmek oldukça tatmin edici.

Sistemlerin ne kadarını kurtarıp yeniden kullanabiliyorsunuz? Gururla söyleyebilirim ki firmamız, tesislerimize gelen tüm donanımın %80 ila 90'ını kurtarabiliyor. Ancak çok küçük bir yüzde imha edilmek üzere gönderiliyor. Çöplüğe gönderilenlerse daha bile az.

Kendi sistemlerini kurtarmak isteyenlere tavsiyeleriniz var mı? Benim en iyi tavsiyem geri dönüşüme göndermekten önce yeniden kullanmaları olacaktır. Evin başka bir yerinde kullanıma şansı var mı? Kullanabilecek bir tanıdığınız var mı? Basit bir RAM yükseltmesi bile performansı attırıp sistemin ömrünü uzatabilir.

**GAZLARA GAZ
VERMEK****PC'LER ÇEVRE İÇİN KORKUNÇ DERECEDE ZARARLILAR**

Arabalar kadar zararlı olduklarını söylemiyoruz. Elimizde bunu kanıtlayacak kadar veri yok ama yine de sözümüze kulak verin. Daha verimli yeni bir araba almak yerine bir süre daha eski arabanızı kullanmak, daha az karbon ayak izi bırakmanızı sağlıyor. Eski bir arabanın verim kaybının üretim ve karbon kullanımı harcamalarını aşması için on yıl kadar süre geçmesi gerekiyor.

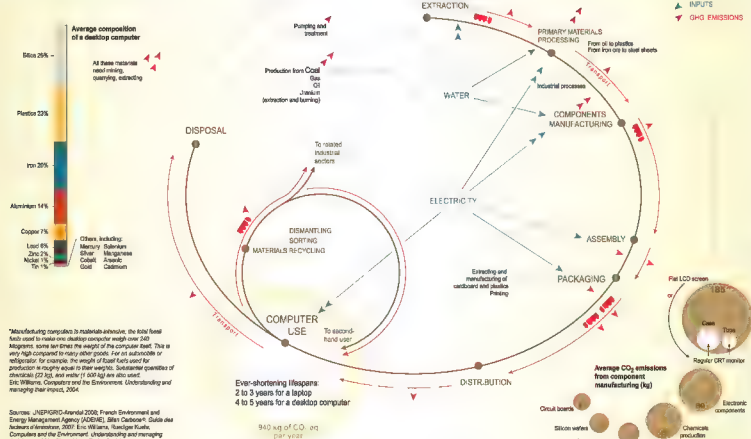
Dizel motorlu bir PC kullanmıyorsanız bilgisayarınızın ömrü boyunca ortalama bir otomobil kadar karbon ürettiğini söylemek zor. Çevreye önem veriyorsanız yapabileceğiniz en iyi şey bilgisayarınızı mümkün olduğu kadar uzun süre kullanmak olacaktır çünkü karbonun çoğu bilgisayarın üretimi sırasında ortaya çıkmakta.

PC ve bileşenlerinin üretim ve sevkiyatı sırasında ortaya çıkan olası karbon miktarıyla ilgili bilgi sunan çok az kaynak bulunuyor. Bir analize göre

2008'de bir MacBook dizüstü için 230 kg karbon üretiliyor. Bir BM analizi, masaüstü bilgisayarlar için 240 kg karbon üretildiğini gösteriyor. Masaüstü bilgisayar karbon değerlerinin kasa için harcanan çelik ve sevkiyat nedeniyle daha yüksek olacağını tahmin ediyoruz. Bu değer oyun bilgisayarlarında daha da yüksek olacaktır. Yani her yeni bir PC veya masaüstü bilgisayar aldığınızda, bu miktarda karbonun atmosfere salınmasına yol açıyorsunuz.

HP, <http://bit.ly/92Vdb4> adresinden ulaşabileceğiniz bir karbon ayak izi hesaplama aracı geliştirdi. Bu aracı kullanarak üst düzey bir iş istasyonunun elektrik tüketimi nedeniyle yılda yaklaşık 89 kg, daha mütevazı bir istasyonunsa 55 kg karbon ürettiğini hesapladık. Bütünleşik grafik birimine sahip düşük seviye bir sistem yılda 31 kg karbon üretirken bir dizüstü bilgisayarın karbon üretimi, her gün kullanılsa bile 16 kg düzeyinde kalıyor.

Life cycle emissions of a computer

ÜCRETSİZ TEKNOLOJİ DERGİSİ

HER AYIN 1 VE
15'İNDE ÇIKAN
TEKNOLOJİ DERGİSİ
NEXXT'İ İPHONE VE
İPAD'İNİZDEN
OKUYABİLİRSİNİZ

APP STORE'DAN HEMEN İNDİRİN

Alışveriş Rehberi

PC
net

HAZİRAN 2013 / SAYI 189

→ Erdal Kaplanseren
erdal@pcnet.com.tr
twitter.com/Kaplanseren

Telefonların aklının ne kadarını kullanabiliyoruz?

Meşhur şehir efsanesini siz de duymuşsunuzdur: "Normal bir insan, beyninin ancak %5'ini kullanabilir. Einstein %10'unu kullanabiliyordu." Elbette pek çok şehir efsanesi gibi bu da gerçeği yansıtmıyor. Beynimizin potansiyelinin ne kadarını kullanıyoruz kesin değil ama konu teknoloji olduğunda tahminde bulunmak daha kolay. Bu ayki kapak ve test konumuz olan akıllı telefonlar örneğin... Yere göğe sığdıramadığımız bu cihazları kaçımız hakkını vererek kullanıyor? Rekabetle birlikte üreticiler model yarışını hızlandırdılar. İşin içinde olmamıza rağmen biz bile takip etmekte zorlanıyoruz. Eminim üretici şirketlerin yöneticileri de arada model adlarını karıştırıyor. Bu iş nereye kadar böyle devam eder bilinmez fakat benim emin olduğum bir şey var ki kullanıcıların büyük bölümü uzun bir süredir "daha fazlasını" istemiyor. Hatta daha fazlasının neyi değiştireceğinden bile haberdar olduklarını sanmıyorum. Biz yayıncılar, mümkün olduğunca özellikleri açıklayıcı biçimde yazarak faydalarına odaklanmaya çalışıyoruz. Tüketici kitlesinin ulaşabildiğimiz kadarına teknolojileri yalın bir dille anlatarak sahip oldukları cihazdan daha üst seviyede faydalanmalarını sağlamaya çalışıyoruz.

Kapak konumuzun başlığı "Hangisi daha akıllı?" ama sizin için en uygunu belki de en akıllısı değil. Kriterlerinizi en iyi karşılayan telefonun sahip olduğu özellikler muhtemelen fazlasıyla yetecektir.

Tüketicilere tavsiyem, sahip oldukları cihazın özelliklerini mutlaka araştırınlar, başka kullanıcılara danışınlar, inceleme yazılarını okusunlar. Cihazların içinden çıkan rehberler de müthiş aydınlatıcı olabiliyor.

Hangisi daha akıllı?

ÖDÜLLER

PCnet incelemelerinde verilen ödüller

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Performans ve kaliteyi iyi bir fiyatla bir araya getiren ürünler

EN YÜKSEK PERFORMANS

Performans testlerinde üst sıraya çıkan, fiyatı dikkate almadığımız ürünler

EN İYİ FİYAT/PERFORMANS

Paranızın hakkını sonuna kadar veren, uygun fiyatlı ve performanslı ürünler

Bioshock Infinite

Yazılım inceleme

Ürün inceleme

HOPARLÖR SETİ

Logitech Speaker System Z553

Ses sistemleri konusunda uzman Logitech, 2.1 hoparlör sistemiyle sese yön veriyor.

Her ne kadar dizüstü bilgisayar ve tabletlerle artık mobil yaşıyor olsak da çoğumuzun evinde dizüstü veya masaüstü bilgisayarını konumlandığı çalışma masasında bir hoparlör bulunuyor. Logitech tarafından geliştirilen Speaker System Z553, eski hoparlörünü değiştirmek veya hoparlör eksikliği gidermek isteyen kullanıcıları hitap ediyor.

Şık ve kompakt tasarımıyla çalışma masanızı süsleyecek Logitech Speaker System Z553, 90 derecelik açıyla yukarı ve aşağı yönde hareket edebilen, ayrıca metal stantlarla duvara asılabilen uydu hoparlörleriyle sesi dilediğiniz gibi konumlandırabilmeniz için yapıyor. Z553, kablolu bir yapıya sahip olduğu ve 2 metre hareket esnekliği sunduğu için her ne kadar masaüstü kullanımlarda iyi bir görünüm sunuyorsa da duvara monte edildiğinde sarkan kablodan ötürü bir miktar görüntü kirliliğine sebep oluyor. Cihazı kurduk-

tan sonra masanızın üzerine, hemen bilgisayarınızın yanına konumlandıracağınız kontrol cihazıyla ses düzeyini rahatlıkla ayarlayabileceğiniz Speaker System Z553, yumuşak dokunuşlarla kontrol edilebilen kadraniyle keyifli bir kullanım sunuyor.

İki adet hoparlör uydusuna ve bir de 4 inç sürücülü bas hoparlörüne sahip olan Logitech Speaker System Z553, toplamda 40 watt (RMS) gücünde ses veriyor. Güçlü ve dinamik sesiyle odanızı doldurabileceğiniz Z553, derin bas sesiyle de dinlediğiniz müziğe, izlediğiniz filme ve oynadığınız oyunlara keyif katabiliyor. Logitech'in patentli Frekans Yönlendirme Çift Sürücü uydu teknolojisi sayesinde kaliteli bir ses seviyesi sunan Z553, bağlantılarıyla aynı anda üç farklı cihazla eşleştirme olanağı veriyor. Bilgisayar, DVD oynatıcı, müzik çalar veya oyun konsollarına rahatlıkla bağlanabilen Z553, ihtiyaçları karşılayabilecek yapıda.

Bilgi

LOGITECH SPEAKER SYSTEM Z553

Fiyat: 311 TL

Web: www.logitech.com.tr

Öne çıkanlar: Ses performansı, sese yön veren tasarım, bas derinliği

PC puanı

Özellikler	★★★★★
Performans	★★★★★
Fiyat	★★★★★

TABLET BİLGİSAYAR

Asus MeMO Pad Smart

Dört çekirdekli NVIDIA işlemcisiyle 3D oyunları hızlandırıyor, performansıyla dikkat çekiyor.

Dört çekirdekli tabletler arasında en kaliteli ve en uygun fiyatlı cihazlardan biri olarak dikkat çeken Asus MeMO Pad Smart, özellikle tablet arayışında tasarıma önem gösteren ve eğlenceye odaklı kullanıcıları memnun edecek türde özelliklere ev sahipliği yapıyor. Mavi, beyaz ve pembe renk seçenekleri var.

MeMO Pad Smart, üzerinde dört çekirdekli NVIDIA Tegra 3 işlemci bulunduruyor. 1,2 GHz hızında çalışan işlemcisiyle gerek ekranlar arası geçişlerde gerek uygulamalarda gerekse güçlü grafik desteğiyle 3D oyunlarda akıcı bir performans gösterebiliyor. 1 GB bellek değeriyle de işlemcisine yeterli seviyede destekte bulunmuş olan MeMO Pad Smart, 10,1 inç genişliğinde bir ekran bulunduruyor. MeMO Pad Smart'ın ekranında IPS panelin kullanılmasıyla birlikte yatay ve dikey kullanımlarda 178 derecelik bir görüş açısı elde edilmiş. Ekranda LED arka aydınlatma kullanılıyor ve 1280x800 piksel çözünürlük destekleniyor. Tablet bu sayede film izlerken veya 3D oyunları oynarken renklerin canlılığını başarılı bir şekilde yansıtabiliyor.

Android 4.1 Jelly Bean işletim sistemiyle gelen MeMO Pad Smart, indireceğiniz uygulamalar ve yükleyeceğiniz belgelere geniş bir alan sunuyor. 16 GB depolama alanının sahibi olan MeMO Pad Smart, bunun yanı sıra microSD kart desteği sayesinde bu alanı 32 GB'ye kadar arttırabilmenize olanak tanıyor. Ancak Asus, bununla da yetinmeyerek kullanıcılarına GB'lik Asus WebStorage bulut depolama hizmeti de hediye ediyor.

MeMO Pad Smart'ın ekranının hemen üzerinde 1,2 megapiksel çözünürlüğünde ön kamera bulunuyor. 5 megapiksel değerinde ve otofokus özelliği sunan arka kamerasıyla harika fotoğraflar çekebilmenizi sağlayacak olan MeMO Pad Smart, aynı zamanda 1080p çözünürlüğünde videolar çekebilmenize de olanak tanıyor.

Bilgi

ASUS MEMO PAD SMART

Fiyat: 883 TL

Web: www.asus.com.tr

Öne çıkanlar: Performans, ekran ve kamera kalitesi, uzun pil ömrü

PC puanı

Özellikler	★★★★★
Performans	★★★★★
Fiyat	★★★★★

KABLOSUZ AĞ KARTI

TP-LINK TL-WDN4800

450 Mbps Dual Band teknolojisiyle kablosuz bağlantıları en yüksek hızda sunuyor.

Kablosuz adaptör arayışında olan masaüstü kullanıcıları için TP-LINK tarafından geliştirilen TL-WDN4800, kablosuz ağına Dual Band teknolojisini getiriyor. 450 Mbps kablosuz N Dual Band PCI Express adaptörü olarak sunulan TL-WDN4800, hem 2,4 GHz hem de 5 GHz iletişim bantlarını destekleyebiliyor. 450 Mbps'ye kadar kablosuz bağlantı desteği sunan TL-WDN4800, sisteminize kolayca kurabileceğiniz yapısıyla da beklentileri karşılayacak seviyede.

Üzerinde üç adet harici yüksek kazançlı MiMo Dual Band anten bulunduran TL-WDN4800, böylece kablosuz sinyal gücünü ve sürekliliğini üst düzeyde tutmayı başarıyor. Özellikle internet üzerinden büyük boyutlu dosya indirirken, yüksek çözünürlüklü video akışı sağlarken ve oyun gibi yüksek internet hızına ihtiyaç duyan uygulamalar çalıştırırken bağlantınızı en üst düzeyde tutabilecek

olan TL-WDN4800, bilgisayar kullanıcılarının beklentilerini karşılayacak seviyede. Çift bant teknolojisi ile geliştirilmiş olan TL-WDN4800, gün içinde 2,4 GHz bandını verimli şekilde sunuyor. Yüksek hızda bağlantıya ihtiyaç duyduğunuzda rahatlıkla 5 GHz'e geçiş yapabiliyor ve bağlantı kaybı yaşamıyorsunuz.

Peki, 2,4 GHz bandı yetersiz olduğu için mi cihaz 5 GHz desteği sunuyor? Hemen açıklayalım: 2,4 GHz frekansı yalnızca bu tür cihazlar değil, içinde kablosuz telefonlardan mikrodalga fırınlara ve benzer diğer elektronik cihazların da bulunduğu cihazlar tarafından aynı anda kullanılıyor. Bu sebeple oluşabilecek olan sinyal çakışmalarından kaçınmak için 5 GHz gibi farklı bir frekans bandında da bağlantı sağlayan TL-WDN4800, daha az kalabalık ve daha az parazitli yüksek hız imkânı sunuyor. Çoklu anten içeren yapı sayesinde sadece hız değil, aynı zamanda kapsama alanı da iyileşmiş oluyor.

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

Exper Ultrabook F4B

İnce, şık, hafif ve kullanışlı Ultrabook'lara iyi bir örnek olan Exper F4B'nin fiyatı da uygun.

Ultrabook kategorisinin getirdiği avantajlar olan incelik ve zarafeti bünyesinde bulunduran cihazlardan biri olarak bu kategoride yer alan Exper Ultrabook F4B; ince, şık, hafif ve kullanışlı bir Ultrabook satın almak isteyenlere dört dörtlük bir seçenek sunuyor. Alüminyum alaşımlı bir dış gövdeye sahip olan Exper Ultrabook F4B, dikkat çekici tasarımının yanında oldukça şık görünüyor. 16,6 mm'lik kalınlığa ve 1,5 kg ağırlığa sahip Exper Ultrabook F4B, 5 saate varan pil ömrü sunuyor. Bu sayede bütün gün yanınızda taşıyabileceğiniz Ultrabook, teknik özellikleriyle hem iş hem de kişisel kullanım için ideal.

Windows 8 ile beraber gelen Exper Ultrabook F4B, 14,1 inç genişliğinde ve 1366x768 piksel çözünürlüğünde bir ekran taşıyor. Parlak ekranıyla mat gövdesi üzerinde oldukça iyi bir görünüm sunan cihaz, 3. nesil işlemcisiyle Ivy Bridge mimarisinin avantajlarını içeriyor. Ultrabook F4B; Intel

Core i5 işlemcisi ve 1,70 GHz çalışma temposuyla ideal dengeyi buluyor. Intel Turbo Boost 2.0 teknolojisini de işlemcisiyle birlikte getiren Exper Ultrabook F4B, böylece yüksek işlem gücüne ihtiyaç duyduğunuz anlarda destek çıkabiliyor. Yine Intel'in bir diğer teknolojisi olan Rapid Start'ı da sunan Ultrabook, uykudan sadece 4 saniyede uyanabiliyor ve kullanmadığınız durumlarda pil ömrünü uzatmak adına kendini bekleme moduna alarak ultra düşük güç tüketimine geçiyor. 128 GB SSD depolama seçimiyle de Ultrabook kriterlerine uyan F4B, böylece standart disklere oranla daha başarılı bir veri transfer performansı göstermek kalıyor, dayanıklılığı da beraberinde getiriyor. Ultrabook F4B bağlantıları arasında USB 3.0 da bulunuyor ve USB 2.0 arabirimleriyle birlikte USB bağlantı sayısını üçe çıkartıyor. Cihazın üzerinde ayrıca HDMI ve kart okuyucu gibi standartlaşmış birimler de yer alıyor.

Bilgi

TP-LINK TL-WDN4800

Fiyat: 90 TL

Web: www.tp-link.com.tr

Öne çıkanlar: Kablosuz aktarım hızı, çift bant teknolojisi, kurulum kolaylığı

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

EXPER ULTRABOOK F4B

Fiyat: 1.422 TL

Web: www.exper.com.tr

Öne çıkanlar: İnceliği ve hafifliği ile uygun, ideal performans, şık tasarım

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

HEPSİ BİR ARADA YAZICI

HP Deskjet Ink Advantage 4625

Deskjet Ink Advantage 4625, her ofisin ihtiyacı olan çok fonksiyonlu yazıcılara alternatif sunuyor.

Her ofisin ihtiyacı "hepsi bir arada" yazıcılar arasına Deskjet Ink Advantage 4625 ile yeni bir seçenek ekleyen HP; yazıcı performansı, bağlantı çeşitliliği konusundaki üstünlüğü, kullanıcılara kolaylık sağlayan özellikleriyle ön plana çıkmayı başarıyor. Dış görünüşüyle oldukça şık olan Deskjet Ink Advantage 4625, kapağının altında tarayıcı alanını bulunduruyor ve ön tarafında siyah beyaz bir ekran taşıyor. Renkli ekran tercih edilseydi daha iyi olurdu ama daha önemli olan elbette yazıcının performansı ve kullanım kolaylığı.

Mürekkep püskürtmeli baskı teknolojisiyle donatılmış olan Deskjet Ink Advantage 4625, siyah beyaz olarak dakikada en fazla 8 sayfa, renkli olarak dakikada 7,5 sayfa yazdırabiliyor. Renkli belgelerinde 1200x1200 dpi, siyah beyazda ise 1200x600 dpi çözünürlüğe ulaşabiliyor. Baskı kalitesiyle tatminkar sonuçlar veren yazıcı, tarama yönüyle çok da parlak değil.

1200 dpi değerinde tarama yapabilen Deskjet Ink Advantage 4625, tarama performansı yeterli seviyede görünse de renkli taramalarında çok büyük beklentileri karşılayamayabilir. Ofisler için ideal olduğu düşünülürse siyah beyaz tarama özelliği daha fazla önem kazanıyor. Tarama yaptığı kısmı kullanarak fotokopi çekmeye de hazır olan Deskjet Ink Advantage 4625, bunun yanında faks görevini de başarıyla yerine getiriyor.

Deskjet Ink Advantage 4625, Ethernet arabirimiyle kablolu ağınıza bağlanabiliyor ama cihaz elbette bunun yanında Wi-Fi desteği de sunuyor ve bu sayede kablolu ağlarınıza da göz kırıyor. Ayrıca HP ePrint özelliğini kullanarak akıllı telefon veya tabletinizden de doğrudan çıktı almak üzere belge gönderebilirsiniz. Eğer iPad veya iPhone sahibiyse AirPrint özelliği de yine sizi bekliyor. En yüksek güç tüketimi 15 watt olan yazıcı uyku modunda sadece 2 watt tüketiyor.

Bilgi

HP DESKJET INK ADVANTAGE 4625

Fiyat: 2908 TL

Web: www.hp.com.tr

Öne çıkanlar: Baskı kalitesi, pratik kullanım, bağlantı özellikleri

PC puanı

Özellikler	★★★★★
Performans	★★★★★
Fiyat	★★★★★

BLUETOOTH HOPARLÖR

Swissvoice ePure Bluetooth Station

Ses kalitesi ve taşınabilir olmasının yanı sıra tarz sahibi tasarımıyla da konuşulmaya aday.

Kulaklık ve Bluetooth özellikli hoparlör ürünleri başta olmak üzere pek çok tarz sahibi ürün ve markaya ev sahipliği yapan Mobicom tarafından dağıtımı yapılan ürün, gerek tasarımı gerekse yeteneğiyle oldukça etkileyici. Testlerimiz sırasında çok memnun kaldığımız ePure Bluetooth Station, herkesin rahatlıkla kullanabileceği ve tasarımıyla tarz sahibi olan bir Bluetooth ahize. Ofisler haricinde evlerde de rahatlıkla kullanılabilecek yapıda olan Swissvoice ePure Bluetooth Station, ister akıllı ister sıradan bir cep telefonu olsun fark etmeksizin Bluetooth bağlantısıyla iletişim kurabiliyor. Böylece telefon görüşmelerini ahizesinden yapabilmeyi sağlayan ePure Bluetooth Station, hem konforlu bir konuşma olanağı sunuyor hem de cep telefonu radyasyonundan korunmanıza olanak tanıyor. Bluetooth 2.1 destekli kablolu ahizesi sayesinde rahatlıkla telefonunuzla iletişim kurabilen ePure

Bluetooth Station iki adet 2 watt'lık hoparlör bulunduyor. Bunlar yalnızca telefon görüşmeleriniz için kullanılmıyor, aynı zamanda size müzik de sunabiliyor. Böylece telefonunuzdaki müzikleri dinleyebileceğiniz bir hoparlör ünitesi olarak da kullanabileceğiniz Swissvoice ePure Bluetooth Station, ahizesinde bulundurduğu tuş takımıyla şarkılar arasında dolaşabilmenizi ve ses seviyesini belirleyebilmeyi sağlıyor. İstasyon kısmında gizlediği micro USB bağlantısı sayesinde akıllı telefonunuzu USB kablusuyla şarj da edebilen ePure Bluetooth Station, kullanım alanını genişleterek daha fazla sempati toplamayı başarıyor.

Telefonunuzdan 10-20 metre uzakta bile durduğunuzda iletişim kurabilmeyi sağlayan ePure Bluetooth Station'ın iPhone 4S/5 Siri desteği sunduğunu da belirtmeliyiz. Ahizenin iç kısmındaki tuşları kullanarak bu özellikten faydalanmak mümkün oluyor.

Bilgi

SWISSVOICE EPURE BLUETOOTH STATION

Fiyat: 114 TL

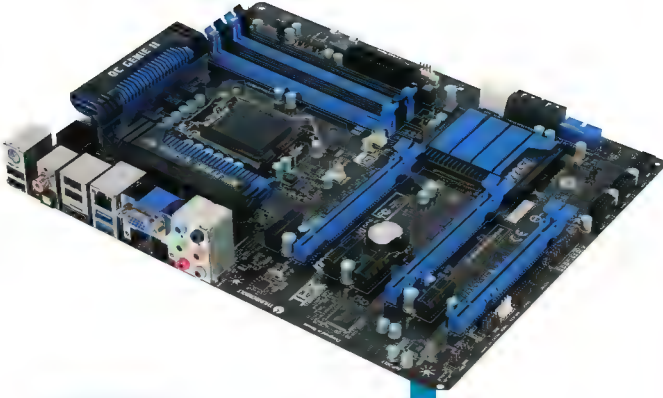
Web: www.swissvoice.net

Öne çıkanlar: Telefon görüşmelerinde konfor, hoparlör olarak kullanılabilir, telefonu şarj edebiliyor

PC puanı

Özellikler	★★★★★
Performans	★★★★★
Fiyat	★★★★★

ANAKART

MSI Z77A-G45

Tasarımıyla oyunculara özel geliştirildiğini gösteren bu anakartı oyunlara boğabilirsiniz.

Intel Z77 Express yonga setini taşıyan ATX boyutlu anakart, 2 ve 3. nesil Intel Core i7 işlemciler başta olmak üzere Pentium ve Celeron işlemcilere de destek veriyor. Üzerinde iki adet PCIe 3.0 x16 slotu bulunan Z77A-G45, AMD CrossFire ve NVIDIA SLI desteğiyle grafik güçlerini birleştirebilmenize olanak tanıyor. Yine o bölgede tek PCIe 2.0 x16 slot sahibi Z77A-G45, yanında dört adet de PCIe x1 slotu tutuyor. 6 adet SATA denetleyiciye ev sahipliği yapan Z77A-G45 Gaming, bunlardan ilk ikisinde SATA III 6 Gbps performansı gösterirken, diğer dördüyle SATA II performansı sunuyor. Anakartın bağlantılarında bahsedecek olursak, çift USB 3.0 ve dört adet USB 2.0 bağlantılarının yanı sıra HDMI, VGA, DVI, Ethernet gibi standart bağlantılar da mevcut.

Üzerinde Killer E2200 logosu bulunduran MSI Z77A-G45 Gaming, bu logosuyla bize akıllı ağ platformu olduğunu gösteriyor. Bu sayede özellikle

internet üzerinden oynadığınız online oyunlarda size yüksek kalitede medya akışı sağlayabileceğini gösteren Z77A-G45 Gaming, Advanced Stream Detect sayesinde ağ trafiğini önceden algılayabiliyor. Bağlantıları arasında yer verdiği Gaming Device Port ile de dikkatimizi çeken Z77A-G45, bununla birlikte yüksek frekanslı fareler için optimize edilmiş. Fare tepki süresini 8 ms'den 1 ms'ye kadar düşürebilen Z77A-G45, Sound Blaster Cinema desteğine de sahip ve oyunlara ses konusunda destek çıkıyor. Overclock için de uygun olarak tasarlanan Z77A-G45, OC Genie II teknolojisi ile fark yaratıyor. Anakart platformlarında dünyanın ilk dahili otomatik overclock teknolojisi olarak tanıtılan OC Genie II, tek bir tuşla overclock yapmanıza olanak tanıyor. Üstelik BIOS 2 grafik arayüzüyle BIOS'ta çok daha rahat dolaşabilmenizi sağlayan kart, Total Fan Control sistemiyle de kasanızın içinde çalışan tüm fanları yönetmenizi sağlıyor.

Bilgi

MSI Z77A-G45

Fiyat: 114 TL

Web: tr.msi.com

Öne çıkanlar: Çift ekran kartlı grafik performansı, Killer E2200 ile ağı yönetilme, hız aşırma seçenekleri

PC puanı

Özellikler	★★★★★
Performans	★★★★★
Fiyat	★★★★★

SABİT DİSK

Western Digital WD10EZEX 1TB

Günlük kullanımda performans ve güvenilirliği ön planda tutan Blue serisinin ilgi çeken üyesi.

Western Digital, Blue serisiyle günlük bilgisayar kullanımında yüksek performans ve güvenliği bir araya getiriyor ve kullanıcıların beklentilerine cevap veriyor. Blue'nun yanı sıra Green, Black ve Red isimlerinde farklı serilere de sahip olan WD, Blue serisi altında sunduğu WD10EZEX ile 1 TB'lık disk kapasitesi sunuyor. Sunduğu geniş disk alanıyla iyi bir depolama çözümü olan WD Blue WD10EZEX, elbette yalnızca sunduğu kapasiteyle öne çıkmıyor. Disk her şeyden önce Western Digital kalitesini kullanıcılara sunuyor. Western Digital'ın ödüllü masaüstü ve taşınabilir sabit sürücülerinde kalitesi kanıtlanan teknolojinin kullandığı WD10EZEX, en yüksek güvenlik standartlarıyla üretilmiş. Bu sayede ihtiyaçlarınızı gerek özellikleri gerekse de kapasitesiyle karşılayabilecek olan disk, içinde 7200 RPM dönüş hızına sahip bir motor bulunduruyor. SATA 6 Gbps arayüzüne sahip

olan WD10EZEX, 64 MB önbelleğe sahip. 150 MB/sn aktarım hızına ulaşabilen WD10EZEX'in elbette farklı kapasite değerlerine sahip modelleri de bulunuyor.

NoTouch yükleme teknolojinin kullanıldığı WD Blue WD10EZEX, kayıt kafasının disk ortamıyla hiç temasta bulunmamasını sağlıyor. Böylece hem kayıt kafası hem de disk çok daha az yıpranarak sürücünün sağlığına olumlu yönde katkıda bulunuyor. Performansı, güvenliği, uyumluluğu ve kapasitesiyle dikkat çeken WD10EZEX içine 200 binin üstünde fotoğraf, 76 saatten fazla video ve 250 bini aşkın şarkı depolayabileceğinizden de bahsedebiliriz. 3,5 inç genişliğindeki kasasından ötürü sadece masaüstü bilgisayarlarla kullanım için ideal. Blue serisinin son nesil örneklerinden biri olduğundan çok sessiz çalışıyor ve düşük güç tüketimi de dikkat çekiyor. SSD'lerin fiyatı düşene kadar sabit disk kullanmaya devam edeceğiz.

Bilgi

Western Digital WD10EZEX 1TB

Fiyat: 143 TL

Web: www.wdc.com/tr

Öne çıkanlar: Performans, artırılmış şok dayanımı, düşük güç tüketimi ve sessizlik

PC puanı

Özellikler	★★★★★
Performans	★★★★★
Fiyat	★★★★★

KABLOSUZ KULAKLIK

Mobaks Bluetooth Multi

Uzun süreli konuşmalarda telefonunu kulağında tutmaktan sıkılanlara iyi bir alternatif.

Mobilten tarafından 2011 yılında piyasaya sunulan Mobaks mobil aksesuar ürünleri, özellikle akıllı telefon kullanıcılarına hitap eden pek çok başarılı ürüne ev sahipliği yapıyor. Uzun telefon görüşmelerinde konfor arayan kullanıcılar tarafından tercih edilen Bluetooth kulaklıklara iyi bir örnek veren Mobaks, Bluetooth Multi kulaklığıyla ellerinizi serbest bırakacak.

Siyah ve beyaz renk seçenekleriyle satışa çıkartılan Mobaks Bluetooth Multi kulaklık, parlak malzemeli dış görünüşüyle sade bir tasarım sunuyor. Bu alanda hizmet veren pek çok üründen aşina olduğumuz gibi mandallı bir gövdeye sahip olan cihaz, böylece rahatlıkla kıyafetinizle iliştilerilebiliyor. Kolay bir eşlemenin ardından telefonunuzdan yapacağınız aramaları kontrol altına alabilen Bluetooth Multi kulaklık, üzerinde bir düğme, açma kapama anahtarı ve ses seviyesi kontrol noktası bulunduruyor.

Gövdenin ortasına yerleştirilmiş düğmeyle gelen aramaları cevaplamayı sağlayan kulaklık, aynı zamanda son arananları tekrar arayabilmenizi de sağlıyor. Sesli arama yapabilmeye de olanak tanıyan cihaz, birden fazla telefon kullanan kullanıcılar için de uygun. Kişisel ve iş hattını farklı telefonlarda tutan kullanıcılar için iki telefon hattını aynı anda idare edebilen Bluetooth Multi kulaklık, böylece bir sorunu daha ortadan kaldırıyor.

Kulak içine rahat oturan ve kulağınıza sabitleyebilmeniz için yan kısmında çıkartılabilir bir mandal bulunduran kulak içi kulaklığa sahip Bluetooth Multi, ses kalitesiyle beklentileri karşılıyor. Cihazınızdan 10 metre uzaklığa kadar kablosuz görüşmelerinizi yapabileceğiniz Bluetooth 3.0 versiyonuyla gelen kulaklık, 7 saate kadar konuşma süresi ve 160 saate kadar da bekleme süresi sunuyor. Tüm bu sürelerin sonunda da yaklaşık 2 saatte şarj oluyor.

Bilgi

MOBAXS BLUETOOTH MULTI

Fiyat: 69,9 TL

Web: www.mobaksaksesuar.com.tr

Öne çıkanlar: Kullanım kolaylığı, iki farklı hat tanımlama

PC puanı

Özellikler ★★★★★

Performans ★★★★★

Fiyat ★★★★★

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ

Sony DSC-HX300

Fotoğraf makinenizi yanınıza alıp kendini yollara vuranlardansanız hoşunuza gidecek.

Kompakt fotoğraf makinesi kategorisine DSC-HX300 ile farklı bir bakış açısı getiren Sony, DSLR keyfini kompakt fotoğraf makinesine taşıyor. Ele iyi bir şekilde oturan bir gövdeye sahip olan DSC-HX300, plastik bir malzemeye kaplanmış. HX300, arka kısımda 3 inç büyüklüğünde dokunmatik olmayan bir ekran taşıyor. TFT-LCD tipinde olan ve yukarı aşağı yönlere doğru kıvrılabilen ekran, sağ ve sol yönlere dönmüyor. Üst kısmında gizlenmiş ve tek tuşla açılabilen dâhili bir flaş bulunduran makine, yine aynı şekilde gövdesinde bulundurduğu kırmızı bir tuşla hızlıca video kaydına başlayabiliyor.

Elbette cihazın asıl üstünlüğü, 50x yüksek yakınlaştırma imkânı sunan 24-1200 mm'lik Carl Zeiss objektifi. HX300'ü DSLR'lardan ayıran en önemli özellikse değişmeyen, sabit bir lense sahip olması. Sony HX300, 20,4 megapiksel değerinde Exmor R CMOS sensöre sahip. Özellikle optik zum konusundaki başarısıyla doğa

fotoğrafçılığına oldukça yatkın olan HX300, yüksek yakınlaştırma ile çekim yaparken stressiz kompozisyon yaratabilmeniz için Optik SteadyShot teknolojisini bulunduruyor. Bu sayede fotoğraf veya video çekimleriniz sırasında ince titremeleri iyileştirme beceresi gösteren DSC-HX300, çok iyi sonuçlar almanızı sağlıyor. Ancak yine de yüksek yakınlaştırma değerlerinde tripod kullanmanız iyi olacaktır.

Yetersiz ışık koşullarında dâhili flaşıyla sorunları rahatlıkla aşabilmenize de olanak tanıyan DSC-HX300, özellikle otomatik modlarıyla harika sonuçlar üretebiliyor. Bu sayede DSC-HX300'e hemen uyum sağlayabiliyorsunuz. Işık ve pozlama seviyelerini manuel ayarlamak içinse P / S / A / M modlarını kullanarak diyafram açıklığıyla deklanşör hızının yanında daha pek çok ayarı da yapılandırabilirsiniz. Harika fotoğrafların yanında 50 fps Full HD video kaydı da yapabilen DSC-HX300'ün panoramik fotoğraflar çekebildiğini de söyleyelim.

Bilgi

SONY DSC-HX300

Fiyat: 1.275 TL

Web: www.sony.com.tr

Öne çıkanlar: 50x optik zum, manuel ayar seçenekleri, SteadyShot teknolojisi

PC puanı

Özellikler ★★★★★

Performans ★★★★★

Fiyat ★★★★★

LCD MONİTÖR

HP Pavilion 23XI

IPS panelli monitörlere iyi bir örnek olan Pavilion 23xi, doygun renkleriyle ilgi topluyor.

I PS panelli monitörler sundukları doygun renkler ve geniş görüş açıları sayesinde son zamanlarda fazlasıyla tercih edilmeye başladılar. HP de Pavilion 23xi modeliyle IPS panel ekranlı monitörlere iyi bir örnek sunuyor. Fiyat/performans oranıyla fazlasıyla dikkat çekici bir monitör olan Pavilion 23xi, kolayca monte edilebilen standı ve mat siyah renkli ekranıyla şık bir görünüme sahip. Her ne kadar stant ve ekranının altındaki alanda alüminyum malzeme kullanılmış gibi görünse de aslında sert plastik hâkim.

23 inç genişliğinde olan bu çerçevesiz ekran, mat siyah bir görünüm sunuyor. Ekranın sağ alt köşesine konumlandırılan tuş takımı, monitörle ilgili ayarları kolaylıkla yapılandırabilme imkânı tanıyor. Yeri gelmişken hemen söyleyelim, Pavilion 23xi varsayılan ayarlarda oldukça iyi iş çıkartıyor. Bu sayede herhangi bir özelleştirmeyle uğraşmanız gerekmiyor ama derseniz istediği-

niz gibi kişiselleştirebilirsiniz. Menü'nün Türkçe dil desteği sunmaması üzücü ama İngilizce ile de işinizi kolaylıkla hallediliyorsunuz. Zaten menüde yer alan tüm terimlere aşina olduğunuzdan emin olabilirsiniz.

Gövdesinin arka kısmında yine siyah plastik malzeme kaplanmış. Cihazın hemen tüm tasarımında plastik malzemeye yer verilmiş olması taşınabilirliği kolaylaştırıyor denebilir. Oldukça hafif olan Pavilion 23xi, böylece kolayca masalar arasında taşınabiliyor. Yine arka kısmında HDMI, VGA ve DVI-D bağlantıları bulunduran Pavilion 23xi, HDMI bağlantısıyla oyun konsolunuza da rahatlıkla bağlanabiliyor. Özellikle video ve oyunlarda doyurucu renkler sunduğunu söyleyebileceğimiz Pavilion 23xi, arka aydınlatma kalitesi ve ghosting konularında da sınıfı rahatlıkla geçiyor. Film veya oyun seanslarınızda Pavilion 23xi ile baş başa kalmaktan memnuniyet duyacaksınız.

OYUN FARESİ

A4Tech G11-570HX

Boyutları ve kablosuz tasarımıyla dizüstünüzün yanında kendine sağlam bir yer edinecek.

K ablosuz fare tercihinde bulunan ancak pil sorunuyla uğraşmak istemeyenler için sunulan A4Tech'in G11 serisi, farklı renk seçenekleri ve küçük boyutlarıyla ideal bir kullanım sunuyor. A4Tech'in Zero Delay ürün gamında G11 serisi altında sunulan Zero Delay G11-570HX, ait olduğu seriyle birlikte şarj imkânı sunduğunu gösteriyor. Hemen ön tarafında bulunduruğu nokta şeklindeki bağlantı arabirimiyle USB üzerinden şarj olanağı sunan G11-570HX, alt tarafındaki bir bölmede de Wireless USB bağlantı birimini gizliyor. Bu birimi bilgisayarınıza bağlayarak G11-570HX'i 15 metreye kadar kablosuz olarak rahatlıkla kullanabiliyorsunuz. 2,4 GHz kanalı üzerinden bağlantı kuran USB alıcı son derece ufak. Kolayca ekran görüntüsü alma gibi sıra dışı bir özellik de içeriyor. Farenin raporlama hızını değiştirmek isteyenlerin kullanabileceği seçenekler 125, 250 ve 500 MHz. Şarjlı bataryanın ömrünü uzatan uyku modu beğeni

kazanıyor.

Tasarımıyla sağ ele uygun olarak geliştirildiğini gösteren G11-570HX, üzerinde 7 adet tuş bulunduruyor. Bu tuşlardan sağ ve sol tıklama ile kaydırma tuşları dışında gövdesinde yer verdiği tuşlar arasında çözünürlük seviyesini 800, 1000, 1200, 1600 ve 2000 gibi 5 farklı seviyede ayarlamana imkân veren tuşun yanı sıra sayfalar arasında ileri geri dolaşabileceğiniz düğmeleri de bulunduruyor. 77 gram ağırlığı ve ele uygun boyutlarıyla rahat bir kullanım sunan G11-570HX, tasarıma önem veren kullanıcılar için farklı renk seçenekleri de sunuyor. Zero Delay G11-570HX, bizim incelediğimiz kırmızı renkli modelinin yanında siyah, mavi ve sarı renk seçenekleriyle de raflarda yer alıyor. Çift optik lens içeren alt kısımda herhangi bir delik olmadığından içeri toz girmesi ve alıcının zamanla takılması engelleniyor. Batarya azaldığı zaman kaydırma tekerleği altındaki kırmızı LED yanarak kullanıcıyı uyartabiliyor.

Bilgi

HP PAVILION 23XI

Fiyat: 392 TL

Web: www.hp.com.tr

Öne çıkanlar: Şık tasarım, IPS LED panel performansı, yüksek parlaklık düzeyi

PC net puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

A4TECH G11-570HX

Fiyat: 50 TL

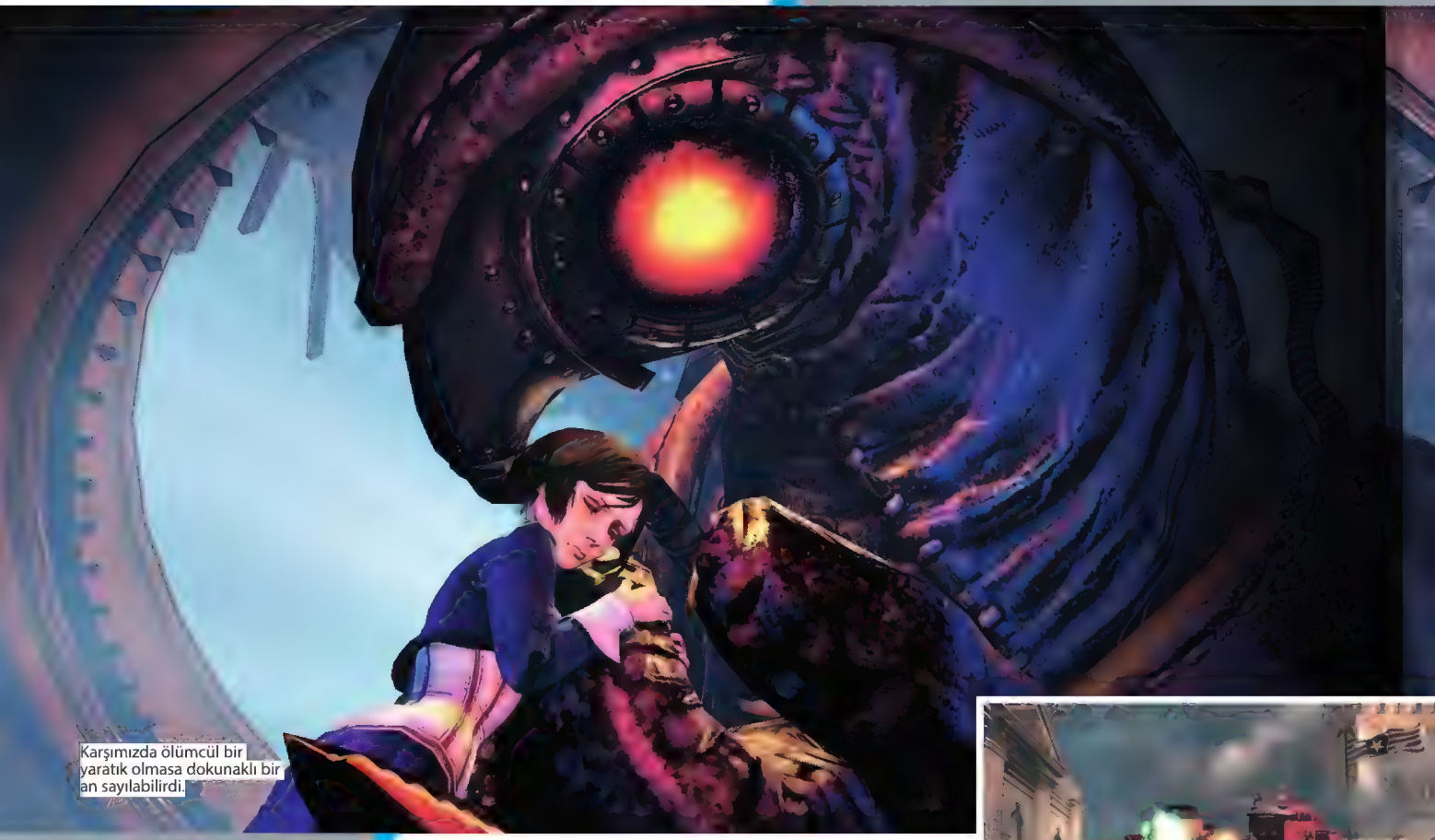
Web: www.a4tech.com

Öne çıkanlar: Kullanım rahatlığı, USB üzerinden şarj imkânı, kablosuz yapı

PC net puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Karşımızda ölümcül bir yaratık olmasa dokunaklı bir an sayılabilirdi.

BioShock Infinite

Konusu kafa karıştırırsa da inanılmaz bir deneyim.

BioShock Infinite'i bitirdiğimizde şaşkınlıktan dilimiz tutulmuştu. Merak etmeyin, oyunun sonunu açıklayacak değiliz. Aklımızdan geçenleri birilerine anlatmak istedik ama bir an için kafamız tamamen boştu. Bir çeşit panik hâli yaşıyorduk. Biraz sonra gözümüzün önünde olağanüstü sahneler belirmeye başladı. Belirip kaybolan etkileyici sahneler ayak uydurmaya çalışıyorduk. Yanlış anlamayın, BioShock Infinite'in inanılmaz görkemli bir finali var, ama ne yazık ki insan zerre anlam veremiyor.

Infinite, tek kelimeyle harika. Oyunu oynayabilecek herkesin mutlaka oynaması gerek. Gerçekten özgün ve muhteşem bir mekânda geçen, hayranlık uyandırıcı ve korkutucu şekilde eğlenceli bir oyun. Ama konusuna anlam vermek mümkün değil. Bu, Infinite'e benzeyen sinematik FPS'lerde daha önce de karşılaştığımız bir sorun. Bu sorundan hemen yazının başında bahsetmemizin nedeni, oyunun çekiciliğinin ardındaki en önemli etkenlerden birini oluşturuyor olması.

Oyunda balonların havada tuttuğu uçan bir şehirdeyiz ve yıl 1912! Daha

TEMEL BİLGİLER

- ❑ Fiyat: 110 TL
- ❑ Geliştirici: Irrational Games
- ❑ Yayıncı: 2K Games
- ❑ Web: www.2kgames.com/bioshock/
- ❑ Çoklu oyuncu: Yok
- ❑ DRM: Steam
- ❑ Önerilen sistem: 3 GHz CPU, 4 GB RAM, Radeon 6950 / GeForce GTX 560

buna şaşırmaya fırsat kalmadan sorular hücum etmeye başlıyor: Bu iki kişi kim? Neden benim hakkımda konuşuyorlar? Bu dev robot kuş da neyin nesi? AD'nin anlamı ne? Nereden biliyor? Ne düşünüyor? Ne zaman... Nasıl ellerimden kargalar fırlıyor? Ve bu pantolon nasıl oluyor da silahımı doldurmama yardımcı oluyor?

Giriş videosuna göre ismimiz Booker DeWitt. Elizabeth isimli bir kızı kurtarmakla görevli bir özel dedektifiz. Ama biz oyunu daha çok şehre kâbus gibi çökmüş, bozuk para ve ipucu peşinde koşan, hafızasını yitirmiş çılgın bir talancı gibi oynadık. İlk BioShock oyunundaki terk edilmiş deniz altı kentinin aksine Uçan kent Columbia'da hâlâ yaşayanlar var, ancak bunların hepsi büyütlü ırkçılar.

Sanırız uzay-zamanda bir delik açılıp gelecekteki hâlimiz (Elbette top sakal bırakmış!) karşımıza dikilip oyunun konusunun pek bir anlam ifade etmeyeceğini haber vermiş olsaydı bile ilginç bulurduk. O yüzden şimdiden söylüyoruz: Oyun sizi durdurup kendi istediği biçimde birleştirmeye başlamadan önce de bu karmaşık

Uçan tekne gibisi var mı?

bulmacanın parçalarını toplamak hoşunuza gidecek.

Huzur ve sessizlik

Bu kadar zengin bir oyunu keşfe çıkmak başlı başına bir zevk, keşfetmek için nefes alacak fırsat verilmiş olmasıyla harika bir özellik. Yanlış anlamayın, BioShock Infinite'te zamanınızın çoğunu bir şeyler öldürmekle geçiriyorsunuz ama diğer aksiyon oyunlarından farklı olarak oyun ne zaman biraz ara vermesi gerektiğini biliyor. Columbia'yı turist olarak gezme fırsatı buluyorsunuz. Olmayacak bir mekânda bulunan olmayacak bir kent Columbia: sakin, zengin ve mutlu.

Dükkanlar, bloklar ve mahalleler düzensiz bir şekilde havada süzülüyor, arada sırada birbirleriyle kenetleniyor. Çanlar çalıyor, çocuklar oynuyor, yerel halk piknik yapıyor. Sokaklarda bir festival var ve herkes 1912'ye özgü bayramlık kıyafetlerini giymiş. Güneş göz kamaştırıyor, manzara nefes kesici ve karşılaştığınız herkes mutlu bir şekilde gevezelik ediyor. Ağır metal kısaçlar bir terzi dükkânıyla kenetlen- diğinde dışardaki tabelada açılış

Düşmanlarınızı baştan çıkarmanın farklı yolları...

Vox isyancılarının iyi bir kostüm tasarımcısı var gibi.

Columbialıların heykel sanatına ilgisi büyük.

Kuşlar filmi hatırladınız mı?

kapanış saatlerinin değil de her dükkânın geliş ve gidiş saatlerinin yazılı olduğunu anlıyoruz.

Şehre varış anınız oyunun gerçekten mükemmel birkaç sahnesinden biri: Ufak bir kilise, yerler kutsal suyla yıkanmış, ilahiler okuyan koronun sesleri taş sütunlarda yankılanıyor, mozaiklerden içeri sızan ışık mekânı dolduruyor, yanan yüzlerce mumdan yükselen duman ince bir sis oluşturmuş. Öbür dünyada olmadığınızı hatırlatan tek şey, şehrin bir bölümünün kendi yoluna gitmek üzere ayrıldığını belirten metal kısıkların açılırken çıkardığı ses. Sahne için "atmosferik" demek yetmez: Enfes, ince bir güzelliğe sahip!

Bu sanatsal esinti oyun boyunca hissediliyor: İnsana şaşkınlık veren heykeller, mükemmel ayarlanmış hava, hem konuya uygun düşen hem de havayı değiştiren müzik... Sadece Will The Circle Be Unbroken şarkısının kullanımı bile (Oyunda dört farklı yerde kullanılıyor), övgüyü hak ediyor.

Columbia, önceki oyundaki Rapture'dan çok daha az kısıtlayıcı bir ortam sunuyor. Her bölgenin kendine

özgü bir havası var. Bu şekilde şehirdeki maceranızı daha heyecan verici hâle getiriyor, keşfedecek çok daha fazla şey sunuyor. Oyunun sonuna yaklaştığınızda bile, çok farklı atmosferlere sahip ilginç mekânlar ziyaret ediyorsunuz.

Sanat evi estetiği

Sürekli olarak oyunun ne kadar iyi "yönetildiğinden" bahsetmek istiyoruz çünkü tüm unsurlar o kadar iyi bir araya geliyor ki insana bir sinema filmi izliyormuş hissi veriyor, ama "yönetmek" doğru kelime değil çünkü oyunun iyi yaptığı bir diğer şeyse kontrolü oyuncuya bırakmak. Oyunda hiç ara sahne, birden üçüncü kişi bakış açısına geçme görülüyor; sabit silah kullanılan kısıtlayıcı bölümler bulunmuyor. Sadece oyundaki karakterimizin de hareket edemediği anlarda serbest hareket etmemiz engelleniyor.

Bir hikâye anlatmaya çalışırken bile oyuncuya bu kadar saygı duymak (hem de BioShock kadar karakter merkezli bir oyunda) az bulunan, harika bir şey. Aynen Half-Life 2 gibi BioShock Infinite de canı sıkılmış sinemacıların yaptığı bir oyun gibi durmuyor. Daha çok nasıl

film yapılacağını çok iyi bilen ama bu seferlik farklı bir şey denemeye karar vermiş insanların yaptığı bir oyuna benziyor.

Erken aşamalarda girdiğiniz çatışmalar oyunun gerçekten en kötü olduğu yerler. İnsan yapımcıların oyuna hiç egzotik silah eklememek gibi gizli bir kuralları olduğundan şüpheleniyor. Infinite'te sadece geleneksel silahlar bulunuyor: tabancalar, av tüfekleri, üç tip makineli tüfek, bomba atarlar ve roket atar. Bu silahların hiçbirinde BioShock'ta olduğu gibi cephane seçmemize izin verilmiyor. Gerçekten tatmin eden silahlar sadece tabanca ve av tüfekleri. Onları da ne yazık ki çarpışmalarda sadece ateşli silah kullanmamıza izin verilen erken bölümlerde kullanamıyoruz, ancak bir kez yeni güçler kazanmaya başlayınca işler yoluna giriyor. Ne işe yarıyorlarsa ona uygun biçimli şişelerde gelen iksirleri içtikçe büyü özellikleri kazanıyoruz. İlk kazandığımız özelliklerin çoğu grup hâlindeki düşmanları etkisiz hâle getirmeye veya yaralamaya yarıyor: Üstlerine karga salıyoruz, ateşe veriyoruz, süzülüp gökyüzünde

"Handyman, senin ellerin neden bu kadar büyük?"

Vahşi atlara verilen Bucking Bronco ismi, sizin için bir silah.

Bir klasik olan beyaz cüppeler...

Kırmızı şarap içerken beni güldürmeyin.

► kaybolmalarını sağlıyoruz; ama zaman geçtikçe daha ilginç hâle geliyorlar. "Charge" özelliği grup hâlindeki düşmanların arasına dalmanızı ve patlayıcı zararı vermenizi sağlıyor. "Return to Sender" özelliği, tuşa basılı tuttuğunuz sürece gelen darbeleri toplamanızı, ardında tuşu bırakınca fırlatmanızı sağlıyor. "Undertow", bir su dalgasıyla düşmanları geriye fırlatıyor. Bu da uçan bir şehirde olduğumuz için çoğu zaman ölümcül sonuçlar doğuruyor. İsterseniz tuşa basılı tutarak, uzaktaki keskin nişancıları yanınıza çeken, Donnie Darko filmindekilere benzeyen girdaplar gönderebiliyorsunuz.

Oyunda sadece sekiz iksir bulunuyor ve ilk ele geçirdiğinizde hepsi ücretsiz, ancak uzmanlık kazanmak için para harcamanız gerekiyor. Uzmanlaştıkça yan özellikler kazanıyoruz. Yan özelliklerden bazıları yeni kuralları getiriyor.

Yeteneklerinizi, daha önce bahsettiğimiz silah doldurmanıza yardımcı olan pantolon gibi donanımlarla daha da arttırabilirsiniz. Biz yanımızda ayrıca üç büyümlü şapka, iki yedek gömlek ve bir çift yedek ayakkabı taşıyoruz. Ayrıca yere indiğimizde patlayan bir pantolon giyiyoruz.

Sistem akıllıdır ve saçma sapan ama bazı eğlenceli birleşimler yapmanıza izin veriyor. Eğer birileri karga tuzağınıza yakalanırsa üstlerine düşüp kargaları tutuşturabiliyoruz. Eğer bize vurmaya kalkarlarsa şapkamız onlara elektrik

çarpmasını sağlıyor. Bunların ardından o kadar çok zarar görüyorlar ki gömleğimiz sayesinde tek darbeye boyunlarını kırabiliyoruz. Yakın çarpışmada bir düşman öldürdüğümüz için ayakkabımız bizi iyileştirmeye başlıyor.

Raylar üzerinde

İksirler BioShock'daki Plasmid'lere çok benziyorlar. Elbette donanımlar da Tonic'lerin yeni hâli. Tek başlarına bunlar Infinite'in çarpışmalarını BioShock'takilerden daha iyi yapmaya yetmiyor. Çarpışmalar daha iyi ama tamamen farklı bir nedenden dolayı: boş alan.

Oyundaki en önemli çarpışmalar devasa açık alanlarda yaşanıyor. Çarpışma bazen Sky Rail adı verilen rayların kıvrılıp dolandığı birkaç bloku kapsayan alanlarda gerçekleşiyor. Bu raylar ters yüz edilmiş lunapark trenlerine benziyorlar: Manyetik bir zimbırtyla raylardan sarkıyor ve akıl almaz hızlarda kıvrımlar arasında yol alıyorsunuz.

Sky Rail, çarpışmaların biçimini tamamen değiştiriyor: Başınız derde girdiğinde eğilip saklanmak yerine raylara zıplayıp yolunuza devam ediyorsunuz. O kadar hızlı gidiyorsunuz ki sizi vurmaları imkânsız oluyor. İleride inebileceğiniz bir yer belirleyebiliyor, düşmanların üstüne atlayabiliyor veya daha iyisi uçan bir bota binebiliyorsunuz.

Infinite'in çarpışmalarını farklı kılan

bir diğer unsur Elizabeth: Columbia'ya gelmemizin nedeni olan kadın. Elizabeth uzayda "yırtıklar" oluşturarak başka evrenlere kapılar açıyor. Bu evrenlerde nedense her zaman bizim yanımızda saf tutan ağır silahlar, taretler ve ilk yardım çantaları bulunuyor. Bu yırtıklar ancak önceden belirlenmiş olan yerlerde açılabilir. Çarpışma sırasında oyun, kapı açılacak yerleri ve ne yardım sağlayacaklarını gösteriyor. Biz de Elizabeth'e kapıyı açmasını emrediyoruz. Böylece çarpışmada taktik avantaj elde etmiş oluyoruz.

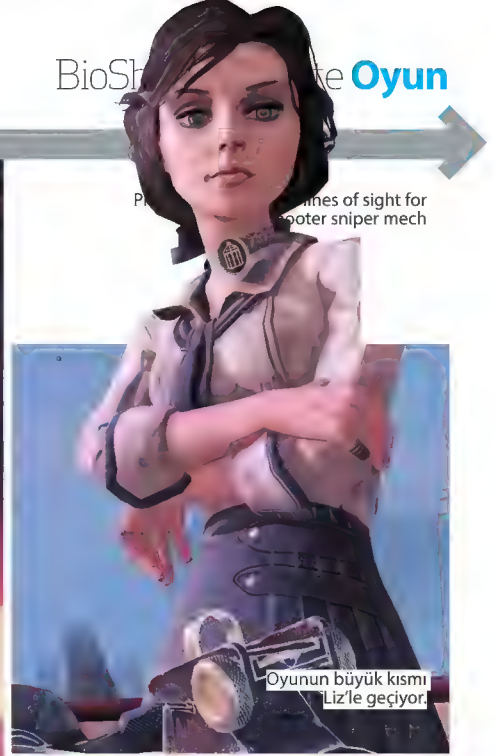
Eğer şimdiye kadar anlattıklarımızdan sonra çarpışmaların "danışıklı dövüş" olduğunu düşünmeye başlamadıysanız kendimizi pek düzgün ifade edememiş demektir. Bu yırtıklar, bölüm tasarımcısının oyuncuya uzattığı yardım elinden, önünüze serdiği seçeneklerden başka bir şey değil! Çoğu zaman çarpışmaların sahnelenmiş, önceden ayarlanmış gibi görünmesine yol açıyorlar. Aynı anda sadece bir yırtık açabiliyorsunuz. Hangisini açacağınıza karar vermek genelde çok kolay oluyor: Elbette makineli tüfek kulesini veya arkasında saklanacak duvarı istiyorsunuz. Sağlığa ihtiyacınız olduğunda ilk yardım yırtığını açmak için kullanma tuşuna bir kez daha basmanız yeterli. Yırtıklar bazen bölümün bir parçası bile olabilir.

Tanıdık bir hikâye

Elizabeth hoş biri. Onu sevdi

Beth: That's all I have right now!

P... lines of sight for
sniper mechOyunun büyük kısmı
Liz'le geçiyor.

Şahane bir atış...

Uçan bir plaj

Biz de çocuk olduk.

diyebiliriz. Eğer şu efsanevi "güçlü kadın karakter"le karşılaşmayı bekliyorsanız hayal kırıklığına uğrayacaksınız. Elizabeth, sizinle beraberken "malzemeci çocuk" hâline geliyor, merminiz bittiğinde yeni bir silah uzatıyor. Kendi yeteneklerini de ancak siz emrettiğinizde kullanıyor. Aynı düştüğünüzdeyse oyun sürekli olarak siz olmadan ne kadar güçsüz olduğunu vurguluyor.

Aslında çok garip hissediyoruz: Oyunun konusunun neden bizi sarmadığından bahsetmeliyiz ama aynı zamanda üstü kapalı konuşmamız gerekiyor. Oyunda başınıza gelen en kötü şey, doğrudan doğruya hiçbir anlam veremediğiniz kararların sonucunda gerçekleşiyor. Son duygusal kırılmaysa, hiçbir işe yaramayacak gibi görünen bir olay sonucu yaşıyor. Sanki bu dünyada

işlerin yürüme şekliyle ilgili yeni bir temel kural varsayılıyor gibi, ama kurallar hiçbir zaman tam olarak açıklanmadıkları için onlarla ilişkili dramatik durumlar da biraz keyfi kaçıyor.

Bu durum, oyunun sonunun etkileyici olma olasılığını yok ediyor. Sadece bizim için de değil: Oyunu başka iki yorumcuyla değerlendirdik, olaylara ikna edici bir açıklama getirmeye çalıştık ama bir türlü beceremedik.

Ama bütün bu sahneler, en aptalca olanları bile, daha önce bahsettiğim sanatçı zarafetiyle yaratılmış. Hiçbir şeye anlam vermeden Columbia'da dolaşırken bile içinizden, "Burası çok güzel bir yer!" diyorsunuz.

Sonsuz güzellik

Bir anlamda bu güzellik, yazarların

neden bütün bunlardan çok daha anlamlı bir şeyler çıkaramadığını düşünüp kızmanıza yol açıyor. Oyun, hiçbir şeyin bir anlam ifade etmediği ama her bir sahnenin garip bir şekilde çekici olduğu gerçeküstücü bir sanat filmine benziyor.

Ancak oyunun diğer her açıdan muhteşem olduğunu da eklememiz gerekiyor. BioShock Infinite, herkesin oynaması gereken bir oyun, olağandışı bir deneyim. ■

PC puanı

Biraz kafa karıştırıcı ama nefes kesici bir mekânda geçen olağanüstü çarpışmalar ve çok güzel sahnelerin mükemmel bir karışımı.

Sistem Sihirbazı

Yeni bir bilgisayar alacaklar veya güncelleme yapacaklar için ideal kılavuz.

PC sahibi olmanın en avantajlı yanlarından biri, gerekli olduğunda istediğiniz biçimde güncelleme yapabilmek. Oyunlarda daha akıcı görüntülere mi gerek duyuyorsunuz? Yeni bir ekran kartına geçiş yapın. Başka bir işlem için daha fazla performans mı gerekli? İşlemciyi değiştirin veya eski günlerin favorisi olan bellek eklemeyi deneyin. Bilgisayarınızı canlandıracak çok sayıda farklı alternatif var. Bütçenize uyan biçimde kademeli olarak güncelleme yapabilirsiniz. Bu yüzden bir sistemi uzun süre değiştirmeden kullanmak zorunda değilsiniz. İçinden çıkılmaz bir hâl aldığında ya da en iyi yol bilgisayarı camdan

fırlatıp yepyeni bir sistem toplamak.

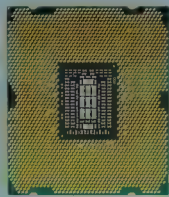
Ne tür bir bilgisayar oluşturmalsınız? Hangi bileşenler önemli? Hangileri birbiriyle uyumlu çalışabilir? Ne kadar masraf yapmanız lazım? Çok sayıda soru var ve en doğru cevapları almak için tüm eğilimleri araştırıp doğru bir analiz yapmak gerekiyor. Bu iş için kolları sıvamadan önce sayfalarımıza göz atın deriz. Sizler için detaylı araştırmalar yaptık ve üç ayrı bütçeye hitap eden sistemler hazırladık.

En önemlisi, bu sistemlerin her biri DirectX 11 ile uyumlu ve yıllar boyu işinize görecektek temel gereksinimleri karşılıyorlar. Önerdiğimiz sistemlerin tümü birkaç yıl işinizi görecektek kapasitede.

NASIL SEÇİLMELİ? İŞLEMCI

PC'nizde gerçek anlamda bulunması gereken işlemci gücü nedir? Sisteminiz için uygun işlemciyi seçerken akla gelen ilk soru bu olsa gerek. Bir süre öncesine kadar sadece "Hangi Intel Ivy Bridge işlemciyi alsam?" diye düşünüyorduk ama AMD'nin son indirimlerinden ve yeni nesil modellerinden sonra ibre bir kez daha yön değiştirmeye başladı.

AMD'nin güncel işlemcilerinde kullanılan Bulldozer mimarisi performans anlamında bekleneni veremiyordu ama son nesil Piledriver güncellemesinden sonra AMD işlemciler daha dikkat çekerek hâle geldi.

Intel Core i5-3570K ile benzer fiyata altı çekirdekli AMD FX-6300 işlemci ve Gigabyte 970A yonga setli anakart almak mümkün. Sizin için önemli olan oyun deneyimiye elde edilen tasarrufla daha iyi bir ekran kartı alabilirsiniz. Oyundan çok üretkenlik uygulamalarına öncelik veriyorsanız Core i7 3770K'den çok daha ucuza sekiz çekirdekli AMD FX-8350 olarak çoklu komut performansını aynı

seviyeye getirebilirsiniz. Intel'in performans liderliği para sıkıntısı olmayanlar için seçimi kolaylaştırıyor ama en azından alternatif seçenekler görmeye başlıyoruz.

**1.347
TL**

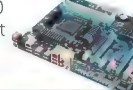
EKONOMİK SİSTEM

Bütçe sınırlı olduğunda dikkatli biçimde seçim yapmak daha da önemli.

ANAKART Gigabyte GA-970A-DS3

192 TL

AMD'nin giriş seviyesi sistemlerde söz sahibi olmaya başladığı ortada ve Gigabyte da buna destek sağlıyor. SATA 6 Gbps ve USB 3.0 desteği olan bu anakart tüm beklentileri karşılıyor.

İŞLEMCI AMD FX-6300

290 TL

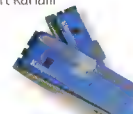
Ekonomik sistem önerimiz bu ay ciddi bir terfi yaşadı ve altı çekirdekli işlemci kullanmaya başladı. Hız aşırma uygulayarak tek komut için geçerli olan performansı arttırabilirsiniz.

BELLEK Kingston 4 GB DDR3-1600

70 TL

Bellek fiyatları epey düştü ve DDR3 bellek almanın tam zamanı. Çift kanallı bir kit almak en doğru seçim. 64 bit işletim sistemi olacaksa 4 GB tercih edilebilir.

EKRAN KARTI AMD Radeon HD 7770

278 TL

300 TL altına böyle başarılı ve son nesil bir ekran kartı alabiliyor olmanız günümüzdeki durumu basit biçimde özetliyor. Bu ekran kartı sayesinde uzun süre terfi yapmanıza gerek kalmayacak.

SABİT DİSK 500 GB 3,5 inç 7200 devir

108 TL

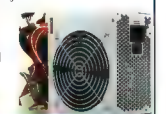
Yeni anakartlarla gelen SATA 6.0 Gbps bağlantıyı değerlendirebilen son nesil sabit diskler SSD performansı sunmıyor olsa da hiç fena değil ve oyunlar için yeterli boş alana sahipler.

GÜÇ KAYNAĞI High Power ECO 500W

88 TL

Normalde bütünlük görüntü devresi içeren bir sistemle kasa içindeki standart güç kaynağını kullanabilirsiniz ama önerdiğimiz ekran kartı için 500 Watt'lık bir model altına inmeyin.

KASA TX Laser

34 TL

Kasanın estetik açısından bir üstünlüğü yok ama beklentileri karşılayacak kapasitede. Aynı zamanda fiyatına kıyasla ucuz görüntü sunmuyor. Özel SSD yuvası da var.

MONİTÖR AOC E2250 21,5 inç

245 TL

21,5 inç genişlikli panelin standart çözünürlüğü 1920 x 1080 piksel ve hangi masada olursa olsun göz alıcı duruyor. Filmler izlemek için de oyunlar oynamak için ideal.

OPTİK SÜRÜCÜ LG GH24NS95 SATA DVD-RW

32 TL

Optik sürücülerin önemi azalıyor ama onlarsız da olmuyor. Oyunlar ve işletim sistemleri USB bellekte sunulana kadar kullanmaya devam. Yedekleme desteği de cabası.

CPU SOĞUTUCUSU AMD Standart Soğutucu

Üst seviye işlemcilerin sınırlarını zorlamak isteyenler için işlemci soğutucuları önemli rol oynuyor. İşlemciyle gelen standart OEM soğutucu bu sistem için uygun olacak.

3.144 TL

ORTA SEVİYE SİSTEM

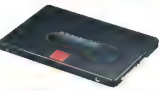
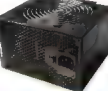
Harika bir sistem oluşturmak için servetinizi ortaya dökmeniz gerekmiyor.

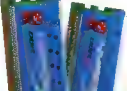

8.793 TL

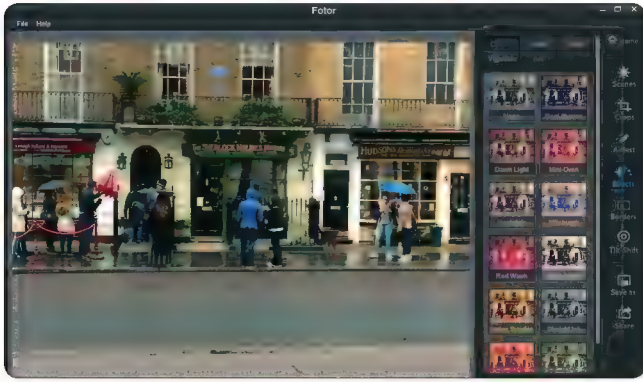
ÜST SEVİYE SİSTEM

Eğer gerçekten kendinizi şımartmak istiyorsanız aradığınız çözüm burada!

ANAKART Gigabyte Z77X-UD3H 363 TL Intel'in yeni Z77 yongaseti artık referans olarak görülüyor. Ivy Bridge işlemci alacak olmasanız bile 2600K veya 2700K gibi Sandy Bridge işlemcilerle sorunsuz olarak kullanabilirsiniz. 	İŞLEMCI Intel Core i5-3570K 499 TL Intel'in Sandy Bridge serisi çok başarılı oldu ve Ivy Bridge ile çıta daha da yükseliyor. 22 nm ile üretiliyor olsa da çok daha hızlı değil. Diğer yandan fiyat hemen hemen aynı ve Sandy Bridge almak anlamsızlaşıyor.
BELLEK Corsair Vengeance LP-8GB 137 TL Çok fazla yatırım yapmadan, çift 4 GB bellekten oluşan bu kitle yüksek performans elde edebilirsiniz. Sadece çift yuva dolu olacağından terfi etme imkânınız engellenmiyor. 	EKRAN KARTI AMD Radeon HD 7870 GHz 596 TL NVIDIA'nın orta seviye kartlarını tanıtmışından sonra AMD'den yeni indirimler geldi ve HD 7870 fiyatı 7850 fiyatına düştü. Bundan ötürü artık HD 7870 GHz Edition önermeyi tercih ediyoruz.
DEPOLAMA Samsung 840 250 GB 486 TL SSD pazarının başlangıç noktasında fiyatlar düşmeye devam ediyor. 250 GB kapasiteli Samsung SSD'de GB başına fiyat 1,78 TL ediyor. 250 GB alan çok sayıda uygulama ve oyun için yeterli. 	GÜÇ KAYNAĞI Seasonic S12II 80+ Bronze 167 TL Performanslı bir sistem toplamak istiyorsanız güç kaynağını ihmal etmeyin. Güçlü bir PSU almanız şart. 500 Watt ve üstü seçenekler işinizi görecektir. Seasonic'in bu modeli son derece sessiz.
KASA Cooler Master CM690 II 193 TL Cooler Master'in efsane modeli CM 690'un yeni versiyonu CM 690 II ile çok sayıda soğutma seçeneği geliyor. Orta seviye bir sistem için ideal kasalardan biri ve iç alan hayli geniş. 	MONİTÖR ViewSonic VX2356SMH-LED 454 TL Yıllardır IPS panelli monitörlerin TN panelli ucuz modellerden daha iyi görüntü sunduğunu ifade ettik. Artık 450 TL civarına böyle bir IPS monitör alma imkânınız var.
KLAVYE Microsoft SideWinder X6 167 TL Harika görünüyor ve hem yazı yazarken hem de oyun oynarken çok iyi sonuçlar veriyor. Çıkarılabilir sayısal tuş takımı klavyenin sol veya sağına eklenebiliyor. Gerçek zamanlı makro kayıt desteği de var. 	CPU SOĞUTUCUSU Cooler Master Hyper 412S 112 TL Son nesil Soket 2011 işlemcileri bile destekleyen Hyper 412S ile bakır ısı boruları ve çekirdek temas teknolojisi sunuluyor. Aynı zamanda gürültüsüz çalışmaya başlıyor.

ANAKART Asus P9X79 PRO 696 TL Asus'un X79 yonga setli anakartları piyasayı şgal etti. Çok sayıda farklı model var ve bunların büyük kısmı başarılı. P9X79 PRO da hayli iyi performans sunan modellerden biri. 	İŞLEMCI Intel Core i7-3930K 1.253 TL Altı çekirdekli önceki nesil işlemcilerle kıyasla performans farkı yüksek olmasa da overclock söz konusu olduğunda Sandy Bridge E öne geçmeyi başarıyor.
BELLEK Kingston HyperX 16 GB 279 TL Dört kanal bellek yeniliğini X79 yonga setiyle birlikte kullanmaya başlıyoruz. RAM üreticileri yeni kitleler sunmaya başladı. XMP 1.3 uyumlu bu kitin toplam kapasitesi 16 GB. 	EKRAN KARTI NVIDIA GTX Titan 2.608 TL Bu ekran kartının en yüksek performansı sunduğunu söylemek mümkün değil ama para derdi olmayanlar için tavsiye edebileceğimiz en iyi model. Son nesil yüksek oyun performansı olan ve aranan bir seçenek.
DEPOLAMA OCZ Vector 256 GB 679 TL OCZ'nin Indilinx'ın almasından sonra yenilikçi ürünler sunmasını sabırsızlıkla bekliyorduk. Ortaya çıkan en yeni kontrolcüyü içeren Vector SSD'nin 256 GB kapasiteli modeli rakip tanımıyor. 	GÜÇ KAYNAĞI CM Silent Pro M2 1000W 398 TL Cooler Master'in güç kaynakları bizi etkilemeye devam ediyor. Bu harikalar kutusu çok başarılı özellikler sunuyor ve 80Plus Silver onayı bulunuyor.
KASA CM Cosmos 2 Ultra 1.032 TL Cooler Master her zaman için etkileyici kasalar tasarlamayı başardı. Bu yeni modelle birlikte bir kez daha farkını ortaya koydu. Pahalı bir kasa ama alma gücünüz varsa bağımlısı olacaksınız. 	MONİTÖR Dell U2713Hm 27 inç IPS 1.367 TL Dell'in 27 inç genişlikli üst seviye 2.560 x 1.440 piksel monitörün de maliyet arka plana itiliyor. En yüksek oyun performansını elde edebilmek için çift GeForce GTX Titan kullanmanız şart olacak.
KLAVYE Tt eSports Challenger PRO 157 TL Dört farklı şiddet seviyesinde kırmızı renk aydınlatma sistemi içeren ve 40 makro tuşuyla oyunlarda kolaylık sağlayan bu klavyede ele üfleyen soğutucu bile var. 	CPU SOĞUTUCUSU Corsair Hydro Series H100 334 TL 5 GHz üstü frekanslara çıkmak mümkünken neden daha azıyla yetinesiniz? Bu hazır soğutma sisteminin kurulumu kolay ve soğutma performansı oldukça iyi. Aynı zamanda sessiz çalışıyor.

ALİŞVERİŞ REHBERİ

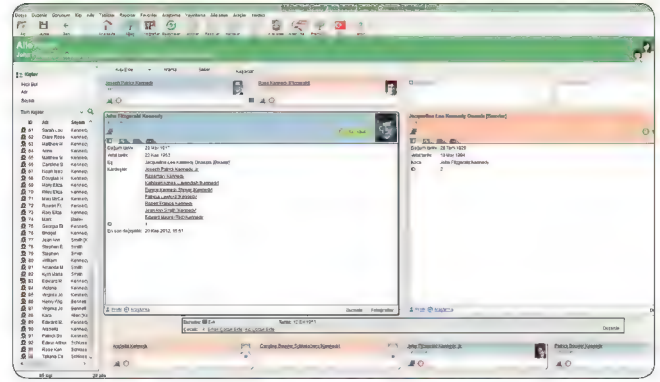
FOTOĞRAF EDITÖRÜ www.fotor.com

Fotor

Dijital fotoğraflarınızı iyileştirin, efektler ekleyin ve şık kolajlar yaratın.

Basit bir fotoğraf editörü olan Fotor, sadece birkaç saniye içinde fotoğraflarınızda gözle görülür iyileştirmeler yapabilir. Fotoğrafınızı yükledikten sonra sağdaki bölmeleri kullanarak çeşitli sahne filtreleri uygulayabilir, fotoğrafı kırıp döndürebilir, renk ayarlarıyla oynayabilirsiniz. Scenes menüsünden bulutlu, gece, porte, manzara, yemek gibi sahnelerden birini

seçerek fotoğrafa filtre uygulamak mümkün. Effects sekmesinde ise kullanabileceğiniz onlarca farklı efekt mevcut. Borders ile fotoğrafa çerçeve ekleyebilir, Tilt-Shift sekmesini kullanarak fotoğrafınıza tilt-shift etkisi verebilirsiniz. Fotor'u açtığınızda karşınıza çıkan Collage seçeneğini seçerseniz, onlarca şablon arasından seçim yapıp şık kolajlar da oluşturabilirsiniz.

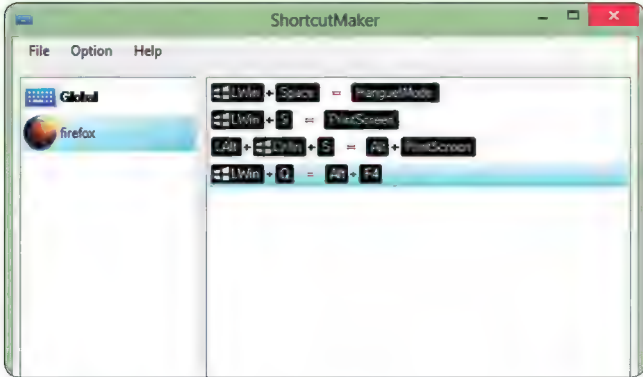
SOY AĞACI EDITÖRÜ www.myheritage.com.tr

Family Tree Builder

Ayrıntılı soy ağacınızı oluşturun, düzenleyin ve paylaşın.

Akrabalık ilişkilerinizi olabildiğince detaylı şekilde kayıt altına almayı kafaya koyduysanız bir seçere yazılımına ihtiyacınız var. Bu işi en iyi yapan MyHeritage adlı site tarafından geliştirilen Family Tree Builder 7, soy ağacınızı oluşturmak için gereken her şeyi size sunuyor. Ücretsiz sürümde 250 kişiye kadar soy ağacınızı sıfırdan oluşturabileceğiniz gibi mevcut

bir GED dosyasını yükleyebilir, verileri düzenleyebilir, kişilere fotoğraf gibi medya dosyaları ve belgeler ekleyebilirsiniz. Smart Matching teknolojisi, farklı soy ağaçlarındaki verileri eşleştirerek yeni akrabalarınızı keşfetmenizi sağlayabiliyor ve yeni Record Matching özelliği, MyHeritage üzerindeki milyonlarca kaydı tarayarak varsa atalarınızın kayıtlarını bulabiliyor.

KISAYOL ARACI shortcutmaker.sourceforge.net

Shortcut Maker

Programlara özel klavye kısayol kısayolları belirleyin, mevcut kısayolları değiştirin.

Klavye kısayolları, kullanıcıların hız kazandırmanın yanı sıra fare kullanımının yarattığı bilek rahatsızlıklarının da önüne geçebilir. Bu nedenle kısayolları olabildiğince öğrenmekte ve kullanmakta fayda var. Peki hazır kısayollar sizin istediğiniz gibi değilse ve değiştirilemiyorsa ne yapacaksınız? Shortcut Maker, belirlediğiniz tuş kombinasyonlarını farklı

bir sanal kombinasyon olarak sisteme iletiyor. Örneğin Alt+F4 yerine Windows+Q tuşlarını kullanmayı seçebilirsiniz. Programın güzel yanı, bu kısayolları sadece belli programlarda geçerli olacak şekilde tanımlayabilmemiz. Bu sayede, Türkçe klavyelerde tek tuşla erişilemediği için kullanılmayan "[F" gibi karakterleri içeren kısayollara farklı tuşlar atayabilirsiniz.

IOS TEMİZLİĞİ www.imobie.com/phoneclean/

PhoneClean

iOS tabanlı mobil cihazınızda gereksiz ve geçici dosyaları silerek yer açın.

iOS işletim sistemine sahip iPhone, iPad veya iPod touch'ünüzün kapasitesi dolmak üzereyse ve silecek bir şey bulamıyorsanız sistem temizliği yapmanın vakti gelmiş demektir. PhoneClean, cihazınızdaki gereksiz dosyaları temizleyerek size yer kazandırıyor. Yazılımı çalıştırdıktan sonra cihazınızı bağlayıp "Start Scan" düğmesine tıklayın. Yazılım; geçici ve çöp dosyalar, önbel-

ge alınmış dosyalar, çerezler ve betikler ile eş zamanlaması hatalı dosyalar olmak üzere dört kategoride tarama yapıyor. Tavsiye-
miz her şeyi temizlemek yerine özellikle "cache" seçeneğinin yanındaki oka tıklayarak uygulamalara göz atmanız ve ne olur ne olmaz diyerek sizin için önemli uygulamaların işaretlerini kaldırmanız. Böylece önemli verileri kaybetme riskiniz olmaz.

KENAR ÇUBUĞU

git.pcnet.com.tr/tws

Windows Sidebar 8

Windows Vista ve 7'nin minik masaüstü araçlarını Windows 8'e taşıyın.

Windows 8'e terfi ettiyseniz fark etmişsinizdir ki Vista ile gelen kenar çubuğunun yerini Windows 7'de alan araçlar (gadget), Windows 8'de tamamen kaldırıldı. Onların yerine modern arayüzdeki kutucukları kullanmanız öneriliyor. Yine de masaüstü araçlarını özleyorsanız Thoojsje Windows Sidebar 8 ile onları geri getirebilirsiniz. Yazılım; sık kullanılan saat, takvim, hava

durumu, arama kutusu, işlemci göstergesi, RSS okuyucu ve medya oynatıcı gibi 11 araçla birlikte geliyor. www.thoojsje.com adresindeki Gadgets sayfasında Dropbox, Google Haritalar, Facebook Sohbet gibi birkaç farklı araç daha bulup kenar çubuğunuza eklemek mümkün. İsterseniz kenar çubuğunu kapatıp araçları masaüstünüzde dizebilirsiniz.

OYUN

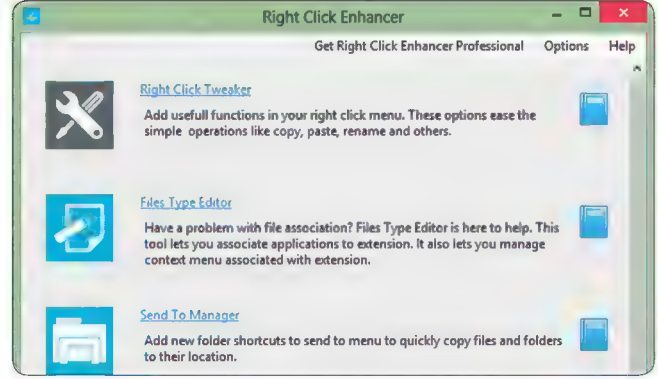
mindtrap.digital-synthesis.com

Mind Trap

İnsan zihnindeki labirentte gerçek üstü bir yolculuğa çıkın.

Gerçek üstü bir keşif oyunu diyebileceğiniz Mind Trap, insan zihnini temsil eden ve içinde kısıtlı kaldığınız bir labirentte geçiyor. Tek ve büyük bir seviyeden oluşan bu deneysel oyunda amacınız çıkış yolunu bulmak. Bu o kadar da kolay olmuyor çünkü oyun boyunca size hiçbir ipucu verilmiyor. Karakterinizi yönlendirmek için fareyi ve WASD tuşlarını, zıplamak için

boşluk tuşunu ve masaları/sandalyeleri kaldırıp bırakmak için sol fare tuşunu kullanıyorsunuz. Uçuk grafiklere ve fütüristik bir mekân tasarımına sahip oyunun içinde gezerken bile keyif alabilirsiniz. Birinci şahıs bakış açısından oynanan oyunun kayıt mekanizması yok ve Esc tuşuna bastığınız anda oyun kapanıyor. Çözünürlük ve grafik kalitesini açılışta seçebilirsiniz.

WINDOWS ÖZELLEŞTİRME

git.pcnet.com.tr/rce

Right Click Enhancer

Sağ tıklama menülerini özelleştirin, yeni komutlarla zenginleştirin.

Bu kullanışlı araç, "bağlam menüsü" de denilen sağ tıklama menülerindeki seçenekleri yönetmenizi sağlıyor. Yazılımın içinde beş araç var. Right-Click Tweaker, sağ tıklama menüsüne çoklu dosya adlandırma, Denetim Masası'na erişim, dosya listesini yazdırma gibi çeşitli işlevler eklemenize olanak tanıyor. Files Type Editor, belli dosya türlerini istediğiniz

programla ilişkilendirmenizi sağlıyor. Send To Manager ise "Gönder" menüsünü düzenlemenize imkân veriyor. Right Click Editor IE ile Internet Explorer'ın sağ tıklama menüsündeki öğeleri silebilir, New Menu Editor ile "Yeni" menüsü aracılığıyla oluşturabileceğiniz farklı dosya türleri ekleyebilirsiniz. Kurulum sırasında önerilen ek yazılımı reddetmeyi unutmayın.

METİN EDITÖRÜ

safepad.codeplex.com

Safe Pad

Metin dosyalarınızı şifreleyerek yabancılar tarafından ele geçirilmelerini önleyin.

Windows'un Not Defteri veya benzeri basit metin editörleri ufak metin belgeleri oluşturmak ve kişisel notlarınızı kaydetmek için harika çözümler ama salt metin dosyaları şifrelenmediği için bazı önemli verilerimiz kötü niyetli kişilerin ellerine geçebiliyor. Lisans kodları, T.C. kimlik numaraları gibi bilgileri metin belgelerine kaydetmek gibi bir alışkanlığı-

nız varsa Safe Pad'i deneyin. Yazılım, metin belgelerinizi iki ayrı parola ile AES256 algoritmasını kullanarak şifreliyor ve dosyayı tekrar açmak için bu iki parolayı girmeniz gerekiyor. Bunun dışında basit bir metin editörü gibi çalıştıran Safe Pad'de kalın, italik, alt çizgi, madde, girinti ve hizalama gibi temel biçimlendirme araçları mevcut.

Mobil uygulama

BANKACILIK www.isbank.com.tr

İşCep

Mobil bankacılıktan beklediğiniz her şey.

2 007'de Türkiye'nin ilk uygulama tabanlı mobil bankacılık hizmeti olarak ortaya çıkan İşCep'ten yapılabilen işlem sayısı 100'ün üzerinde ve her geçen gün yeni işlemlerle işlem çeşitliliği artıyor. İşCep; iOS, Android, Bada, Windows Phone, Symbian gibi birçok mobil işletim sistemini destekliyor ve 1.600'den fazla telefon modelinde çalışıyor. Ayrıca İşCep, iPhone'a özel olarak yenilenmiş arayüzü ve genişletilmiş özellikleriyle kullanıcı dostu bir müşteri deneyimi sunuyor.

İşCep'in içinde yer alan Parakod uygulamasıyla İş Bankası müşterileri cep telefonlarıyla basit ve güvenli bir şekilde hem internet üzerinden hiçbir kart bilgisi veya kişisel bilgi girmeden hem de mağazalardan yanlarında kredi kartı bulundurmaktan istedikleri ürün veya hizmeti

QR kod teknolojisi ile satın alabiliyor. Parakod ile ayrıca fatura ödemeleri de gerçekleştiriliyor. Faturanın üzerindeki barkod cep telefonu ile okutulduğunda Parakod uygulaması sayesinde kolayca ödeme yapılabiliyor.

NFC özellikli cep telefonları için geliştirilen Maximobil uygulamasıyla İşCep kullanıcıları, temassız ödeme alabilen iş yerlerinde sadece telefonlarını okuyucuya yaklaştırarak ödeme yapabiliyor.

Bununla birlikte QR kodu teknolojisi ile bankamatiklerden para çekme işlemi de uygulamaya dâhil edilmiş.

iPad sahibiyse, iPad'e özel tasarlanan bir arayüze sahip ve hemen hemen tüm bankacılık işlemlerinizi gerçekleştirebileceğiniz İşPad uygulamasını öneririz.

Her ne kadar çoğu kullanıcının

internet paketi mevcut olsa da İşCep'i kullanırken internet ücreti ödemediğinizi hatırlatalım.

PC puanı

Bilgi

Platform:
iPhone, Android, iPad,
Windows Phone

Fiyat: Bedava

Geliştirici:
Teknopazar

OYUN bit.ly/zombimuharebesi

Zombi Muharebesi

Osmanlı temalı Türkçe kale savunma oyunu.

Platform: iPhone, iPod touch Fiyatı: 1,79 TL Geliştirici: Gorilto

S on zamanların en çok beğenilen mobil oyun türlerinden "kale savunma" türündeki Osmanlı temalı oyunun amacı, farklı stratejiler kurarak kalenizi zombi akınlarına karşı korumak.

Oyunda strateji yeteneklerini zorlayan 20 harita, 40 bölüm ve 3 farklı tema bulunuyor. Emrinize amade yeniçeri, okçu, cengâver, mehteran, hezarfen ve katapult gibi farklı savaşçılar ve 12 farklı geliştirme ile zombi yok etmenin tadına varabilir, dilerseniz oyundaki karakterinizi enteresan kıyafetlerle gönlünüze kişiselleştirebilirsiniz.

Oyun, hikâye ve kalkan adlı iki farklı modda oynayabiliyor. Bölümlerde ilerledikçe nereden çıktığı belli olmayan teknolojinin nimetlerinden faydalanan, savaşçılarınızla zombilerin canına okuyorsunuz!

Zombi Muharebesi tamamen

Türkçe (ve İngilizce) seslendirmeye ve özgün müziklere sahip. iPhone 3GS ve üstü modellerle uyumlu oyunu daha detaylı bir şekilde oynamayı arzu edenler için yakında iPad sürümünün de çıkacağını belirtelim.

HAVA DURUMU www.yahoo.com.tr

Yahoo! Hava Durumu

Havaya özgün fotoğraflar eşliğinde bakın.

Platform: iPhone, iPod touch, Android Fiyatı: Bedava Geliştirici: Yahoo!

i OS'in standart Hava Durumu uygulamasının aşırı basitliği, neredeyse her telefonda farklı bir hava durumu uygulamasının daha yüklü olmasını gerekli kılıyor. Minimalist görünümü ama daha ayrıntılı bilgi verebilen hava durumu uygulamalarına olan ilgi devam ediyor. Yahoo!'nun geçtiğimiz ay yayına aldığı ve Türkçe desteği de bulunan Yahoo! Hava Durumu uygulaması şık ve zarif görünümüyle hemen dikkat çekiyor. Kullanımı çok basit: Ayrıntıları görmek için yukarı, bilgileri yenilemek için aşağı kaydırıyorsunuz. Uygulamanın en ilginç özelliği ise bulunduğunuz konunun yakınlarında çekilmiş ve benzer bir hava durumuna sahip Flickr fotoğraflarını ekranda göstermesi. Ekranı kaydırdıkça hissedilen sıcaklık, nem,

görüş mesafesi, yağış ihtimali, rüzgâr hızı ve yönü, ayın evresi gibi ayrıntıları da görüyorsunuz. Takip etmek için birden fazla şehir tanımlayabiliyorsunuz ve belki de tek eksiklik, Flickr fotoğraflarını elle değiştiremiyor olmanız.

SEYAHAT

www.tripin.com.tr

Tripin

Seyahat maceralarınızı kayıt altına alın.

Lastik üreticisi Brisa tarafından geliştirilen ve Türkiye'nin ilk "sosyal seyahat platformu" olma özelliğini taşıyan Tripin uygulamasıyla seyahat maceraları belgeleniyor. iPhone, iPad (Tripin HD) ve Android tabanlı akıllı telefonlara indirilebilen Tripin'i kullanan seyahat tutkunları; yolculukları boyunca kayıt ettikleri rotalarına, aldıkları notları, çektikleri fotoğraf ve videoları ekleyerek arkadaş ve takipçileriyle paylaşabiliyor. Tripin'in "Keşfet" özelliği sayesinde başkalarının maceralarına ortak olan kullanıcıların, takip ettikleri kişilerin ve arkadaşlarının gezdiği yerleri ve aynı rota üzerinde daha önce neler yapıldığını görebilmeleri de mümkün oluyor. Böylece seyahat edilecek yerin özellikleri ve mutlaka gezilmesi gereken mekânlar önceden tespit edilerek seyahatin rotasını belirlemek kolaylaşıyor. Tripin uygulaması iPhone, iPad ve Android tabanlı akıllı telefonlar üzerinden kullanılabilir ve www.tripin.com.tr web sitesi aracılığıyla kullanıcılarının tüm rotalarına bilgisayarlarıyla da ulaşabilmesini sağlıyor.

Kasım 2012'de kullanıma sunulan Tripin'e geçen sürede 690 rota, 3650 fotoğraf ve 140 video yüklenmiş.

Bir sonraki seyahatinize çıkarken yolcuğunuzu Tripin'le kaydetmeyi deneyin.

Bir sonraki seyahatinize çıkarken yolcuğunuzu Tripin'le kaydetmeyi deneyin.

Bilgi

Platform: iPhone, Android, iPad
Fiyat: Bedava
Geliştirici: Keyfruit

MÜZİK

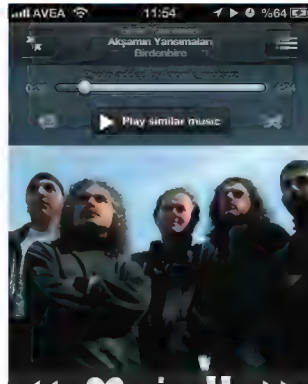
www.lastfm.com.tr

Scrobbler

Müzik arşivinizi yeniden keşfedin.

Platform: iPhone, iPad, iPod touch Fiyatı: Bedava Geliştirici: Last.fm

Ünlü müzik tavsiye servisi Last.fm'in iOS uygulaması Scrobbler, sahip olduğunuz müzikleri yeniden keşfetmenize yardımcı oluyor. iPhone, iPod touch ve iPad'de çalışan Scrobbler'dan en iyi verimi almak için cihazınızın standart Müzik uygulaması yerine müzik çalar olarak Scrobbler'ı kullanmanız gerekiyor. Merak etmeyin, standart uygulamanın sahip olduğu her şey ve daha fazlası Scrobbler'da var. Scrobbler, çalma listeleri, ayrıntılı sanatçı bilgileri ve daha fazlasını kullanarak iTunes arşivinizde yer alan parçalar arasındaki bağlantıları keşfetmenizi sağlıyor. Sevdiğiniz bir şarkıyı temel alarak "buna daha çok benzeyen" bir çalma listesi oluşturabilir, dinlediğiniz

sanatçıyla ilgili bilgileri (varsa Türkçe olarak) okuyabilir, konser programını takip edebilir, fotoğraflarına göz atabilirsiniz. Scrobbler, dinlediğiniz şarkıları anında Last.fm hesabınıza skroplamayı da ihmal etmiyor.

OTEL REZERVASYONU

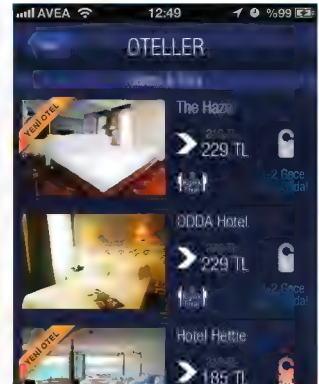
www.lastoda.com.tr

LastOda

Son dakika rezervasyonları ucuza getirin.

Platform: iPhone, iPod touch, Android Fiyatı: Bedava Geliştirici: Asil A.Ş.

Avrupa'da yaygın olarak kullanılan mobil rezervasyon uygulamasını Türkiye'de ilk kez hizmete sunan LastOda; hayatın mobil hızını yakalamak isteyenleri İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Eskişehir, Gaziantep, Antalya, Kuzey Kıbrıs, Adana, Konya, Samsun, Bodrum, Sapanca, Ağva, Şile, Kayseri, Sakarya, Van ve İzmit'de 250'ye yakın otelin son dakika oda fırsatlarıyla buluşturuyor. Kullanıcılarına son dakika çözümleri üreten LastOda, iOS'in yanı sıra Android işletim sistemiyle çalışan cihazlarda da kullanılıyor. LastOda'nın kullanıcı dostu ve basit arayüzü, otel odalarını mobil iletişimin hızıyla ve cazip fiyatlarla oda satın alabilme imkânı sunuyor. LastOda, kullanıcılarına her gün öğlen saat 12.00 ile gece 01.00 arasında akıllı telefonlarından

oda satışı hizmeti veriyor ve çift kişilik oda garantisiyle seçtikleri otele check-in yapabileceği kolaylığı sunuyor. Seçilen otellerde o tarihte uygun olan çift kişilik oda rezervasyonu çok hızlı ve ekonomik olarak gerçekleştirilmiş oluyor.

AYIN EN İYİ WEB SİTELERİ

Hazırlayan: Can Barış ÇEVİK

TÜKETİCİ REHBERİ

iyi.net

www.iyi.net

Satın alma tercihlerinize yön verin.

internet sayesinde, satın almayı planladığınız ürünlerle ilgili bilgi almak için mağaza dolaşmaya gerek kalmıyor; ama internetteki kaynak sayısı da o kadar fazla ki bazen nereye bakacağımızı, nereden bilgi alacağımızı bilemiyoruz. İşte iyi.net, sizin için en doğru ürünün hangisi olduğuna karar vermenize yardımcı olacak bir bilgi bankası.

En güvenilir bilgiyi genellikle o ürün hakkında deneyim sahibi olanlardan alırsınız. iyi.net size güvenilir bir deneyim fırsatı sunuyor. Aradığınız ürüne kategorilerden veya arama yaparak ulaşabilir, ürün özelliklerini inceleyebilir, uzman veya kullanıcı yorumlarını okuyabilir, karşılaştırmalar yapabilir, alternatifleri görebilir, ürün deneyimlerinizi ve beklentilerinizi paylaşarak başkalarına da yardımcı olabilirsiniz.

Sitede bilgisayarlardan mobil ürünlere, beyaz eşyadan fotoğraf makinele- rine kadar birçok kategori mevcut. Nispeten yeni bir site olduğu için bazı ürünlerle ilgili yeterince yorum bulunmuyor veya puanları hesaplanmamış oluyor ama zamanla bunların üstesinden gelineceği şüphesiz. Yakında siteye tüm ürünler için "en ucuz fiyat" bilgisi de eklenecek.

DEĞERLENDİRİN

Kullanıcılar tarafından yapılan değerlendirmeler sitenin çok önemli bir parçası. Siz de kendi sahip olduğunuz ürünleri site üzerinden değerlendirerek ve yorum yazarak diğer kullanıcılara yol gösterebilirsiniz.

Sizin için
öğrenme

“ Kararsız kaldı-
yapmak istiy-
mı kurcalıyo-
karşılaştırm-
yı öğrenin

MOBİL ÜRÜNLER

Cep Telefonu
Cep Telefonu Kulaklığı
Bluetooth Araç Kiti
GPS ve Navigasyon
Telefon ve Telsizler
Tümü

OFİS MAKİNELERİ

Yazıcı
Tarayıcı
Faks Makinesi
Fotokopi Makinesi
Dijital Baskı Makinesi

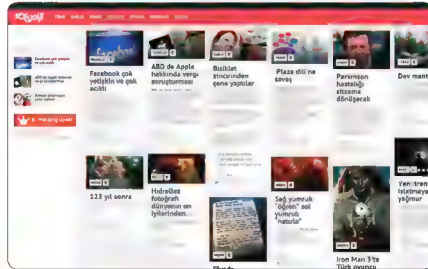

EDEBİYAT

Kitap Live

www.kitaplive.com

Kitap Live, kullanıcılarını kitap okumaya teşvik eden ve onların okuma alışkanlıklarını devam ettirirken hedefler koymasını sağlayan bir internet projesi. KitapLive'da sanal kütüphanenizi kurup, daha önce okuduğunuz ve okumak istediğiniz kitapları ekleyip kitap kütüphanenizi yaratarak gelecek için de okuma planınızı yapabilirsiniz. Her kitaba yorum yapabileceğiniz sitede yıllık ve ömürlük okuma hedefleri belirleyebilirsiniz. Yıllık hedefinizi belirledikten sonra yıl içinde okuduğunuz kitapları ve yılın bitimine kaç gün kaldığını baz alarak hedefinizi gerçekleştirmeniz için kaç günde bir kitap okumanız gerektiğini hesaplayabilirsiniz. Ayrıca site okuduğunuz türde kitap önerileri almanıza ve benzer zevkteki okuyucularla tanışmanızı da sağlıyor.

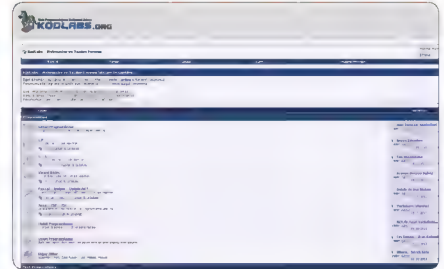

BLOG

Sosyalji

www.sosyalji.com

Sosyalji; sağlık, sanat, seyahat, sinema, teknoloji ve yaşam konularındaki trendleri okuyucularıyla buluşturan bir web sitesi. Sloganı "sosyal haberler" olan Sosyalji, keyifli konuları ele almasıyla bizden artı puan aldı. Ayrıca temiz tasarımıyla da sitede vakit geçirenlerin keyif alacağını söyleyebiliriz. Modern tasarımı artık birçok kullanıcının aşına olduğu şekilde... Sosyalji'nin ana sayfasında yer alan haberler aşağı doğru uzamakta ve arşivdeki haberleri görmek için başka sayfaya geçmeniz gerekmiyor. Konular da gayet keyifli ve tabletinizle bir kafede oturup kahvenizi yudumlarken keyif alacağınızı cinsten! Sosyalji'de yerli ve yabancı kaynaklardan derlenen sağlık, sanat, teknoloji ve seyahat gibi konulardaki haberleri okuyabilirsiniz.

FORUM

Kod Labs

www.kodlabs.org

Kod Labs; görsel programlama, grafik tasarım, webmaster araçları ve işletim sistemleri gibi konuların tartışıldığı bir forum sitesi. Yeni kurulan siteyi henüz oturmuş forumlarla karşılaştırmamız yok ama gözlemlediğimiz kadarıyla doğru yolda olduklarını söyleyebiliriz. Ücretsiz şekilde üye olabileceğiniz sitede Google reklamlarının arasında boğulmayacaksınız. Site yöneticilerinin belirttiğine göre siteye bilinçli şekilde reklam almamışlar ve sitenin gelecekteki modelinde de reklam öngörmüyorlar. Kod Labs'te ayrıca sitede geçirdiğiniz zaman, konulara attığınız mesajlar gibi site içi hareketler size Kod Labs parası kazandırıyor ve bu parayla gümüş üyelik, altın üyelik, renkli isim ve imza bölümünü aktif hâle getirebiliyorsunuz.

hangisi daha "iyi" nin zamanı geldi.

Hangi ürünler hakkında kıyaslama mı
rsunuz? Bir sürü seçeneğe zihninizi
Yorumları okuyun ürünleri
yatlarına bakın ve sizin için hangisi en

BILGISAYAR
Laptop
Tablet Pc
Masasustu Bilgisayar
Monitor
Ekran Kartı
Tümü

FOTO & KAMERA
Dijital Fotoğraf Makinesi
Objektif / Lens
Video Kamera
Flaş
Tripod
Tümü

GÖRÜNTÜ VE SES SIS...
LED / LCD ve Plazma TV
Oyun Konsolu
Ev Sinema Sistemleri
Projektor
MP3 / MP4 Çalar
Tümü

BEYAZ EŞYA
Çamaşır Makinesi
Buzdolabı
Bulaşık Makinesi
Ankastre Fırın
Derin Dondurucu

ANNE VE BEBEK
Bebek Arabası
Bebek Telsizi
Bebek Oyuncakları
Bebek Odası
Portebe

MOTORLU TAŞITLAR
Tüm motorlu taşıtlar
yakında bulabilirsiniz

HABERLER

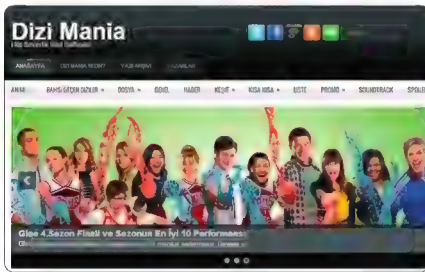
İyi net'in size kazandırdıklarını merak ediyor ...
Sizin için en "iyi" sini hızlı ve kolay yoldan öğr ...
İyi net'te sosyalleşmek
En "iyi" sini bulmak hiç bu kadar kolay olmam ...
Tüm haberleri görüntüle »

SOSYALLEŞİN

İyi.net kendisini bir "sosyal platform" olarak görüyor. Bu amaçla siteye dâhil edilmiş birçok özellik var: Arkadaşlarınızı takip edebilir, onlarla sohbet edebilir, arkadaşlarınızın hangi ürünleri kullandığını öğrenebilir ve bu ürünler hakkındaki yorumlarını okuyabilirsiniz.

FORUMLAR

Sitenin forum bölümünde ürünlerle ilgili tartışmalar yapılıyor. Alacağınız ürünle ilgili kafanıza takılan bir şeyler varsa forumlarda sorabilir, deneyimli olduğunuz ürünler hakkında diğer kullanıcılara tavsiyelerde bulunabilirsiniz.

TELEVİZYON

Dizi-Mania

<http://dizi-mania.com>

Yabancı dizilere hayran mısınız? "Kalbimde komedi dizilerine de yer var aksiyon dizilerine de..." mi diyorsunuz? Eğer sevdiğiniz dizinin yayın saatine alarminizi kuruyor ve tüm programlarınızı iptal ediyorsanız Dizi-Mania'yı tarayıcınızın yer imleri bölümüne ekleyebilirsiniz. Dizi-Mania'da onlarca diziye dair haberler, ön gösterimler, gelecek bölümlere dair havadisler ve müzikler yer alıyor. The Walking Dead, Games of Thrones, The Big Bang Theory, Two and a Half Man ve How I Met Your Mother gibi birçok diziyle ilgili içeriklere ulaşip bağımlılık yaratacak yeni dizileri de Dizi-Mania ile keşfedebilirsiniz. Ayrıca Dizi-Mania'yı Facebook'ta beğenip dizilerle ilgili haberlere, setlerden görüntülere ve daha fazlasına ulaşabilirsiniz.

BİLİM

Bilim

www.bilim.org

2002'den bu yana yayın hayatını sürdüren Bilim.org, teknoloji ve bilimle ilgili geniş yelpazedeki içerikleri okuyucularıyla buluşturuyor. "Sitede bilimle ilgili konular işleniyor." denince birçok insan için içeriklerin teorik olarak algılanma ihtimali olduğunu göz önünde bulunduruyoruz ve bu nedenle bir parantez açma gereği hissediyoruz: Sitede yayımlanan içeriklerin çoğu ortalama internet kullanıcılarının anlayacağı, okurken yeni şeyler öğreneceği ve keyif alacağı cinsten paylaşımlar. Siteyle ilgili beğendiğimiz bir diğer şey de içeriklerin geniş bir editör kadrosu tarafından oluşturulması. Bu sayede farklı editörler sevdikleri konuları yazabiliyor ve okuyucular sitede haber okurken farklı üslupların elinden çıkan yazılarla karşılaşılıyorlar.

FOTOĞRAF

Foto Muhabiri

www.fotomuhabiri.com

Basın fotoğrafçılığı portalı Foto Muhabiri, Türkiye'den ve dünyadan basın fotoğraflarının ele alındığı ve yorumlandığı bir fotoğraf sitesi olarak karşımıza çıkıyor. Sitenin yapısı bekleyeceğinizin aksine portföy şeklinde değil, klasik bir haber sitesi olarak karşımıza çıkıyor. Fotoğraflar site editörlerinin yorumlarıyla enine boyuna ele alınıyor. Seçilen fotoğraflara gazeteyi veya haber sitelerini açtığınızda karşınıza çıkan sıkıcı ve haber metnini destekleyen fotoğraflar cinsinden değil, çarpıcı ve sözle gerek bırakmayan insan hikâyelerinin fotoğrafları. Foto Muhabiri'nde savaş fotoğrafçılığı, ödüllü fotoğraflar, Magnum gibi ekollerin fotoğrafları, fotoğrafçılarla söyleşiler ve teknoloji-fotoğraf ilişkisi gibi birçok konu yer alıyor.

50 KÜÇÜK HİLE

Hepsi beş dakika

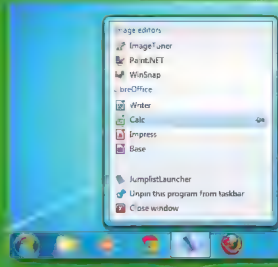
Bu hızlı ipuçlarımızı kullanarak, saatler harcamadan bilgisayarınızın gücüne güç katın.

Bugünlerde herkes zaman sıkıntısı çekiyor. Neyse ki burada vereceğimiz ufak ipuçları sayesinde bilgisayarınızın daha iyi çalışmasını sağlamaya çalışmakla vakit kaybetmeyeceksiniz.

Burada, o ender huzurlu anlarda uygulayabileceğiniz 50 adet 5 dakikalık ipucunu bir araya getirdik. Bu ipuçlarının çoğu bilgisayarınızı daha hızlı ve verimli hâle getirerek size başka uğraşlar için vakit kazandıracak şekilde hazırlanmışlar. İster Windows'u sözünüzü dinler hâle getirmeye çalışıyor olun ister bilgisayarınızın güvenliğini artırmanın veya daha yaratıcı ve verimli olmanın yollarını arıyor olun, işinize yarayacak bir ipucunu mutlaka bulacaksınız.

01 KENDİ SIÇRAMA LİSTENİZİ OLUŞTURUN

DVD'nizden JumplistLauncher'ı kurarak kişisel Siçrama Listenizi oluşturabilir; beğendiğiniz uygulama, klasör veya dosyalara hızlı ve kolay bir şekilde erişmek için kısayollar yaratabilirsiniz. Programı yükledikten sonra görev çubuğundaki simgeye tıklayarak kişisel listenizde yer almasını istediğiniz şeyleri belirleyin. Siçrama Listenize ulaşmak için simgesine sağ tıklamanız yeterli.

02 BİLDİRİM ALANI SİMGELERİNİ DÜZENLEYİN

Bildirim alanındaki simgelerden bazıları bir süre sonra kaybolur. Onları tekrar görmek için ok simgesine tıklamanız gerekir. Bunları sürekli görünür kılmak için tıklayıp sürükleyerek bildirim alanına getirmeniz yeterli. Windows XP kullanıcıları ise görev çubuğuna sağ tıklayıp "Özellikler"i seçmeli ve "Kişiselleştir"e tıklayarak hangi simgelerin açık kalacağını belirlemeliler.

03 ANA SIÇRAMA LİSTELERİ

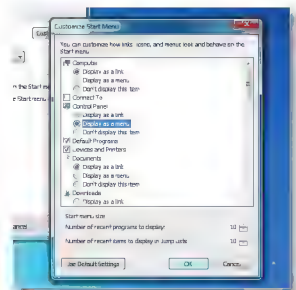
Siçrama Listesi, Windows 7 ve 8'de Başlat menüsünün yanındaki ">" düğmesine tıkladığınızda veya görev çubuğundaki bir simgeye sağ tıkladığınızda açılır. Burada, o programla yakında açtığınız belgeleri bulacaksınız. Nesnelerin yanında bulunan iğne simgesine tıklayarak kalıcı olarak Siçrama Listesine eklenmelerini sağlayabilirsiniz.

04 "ÇALIŞTIR" KUTUSUNU KULLANIN

Çalıştır kutusu, temel sistem araçlarına, programlara, klasör konumlarına ve hatta web sitelerine, sadece dosya adını veya adresi girerek ulaşmanızı sağlar. Çalıştır kutusuna Başlat menüsünden veya [Windows]+[R] kısayoluyla ulaşabilirsiniz. Kullanabileceğiniz komutların ayrıntılı listesi www.computertipsfree.com/useful-run adresinde.

05 BAŞLAT MENÜSÜNÜ KİŞİSELLEŞTİRİN

Başlat'a sağ tıklayıp "Özellikler"i, ardından "Kişiselleştir"i tıklayın. Burada, hangi klasörlerin görüntüleneceğini, sadece kısayol olarak mı yoksa başka bileşenlere erişmek için açılan bir menü olarak mı kullanılacağını belirleyebilirsiniz.

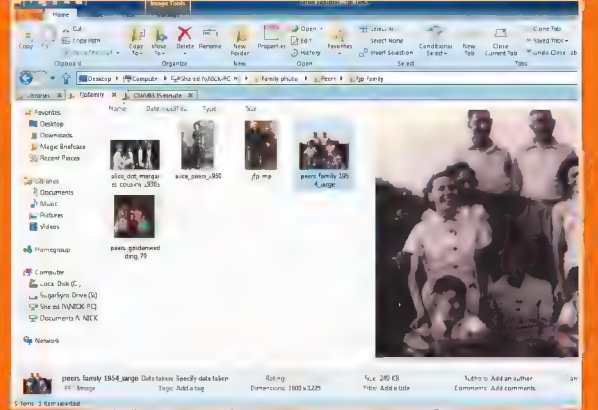

06 HIZLI BAŞLAT

Görev çubuğunda yer alan ilk 10 kısayolu, [Windows] ve bir rakam tuşlayarak hızlı bir şekilde açabilirsiniz: [1] en soldaki kısayolu açar, [2] onun yanındakini. Bu şekilde 10 kısayol ([0] da dâhil.) hızlı bir şekilde açılabilir. Bu özellikten tam olarak faydalanabilmek için kısayol simgelerine tıklayıp sürükleyerek istediğiniz konuma getirin.

07 DAHA İYİ BİR GEZGİN

Yeni Windows sürümlerinde bile Windows Gezgini fazla deşilimden kurtulmuş. Windows 7 ile Windows 8'in yeni arayüzü gibi birçok değişiklikten faydalanabilir. Masaüstünüzü pencereleştirebilirsiniz. Böylece tek bir pencere içindeki köşelerden yararlanarak birden fazla klasörü masanızda gezdirebilirsiniz.

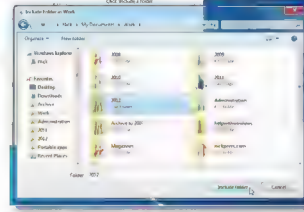

08 GEZİNTİ BÖLMESİNİ KULLANIN

Windows'un XP'den sonraki tüm sürümlerinde gezinti bölgesi içinde Sık Kullanılanlar adlı, kullanıcıya zaman kazandıran bir özellik bulunuyor. Bu kullanışlı özellik, sabit diskinizde bulunan herhangi bir bölüm veya klasöre tek tıkla erişmenizi sağlıyor. Bu listeye kolaylıkla kendi klasörlerinizi ekleyebilirsiniz. Klasörlere tıklayıp sürükleyerek liste üzerinde bırakmanız yeterli.

09 KİTAPLIK OLUŞTURUN

Windows 7 ve 8'de tek bir kısayol altında depolanan ilişkili klasörlerin bütününe "Kitaplık" deniyor. Kendi kitaplığınızı oluşturmak için klasörde bulunan gezinti bölgesinden "Kitaplıklar"a sağ tıklayıp "Yeni Kitaplık" seçeneğine tıklayın. Kitaplığınıza isim vererek işlemi tamamlayın.

10 GÖREV ÇUBUĞUNU DÜZENLEYİN

Program kısayollarını saklamak için en iyi yer görev çubuğudur. XP ve Vista kullanıcıları görev çubuğuna sağ tıklayıp Araç Çubukları > Hızlı Başlat'ı seçerek kısayolları Hızlı Başlat çubuğuna sürükleyebilirler. Windows 7 ve 8 kullanıcıları Başlat menüsünde veya masaüstünde programın simgesine sağ tıklayıp "Görev çubuğuna sabitle" seçeneğine tıklamalıdır.

11 KENDİ SİMGELERİNİZİ TASARLAYIN

Masaüstüne kendi tasarladığınız simgelerle canlılık katmak ister misiniz? <http://bit.ly/10HmVOV> adresinden indirebileceğiniz IcoFX Portable sayesinde kendi simgelerinizi yaratabilir veya resimleri simgeye dönüştürebilirsiniz. File > Import image'ı seçtikten sonra istediğiniz resmi seçin ve bir simge boyutu belirleyin (256 x 256 en uygun ölçüdür). Ardından kenarları sürükleyerek fotoğrafın simge olarak kullanılmasını istediğiniz bölümünü belirleyin. OK'e tıkladıktan sonra ICO dosyası olarak kaydedin.

12 GÖREV ÇUBUĞUNU DEĞİŞTİRİN

Varsayılan Windows görev çubuğunu beğenmiyor musunuz? DVD'de bulabileceğiniz Winstep Nexus'u kullanabilirsiniz. Winstep Nexus, görev çubuğunun tüm işlevlerini yerine getirip çok daha fazlasını sunan etkileyici ve pratik bir program. Programı istediğiniz yere sabitleyebilir, kişiselleştirebilir, hoşunuza giden bir görünüm belirleyebilirsiniz.

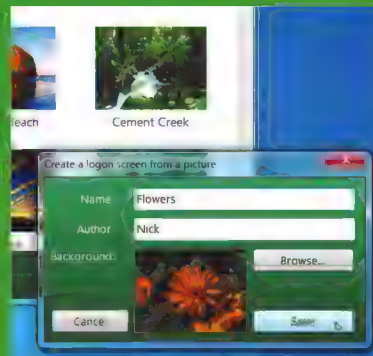

13 KENDİ MASAÜSTÜ TEMANIZI OLUŞTURUN

Masaüstünüzü (arka plan, ekran koruyucu, Windows sesleri ve fare imleçlerini) istediğiniz biçimde düzenlediniz mi? Eğer düzenlediyseniz her şeyi bir masaüstü teması olarak kaydedebilirsiniz. Windows 7 ve 8'de "Kaydedilmeyen Tema"ya sağ tıklayın ve "Temayı kaydet" seçeneğine tıklayın. Yedeğini almak veya başka bir PC'de kullanmak isterseniz "Temayı paylaşmak üzere kaydet" ile harici bir diske kaydedebilirsiniz.

14 KARŞILAMA EKSPANINI DEĞİŞTİRİN

<http://bit.ly/12ADJZv> adresinden LogonStudio'yu indirerek karşılama ekranını değiştirebilirsiniz. Program birkaç göz alıcı seçenek sunuyor ama isterseniz "Create" tuşuna tıklayarak kendi fotoğraflarınızdan birini kullanabilirsiniz.

15 KENDİ SİMGENİZİ KULLANIN

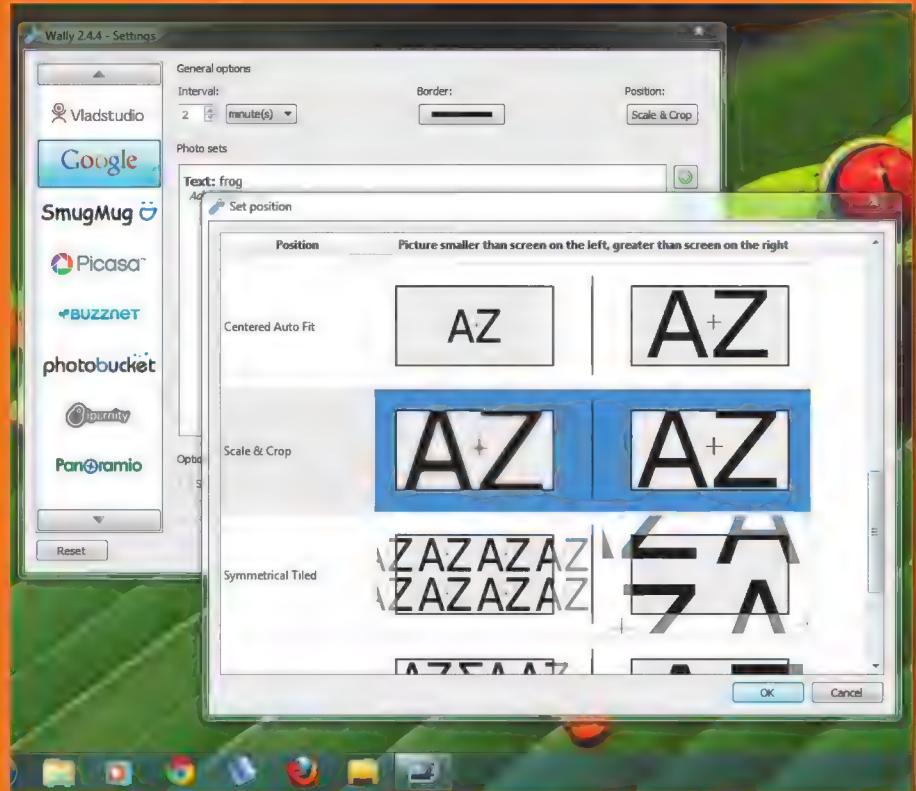
Tasarladığınız simgelerden birini kullanmak için klasöre sağ tıklayıp Özellikler > Özelleştir seçtikten sonra "Simge Değiştir"e tıklayın, ardından "Gözet"e tıklayın ve yeni simgenizin yerini gösterin. Bu işlemlerin ardından iki kere "Tamam"a tıklayın.

16 TEMALİ ARKA PLANLAR EDİNİN

DVD'de bulabileceğiniz, Windows 7 ve 8'de çalışan Wally, web'i kullanarak arka plan görüntüsünü olarak kullanmak üzere ücretsiz görüntüler bulmanızı sağlayan bir uygulamadır. Flickr, Yahoo! veya Google gibi çevrimiçi bir kaynağı belirledikten sonra "i" düğmesine tıklayarak bulmak istediğiniz görüntüyü tarama eden anahtar kelimeleri girebilirsiniz.

17 WALLY'YI YAPILANDIRIN

Wally arka planı her iki dakikada bir değiştiriyor ama isterseniz zaman aralığını kendiniz belirleyebilirsiniz. Bu süreyle simge, dilokul veya saat simgelerinden yararlanabilirsiniz. Varsayılan ayarlarla görüntüler ortalanıyor. Bunu değiştirmek için "Centered" düğmesine tıklayın. Özelleştirmeyi tamamladıktan sonra "OK" düğmesine tıklayın.

18 FONDA SLAYT GÖSTERİSİ

Elinizdeki çok sayıda fotoğraf mı var? Windows 7 ve 8 kullanıcıları masaüstüne sağ tıklayıp "Kişiselleştir"e bastıktan sonra "Masaüstü Arka Planı" seçeneğine tıklamalıdır. Çıkan ekranda "Gözet" ile istediğiniz klasörü seçip "Hepsini seç"e tıklayın ve fotoğrafların ne sıklıkla değiştirileceklerini seçin.

19 WINDOWS XP'DE SLAYT GÖSTERİSİ HAZIRLAYIN

XP ve Vista kullanıcılarının arka plan slayt gösterisi hazırlamak için üçüncü parti yazılımlara ihtiyacı var. DVD'nizde Wally isiminde bir araç bulacaksınız. Programı yükleyip bildirim alanındaki simgeye tıklayarak "Settings" ve ardından "Folders or files"a tıklayın. Buradan istediğiniz klasörü veya fotoğrafları belirleyerek slayt gösterinizi hazırlayabilirsiniz.

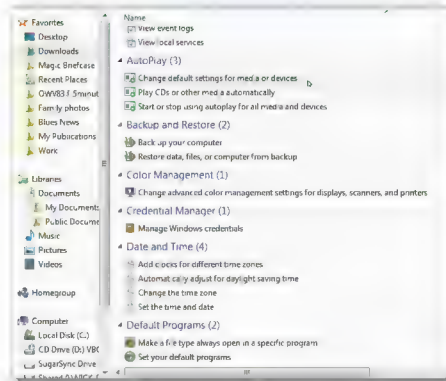

20 ARKA PLAN SLAYT GÖSTERİSİ TASARLAYIN

Beğendiğiniz fotoğraflardan oluşan bir klasör oluşturun. Kullanmakta olduğunuz masaüstü çözünürlüğüne uyacak şekilde kırıp ve yeniden boyutlandırın. Dönüştürme ve yeniden boyutlandırma işlemini hızlandırmak için Image Tuner benzeri bir araç kullanın (DVD'nizde).

21 TANRI MODUNU AÇIN

Windows 7 ve 8, mevcut tüm Denetim Masası komutlarına tek bir kısayolla ulaşmanıza izin veriyor. Bu kısayolu oluşturmak için masaüstüne sağ tıklayın ve "Yeni > Klasör"e tıklayın. Klasör ismine şunu yazın: **{ED7BA470-8E54-46E5-825C-99712043E01C}**. Kısayol simgesi Denetim Masası'nın simgesine dönüşecektir.

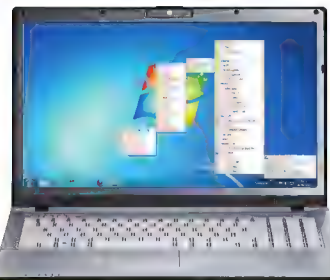

22 DENETİM MASASI KISAYOLLARI

Denetim Masası'nın Başlat menüsünde bir menü olarak görüntülenmesini (bkz. 3. ipucu) sağladıysanız, gözde Denetim Masası araçlarına sağ tıklayıp "Kısayol oluştur" diyerek masaüstünde görülmelerini de sağlayabilirsiniz. Windows Vista ve XP'de isterseniz bunları görev çubuğuna sabitleyebilirsiniz.

23 GÖREV ÇUBUĞUNDAN GÖZ ATIN

İsterseniz tüm bilgisayarınıza (tüm sürücüler, klasörler ve dosyalar) doğrudan görev çubuğu üzerinden göz atabilirsiniz. Görev çubuğuna sağ tıklayın ve "Araç çubukları > Yeni araç çubuğu"nu seçin, "Bilgisayar" veya "Bilgisayarım" gelerek "Klasör seç" seçeneğine tıklayın. Artık ">>" düğmesine tıklayarak tüm bilgisayarınıza göz atabilirsiniz.

24 KLAVYE KISAYOLLARINI KULLANIN

Klavye kısayolları sizi defalarca fareye tıklamaktan kurtarabilir. Bu nedenle onları kullanmayı öğrenmek ve sürekli kullanmak faydalı olacaktır. <http://bit.ly/42s2Z6> adresinde bulunan Microsoft sayfasında kapsamlı bir klavye kısayolları listesi bulabilirsiniz. Bizim en beğendiğimiz üç kısayol şunlar: Başlat menüsünü açan [Win], Denetim Masası'nı açan [Win] + [Pause/Break] ve Windows Gezginini açan [Win] + [E].

25 ÇALIŞTIR KUTUSUNU KALICI YAPIN

Çalıştır kutusu (bkz. 4. ipucu) son derece faydalı bir kısayoldur. Eğer adres araç çubuğuna görev çubuğuna eklerseniz, sürekli olarak kullanıma hazır beklemesini sağlayabilirsiniz. Görev çubuğuna sağ tıklayın ve "Araç çubukları > Adres"i seçin. Bu çubuğu Çalıştır kutusu gibi kullanabilirsiniz.

26 AÇ/KAYDET KUTULARINI HIZLANDIRIN

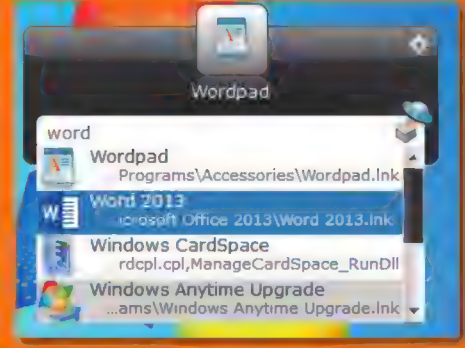
Her Aç/Kaydet iletişim kutusu birbirine benzemez: Bazılarında gezinmek diğerlerine göre daha kolaydır. DVD'nizdeki Listary, arama araçlarının yanında dosya ve klasörlere erişim hızınızı artıracak "son kullanılanlar" ve "favoriler" listeleri de çalışıyor. Windows Gezgininde de çalışıyor.

27 HER YERDE OTOMATİK DÜZELT

Word'ün Otomatik Düzelt özelliği zamandan kazandıran harika bir araç. DVD'de bulabileceğiniz WordExpander'i kurarak bu işlevi PC'nizde bulunan her programda kullanabilirsiniz. Programı yükledikten sonra, sık rastlanan hataları otomatik olarak düzeltecek, sık kullanılan ifadeleri klavye kısayol tuşlarıyla otomatik olarak girmenizi sağlayacak otomatik düzeltme ve terim kitaplıkları oluşturabilirsiniz.

28 LAUNCH'YI KULLANIN

Çalıştır kutusunun çok yavaş olduğunu düşünüyorsanız DVD'nizdeki Launch'yı kullanabilirsiniz. Launch, programları, klasörleri, yer imlerini ve daha fazlasını hızlı ve kolay erişim için indeksliyor. Kullanmak için tek yapmanız gereken ALT'a basılı tutarken [boşluk] tuşuna basmak. Aradığınız şeyi çıkan listeden seçin. Enter'a basarak engelleyebilirsiniz. Gayet basit.

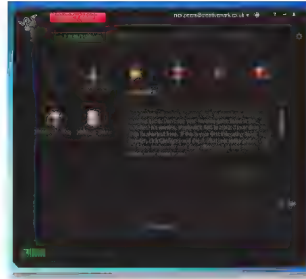

29 TAM BİR SİSTEM TEMİZLİĞİ YAPIN

Derin bir temizlik mi lazım? DVD'nizden CCleaner'i yükleyin ve tarama yapın. "Analiz"e basmadan önce CCleaner'ın neleri sileceğini belirleyin. Yakında kullanılan dosyalar ve web siteleri gibi önemli kısayolları kaybetmemek için en çok kullandığınız web tarayıcısını ve Windows Explorer'ı tarama dışında tutun.

30 OYUN PERFORMANSINI İYİLEŞTİRİN

Oyunlar, sistem kaynaklarına erişmek için diğer programlarla yarışmazlarsa çok daha iyi performans sergiler ama gerekli ayarları elden yapmak çok zordur. Bunun yerine DVD'nizden Razer Game Booster uygulamasını yükleyin ve ücretsiz bir hesap açın. Program, oyun oynarken ihtiyaç duyacağınız web tarayıcınızı tüm sistem kaynaklarını serbest bırakacaktır.

35 SIKINTISIZ YEDEKLEME

Bilgisayarlarınız arasında dosya eşitlemek, paylaşmak ve yedeklemenin en kolay yolu SkyDrive'i (<http://skydrive.live.com>) yüklemektir. SkyDrive sayesinde 7 GB ücretsiz depolama alanınız oluyor. Dosyalar eklendikleri ve değiştirildikleri anda buluta yedekleniyor, endişelenmenize gerek kalmıyor.

31 SABİT DİSKİNİZİ BİRLEŞTİRİN

PC'lerde çok soruna yol açan parçalardan biri de sabit disklerdir. Diskler kolaylıkla parçalı hale gelebilirler. Windows'un son sürümleri kendiliğinden birleştirme yapıyor ama üçüncü parti uygulamalar çok daha fazlasını yapabiliyor, birleştirilmemesi gereken SSD'leri koruyabiliyorlar. Önerimiz Auslogics Disk Defrag Free (DVD'de).

32 SÜRÜCÜDE YER AÇIN

Başlat > Bilgisayar'a tıklayın. C: sürücüsüne sağ tıklayıp "Özellikler"i seçin, ardından "Disk Temizleme"ye tıklayın. İlk tarama tamamlandıktan sonra "Sistem dosyalarını temizle"ye tıklayıp daha derin bir tarama yapın. Böylece silebileceğiniz yüzlerce megabayt daha dosya bulacaksınız, ancak silmeden önce girdileri seçerek haklarında daha fazla şey öğrenmeye dikkat edin. Memnunsanız "Tamam"a tıklayarak hızlı bir şekilde sürücü alanı kazanabilirsiniz.

36 GÜVENSİZ SİTELERDEN KORUNUN

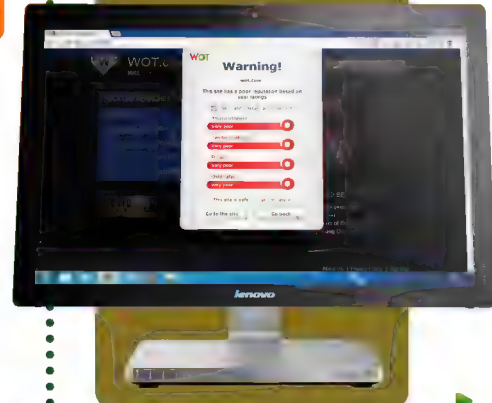
Bilgisayarınızı kötü amaçlı yazılımlardan korumanın en kolay ve hızlı yollarından biri, www.mywot.com adresinden indirebileceğiniz ücretsiz Web of Trust eklentisini yüklemek. Basit bir trafik ışığı sistemi kullanan eklenti, web sitelerini güvenlik kriterlerine göre derecelendiriyor ve tehlikeli sitelere girmeye çalıştığınızda uyarıyor.

33 HIZLI BAŞLANGIÇ

Bilgisayarınıza (sürücüler, klasörler ve dosyalar) görev çubuğu üzerinden göz atabilirsiniz. Görev çubuğuna sağ tıklayın ve "Araç çubukları > Yeni araç çubuğu"nu seçin, "Bilgisayar"a gelerek "Klasör seç" seçeneğine tıklayın.

34 HİZMETLERİ DÜZENLEYİN

Windows ile birlikte başlatılan hizmetlere göz atmak da faydalı olacaktır. Bunları elle yönetmeye çalışmak yerine DVD'nizdeki SMART 2.0 uygulamasını kullanın. Ufak ama sıkıntısız bir performans artışı elde etmek için menüden "Safe" seçeneğini tıkladıktan sonra "Apply" seçeneğiyle onaylayın ama öncesinde, bir kurtarma noktası oluşturmak için "Create a Restore point" seçeneğini işaretleyin.

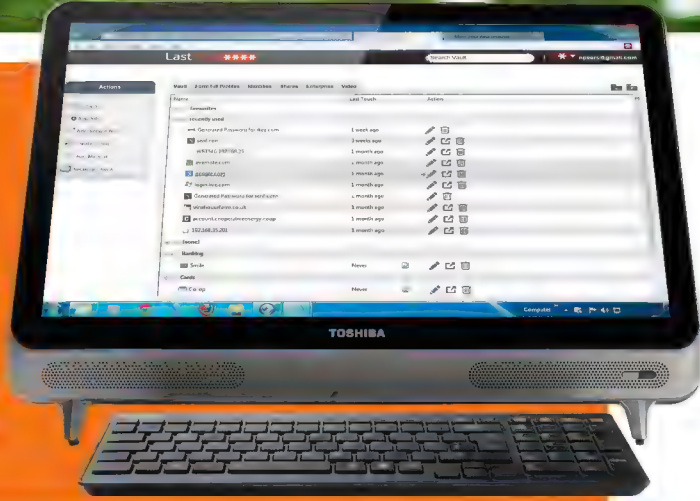

37 AÇIK KABLOSUZ AĞLARDA GÜVENLİK

Kamuya açık bir kablosuz bağlantıyı kullanırken endişelenmekte haklısınız. İnternette gezinirken başkalarının verilerinize sızması için ücretsiz bir VPN kullanın. Bugünlerde favori VPN servisimiz www.securitykiss.com adresindeki SecurityKISS.

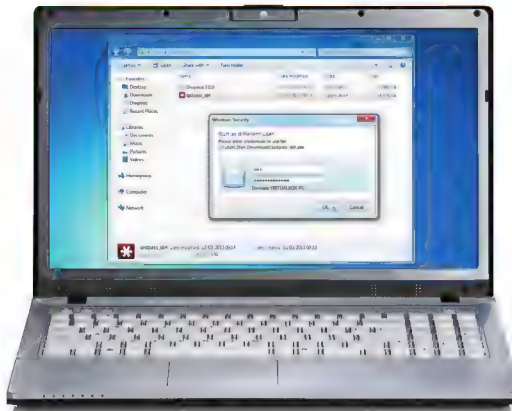
38 ÇEVİRİMİÇİ ŞİFRELERİNİZİ YONETİN

Ücretsiz LastPass eklentisini (www.lastpass.com) kurarak çevrimiçi şifrelerinizi güvenli bir şekilde yönetebilirsiniz. Tek yapmanız gereken: Diğer diğer hesapların kilitlerini açarak tek bir ana şifreyi kullanmak. LastPass ayrıca çevrimiçi hesaplarınızı daha iyi korumak için güvenli şifreler oluşturabiliyor.

39 ÇOCUKLARA ÖZEL UYGULAMALAR

Çocuklarınızın neler yüklediğini ve hangi yazılımlara erişebildiğini belirlemek için çok zaman harcamanız gerekebilir ama yazılım yüklerken onların kısıtlı hesaplarından çıkmanız gerekmiyor. Bunun yerine [Shift] tuşuna basılı tutarken programın kurulum dosyasına sağ tıklayıp "Başka kullanıcı olarak çalıştır"ı tıklayabilirsiniz. Programı yüklemek için istendiğinde kullanıcı adı ve parolanızı girmeniz yeterli.

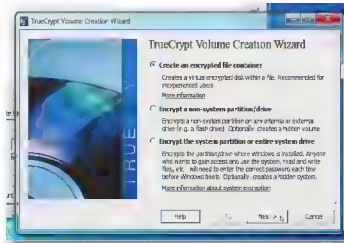

40 PAYLAŞILAN KLASÖRLERİ KİLİTLEYİN

Ağ üzerinde sadece sizin erişip görüntüleyebildiğiniz klasörler paylaşabilirsiniz. Windows 7 ve 8'de klasöre sağ tıklayın ve "Bununla paylaş > Belirli kişiler"e tıklayın. Sadece sizin hesabınızın seçili olduğundan emin olup "Paylaş"ı tıklayın. Artık başkalarının bilgisayarı üzerinden PC'nize bağlandığında kullanıcı adı ve parolanızla gizli paylaşımınıza erişebileceksiniz.

41 VERİLERİNİZİ KORUYUN

Hassas dosya ve klasörleri USB sürücünüzle yanınızda mı taşıyorsunuz? Verilerinizi korumak için DVD'nizden TrueCrypt'i yükleyin. "Tools > Traveler disk setup"a tıklayın. Seçenekleri oldukları gibi bırakın, "Browse"a tıklayın ve USB sürücünüzü seçin. Ardından "Create" tuşuna tıklayın. Son olarak, USB sürücünüzde hassas dosyalarınızı depolamak için kullanabileceğiniz şifreli bir bölüm oluşturmak için "Tools > Volume Creation Wizard"a tıklayın.

42 İNTERNETTE ÇEVİRİMİÇİ KORUYUN

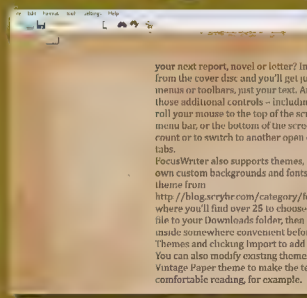
Windows Vista, 7 ve 8, standart kullanıcı hesabını kullanan çocukların uygulama, oyun ve internete erişimi kısıtlayan Aile Koruması özelliğine sahiptir. Başlamak için Başlat menüsünün arama kutusuna "aile" yazın. Windows XP kullanıcıları, çocuklarını uygunsuz internet içeriğinden korumak için faydalı ve ücretsiz bir araç olan K9 Web Protection'ı (www.k9webprotection.com) kullanabilirler.

43 PARANIZIN HESABINI BİLİN

Gelirlerinizle giderlerinizi bir türlü dengeleyemiyor musunuz? İşin sırrı, her an ne kadar para harcadığınızı bilmekte yatıyor. DVD'nizdeki HomeBank, tüm finansal hareketlerinizin hesabını tutuyor, paranızın kontrolünü ele almanızı sağlayacak basit bütçeler hazırlıyor.

44 YALIN METİN DÜZENLEME

Rapor, roman veya mektup yazabileceğiniz, basit ve sade bir arabirime sahip bir metin düzenleme yazılımı mı istiyorsunuz? DVD'deki FocusWriter, ne menülere ne de araç çubuklarına sahip. Ek araçlar gerektiğinde fareyi ekranın altına veya üstüne getirmek yeterli.

45 NOT ALIN

www.evernote.com adresinden ücretsiz bir Evernote hesabı alarak, sahip olduğunuz her bilgisayar ve mobil cihaz üzerinden not tutma, düzenleme ve paylaşma imkânı bulacaksınız. PC'nizde Evernote Windows uygulamasını kurmanız yeterli. Not almak hiç bu kadar kolay olmamıştı.

46 TÜM MEDYA DOSYALARINI OYNATIN

Bir video dosyasını açamıyor veya Windows XP/8'de DVD oynatmak mı istiyorsunuz? DVD'nizden VLC media player'ı yüklemeniz yeterli. Aklınıza gelecek tüm medya dosyalarını ve DVD'leri oynatabilirsiniz.

47 ÜCRETSİZ RESİM DÜZENLEYİN

DVD'deki PixBuilder Studio, güçlü ama kavraması kolay bir resim editörü. Kafanızı karıştırmadan Windows Fotoğraf Galerisi ve Picasa'dan daha fazla seçenek sunuyor.

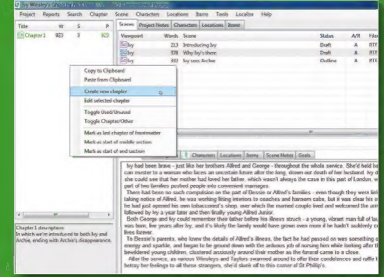

49 SANATÇI OLUN

DVD'deki FotoSketcher'ı yükleyerek herhangi bir fotoğrafı, sadece bir menüde yer alan karakalem desenden tuval üzerine yağlı boyaya kadar değişen efektleri seçerek, çok fazla çaba harcamadan ve hızlı bir şekilde bir sanat eserine çevirebilirsiniz.

48 İLK ROMANINIZI YAZIN

Her romancının bildiği bir şey vardır: Asıl romanı yazmak, işin sadece ufak bir kısmıdır. Öncelikle konu, karakterler, betimlemeler ve daha nice noktanın ele alınması gerekir. Kelime işlemciler bu konuda pek yardımcı olamazlar ama DVD'nizde bulacağınız yWriter 5, bütün bu işlerle uğraşmak yerine hayal gücünüze odaklanmanızı sağlıyor.

50 MEDYA PAYLAŞIN

Evinizde çok sayıda müzik, fotoğraf ve video mu var? Hepsini ana bilgisayarınızda toplayıp ev ağıınız üzerinden diğer bilgisayarlarla ve UPNP/DLNA uyumlu cihazlara aktarmak istemez misiniz? Bir ev ağına sahipseniz bu zaten otomatik olarak açılan bir özellik. Aksi hâlde Windows Media Player'ı açıp "Akış yap"a tıkladıktan sonra "Medya akışını aç" seçeneğine tıklayarak açabilirsiniz.

Editörün yorumu

Sadece beş dakika ayırarak yapılabilecek şeyler gerçekten şaşkınlık verici. Bu hızlı ipuçları, kısıtlı zamanınızı en iyi şekilde değerlendirmenizi sağlayacak. Her birini yoğun yaşam tarzınıza uyacak şekilde özenle seçtik. Böylece oturup aralarından en iyisini seçmekle uğraşmanız gerekmeyecek. İhtiyaç duyduğunuzda birini kullanıp yolunuza devam edebileceksiniz.

Burada size sunduğumuz hızlı ipuçları, daha yaratıcı ve verimlilik kazandıran başka ipuçlarını keşfetmekte kullanabileceğiniz boş vakit kazandırabilirler. Böylece PC'nizi salt bir araç olarak görmek yerine onu kullanmaktan hoşlanmaya başlayabilirsiniz.

Tek yapmanız gereken bu araçları el altında bulundurmak. Ne zaman çocuğunuz için hızlı bir şekilde program yüklemeniz gerekeceğini, sabit diskte yer açmak veya bilgisayarınıza hızlı bir makyaj yapmak zorunda kalacağınızı bilemezsiniz. ■

Erdal Kaplanseren Yayın Yönetmeni

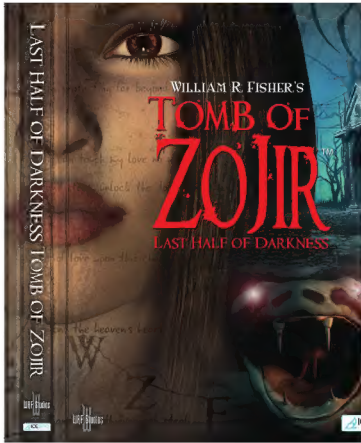
DVD'de bu ay

Ölümler Adası'na hoş geldiniz

PCnet'in bu ay tüm okurlarına hediyesi olan korku-macera oyunu Tomb of Zojir, diğer Last Half of Darkness oyunları gibi etkileyici atmosferi ve hikâyesiyle dikkat çekiyor. Karanlığın son yarısının kaynağını açığa çıkarmak için sanat ve bilimdeki tecrübelerinizi kullananacak, Ölümler Adası'nda gezinirken ürpermeden edemeyeceksiniz.

Shadowcrest adındaki küçük şehirde gizemli bir kitap bulunduğunda, Çingene hazinelerinin hâlâ saklı olduğu Louisiana üzerine karanlık çöktü. Belki de hiç açılmaması gereken bu kitapta Ölümler Adası'na açılan geçit gösteriliyordu. Sıs ve gizemle kaplı adanın efsaneleri, orada yaşayan garip hayaletlerden ve gölgelerde saklanan, karanlık kıyılara çıkacak kadar aptal denizcilerle beslenen ölü yaratıklardan bahseder. Büyük hazineyle ilgili hikâyeler adayı sarsa da, adanın, yüzyıllar önce inşa edilmiş kadim

bir tapınağın içinde büyük bir karanlığın kaynağını barındırdığı söylentileri de dolaşır.

Oyunu yüklemek için Bilgisayar'a girin, DVD sürücünüzün simgesine sağ tıklayın ve "Tomb of Zojir'i kur" seçeneğini seçin.

Değerli fotoğraflarınızdan oluşan hatıralarla ne yapacaksınız? DVD'mizde bulunan tam sürüm ve Türkçe Ashampoo Slideshow Studio 2013'le fotoğraflarınızı her bilgisayarda oynatabileceğiniz dijital slayt gösterilerine dönüştürebilirsiniz. Fotoğraftan fotoğrafa geçişler için efekt seçebilir, metin ekleyerek fotoğraflarınız hakkında yorum yapabilir ve fon müziği ekleyebilirsiniz.

www.gorsel.tv tarafından hazırlanan üç eğitim setimizden ilkinde, önceden hazırlanmış PSD dosyalarını Dreamweaver ve Fireworks kullanarak HTML ve CSS tabanlı bir web sitesine dönüştürmeyi öğreneceksiniz.

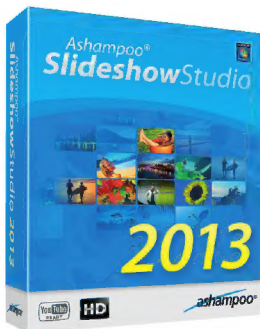
Önceki sayılarımızda başladığımız Dreamweaver ile Dinamik Site Tasarımı eğitimi ve PHP ile Kendi Stok Yönetim Sistemini Geliştir eğitimi de bu ay devam ediyor.

Dergimizde göreceğiniz konularda adı geçen yazılımları da DVD'mizde bulabilirsiniz. Her zaman olduğu gibi güncel oyun demoları da DVD'mizde sizi bekliyor.

PCnet Haziran DVD'sinin içeriği

TAM SÜRÜM

■ Ashampoo
Slideshow Studio 2013

GÖRSEL EĞİTİMLER

■ PSD Dosyalarını HTML'e
Dönüştürme
■ Dreamweaver CS6 ile Dinamik
Site Tasarımı (4. bölüm)
■ PHP ile Stok Yönetim Sistemi
Geliştirme (3. bölüm)

TAM SÜRÜM OYUN

■ Last Half of Darkness:
Tomb of Zojir

OYUN DEMOLARI

■ Drip Drip
■ Machines at War 3
■ Quest for Infamy
■ Frets on Fire
■ Toribash
■ UFO: Alien Invasion

Avantajlı Abonelik Fırsatları

1. SEÇENEK

9 sayı fiyatına 12 sayı, kargoyla imza karşılığı evinize gelsin!

~~87 TL~~
63 TL

2. SEÇENEK

Ontek'ten 1 yıllık Linux hosting (40 TL değerinde)

ontek

Hediyeli abonelik 66 TL

ABONE FORMU Haziran 2013

adı / soyadı:

firma adı:

mesleği / görevi: doğum tarihi:/...../.....

dergi teslim adresi:

posta kodu: semt:

şehir: e-posta:

tel: faks:

ÖDEME ŞEKLİ

☐ havale gönderiyorum: Türkiye İş Bankası
İstanbul Kurumsal şubesi
IBAN : TR13 000 64 00000 11111 00 39936

☐ abonelik bedelini kredi kartımdan çekiniz.
☐ visa ☐ master ☐ eurocard

*dekontunuzu bize ulaştırmayı unutmayınız

ABONELİK TİPİ

☐ 9 sayı fiyatına 12 sayı: 63 TL

☐ Ontek'ten 1 yıllık Linux hosting hediyeli: 66 TL

kart sahibinin adı / soyadı:

kredi kartı no:

son kullanma tarihi:

fatura bilgileri: ☐ adıma düzenleyiniz

☐ firma adına düzenleyiniz

imza:

fatura adresi:

posta kodu: semt:

şehir: vergi no: vergi dairesi:

Merkezimize her ayın 20'sine kadar ulaşan abone müracaatları ilk çıkacak sayıdan itibaren, 20'sinden sonraki kayıtlar ise bir sonraki ay için geçerlidir.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. Trump Towers Kule 2 Kat 21-24 34387 Şişli / İstanbul
tel: (212) 478 0 300 faks: (212) 410 35 12-13 / web: PCnet.com.tr / e-posta: abone@doganburda.com

İcra Kurulu Başkanı
Mehmet Y. YILMAZ

Yayın Direktörü
Gökhan SUNGURTEKİN

Yayın Yönetmeni (Sorumlu)
Erdal KAPLANEREN erdal@PCnet.com.tr

Editor & Webmaster
Selim ŞUMLU selim@PCnet.com.tr

Grafik Tasarım
Hasan KAYA hkaya@doganburda.com

Katkıda Bulunanlar
A. Kıvanç TANRIKULU, Gökrem YILDIRIM, Can Barış ÇEVİK, Ömür İklim DEMİR, Eren KAPLANEREN, Murat DELİGÖZ, Müge UÇAR, Ahmet Lokman URAL, Ahmet Yılmaz VURAL

Marka Müdürü
Asu BOZYAYLA abozyayla@doganburda.com

Ankara Temsilcisi
Erdal İPEKŞEN 0 (312) 207 00 71-207 00 95

Web: www.PCnet.com.tr
E-posta: PCnet@PCnet.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim DENİZEL
Projeler Direktörü:
(Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit ÖZKAŞIKÇI
Satış Direktörü Orhan TAŞKIN
Finans Direktörü Didem KURUCU
Üretim Direktörü Servet KAVASOĞLU

REKLAM

Grup Başkanı Viki HABİF
Grup Başkan Yardımcısı Koray BİLİCİ
Reklam Satış Müdürleri
Hatice TARHAN Tel: 0 212 336 53 37
Sevil HOŞMAN Tel: 0212 336 53 17
Reklam Teknik Müdürü
Nusret KIRIMLIOĞLU
Tel: 0 212 336 53 60 (3 hat) Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal İletişim Direktörü
Neslihan SADIKOĞLU

Rezervasyon
Tel: 0 212 336 53 00 - 57 - 59 Faks: 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel: 0 (312) 207 00 72-73
İzmir Reklam Tel: 0 232 463 78 30
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70 Faks: 0 212 336 53 91

Yönetim Yeri

Trump Towers Kule 2 Kat 21-24 34387 Şişli / İstanbul
Tel: 0 212 410 35 74 / Faks: 0 212 410 33 57
Baskı: Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.
Sanayi Mahallesi 1650. Sokak No:2 Doğan Medya Tesisleri
Esenyurt/İstanbul
Dağıtım: Yaysat A.Ş. 0 212 622 22 22 Yayın Türü: Yerel, süreli, aylık
FİPP üyesidir.

©PCnet Dergisi Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. PCnet Dergisi'nin isim ve yayın hakkı, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Abone Hizmetleri Hattı
Tel: 0 212 478 0 300 Faks: 0 212 410 35 12 - 13 abone@doganburda.com
Pazar hariç her gün 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

DB Okur Hizmetleri Hattı
Tel: 0 212 478 0 300 okurhizmetleri@doganburda.com
Dergimizle birlikte aldığınız DVD'lerdeki sorunlar için Okur Hizmetleri Hattı'mızla iletişime geçebilirsiniz.

BitCoin madenciliğinin sırları

Kendi e-kitabınızı yayımlayın

PC'nizi kişiselleştirmenin 30 yolu

